

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărîrii Guvernului
„Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020”

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale		
I. Consutarea proiectului		
Tudor Mancaș (069913961) , tudor.mancas@gmail.com	<p>În condițiile în care RM necesită urgent analize profunde și pași concreți în ameliorarea situației demografice, se propune completarea subcapitolului <i>A.Demografie</i> cu acțiuni urgente de prevenire/atenuare a efectelor negative a declinului demografic, stimularea îmbătrînirii active.</p>	<p>Nu se acceptă Planul anual de acțiuni al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru anul 2019 a inclus 5 acțiuni care au avut ca scop diminuarea declinului demografic și promovarea îmbătrînirii active.</p>
	<p>Modificarea indicatorului „Proiect de lege aprobat de Guvern” acț.6 din subcapitolul <i>C.Protecția socială și raporturile de muncă</i> în „nr. de proiecte aprobate de Guvern”.</p>	<p>Se acceptă Indicatorul a fost actualizat.</p>
	<p>Mai multe activități pe care MSMPS deja le realizează (inclusiv ce țin de ANOFM, modernizare, etc) nu sunt reflectate în acest plan, sugerez includerea/menținerea acestora în versiunea revizuită a Planului de acțiuni a MSMPS pentru 2019. Pentru a fi asigurată respectarea termenilor întru evitarea întârzierilor - pentru 2019, de exemplu, la 23.07 abia expiră termenul pentru comentarii la Proiectul de HG.</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea dată nu se va încadra în termenul stabilit în Plan. Deja au fost inițiate activități de modernizarea ANOFM. Însă, construirea unui sistem informațional nou, care, de asemenea, este planificat în contextul modernizării ANOFM, se va realiza în 2020-2021.</p>
	<p>La acț. 32 „Modificarea modalității de acordare a unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile” din subcapitolul <i>C.Protecția socială și raporturile de muncă</i>. Notă: în legatura și cu diaspora/migrație/muncă, stimularea revenirii etc – de exemplu Polonia (care are cea mai mare diaspora în Europa), începând cu 01.08.2019 elimină plata impozitului pe venit pentru cca 2 mln de tineri</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea dată nu are nimic comun cu obiectivul acțiunii respective. Mai mult ca atât, impozitarea nu ține de competența MSMPS, dar a Ministerului Finanțelor.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>https://www.caleaeuropeana.ro/legea-prin-care-polonia-incearca-sa-si-convinga-tinerii-sa-ramana-in-tara-de-la-1-august-doua-milioane-de-tineri-vor-fi-scutiti-de-la-plata-impozitului-pe-venit/</p> <p>În plan nu a fost stabilit nici o acțiune pe parteneriat social vezi și Obiectivul 2 /pct 146-147 (pagina 16) a Planului de Actiuni 2019 a MSMPS (versiunea din ianuarie)</p> <p>Printre restanțe este și elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului privind punerea în aplicare a Acordului European privind organizarea timpului de lucru al personalului mobil din aviația civilă, încheiat de Asociația companiilor europene de navigație aeriană (AEA), Federația europeană a lucrătorilor din transporturi (ETF), Asociația europeană a personalului tehnic navigant (ECA), Asociația europeană a companiilor aviatice din regiunile Europei (ERA) și Asociația internațională a liniilor aeriene rezervate în sistem, care transpune Directiva 2003/88 și Directiva 2000/79.</p>	<p>Nu se acceptă În planul ministerului este prevăzută consultarea tuturor proiectelor de acte normative cu partenerii sociali.</p> <p>Nu se acceptă Transpunerea Directivelor 2003/88 și 2000/79 este în responsabilitatea Ministerului Economiei și Infrastructurii.</p>
<p>Mihai Ciocanu, Director Institutul de Medicina Urgenta</p>	<p>La subcapitolul <u>B.Sănătate</u> se propune o acțiune nouă și anume „elaborarea și aprobarea unui Regulament cu privire la implementarea măsurilor de eficiență energetică în instituțiile medico-sanitare publice”.</p> <p>Notă. Această propunere vine în contextul intențiilor BERD, BEI, Agenția pentru eficiență energetică și Guvernul Republicii Moldova de a semna un Contract în valoare de 75 milioane euro (15 grant și 60 credit preferențial).</p> <p>Aceasta intenție are ca obiectiv implementarea măsurilor de eficiență energetică în 24 de instituții medicale.</p> <p>Conform informațiilor obținute de la Agenția pentru eficiență energetică, în cadrul ședinței din 07.08.2019, contractul de grant urmează a fi prezentat Comisiei Europene pentru aprobare în luna octombrie 2019 și se estimează semnarea Contractului în noiembrie 2019.</p>	<p>Nu se acceptă Proiectul de Eficiență Energetică lansat de Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, dar și Banca Europeană de Investiții este gestionat de Ministerul Economiei și Infrastructurii. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a prezentat lista beneficiarilor pentru includerea în acest proiect.</p>
<p>Dr.hab, profesor</p>	<p>La subcapitolul <u>B.Sănătate</u></p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ludmila Malcoci Keystone Moldova/ AOPD/ Institutul de Științe Juridice, Politice și Sociologice	<p>Elaborarea Programului național pentru asigurarea persoanelor cu dizabilități cu mijloace asistive. Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.1</p>	<p>Nu se acceptă. Acțiunea propusă se regăsește la pct. 3.1. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017. În vederea implementării acțiunii sau întreprins următoarele acțiuni, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele cu dizabilități de auz sunt asigurate cu aparate auditive în cadrul Centrului republican de audiologice și a unor instituții medicale specializate; - asigurarea cu mijloace ajutătoare tehnice a persoanelor cu dizabilități locomotorii se realizează în cadrul CREPOR-lui, iar în anul 2019 au fost alocate mijloace financiare suplimentare de la Bugetul de Stat - 3,5 mln. lei, din care au fost procurate și distribuite solicitanților circa 1000 de cărucioare (în lunile iunie-iulie curent); - iar pentru asigurarea persoanelor cu dizabilități de vedere/cu vedere slabă cu dispozitive de corecție optică și ajutor vizual (lupe, hiperoculari, sisteme televizate cu circuit închis, telescopae, etc.) sunt aprobate mijloace financiare în sumă de 500.0 mii lei pentru achitarea acestor servicii prestate de către Centrul „Low Vision” (deja au prezentat un raport, inclusiv financiar, privind serviciile prestate și dispozitivele repartizate persoanelor cu dizabilități de vedere – în sumă de 383 664,22 lei, care vor fi achitate de către MSMPS.
	<p>Asigurarea persoanelor cu dizabilități cu asistență medicală stomatologică gratuită în caz de urgență și probleme cronice dentare. Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, (HG nr.723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.6)</p>	<p>Nu se acceptă Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1387/2007 asistența medicală stomatologică acordată în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>medicală include activități acordate de medicul stomatolog:</p> <p>a) asistență stomatologică de urgență, în cazuri stabilite</p> <p>b) consultație profilactică tuturor persoanelor asigurate.</p> <p>Cu atât mai mult, acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.6. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>
	<p>Operarea modificărilor și completărilor legislative în vederea includerii unor categorii de cetățeni în lista categoriilor asigurate de către stat (membrii familiilor care îngrijesc persoane cu dizabilități severe cu vârsta de peste 18 ani, persoanele cu dizabilități proprietare de terenuri cu destinație agricolă, cu excepția grădinilor și loturilor pentru legumicultură, indiferent dacă au dat sau nu aceste terenuri în arendă sau folosință pe bază de contract)</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.15</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Or, persoanele care îngrijesc în calitate de asistent personal a persoanelor cu dizabilități severe sunt salariați, cu deducerea impozitelor aferente inclusiv primelor de asigurare medicală.</p> <p>Totodată, pentru persoanele care îngrijesc persoane cu dizabilități severe dar nu sunt angajați în calitate de asistenți personali este necesar de menționat, că în conformitate cu art. 4 alin. (4) lit. 1) al Legii 1585/1998 Guvernul deja are calitatea de asigurat pentru persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane. Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.15. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>
	<p>Includerea în pachetul compensat, în cazul îngrijirilor medicale la domiciliu, a unor consumabile (material pentru pansament, seringi, dozatoare pentru insulină, stome, scutece) pentru persoanele cu dizabilități severe și boli incurabile, care necesită îngrijiri medicale la domiciliu.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art.35 al Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1387/2007 stabilește că asigurarea cu medicamente și dispozitive medicale necesare pentru efectuarea îngrijirilor medicale comunitare și la</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de incluziune socială, HG nr..723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.4.</p>	<p>domiciliu se realizează din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, în conformitate cu standardele aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Pct.135 din Ordinul comun MSMPS și CNAM nr. 596/404/2016 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală prevede. că prestatorii asigură acordarea îngrijirilor medicale comunitare și la domiciliu, în modul și volumul stabilite de actele normative în vigoare. Asigurarea cu medicamente, dispozitive medicale (consumabile, inclusiv pungi colectoare pentru stome), necesare pentru efectuarea îngrijirilor medicale în conformitate cu standardele aprobate de Ministerul Sănătății, se realizează de către prestatorii, contractați de Compania Națională de Asigurări în Medicină, din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală</p> <p>De asemenea, relevăm că acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.4. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>
	<p>La subcapitolul C.Protecția socială și raporturile de muncă.</p> <p>Crearea Centrelor regionale (Nord și Centru) de dezvoltare și prestare a serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale în baza reformării a trei instituții rezidențiale (Orhei, Bălți și Bădiceni)</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, HG.nr.893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.2.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 2.2. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p> <p>Responsabil de implementare este Agenția Națională Asistență Socială, respectiv Agenția va realiza această acțiune în conformitate cu prevederile Programului național de dezinstituționalizare și reieșind din</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		mijloacele financiare disponibile din reformarea instituțiilor rezidențiale.
	<p>Elaborarea și aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a centrelor regionale și a standardelor minime de calitate.</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, HG nr.893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.1</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 2.1 din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p>
	<p>Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități intelectuale și psihosociale (locuințe protejate și case comunitare) în baza surselor financiare eliberate în rezultatul dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale și suportului donatorilor (2019-20 locuințe protejate, două case comunitare, 2020- 20 locuințe protejate, 2 case comunitare).</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, HG. nr.893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.4.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 2.4. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p> <p>Responsabil de implementare este Agenția Națională Asistență Socială. În anul 2019, Agenția și instituțiile rezidențiale pe care le gestionează, au procurat deja 7 imobile, iar pînă la finele anului urmează să procure încă 8 imobile în care vor fi dezvoltate servicii sociale. Pentru anii următori ANAS va realiza această acțiune în conformitate cu prevederile Programului național de dezinstituționalizare și reieșind din mijloacele financiare disponibile.</p>
	<p>Instituirea serviciului de angajare asistată a persoanelor cu dizabilități în cadrul agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: HG nr. 1473 din 30 decembrie 2017 cu privire la aprobarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017–2021, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.2.2</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Este o activitate planificată, dar nu va reuși realizarea pe parcursul unui an. La moment este în process de elaborare Regulamentul cu privire la angajarea asistată. Urmează elaborarea standardelor de calitate pentru furnizorii de servicii de angajare asistată, dat fiind faptul că acestea vor fi procurate de ANOFM. Ulterior urmează a fi estimate costurile de angajare asistată a unei persoane cu dizabilități și planificarea mijloacelor financiare în bugetul de stat. În context, nu se acceptă includerea în acest Plan de acțiuni.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Dezvoltarea serviciilor de reabilitare profesională a persoanelor cu dizabilități</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: HG nr. 723 din 8 septembrie 2017 cu privire la aprobarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, Anexa 2, activitatea 4.2</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 4.2. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin H.G. 723/2017.</p> <p>Suplimentar informam că, prin Hotărârea Guvernului nr. 272/2017 a fost aprobat Regulamentul privind prestarea serviciilor de reabilitare profesională în cadrul Centrului Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare și Metodologia de calculare a tarifelor la prestarea serviciilor de reabilitare profesională în cadrul CREPOR-lui.</p> <p>În Bugetul de Stat pentru anul 2019 sunt aprobate mijloace financiare pentru reabilitarea profesională în cadrul CREPOR-lui, în sumă de 209,8 mii lei, pentru reabilitarea a circa 22 de persoane. În semestrul I, 2019 au beneficiat de reabilitare profesională în cadrul CREPOR – 6 persoane. În anul 2018, din total planificate - 22 persoane, au solicitat și au beneficiat de reabilitare profesională 8 persoane cu dizabilități, direcționate la CREPOR de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).</p>
	<p>Revizuirea HG nr.800/2018 în scopul extinderii pachetului minim de servicii sociale prin completarea cu serviciile Asistență parentală profesionistă și Casă de copii de tip familial</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A fost instituit un Grup de lucru pentru examinarea modalității de includere a Serviciilor de asistență parentală profesionistă și a caselor de copii de tip familial în pachetul minim de servicii sociale. Având în vedere că, la moment, aceasta este o practică nouă pentru Republica Moldova și având în vedere riscurile includerii acestor servicii în pachetul minim, având în vedere instabilitatea financiară a Fondului de susținere a populației, este nevoie de analiză suplimentară a acestei acțiuni și identificarea unui mecanism sustenabil pentru implementare.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Daniela Mămăligă, Virgiliu Hangan A.O. Parteneriate pentru fiecare copil	La subcapitolul B.Sănătate includerea acțiunii „Implementarea Instrucțiunii cu privire la mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenirea primară a riscurilor privind bunăstarea copilului (HG 143 din 12.02.2018)”	Nu se acceptă. Planul de acțiuni al Guvernului este destinat acțiunilor care vor fi implementate de Guvern (documente aprobate de Guvern), context în care menționăm că acțiunile implementate de Minister prin acte normative aprobate de Minister se vor regăsi în Planul Ministerului.
	La subcapitolul C.Protecția socială și raporturile de muncă Includerea unei acțiuni noi „Revizuirea Strategiei/Planului de acțiuni pentru protecția copilului pe anii 2014-2020 (HG 434 din 10.06.2014) / ca rezultat al revizuirii la mijloc de termen”	Nu se acceptă. La moment, cu suportul UNICEF are loc evaluarea intermediară a Strategiei, planificată să se încheie până la sfârșitul anului. În urma analizei implementării Strategiei și a Planului de acțiuni, se veni cu 2 posibile recomandări: 1) Revizuirea Strategiei și Planului de acțiuni; 2) Elaborarea unei noi strategii și plan conform recomandărilor. În acest context, menționăm că este prematur stabilirea unei acțiuni concrete cu privire la revizuirea Planului respectiv. Totodată, menționăm că Strategia pentru protecția copilului 2014-2020 este în vigoare, iar inițierea procesului de elaborare a unei noi strategii nu poate să preceadă finalizării perioadei acestei strategii. Astfel, considerăm că nu este fezabil introducerea acestei propuneri.
	Includerea unei acțiuni noi „Revizuirea pachetului minim de servicii sociale (HG 800 din 01.08.2018) cu includerea Serviciului social Asistență Parentală Profesionalistă”	Nu se acceptă. A fost instituit un Grup de lucru pentru examinarea modalității de includere a Serviciilor de asistență parentală profesionalistă și a caselor de copii de tip familial în pachetul minim de servicii sociale. Având în vedere că, la moment, aceasta este o practică nouă pentru Republica Moldova și având în vedere riscurile includerii acestor servicii în pachetul minim, având în vedere instabilitatea financiară a Fondului de

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		susținere a populației, este nevoie de analiză suplimentară a acestei acțiuni și identificarea unui mecanism sustenabil pentru implementare.
	Includerea suplimentară a acțiunii „revizuirea modului actual de finanțare a pachetului minim de servicii sociale, cu trecerea de la finanțare din sursele Fondului de susținere a populației (LP 827, din 18.02.2000 (Art.1, Art.5.pct 2); HG 800 din 01.08.2018) la finanțare din bugetul de stat din mijloace cu destinație specială”.	Nu se acceptă. Această propunere urmează a fi consultată și analizată împreună cu Ministerul Finanțelor, având în vedere impactul bugetar și resursele financiare necesare, inclusiv includerea în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Fără acceptul prealabil al Ministerului Finanțelor, nu este fezabil de inclus această propunere în Planul Guvernului.
	Completarea subcapitolului cu acțiunea „reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Centru pentru copii cu necesități emoționale complexe” și a Standardelor minime de calitate, în baza fostului centru de plasament „Azimut” din Soroca”.	Nu se acceptă. În baza conceptului serviciului pentru copii cu necesități emoționale complexe a fost reformat și reparat Centrul de plasament pentru copii separați de părinți din or. Soroca. Având în vedere, noutatea serviciului pentru Republica Moldova, considerăm oportun inițial pilotarea acestui serviciu și ulterior, în baza rezultatelor pilotării, aprobarea actelor normative pentru funcționarea acestui serviciu.
	Completarea subcapitolului cu acțiunea „reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Tutela/curatela” și a Standardelor minime de calitate”	Nu se acceptă. La moment, se află în proces de avizare și promovare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (protecția drepturilor copilului), prin care se aduc o serie de modificări cu privire la serviciul de tutelă/curatelă. Având în vedere că proiectul și conceptul asupra serviciului de tutelă/curatelă poate să mai suporte modificări, inclusiv și în Parlament, considerăm prematur înaintarea la moment a conceptului modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Tutela/curatela”.
Liliana Rotaru CCF Moldova – copil, comunitate, familie	La subcapitolul B.Sănătate Includerea acțiunii „asigurarea implantului cohlear pentru copiii cu surditate bilaterală profundă cu finanțare din bugetul public”	Nu se acceptă Acțiunea dată se regăsește în planul de acțiuni al MSMPS pentru anul 2019 (pct.80)

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Includerea acțiunii „elaborarea indicatorilor de performanță în activitatea instituțiilor de asistență medicală primară în monitorizarea dezvoltării și creșterii copilului sănătos de vârsta mică”	Nu se acceptă La Capitolul VI din Ordinul comun MSMPS și CNAM nr. 515/130A/2018 cu privire la indicatorii de performanță în AMP – Indicatorul 6. <i>Rata copiilor care au efectuat schema de vaccinare completă pentru vârsta de un an.</i> Pentru validarea indicatorului se evaluează Carnetul de dezvoltare a copilului (F-1-112e)
	Includerea acțiunii „asigurarea instruirii personalului medical în vederea identificării riscurilor medico-sociale în cadrul procesului de monitorizare a dezvoltării și creșterii copilului sănătos de vârsta mică”	Nu se acceptă Ordinul MSMPS nr. 631/2017 cu privire la organizarea vizitelor de supraveghere la domiciliu a copilului sănătos de 0-3 ani de către asistentul medical.
	Subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă se va completa cu următoarele acțiuni	Nu se acceptă
	Elaborarea unei noi Strategii de protecție a copilului în baza evaluării de mijloc de termen /alternativ, ar putea fi Prelungirea strategiei actuale, revizuită în baza evaluării de mijloc de termen	La moment, cu suportul UNICEF are loc evaluarea intermediară a Strategiei, planificată să se încheie până la sfârșitul anului. În urma analizei implementării Strategiei și Planului de acțiuni, se va veni cu 2 posibile recomandări: 1) Revizuirea Strategiei și Planului de acțiuni; 2) Elaborarea unei noi strategii și plan conform recomandărilor. În acest context, menționăm că este prematur stabilirea unei acțiuni concrete cu privire la revizuirea Planului. Totodată, elaborarea unei strategii constituie un proces complex și de durată, care considerăm că nu va fi fezabilă realizarea în anul 2020.
	Instituirea moratorului la instituționalizarea copiilor pînă la 3 sau 6 ani – din 2020 Notă: Aceasta ne va permite să ne aliniem cu țările din regiune. (Romania, Bulgaria, Ungaria și altele)	Nu se acceptă Este o acțiune absolut necesară și în conformitate cu Strategia pentru protecția drepturilor copilului 2014-2020, însă această prevedere este una complexă, care trebuie să conțină pe de altă parte și soluții alternative pentru plasamentul acestor copii, suport pentru autorități și familiile copiilor. În acest context, având în vedere că Planul de acțiuni este pentru anii 2019-

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Asigurarea finanțării diferențiate (stabilite în baza nevoilor) în serviciile de APP si CCTF pentru a stimula plasamentul celor mai vulnerabile grupuri de copii - 2020</p> <p>Notă: acum APP nu primesc salariu diferențiat pentru că îngrijesc de mai mulți copii sau de copii cu dizabilități sau copii până la 3 ani – grupuri mai dificile de îngrijit și care necesită resurse suplimentare de timp, cunoștințe și bani. La fel, alocația în cazul copiilor 0-3 ani nu este diversificată, dar nevoile</p>	<p>2020, este puțin fezabil realizarea acestei acțiuni în anul 2020. Astfel, aceasta urmează a fi analizată ulterior.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Anul acesta în CBTM pentru anii 2020-2022, au fost propuse:</p> <p>1) Majorarea indemnizației lunare pentru copiii plasați în serviciul de asistență parentală profesionistă, casă de copii de tip familial și tutelă/curatelă, după cum urmează:</p> <p>a) în cuantum de 1600, începând cu 01.01.2020;</p> <p>b) în cuantum egal cu minimumul de existență pentru copii, stabilit de Biroul Național de Statistică, pentru anul precedent, începând cu 01.01.2021</p> <p>2) stabilirea expresă a dreptului la alocațiile sociale de stat prevăzute de Legea 499/2014 copiilor eligibili, plasați în Serviciile de asistență parentală profesionistă și casa de copii de tip familial.</p> <p>La moment, conform HG 1278/2018, în cazul plasamentului într-un serviciu de tip familial al unui copil: 1) cu vârsta de până la un an – indemnizația unică la plasament se majorează cu 100% din cuantumul stabilit; 2) cu vârsta de la un an până la 3 ani – indemnizația unică la plasament se majorează cu 50% din cuantumul stabilit; 3) cu dizabilități – indemnizația unică la plasament și indemnizația lunară se majorează cu 30% din cuantumul stabilit (cu excepția copiilor plasați în serviciul de tutelă/curatelă).</p> <p>Totodată, Ministerul anterior a propus majorarea salariilor asistenților parentali profesioniști și părinților educatori, însă conform noii Legi a salarizării în sectorul bugetar acest lucru nu este posibil. Astfel, având în vedere că începând cu anul 2021 indemnizația lunară va fi egală cu minimumul de</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Finanțarea APP/CCTF din bugetul public</p> <p>Notă: pentru a elimina barierele cauzate de inegalitatea în dezvoltarea raioanelor și finanțele locale insuficiente</p>	<p>existență pentru categoriile respective de vârstă, menționăm că este oportun de analizat suplimentar propunerea înaintată.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Această propunere necesită o analiză complexă și consultare extinsă, inclusiv cu Ministerul Finanțelor, având în vedere că se schimbă modalitate de finanțare și dezvoltare a acestor servicii, inclusiv având în vedere sumele impozante necesare pentru această acțiune, care trebuie precăutate.</p>
<p>Coaliția "Vocea Romilor" din Republica Moldova</p> <p>E-mail:</p> <p>vocearomilor@gmail.com</p>	<p>Subcapitolul B.Sănătate se va completa cu acțiunile</p> <p>Desfășurarea de campanii informaționale pentru vaccinare, prevenirea și tratarea diferitor boli, orientate pe comunitățile dens populate de romi, cu mesaje accesibile și materiale informaționale adaptate la necesitățile populației romi.</p> <p>Campanie desfășurată în toate cele 44 de comunități compact populate de romi. Octombrie 2020</p> <p>Fortificarea capacităților personalului medical în domeniul prevenirii și combaterii discriminării față de populația de etnie romă și asigurarea confidențialității în procesul de consiliere și mediere</p> <p>Instruirea personalului medical de toate nivelurile din zona localităților dens populate de romi cu privire la prevenirea și combaterea discriminării față de populația de etnie romă. Noiembrie 2020</p> <p>Subcapitolul C.Protecția socială și raporturile de muncă se va completa cu următoarele acțiuni</p> <p>Asigurarea financiară pentru împlinirea acțiunilor pe anii 2019-2020 din H.G 734 PASRM Elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2021-2025</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Această acțiune poate fi inclusă în planul de acțiuni al ministerului</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Acțiunea este prevăzută în HG nr.734 din 09.06.2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016-2020</p> <p>Acțiunea dată ține de competența Biroului Relații Interetnice</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>La subcapitolul <i>Statistica</i> se va completa cu acțiunea „revizuirea metodologiei de înregistrare și calcul a informației privind etnia populației pentru a stabili corect efectivul populației de etnie romă din Republica Moldova”</p>	<p>Acțiunea dată ține de competența Biroului Național de Statistică</p>
<p>Uniunea Instituțiilor Medico-Sanitare Private din Republica Moldova (UIMSP), Asociația Patronală a Importatorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator (DISMED), Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM), Asociația Investitorilor Străini (FIA)</p>	<p>Subcapitolul B.Sănătate</p> <p>La acț.5 „Elaborarea Strategiei naționale de dezvoltare în domeniul sănătății 2020-2030”, venim cu propunerea includerii domeniului de E-sănătate în cadrul strategiei date. Considerând faptul că Planul de acțiuni este elaborat în baza priorităților Programului de activitate al Guvernului și a prevederilor Acordului de Asociere RM-UE (AA), reiterăm că propunerea dată vizează implementarea acestora la capitolul societatea informațională. În special, prevederile Capitolului 18 „Societatea informațională”, art. 99 : „Încurajând și promovând implementarea instrumentelor TIC pentru o mai bună guvernare, e - learning și cercetare, asistență medicală publică, digitizarea patrimoniului cultural, dezvoltarea e-Content și a comerțului electronic”. Prioritate va constitui promovarea instrumentelor TIC în domeniul asistenței medicale, inclusiv adoptarea unei strategii privind E-sănătatea care să abordeze reglementarea serviciilor de telemedicină, sistemele informaționale integrate pentru toți furnizorii de servicii de sănătate, sistemul electronic de înregistrare a pacienților (EPR). În contextul armonizării reglementărilor la nivel național cu cele ale Uniunii Europene, se va propune realizarea prevederilor capitolul 21 din AA „Sănătatea publică, art. 114: "consolidarea sistemului de sănătate publică al Republicii Moldova, în special prin punerea în aplicare a reformelor în acest sector, prin asigurarea unei asistențe medicale primare de înaltă calitate și prin îmbunătățirea guvernării în materie de sănătate și a finanțării asistenței medicale". Lucrul asupra reglementării cadrului de reglementare și implementare a domeniului E-sănătate urmează să se stabilească dialogul dintre autoritățile în sănătate, prestatorii de servicii medicale și partenerii de dezvoltare în vederea îmbunătățirii guvernării și gestiunii</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Domeniul de E-sănătate va fi inclus în cadrul Strategiei naționale de dezvoltare în domeniul sănătății 2020-2030.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>fondurilor în sănătate și colectarea unor indicatori de performanță și calitate ai prestatorilor de servicii medicale. Sistematizarea și accesul online la date cu privire la indicatori la nivel național în baza unui sistem informațional național, va permite realizarea unei analize bazate pe evidențe precum și elaborarea unor politici informate și justificate prin date verificabile. În anexă la acest demers se prezintă proiectul Strategiei Naționale de e-Sănătate 2020. Proiectul a fost elaborat de către autoritățile naționale de resort cu sprijinul Băncii Mondiale, Organizației Mondiale a Sănătății, Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, Centrului Norvegian de Telemedicină și alți parteneri naționali și internaționali. După cum se stipulează în document, cadrul de elaborare al Strategiei Naționale de E-sănătate s-a bazat pe experiența partenerilor de dezvoltare, membrilor TaskForce-ului, creat în cadrul Ministerului Sănătății și prin utilizarea „eHealth Strategy Toolkit”, document elaborat de comun acord între Organizația Mondială a Sănătății și Uniunea Internațională de Telecomunicații și include legături către alte documente-cheie cum ar fi, Rezoluția OMS WHA 58.28 privind e-Sănătatea, Planul de Acțiuni Multianual al Uniunii Europene eHealth 2014-2020. În afară de cele menționate, elaborarea Strategiei s-a bazat pe necesitățile reale ale instituțiilor medico-sanitare publice, dar și private. Proiectul dat poate fi actualizat și revizuit considerându-se evoluțiile din domeniu în consultare cu toți actorii. Riscurile de nereglementare a unor domenii din cadrul E-sănătății, cum ar Telemedicina (Utilizarea Tehnologiilor Informaționale și de Comunicații pentru furnizarea serviciilor medicale la distanță), conduc la consecințe negative considerabile, în special pentru pacienți, care beneficiază de consultări la distanță nefiind stabilită modalitatea de prestare a unor asemenea servicii. Totodată, managementul eficient al informațiilor/datelor/statisticilor din sectorul sănătății este unul de importanță strategică și ar trebui să se regăsească în procesul de elaborare a Strategiei naționale de dezvoltare în domeniul</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>sănătății 2020-2030. După cum s-a constatat în proiectul susmenționat, parte a strategiei urmează să fie sisteme informaționale automatizate, sisteme informaționale de colectare a datelor statistice, sisteme de monitorizare a determinantelor sănătății și supraveghere a maladiilor, sisteme informaționale clinice, registre electronice medicale ale bolilor, alte registre electronice, care deja există și sunt gestionate de instituțiile medico-sanitare neexistând un cadru cuprinzător la nivel național precum gestiunea centralizată a acestora. Dosarul Electronic al Pacientului reprezintă un concept modern, elaborat și utilizat în țările din regiune, care presupune colectarea electronică centralizată a oricăror informații de interacțiune a cetățeanului cu sectorul sănătății (care permite schimbul de date a pacienților între toate instituțiile de asistență medicală și permite înregistrarea oricărui contact al cetățeanului cu sistemul sănătății) și trebuie să devină una dintre prioritățile pentru sector. În vederea unei informări eficiente a pacienților și prestatorilor, considerăm că o politică națională în domeniul E-sănătate este imperativă pentru Republica Moldova, unde tehnologiile informaționale sunt în continuă dezvoltare și extindere și este parte din Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”.</p>	
<p>Elena Gherbovtan, Director Executiv Asociația Patronală a Antreprenorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator (DISMED)</p>	<p>La subcapitolul B.Sănătate</p> <p>Se recomandă includerea în Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020, obiectivul de transparentizare și eficientizare a achizițiilor publice în sistemul de sănătate.</p> <p>În pofida faptului că în ultima perioadă se atestă o îmbunătățire a transparenței și vizibilității procesului propriu-zis de ”achiziție”, totuși etapele de pre-achiziție (planificarea achizițiilor, elaborarea documentelor, cerințelor și specificațiilor calitative și obiective, etc.) și post-achiziție au rămas la fel de defectuoase și netransparente.</p> <p>În acest context, este de menționat problema întocmirii specificațiilor tehnice pentru achizițiile de dispozitive medicale,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea respectivă nu prezintă obiectul Planului de Acțiuni a Guvernului, deoarece aceasta presupune modalitatea de colaborare a autorităților din domeniul achiziții publice în sănătate (CAPCS, IMSP) cu beneficiarii în sensul acoperirii necesităților acestora.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>echipamente de laborator și alte produse de uz medical. Precum este menționat în rezoluția Adunării Mondiale a Sănătății privind tehnologiile de sănătate, WHA 60.29, „Dispozitivele medicale sunt esențiale pentru prevenirea, diagnosticul, tratamentul și reabilitarea sigură și eficientă a bolii și bolilor. Atingerea obiectivelor de dezvoltare legate de sănătate, inclusiv Obiectivele de dezvoltare ale mileniului, depinde de fabricarea, reglementarea, planificarea, evaluarea, achiziția, gestionarea și utilizarea dispozitivelor medicale de bună calitate, sigure și compatibile cu setările în care sunt folosite.”</p> <p>În practică, deseori specificațiile tehnice în cadrul procedurilor de achiziții publice nu corespund necesităților reale ale instituției medico-sanitare beneficiare sau sunt elaborate astfel încât restricționează accesul operatorilor economici la licitații, fiind vădit ”aranjate” pentru un anumit ofertant. În majoritatea contestațiilor înregistrate de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC) se întâlnește aceeași formulare:”cerințele tehnice indicate de autoritatea contractantă în documentația de atribuire sunt elaborate sub un anumit producător”. Mai mult, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS) este și una dintre cele mai contestate autorități contractante, fiind pe locul I la capitolul numărului de pretenții înaintate de operatorii economici (77 de contestații).</p> <p>Considerăm că furnizarea dispozitivelor medicale este o componentă esențială pentru consolidarea infrastructurii sistemului de sănătate. Costul, utilitatea, disponibilitatea pe piața internă, întreținerea, categoria instituției medicale și siguranța pacientului sunt aspecte cruciale, care trebuie luate în considerare în timpul achiziționării dispozitivelor medicale. Cu toate acestea, se recunoaște că ritmul rapid al progresului tehnologic și științific, complexitatea asociată echipamentelor medicale, precum și costurile ridicate ale achizițiilor fac</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>procesul de selecție o sarcină dificilă pentru membrii grupului de lucru, responsabili de achiziții. Astfel, se atestă o nevoie tot mai mare, în special pentru profesioniștii din domeniul sănătății, conducătorii instituțiilor medicale și alte persoane implicate în procesul de achiziții, de a dispune de acces la o bază de date, care ar conține specificații tehnice esențiale pentru dispozitivele medicale necesare pentru sistemul de sănătate.</p> <p>O bază de date similară a fost elaborată în trecut de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM), iar ulterior aceasta a fost moștenită de Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate Republica Moldova, Chișinău, str. Gh. Asachi 42, IDNO 1015620004300, c/d MD91MO2224ASV88221397100 la BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA, MOBBMD22, tel: 068 30 60 13 (CAPCS), fiind utilizată până în prezent la planificarea procedurilor de achiziții publice. În sensul dat, menționăm următoarele: (1) aceste specificații au fost elaborate și implementate de către AMDM, fără a fi supuse consultărilor publice atât cu experți tehnici în domeniu, cât și cu beneficiari direcți sau alte părți interesate; (2) nu este clar temeiul legal de utilizare a bazei de date respective (chiar și cu caracter de recomandare), luând în considerație că aceasta nu a fost aprobată printr-un act normativ oficial; (3) în contextul progresului tehnologic și științific în acest domeniu este necesară revizuirea și actualizarea specificațiilor tehnice existente; (4) este necesară ajustarea cerințelor tehnice pentru dispozitive medicale în conformitate cu categoria și nivelul instituției medico-sanitare publice, astfel încât să fie asigurată corespunderea performanței echipamentelor cu necesitățile reale ale instituției.</p> <p>Astfel, una dintre acțiunile propuse pentru realizarea obiectivului de transparentizare și eficientizare a achizițiilor publice în sănătate, în particular achizițiilor în domeniul dispozitivelor medicale este elaborarea unei liste actualizate a</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>dispozitivelor medicale, destinate necesităților sistemului public de sănătate, care ar servi ca o bază comună de date cu specificații tehnice de referință pentru diverse tipuri de dispozitive, în dependență de categoria, nivelul și necesitățile reale ale instituției medico-sanitare beneficiare. Accesul conducătorilor IMSP și membrilor grupurilor de lucru CAPCS la o asemenea bibliotecă tehnică în procesul de planificare a achiziției și elaborare a caietului de sarcini, ar facilita procesul de achiziție, ar reduce considerabil costurile și timpul procedurilor de achiziții, ar îmbunătăți calitatea și transparența achizițiilor publice. De asemenea, aceasta ar contribui la eliminarea situațiilor de întocmire a caietului de sarcini sub un anumit producător, precum și la eliminarea fenomenului achizițiilor inutile sau necorespunzătoare categoriei de IMSP.</p> <p>Totodată, pentru elaborarea listei respective se recomandă crearea unui grup de lucru, care ar include reprezentanții instituțiilor medico-sanitare publice, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției sociale, CAPCS, reprezentanții furnizorilor de dispozitive medicale, reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale și experți independenți, etc.</p>	
Fondul ONU pentru Populație (UNFPA)	Subcapitolul B.Sănătate va fi completat cu următoarele acțiuni	
	<p>Adoptarea Hotărârii de Guvern privind Crearea unui Comitet național de coordonare a sănătății și drepturilor sexuale și reproductive (un comitet intersectorial pentru coordonarea și monitorizarea implementării Programului național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive 2018-2022)".</p>	<p>Nu se acceptă. Crearea Comitetului Național Coordonator în domeniul Sănătății și Drepturilor Sexuale și Reproductive poate fi inclus în Planul de acțiuni al Ministerului.</p>
<p>Elaborarea și aprobarea modificărilor la legislația națională relevantă în vigoare (inclusiv Legea privind achizițiile publice etc.) pentru a permite achiziționarea de medicamente și bunuri medicale de calitate, vitale pentru salvarea vieților, inclusiv a produselor pentru sănătatea reproductivă, prin intermediul serviciilor agențiilor internaționale de achiziții (proceduri specifice organizațiilor internaționale)</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea respectivă presupune modificarea Legii 131/2015, care este în competența Ministerului Finanțelor.</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Elaborarea unui nou Regulament cu privire la asigurarea grupurilor vulnerabile cu contraceptive moderne, în conformitate cu prevederile Programului național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru anii 2018-2022	Nu se acceptă Se modifică prin Ordinul MSMPS
	Modificarea cadrului normativ național în vigoare pentru includerea contraceptivelor în lista medicamentelor compensate, cu scopul de a crește accesibilitatea economică a contraceptivelor moderne pentru persoanele de vârstă reproductivă din segmentul populației cu venituri mici-medii	Nu se acceptă. Propunerea de a modifica sursa alocării mijloacelor financiare este irelevantă, deoarece contraceptivele sunt asigurate din bugetul de stat anual, în conformitate cu Programul Național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru anii 2018-2022. Mecanismul de asigurare este unul funcțional, pentru anul 2019 au fost alocate peste 3 mln lei.
	Modificarea cadrului normativ național pentru includerea indicatorilor cheie de performanță privind planificarea familială și screeningul cervical în schema Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de finanțare în bază de performanță a centrelor de AMP	Nu se acceptă. Se modifică prin Ordinul MSMPS
	Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 586 din 24.07.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului medical și includerea Registrului privind screeningul cervical Elaborarea Registrului privind screeningului cancerului de col uterin ca parte a sistemului informațional electronic de sănătate	Se acceptă Acțiunea a fost inclusă în Plan de acțiuni
Carolina BUZDUGAN, Secretar General APSCF Alianței ONG-urilor Active în Domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei în numele celor 66 ONG-uri membre	Subcapitolul B.Sănătate se va completa cu următoarele acțiuni	
	Asigurarea instruirii personalului medical în vederea identificării riscurilor medico-sociale în cadrul procesului de monitorizare a dezvoltării și creșterii copilului sănătos de vârstă mică. <i>(Pentru referințe – organizația CCF Moldova, membru APSCF)</i>	Nu se acceptă Ordinul MSMPS nr. 631/2017 cu privire la organizarea vizitelor de supraveghere la domiciliu a copilului sănătos de 0-3 ani de către asistentul medical.
	Elaborarea indicatorilor de performanță în activitatea instituțiilor de asistență medicală primară în monitorizarea dezvoltării și creșterii copilului sănătos de vârstă mică. <i>(Pentru referințe – organizația CCF Moldova, membru APSCF)</i>	Nu se acceptă La Capitolul VI din Ordinul comun MSMPS și CNAM nr. 515/130A/2018 cu privire la indicatorii de performanță în AMP – Indicatorul 6. <i>Rata copiilor</i>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		care au efectuat schema de vaccinare completă pentru vârsta de un an. Pentru validarea indicatorului se evaluează Carnetul de dezvoltare a copilului (F-1-112e)
	Asigurarea implantului cohlear pentru copiii cu surditate bilaterală profundă cu finanțare din bugetul public. (Pentru referințe – organizația CCF Moldova, membru APSCF)	Nu se acceptă Acțiunea dată este inclusă în planul de acțiuni al MSMPS pentru anul 2019 (pct.80)
	Implementarea Instrucțiunii cu privire la mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenirea primară a riscurilor privind bunăstarea copilului (HG 143 din 12.02.2018). <i>Indicator: Ordinul comun al MSMPS și al MECC privind fișele de evaluare a bunăstării, modelele raportului cu privire la cazurile de prevenire primară a riscurilor privind bunăstarea copilului (raportul instituției raport consolidat, generalizat). (Pentru referințe – organizația Parteneriate pentru fiecare copil, membru APSCF)</i>	Nu se acceptă. Planul de acțiuni al Guvernului este destinat acțiunilor care vor fi implementate de Guvern (documente aprobate de Guvern), context în care menționăm că acțiunile implementate de Minister prin acte normative aprobate de Minister se vor regăsi în Planul Ministerului.
Subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă se va completa cu următoarele acțiuni		
	Dezvoltarea sistemului informațional longitudinal pentru managementul de caz în domeniul protecției copilului (prim-prototip)	Nu se acceptă. Având în vedere termenul limită al documentului propus și anume iunie 2020 și totodată, având în vedere că procesul de dezvoltare a unui sistem informațional necesită resurse financiare și de timp substanțiale, considerăm inoportun introducerea acestei propuneri.
	Includerea acțiunii de elaborare a unei noi Strategii de protecție a copilului în baza evaluării la mijloc de termen/alternative. Alocarea de resurse financiare corespunzătoare pentru următoarea Strategie de protecție a copilului, precum și elaborarea de indicatori clari de impact și sistem de monitorizare și evaluare realist. Includerea în noua strategie a moratoriului la instituționalizarea copiilor până la 3 sau 6 ani. (Pentru referințe – Secretariatul APSCF)	Nu se acceptă. La moment, cu suportul UNICEF are loc Evaluarea intermediară a Strategiei, planificată să se încheie până la sfârșitul anului. În urma analizei implementării Strategiei și Planului de acțiuni, se veni cu 2 posibile recomandări: 3) Revizuirea Strategiei și Planului de acțiuni; 4) Elaborarea unei noi strategii și plan conform recomandărilor.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>În acest context, menționăm că este prematur stabilirea unei acțiuni concrete cu privire la revizuirea Planului.</p> <p>Totodată, menționăm că Strategia pentru protecția copilului 2014-2020 este în vigoare, iar inițierea procesului de elaborare a unei noi strategii nu poate să preceadă finalizării perioadei acestei strategii. Astfel, considerăm că nu este fezabil introducerea acestei propuneri.</p>
	<p>Îmbunătățirea sistemului de colectare a datelor, inclusiv prin crearea unui sistem centralizat pentru toate clusterelor Convenției ONU privind drepturile copilului, în special în ceea ce privește copiii din grupuri vulnerabile (care trăiesc în sărăcie, copii ai căror părinți au migrat în străinătate, copii victime ale abuzului sexual și exploatării sexuale etc.). <i>(Pentru referințe – Secretariatul APSCF)</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Îmbunătățirea procesului de colectare a datelor, prin crearea unui sistem centralizat, presupune disponibilitatea unui sistem informațional prin care să aibă loc acest proces. Astfel, această acțiune va fi îmbinată cu acțiunea de dezvoltare a sistemului informațional, sau dezvoltate în paralel.</p>
	<p>Toate serviciile sociale necesită o revizuire profundă (acolo unde există) și/ sau o elaborare (acolo unde lipsesc), în conformitate cu realitățile și necesitățile standardelor de finanțare (normativelor de finanțare). Mecanismul de acreditare și inspecție a serviciilor sociale necesită revizuire și debirocratizare. Este nevoie de un mecanism clar și concret de contractare a serviciilor de la ONG-uri, în special acolo unde statul nu are finanțe destule pentru a acoperi necesitatea în asemenea servicii. <i>(Pentru referințe – Secretariatul APSCF)</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menționăm că propunerile înaintate sunt necesară, însă având în vedere cadrul temporar propus pentru Planul de acțiuni al Guvernului (iunie 2020), nu este fezabilă revizuirea tuturor serviciilor. Acesta este un proces complex și este necesar consultarea prealabilă a Ministerului Finanțelor având în vedere elementul finanțării acestor servicii.</p>
	<p>La acț.13. Reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Locuință socială asistată” și a Standardelor minime de calitate</p> <p>Regulamentul a fost elaborate și este consultată versiunea finală cu Grupul de lucru pentru elaborarea cadrului normativ al serviciilor sociale „Locuință socială asistată”, respectiv termenul pentru aprobare este prea extins.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Termenele indicate au fost stabilite în conformitate cu termenele procedura de aprobare a actelor normative fiind termenele maxime posibile, astfel încât să fie realizate cu siguranță. Totodată informăm că este foarte probabilă realizarea acțiunii înainte de termenul indicat.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Modificarea termenului de realizare a acțiunii <i>Reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Locuință socială asistată” și a Standardelor minime de calitate</i> - din „Iunie 2020” în „Noiembrie 2019”. (Pentru referințe – organizațiile DEMOS și Diaconia, membre APSCF)</p>	
	<p>Reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Serviciul de integrare socio-profesională”, cu termenul de realizare „Noiembrie 2019”. (Pentru referințe – organizația DEMOS, membru APSCF)</p>	<p>Se acceptă. Se propune includerea acestei acțiuni în Planul de acțiuni al Guvernului. Termen de realizare „iunie 2020”.</p>
	<p>Asigurarea finanțării diferențiate (stabilite în baza nevoilor) în serviciile de APP și CCTF pentru a stimula plasamentul celor mai vulnerabile grupuri de copii – 2020. Notă: Actualmente APP nu primesc salariu diferențiat pentru că îngrijesc de mai mulți copii sau de copii cu dizabilități sau copii până la 3 ani – grupuri mai dificile de îngrijit și care necesită resurse suplimentare de timp, cunoștințe și bani. La fel, alocația în cazul copiilor 0-3 ani nu este diversificată. . (Pentru referințe – organizația CCF Moldova, membru APSCF)</p>	<p>Nu se acceptă. În anul 2019 indemnizațiile pentru tutelă/curatelă, APP și CCTF au fost majorate și uniformizate și urmează a fi aduse până la cuantumul minimului de existență pentru copii. Totodată, indemnizația unică la plasament este acordată conform anumitor criterii de vulnerabilitate. Având în vedere că Legea salarizării în sistemul bugetar nu permite acordarea anumitor suplimente la salarii, această propunere urmează a fi examinată suplimentar pentru identificarea unei soluții.</p>
	<p>Finanțarea APP/CCTF din bugetul public - 2020 Notă: pentru a elimina barierele cauzate de inegalitatea în dezvoltarea raioanelor și finanțele locale insuficiente. . (Pentru referințe – organizația CCF Moldova, membru APSCF)</p>	<p>Nu se acceptă. Această propunere nu este în conformitate cu Legea cu privire la serviciile sociale și regulamentele-cadru ale serviciilor. Urmează a fi examinată suplimentar și identificate resurse financiare pentru realizarea acestei acțiuni.</p>
	<p>Revizuirea modului actual de finanțare a pachetului minim de servicii sociale, cu trecerea de la finanțare din sursele Fondului de susținere a populației (LP 827, din 18.02.2000 (Art.1, Art.5.pct 2); HG 800 din 01.08.2018) la finanțare din bugetul de stat din mijloace cu destinație specială. <i>Indicator: Lege modificata aprobata, HG modificata și aprobată.</i> (Pentru referințe – Secretariatul APSCF)</p>	<p>Nu se acceptă. Această propunere urmează a fi consultată și analizată împreună cu Ministerul Finanțelor, având în vedere impactul bugetar și resursele financiare necesare, inclusiv includerea în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Fără acceptul prealabil al Ministerului Finanțelor, nu este fezabil de inclus această propunere în Planul Guvernului.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Centru pentru copii cu necesități emoționale complexe” și a Standardelor minime de calitate, în baza fostului centru de plasament „Azimut” din Soroca. <i>Indicator: Regulament de funcționare și standarde minime de calitate aprobate. (Pentru referințe – organizația Parteneriate pentru fiecare copil, membru APSCF)</i></p>	<p>Nu se acceptă. În baza conceptului serviciului pentru copii cu necesități emoționale complexe a fost reformat și reparat Centrul de plasament pentru copii separați de părinți din or. Soroca. Având în vedere, noutatea serviciului pentru Republica Moldova, considerăm oportun inițial pilotarea acestui serviciu și ulterior, în baza rezultatelor pilotării, aprobarea actelor normative pentru funcționarea acestui serviciu.</p>
	<p>Reglementarea modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Tutelă/curatelă” și a Standardelor minime de calitate. <i>Indicator: Regulament și standarde minime de calitate aprobate. (Pentru referințe – Secretariatul APSCF)</i></p>	<p>Nu se acceptă. La moment, se află în proces de avizare și promovare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (protecția drepturilor copilului), prin care se aduc o serie de modificări cu privire la serviciul de tutelă/curatelă. Având în vedere că proiectul și conceptul asupra serviciului de tutelă/curatelă poate să mai suporte modificări, inclusiv și în Parlament, considerăm prematur înaintarea la moment a conceptului modului de organizare și funcționare a Serviciului social „Tutela/curatela”.</p>
<p>Victoria Condrat Proiectul ”Suport pentru reforma serviciilor de sănătate mintală” (MENSANA)</p>	<p>La subcapitolul B.Sănătate se propune includerea următoarei acțiuni „Dezvoltarea Centrului Național de Sănătate Mintală ca centru de resurse și methodologic, care monitorizează și coordonează activitatea serviciului de sănătate mintală la nivel național.”</p>	<p>Se acceptă Acțiunea a fost inclusă în plan</p>
<p>Galina Climov, Director executiv, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova Platforma AOPD</p>	<p>Subcapitolul B.Sănătate se va completa cu următoarele acțiuni Elaborarea regulamentelor, instrucțiunilor și a ghidurilor specifice pentru asigurarea dreptului persoanelor cu dizabilități la servicii medicale calitative speciale fără discriminare, precum și pentru prevenirea dizabilității. Inclus în baza documentului de referință: Indicatori pentru monitorizarea implementării Convenției ONU privind drepturile</p>	<p>Nu se acceptă. Acțiunea propusă deja se regăsește la Indicatori pentru monitorizarea implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități aprobați prin Hotărârea Guvernului nr. 1033 din 8 septembrie 2016.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
(41 organizații a societății civile)	persoanelor cu dizabilități aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1033 /2016.	
	<p>Elaborarea Programului național pentru asigurarea persoanelor cu dizabilități (de vedere, auz, locomotorii, etc.) cu mijloace asistive .</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.1</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă se regăsește la pct. 3.1. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p> <p>În vederea implementării acțiunii sau întreprins următoarele acțiuni, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele cu dizabilități de auz sunt asigurate cu aparate auditive în cadrul Centrului republican de audiologice și a unor instituții medicale specializate; - asigurarea cu mijloace ajutătoare tehnice a persoanelor cu dizabilități locomotorii se realizează în cadrul CREPOR-lui, iar în anul 2019 au fost alocate mijloace financiare suplimentare de la Bugetul de Stat - 3,5 mln. lei, din care au fost procurate și distribuite solicitanților circa 1000 de cărucioare (în lunile iunie-iulie curent); - iar pentru asigurarea persoanelor cu dizabilități de vedere/cu vedere slabă cu dispozitive de corecție optică și ajutor vizual (lupe, hiperoculari, sisteme televizate cu circuit închis, telescopae, etc.) sunt aprobate mijloace financiare în sumă de 500.0 mii lei pentru achitarea acestor servicii prestate de către Centrul „Low Vision” (deja au prezentat un raport, inclusiv financiar, privind serviciile prestate și dispozitivele repartizate persoanelor cu dizabilități de vedere – în sumă de 383 664,22 lei, care vor fi achitate de către MSMPS.
	Elaborarea mecanismului de subvenționare pentru procurarea echipamentului asistiv pentru persoanele cu diferite tipuri de dizabilitate.	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Argumentele de la punctul precedent din Tabel, sunt valabile și pentru această acțiune - instituțiile statului asigură persoanele cu dizabilități cu mijloace/dispozitive/echipamente asistive.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Asigurarea persoanelor cu dizabilități cu asistență medicală stomatologică gratuită în caz de urgență și probleme cronice dentare.</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723/2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.6.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1387/2007 asistența medicală stomatologică acordată în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală include activități acordate de medicul stomatolog:</p> <p>c) asistență stomatologică de urgență, în cazuri stabilite</p> <p>d) consultație profilactică tuturor persoanelor asigurate.</p> <p>De asemenea, relevăm că Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.6. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>
	<p>Operarea modificărilor și completărilor legislative în vederea includerii unor categorii de cetățeni în lista categoriilor asigurate de către stat (membrii familiilor care îngrijesc persoane cu dizabilități severe cu vârsta de peste 18 ani, persoanele cu dizabilități proprietare de terenuri cu destinație agricolă, cu excepția grădinilor și loturilor pentru legumicultură, indiferent dacă au dat sau nu aceste terenuri în arendă sau folosință pe bază de contract)</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.15</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Or, persoanele care îngrijesc în calitate de asistent personal a persoanelor cu dizabilități severe sunt salariați, cu deducerea impozitelor aferente inclusiv primelor de asigurare medicală.</p> <p>Totodată, pentru persoanele care îngrijesc persoane cu dizabilități severe dar nu sunt angajați în calitate de asistenți personali este necesar de menționat, că în conformitate cu art. 4 alin. (4) lit. 1) al Legii 1585/1998 Guvernul deja are calitatea de asigurat pentru persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.15. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Includerea în pachetul compensat, în cazul îngrijirilor medicale la domiciliu, a unor consumabile (material pentru pansament, seringi, dozatoare pentru insulină, stome, scutece) pentru persoanele cu dizabilități severe și boli incurabile, care necesită îngrijiri medicale la domiciliu.</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de incluziune socială, Hot. Guv. Nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.4.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art.35 al Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin HG nr. 1387/2007 Asigurarea cu medicamente și dispozitive medicale necesare pentru efectuarea îngrijirilor medicale comunitare și la domiciliu se realizează din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, în conformitate cu standardele aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Pct.135 din Ordinul comun MSMPS și CNAM nr. 596/404/2016 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală prevede. că prestatorii asigură acordarea îngrijirilor medicale comunitare și la domiciliu, în modul și volumul stabilite de actele normative în vigoare. Asigurarea cu medicamente, dispozitive medicale (consumabile, inclusiv pungi colectoare pentru stome), necesare pentru efectuarea îngrijirilor medicale în conformitate cu standardele aprobate de Ministerul Sănătății, se realizează de către prestatorii, contractați de Compania Națională de Asigurări în Medicină, din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală</p> <p>De asemenea, relevăm că acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 3.4. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG 723/2017.</p>
	<p>Identificarea resurselor financiare pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate a persoanelor cu dizabilități la servicii medicale și balneosanatoriale în conformitate cu cadrul legal și normativ național în vigoare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Asigurarea accesibilității la infrastructură este stabilită în legislația în vigoare, inclusiv Legea 60/2012, care prevede că, obiectele de menire socială</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>trebuie să fie amenajate într-un mod care să le facă accesibile pentru persoanele cu dizabilități: dotate cu căi de acces și instalate cu respectarea actelor normative în vigoare vizînd domeniul respectiv. Respectiv, autoritățile, instituțiile, organizațiile, agenții economici, care sunt proprietari/gestionează infrastructura respectivă, sunt responsabili de asigurarea accesibilității și identificarea/planificarea mijloacelor financiare necesare în acest scop.</p>
	<p>Asigurarea continuității dezvoltării serviciilor de intervenție timpurie pentru copii cu dizabilități, inclusiv pentru copii cu autism.</p>	<p>Nu se acceptă Conform Criteriilor de contractare a instituțiilor medico-sanitare în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală aprobate anul Serviciile de intervenție timpurie pentru copii cu dizabilități sunt contractate de către CNAM.</p>
<p>Subcapitolul B. Protecția socială și raporturile de muncă se va completa cu următoarele acțiuni</p>		
	<p>Elaborarea standardelor de calitate ale serviciilor de plasament (publice și private) destinate persoanelor cu dizabilități, care prevăd măsuri pentru prevenirea/combateră exploatării, violenței și abuzului. Inclus în baza documentului de referință: Indicatori pentru monitorizarea implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1033 din 8 septembrie 2016.</p>	<p>Nu se acceptă În scopul reglementării mai multor tipuri de servicii sociale, inclusiv de plasament, pentru persoanele cu dizabilități, au fost elaborate și aprobate, prin hotărîri ale Guvernului, regulamente-cadru și standarde minime de calitate ce țin de organizarea și funcționarea mai multor tipuri de servicii sociale, inclusiv: Serviciul social „Casă comunitară”; Serviciul social „Echipa mobilă”; Serviciul social „Asistență personală”; Serviciul social „Respiro”; Serviciul social ”Locuința protejată”; Serviciul social „Plasament familial pentru persoane adulte”, ș.a. Standardele minime de calitate pentru serviciile menționate prevăd măsuri pentru prevenirea/combateră exploatării, violenței și abuzului.</p>
	<p>Elaborarea Regulamentelor de evaluare multidisciplinară a abilităților și nevoilor individuale a persoanelor cu dizabilități.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Prin Hotărârea Guvernului nr.357/2018, privind determinarea dizabilității, a fost reformată structura și modul de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în vederea aplicării modelului bio-psiho-social în procesul de determinare a dizabilității și capacității de muncă și asigurării evaluării obiective și echidistante a persoanelor cu nevoi speciale, cu respectarea demnității umane, astfel încât sistemul național să fie unul corect, incoruptibil, corespunzător, transparent, durabil/sustenabil, inclusiv:</p> <p>-au fost create echipe în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (15 echipe, inclusiv 12 echipe pentru determinarea gradului de dizabilitate la adulți și 3 echipe pentru copii), în fiecare echipă activează câte 3 experți în determinarea gradului de dizabilitate cu studii superioare la specialitățile: <u>medicină, asistență socială/ psihopedagogie și reabilitare</u> (echipe multidisciplinare care evaluează abilitățile și necesitățile individuale a persoanelor cu dizabilități și elaborează programul individual de reabilitare și incluziune socială, cu recomandări concrete din domeniul medical, social, ocupare în câmpul muncii și educațional, în cazul copiilor);</p> <p>-au fost elaborate noi criterii de determinare a gradului de dizabilitate la copii și adulți în conformitate cu standardele internaționale și modelul bio-psiho-social, ș.a..</p>
	Elaborarea și aprobarea cadrului normativ cu privire la prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități.	<p>Nu se acceptă</p> <p>În vederea prevenirii instituționalizării persoanelor adulte și a copiilor cu dizabilități în instituțiile rezidențiale gestionate de Agenția Națională Asistență</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Socială, au fost instituite 2 grupuri de lucru multisectoriale (pentru adulți și copii) privind examinarea solicitărilor de plasament în instituțiile rezidențiale cu titlu de excepție și în situații speciale. Conform prevederilor Regulamentelor de activitate, membrii grupurilor de lucru sunt reprezentanții autorităților publice responsabile și societatea civilă ("Keystone Human Services International Moldova Association", Institutul pentru Drepturile Omului (IDOM), CCF Moldova), iar atribuțiile grupurilor de lucru constau în examinarea solicitărilor de plasament în instituțiile sociale rezidențiale, prezentarea recomandărilor de referire a cazurilor examinate pentru alte servicii sociale alternative la nivel de comunitate. Plasamentul se acceptă numai în cazurile când nu există soluții alternative și când este pus în pericol viața și sănătatea persoanei adulte sau copilului cu dizabilități, iar perioada plasamentului este determinată (de la 6 luni până maxim la 1 an). Pe parcursul perioadei de plasament administrația publică locală este responsabilă să întreprindă măsuri concrete și să identifice servicii sociale ca alternativă a îngrijirii rezidențiale.</p>
	<p>Perfecționarea mecanismelor și procedurilor de prelucrare a datelor/rapoartelor statistice colectate de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la numărul persoanelor cu dizabilități, inclusiv dezagregate pe sexe, vârste, grade de dizabilitate, mediu de trai etc.</p>	<p>Nu se acceptă Prin Hotărârea Guvernului nr. 357/2018, privind determinarea dizabilității, a fost reformată structura și modul de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în vederea aplicării modelului bio-psiho-social în procesul de determinare a dizabilității și capacității de muncă și asigurării evaluării obiective și echidistante a persoanelor cu nevoi speciale, cu respectarea demnității umane, astfel încât sistemul național să fie unul corect,</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>incoruptibil, corespunzător, transparent, durabil/sustenabil.</p> <p>Conform prevederilor pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea CNDDCM, Consiliul are mai multe atribuții, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigură evidența electronică în Sistemul informațional automatizat și pe suport de hîrtie a persoanelor cărora li s-a determinat gradul de dizabilitate primar/repetat, generînd date statistice dezagregate (inclusiv pe tip de dizabilitate și deficiențe funcționale stabilite pe sisteme ale corpului(mintale/intelectuale, psihice, autism, auz, vîz, locomotor, HIV/SIDA, tuberculoză, tumori, boli rare ș.a.), grad de dizabilitate, gen, vîrstă (inclusiv pe grupe de vîrstă la copii, adulți, persoane în etate), locul de trai (inclusiv mediul de trai: urban, rural), recomandări etc.); - asigură elaborarea și aprobarea unor formulare de raportare statistică și generează date statistice dezagregate pe tip de dizabilitate și deficiențe funcționale stabilite pe sisteme ale corpului, grad de dizabilitate, mediu de trai, gen, vîrstă etc..
	Operarea modificărilor la Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.	<p>Nu se acceptă</p> <p>În prezent, nu este necesar de operat modificări la Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.</p>
	Operarea modificărilor la Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii și anume la prevederile art. 20 privind revizuirea stagiului de cotizare pentru pensia de dizabilitate.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Sistemul public de asigurări sociale de stat, se organizează și funcționează în baza a două principii de bază și anume - <i>principiul egalității</i>, care asigură tuturor participanților la sistemul public - contribuabili și beneficiari - un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege, precum și <i>principiul contributivității</i>, conform căruia fondurile de</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, iar drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.</p> <p>Reieșind din constrângerile bugetului de asigurări sociale și datele privind perioada medie de contribuție, precum și experiența europeană, este imperativ menținerea perioadei contributive obligatorii care are drept scop echilibrul dintre reacția fondului de asigurări sociale și contribuțiile reale achitate.</p> <p>Totodată, precizăm că amendamentele propuse necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul asigurărilor sociale de stat. Reieșind din cele expuse și din posibilitățile financiare existente, proiectul propus nu poate fi susținut.</p>
	<p>Crearea Centrelor regionale (Nord și Centru) de dezvoltare și prestare a serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale în baza reformării a trei instituții rezidențiale (Orhei, Bălți și Bădiceni).</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, Hot. Guv. Nr.893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.2.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 2.2. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p> <p>Responsabil de implementare este Agenția Națională Asistență Socială, respectiv Agenția va realiza această acțiune în conformitate cu prevederile Programului național de dezinstituționalizare și reieșind din mijloacele financiare disponibile din reformarea instituțiilor rezidențiale.</p>
	<p>Elaborarea și aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a centrelor regionale și a standardelor minime de calitate.</p> <p>Inclus în baza documentului de referință:PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, HG nr.893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.1</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 2.1 din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane cu dizabilități intelectuale și psihosociale (locuințe protejate și case comunitare) în baza surselor financiare eliberate în rezultatul dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale și suportului donatorilor (2019-20 locuințe protejate, două case comunitare, 2020- 20 locuințe protejate, 2 case comunitare).</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: PA, Program Național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, HG nr..893/2018, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.4.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acțiunea propusă se regăsește la pct. 2.4. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de dezinstituționalizare, aprobat prin H.G. nr. 893/2018.</p> <p>Responsabil de implementare este Agenția Națională Asistență Socială. În anul 2019, Agenția și instituțiile rezidențiale pe care le gestionează, au procurat deja 7 imobile, iar pînă la finele anului urmează să procure încă 8 imobile în care vor fi dezvoltate servicii sociale. Pentru anii următori ANAS va realiza această acțiune în conformitate cu prevederile Programului național de dezinstituționalizare și reieșind din mijloacele financiare disponibile.</p>
	<p>Instituirea serviciului de angajare asistată a persoanelor cu dizabilități în cadrul agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: HG nr. 1473 din 30 decembrie 2017 cu privire la aprobarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017–2021, Anexa 2, Direcția de acțiune 3.2.2</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Este o activitate planificată, dar nu va reuși realizarea pe parcursul unui an. La moment sîntem în proces de elaborare a Regulamentului cu privire la angajarea asistată. Urmează elaborarea standardelor de calitate pentru furnizorii de servicii de angajare asistată, dat fiind faptul că acestea vor fi procurate de ANOFM. În context, nu se acceptă includerea în acest Plan de acțiuni.</p>
	<p>Dezvoltarea serviciilor de reabilitare profesională a persoanelor cu dizabilități</p> <p>Inclus în baza documentului de referință: HG nr. 723 din 8 septembrie 2017 cu privire la aprobarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, Anexa 2, activitatea 4.2</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea propusă deja se regăsește la pct. 4.2. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin H.G. 723/2017.</p> <p>Suplimentar informăm că, prin Hotărîrea Guvernului nr. 272/2017 a fost aprobat Regulamentul privind prestarea serviciilor de reabilitare profesională în cadrul Centrului Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare și Metodologia de calculare a</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>tarifelor la prestarea serviciilor de reabilitare profesională în cadrul CREPOR-lui.</p> <p>În Bugetul de Stat pentru anul 2019 sunt aprobate mijloace financiare pentru reabilitarea profesională în cadrul CREPOR-lui, în sumă de 209,8 mii lei, pentru reabilitarea a circa 22 de persoane. În semestrul I, 2019 au beneficiat de reabilitare profesională în cadrul CREPOR – 6 persoane. În anul 2018, din total planificate - 22 persoane, au solicitat și au beneficiat de reabilitare profesională 8 persoane cu dizabilități, direcționate la CREPOR de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).</p> <p>Totodată informăm că, conform prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 105 din 14.06.2018, ANOFM contactează servicii de reabilitare profesională de la furnizorii de servicii specializate în condițiile actelor normative în vigoare.</p>
	<p>Revizuirea HG nr. 800 din 01.08.2018 în scopul extinderii pachetului minim de servicii sociale prin completarea cu serviciile Asistență parentală profesionistă și Casă de copii de tip familial</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A fost instituit un Grup de lucru pentru examinarea modalității de includere a Serviciilor de asistență parentală profesionistă și a caselor de copii de tip familial în pachetul minim de servicii sociale. Având în vedere că, la moment, aceasta este o practică nouă pentru Republica Moldova și având în vedere riscurile includerii acestor servicii în pachetul minim, având în vedere instabilitatea financiară a Fondului de susținere a populației, este nevoie de analiză suplimentară a acestei acțiuni și identificarea unui mecanism sustenabil pentru implementare.</p>
	<p>Redenumirea acțiunii 16 Elaborarea Programului național de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități în aprobarea Programului național de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.</p>	<p>La această acțiune trebuie să se expună Ministerul Economiei și Infrastructurii, autoritatea responsabilă.</p>
	<p>Desemnarea Mecanismului Independent de Monitorizare a Convenției ONU privind Drepturile persoanelor cu Dizabilități</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>și a punctelor focale în cadrul autorităților publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 166-XVIII din 09.07.2010.</p>	<p>Art. 10 alin. (2) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60/2012, stabilește că, respectarea prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități de către autoritățile publice centrale și locale, de către instituții și întreprinderi indiferent de tipul de proprietate, de către asociațiile obștești și persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelele <u>este asigurată de societatea civilă și de Avocatul Poporului</u> conform legislației în vigoare.</p> <p>Suplimentar, informăm, în acest sens, în anul 2016, prin Dispoziția Avocatului Poporului ”Cu privire la constituirea Consiliului de experți în cadrul Oficiului Avocatului Poporului pentru monitorizarea implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități” a fost constituit Consiliul de experți din partea societății civile - 7 persoane, care acordă asistență și consultanță Oficiului Avocatului Poporului în procesul de monitorizare a implementării Convenției ONU, conform prevederilor <i>Regulamentului cu privire la activitatea Consiliului de Experți în cadrul Oficiului Avocatului Poporului pentru monitorizarea implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.</i></p>
<p>World Bank Group</p>	<p>La subcapitolul Sănătate</p> <p>Acț.1. Elaborarea conceptului de modernizare a sectorului spitalicesc Optimization of hospital sector is recommendation of recent health Public Expenditure Review. This action would support achievement of the Disbursement-linked Indicator (DLI) on consolidation of departmental hospitals under the MoHLSP authority of the Health Transformation Operation. This action could contribute to achievement of the DLI, which has stalled. The WB could support this through WB internal technical assistance project on hospital sector and one specific activity of</p>	<p>Se acceptă Elaborarea conceptului de modernizare a sectorului spitalicesc este o acțiune inclusă în PAG 2019-2020.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>the Swiss-funded TA to develop the human resource plan to support the implementation of the hospital master plan. Some flexibility by design and change of scope can be discussed with Swiss Development Cooperation if needed.</p>	
	<p>Acț.2. Îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate și creșterea calității serviciilor comunitare, geriatrice, paliative și de reabilitare.</p> <p>Improving access to health services and quality of community services, geriatric, palliative and rehabilitation -- this action is very broad and difficult to assess without more information. This action could be support by 2 activities of the Bank-managed Swiss TA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Service Delivery Indicators will provide the necessary data for assessing access to quality services and having the baseline to assess impact of reform. Activity planned to start in Sept 2019, data collection will be finalized in June 2020 but report finalization will be in December 2020. Government's deadline is June 2020. It would be important to get MoHLSP's full involvement in design period to collect relevant information. Currently, focus on PHC and coordination with other level of care. Team can explore possibility to expand scope if needed. 2. Institutionalization Health Technology Assessment should strengthen capacity of MoHLSP to improve value and not only expand coverage and use of services. 	<p>Se acceptă S-a luat act de propuneri de asistență tehnică al WBG</p>
	<p>Acț. 6. Elaborarea proiectului de Lege a medicamentului The WB could provide comments and consider future support through budget operat</p>	<p>Se acceptă Acțiunea se regăsește în PAG.</p>
	<p>Acț. 7. Stabilirea mecanismului privind controlul asupra prețurilor la medicamentele plasate pe piața internă și comercializate</p>	<p>Se acceptă Acțiunea se regăsește în PAG.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Price-setting mechanism on the control of medicines placed on the market and sold – support is planned through Swiss TA. Activity is already initiated	
	Act. 10 Dezvoltarea Programului național de dezvoltare a asistenței medicale de urgență pentru anii 2021 – 2025 Development of National Program for emergency medical care development for the years 2021 – 2025 – it should be linked to activity on hospital planning. Could learn from the success of Romanian reform supported by WB.	Se acceptă S-a luat act de propuneri de asistență tehnică al WBG
	Act. 14. Instituirea unei proceduri comune de autorizare pentru aditivii alimentari, enzimele alimentare și aromele alimentare (SLT) This may affect the WBG-supported inspections and permits reforms, we would like to have a look at this action when prepared.	Se acceptă S-a luat act de propuneri de asistență tehnică al WBG
	Act. 16. Instituirea Comitetului Național Coordonator în domeniul resurselor umane din sistemul sănătății Establish National Steering Committee on human resources in health care system – the WB is planning implementation of analytical and advisory work in EU and Western Balkan on Health workforce mobility is at the concept stage, and we will explore future opportunities to include Moldova.	Se acceptă S-a luat act de propuneri de asistență din partea WBG
La subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă		
	In the area of social protection , the WB is providing analytical and modelling support for the dialogue related to improving the targeting of social assistance.	S-a luat act de propuneri de asistență din partea WBG
	Act. 4. Modificarea și completarea unor acte normative în vederea prevenirii și combaterii hărțuirii sexuale în domeniul muncii și în sistemul educațional on amending some laws to prevent and combat sexual harassment in employment and in education. The WB's gender team can review the draft laws/regulations and advise accordingly.	Se acceptă Acțiunea se regăsește în plan

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Act. 6. Modernizarea legislației muncii în corespundere cu necesitățile pieței muncii on modernizing labor law in line with labor market needs – to also include the Education Code (as the Labor Code mentions minimum age to work as 16 years and Education Code says education is compulsory till age of 18). Changes to the labor code might affect all WB-supported projects under preparation (across the portfolio), given the requirements of the Environmental and Social Framework on the preparation of labor management procedures.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit prevederilor Codului Muncii al RM, persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani. Persoana fizică poate încheia un contract individual de muncă și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali, dacă, în consecință, nu îi vor fi periclitată sănătatea, dezvoltarea, instruirea și pregătirea profesională. Aceste prevederi nu contravin, ci corespund întru totul Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii, iar vârsta de la care salariatul poate munci, nu are nici o legătură cu învățământul obligatoriu. În această privință, Codul Muncii nu va fi amendat.</p>
	<p>Act. 9 Modificarea Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne on military pensions - expected deadline is March 2020. We recommend advancing the deadline to November 2019 for the DPO to be approved in January 2020. Further, the WB would also be interested to look into exemption of law enforcement salaries from Health Fund contributions.</p>	<p>Nu se acceptă. Modificările propuse la Legea 1544/1993 din Planul de activitate a Guvernului are drept scop aducerea în concordanță cu recomandările Curții de Conturi, expuse în Hotărârea Curții de Conturi nr. 98 din 21 decembrie 2018 privind Raportul auditului conformității acordării pensiilor în Republica Moldova.</p>
	<p>Act. 1, 6 și 10 this is the DPO agenda and the WB would remain available for providing support to these reforms. We are already updating the PROST model and have shared the earlier assessment of the labor code.</p>	<p>Se acceptă S-a luat act de propuneri de asistență din partea WBG</p>
	<p>Act. 16. Elaborarea Programului național de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități on developing the National Program for accessibility for people with disabilities. Moldova Education Reform Project (MERP) supports activities on inclusive education. We can mobilize support to the government through MERP. Alternatively, our Education Team that works in inclusive education can review the draft program and advise accordingly.</p>	<p>Responsabili pentru elaborarea Programului național de accesibilitate este Ministerul Economiei și Infrastructurii, iar referitor la proiectele din domeniul educației - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, respectiv aceste două autorități responsabile trebuie să se expună la acest comentariu.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Acț. 26. Perfecționarea cadrului normativ cu privire la elaborarea standardelor ocupaționale</p> <p>on improving the legal framework on the development of occupational standards – should be aligned with the qualification standards methodology. The WB proposed Higher Education Project could finance this.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea se regasește în PAG</p>
<p>Aliona Rusu Asociația pentru Educație Creștin-Ortodoxă, (AECO)</p>	<p>La subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă</p> <p>Dat fiind discuțiile publice pe care le-ați anunțat, vă propunem să țineți cont de următoarea sugestie, ce va fi, credem, susținută de un important segment al opiniei publice, părinți, oameni de cultură, etc.</p> <p>În februarie 2017 Republica Moldova a semnat convenția de la Sтамbul, privind combaterea violenței domestice. Propunându-și un scop nobil, de combatere a unor fenomene negative, fapt pe care îl susținem, totodată suntem îngrijorați de unele prevederi ale acestei convenții, care ar putea să aibă niște urmări neașteptate și cu totul diferite de cele declarate.</p> <p>Astfel, această Convenție, în opinia unor juriști (https://www.juridice.ro/459023/conventia-de-la-istanbul.html) reglementează o definiție nouă și controversată a „genului” în dreptul internațional, specificând că bărbatul și femeia sunt diferențiați nu numai biologic, ci există un concept special al genului, nou în știința și legislația internațională. Potrivit acestui postulat, care nu este susținut științific, o persoană de un sex biologic, ar putea să se definească altfel ca gen.</p> <p>De asemenea această Convenție definește ca femeie și persoanele sub vârsta de 18 ani; prezintă bărbații drept agresori, ceea ce constituie un stereotip discriminatoriu. În sfârșit, conform specialiștilor, acest document încalcă libertatea religioasă și dreptul părinților de a-și instrui copiii în conformitate cu propriile convingeri religioase și morale. Odată ratificată această Convenție, părinții nu vor mai avea dreptul să educe copiii potrivit concepțiilor proprii religioase, morale, atunci când acestea vor fi în dezacord cu anumite concepții, promovate inclusiv prin diferite discipline școlare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Odată cu semnarea Convenției de la Istanbul, în anul 2017, au fost elaborate 2 Rapoarte de compatibilitate a legislației naționale la tratatul menționat. În acest sens, concluziile experților naționali în domeniu, se referă la faptul că documentul semnat este necesar și important pentru Republica Moldova, iar țara urmează să inițieze pregătirile pentru ratificarea acestuia.</p> <p>Totodată, vă aducem la cunoștință că în platforma Consiliului Europei au fost elaborate un șir de materiale informative care au drept scop explicarea prevederilor Convenției, precum și eliminarea unor interpretări eronate ale acesteia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Articolul 3(c) explică „genul,, drept „rolul social, comportamentul, activitățile și atributele pe care o societate dată le consideră potrivite pentru femei și bărbați”. Cercetările au arătat că anumite roluri sau stereotipuri reproduc practici nedorite și dăunătoare și contribuie la acceptarea violenței împotriva femeilor. <p>De aceea, Articolul 12(1) prevede eradicarea prejudecăților, obiceiurilor, tradițiilor și altor practici care sunt bazate pe ideea inferiorității femeilor, sau pe roluri de gen stereotipe, ca obligație generală de a preveni violența. La rândul lor, înțelegând influența unor astfel de prejudecăți, obiceiuri și tradiții, guvernele pot adopta o „înțelegere bazată pe gen” a violenței, așa cum cere convenția. ► 7 ■Definirea</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Potrivit acestui document, în cazul ratificării, acesta va impune primatul unor documente de nivel internațional asupra tradițiilor, culturii popoarelor care au aderat. Nimeni nu știe care vor fi acestea pe viitor. De aceea credem că e de datoria noastră ca părinți, dar și ca reprezentanți ai poporului nostru, să ținem la păstrarea valorilor, a culturii noastre naționale. Fapt stipulat și de diferite documente importyante – Constituția, Codul Educației, Codul Familiei, etc.</p> <p>În acest aspect, atragem atenția și asupra acestui fapt, exprimându-ne pentru rezerva Republicii Moldova în ce privește ratificarea acestui document, sau să se renunțe la acest fapt, sau să fie negociat destul de nuanțat asupra acestor probleme menționate mai sus, care ar putea să aibă urmări pe termen lung, urmând o dezrădăcinare a culturii noastre milenare și încălcarea unor documente internaționale importante, privind dreptul la educație al părinților.</p>	<p>termenului „gen” ajută de asemenea la înțelegerea definiției „violență împotriva femeilor bazată pe gen”, care înseamnă „violență îndreptată împotriva unei femei deoarece aparține sexului feminin, sau care le afectează pe femei mai mult decât pe bărbați”, după cum se arată în Articolul 3(d). El nu înlocuiește termenii „femei” și „bărbați”.</p> <p>- Obiectivul convenției nu este de a reglementa viața și/sau structura familiei. În acest sens, documentul nu conține o definiție a termenului „familie”, și nici nu promovează un anumit tipar de familie. Convenția solicită guvernelor să asigure siguranța victimelor care se află în pericol în propriile cămine sau sunt amenințate de membrii familiei, soți ori parteneri intimi, această formă de violență fiind din păcate, cea mai comună.</p> <p>https://rm.coe.int/istanbul-convention-questions-and-answers-romanian/16809450dc</p>
<p>Membrii Coaliției Naționale „Viață fără Violență în Familie” Organizații semnatare: A.O. Centrul de Drept la Femeilor, A.O. Centrul Internațional ”La Strada”, A.O. Gender-Centru, A.O. Promo-LEX, A.O. ”Onoarea și drepturile femeii contemporane”, Bălți; Asociația împotriva Violenței „Casa Mărioarei”, Chișinău; AO „Promo-Lex”, Chișinău; Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii ”Memoria”, Chișinău; A.O. Institutul pentru Familie și Inițiative Sociale, Chișinău</p>	<p>La subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă</p> <p>Potrivit Articolului 3 alin. (2) lit. (e) al Acordului de Asociere RM-UE, unul din obiectivele dialogului politic îl constituie consolidarea respectării principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernante, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, precum și contribuirea la consolidarea reformelor politice naționale. La acest capitol, agenda de asociere din Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE prevede expres ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie, până la finele trimestrului IV al anului 2019 urmând a fi elaborat proiectul de lege de ratificare a Convenției. Până la etapa actuală, această acțiune nu a fost realizată.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu legislația cu privire la tratatele internaționale, în vederea ratificării Convenției de la Istanbul este necesar de a elabora analiza de compatibilitate a legislației Republicii Moldova la standardul european menționat, în vederea asigurării unei ratificări efective, ceea ce prezumă inițial pregătirea țării din punct de vedere legislativ și instituțional.</p> <p>În acest context, menționăm că, deși prima analiză a compatibilității legislației Republicii Moldova la prevederile Convenției de la Istanbul a fost realizată în anul 2010, totuși, recomandările de modificare prezentate de experți nu au fost susținute de alte autorități. Spre exemplu, mecanismul de aplicare a</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>AO "CNFACEM", Chișinău; AO Centrul Național pentru Prevenirea Abuzului față de Copii (CNPAC); AO Artemida, Drochia; Centrul pentru reabilitarea victimelor violenței, Drochia; A.O. "Stimul", Ocnița; AO Centrul de Resurse pentru Tineret "Dacia", Sorocea; AO Centrul Psihosocial "Vulcănești"; AO "Institutul Democratic, Comrat; AO "Vesta", Comrat, AO "Interaction", Tiraspol; Centrul pentru reabilitarea victimelor violenței, Căușeni; Centrul pentru reabilitarea victimelor violenței; Centrul Maternal Cahul; Centrul de criză "Sotis", Bălți.</p>		<p>ordinului de restricție de urgență fiind aprobat abia în anul 2017.</p> <p>Din acest motiv, în anul 2018, Guvernul a aprobat primul document de politică în acest domeniu – Strategia națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și violenței în familie pe anii 2018-2023 și a planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 (Hotărîrea Guvernului nr. 281 din 03.04.2018). Strategia are la bază abordarea centrată pe cei patru piloni ai Convenției de la Istanbul: Prevenire, Protecție, Pedepsire și Politici Integrate.</p> <p>Totodată luînd în considerare cele expuse precum și etapele ce urmează a fi parcurse pentru a asigura transpunerea prevederilor tratatului și pregătirea țării de ratificare, legiuitorul a decis un nou termen de asigurare a ratificării – anul 2022, fundamentat prin: Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022 a fost aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 89 din 24.05.2018.</p>
	<p>La Articolul 137 al Acordului de asociere, părțile convin să coopereze pentru a asigura promovarea drepturilor copilului în conformitate cu legislația și cu normele internaționale, în special Convenția Națiunilor Unite din 1989 privind drepturile copilului, ținând cont de prioritățile identificate în contextul specific al Republicii Moldova, în special pentru categoriile vulnerabile. În calitate de măsură de implementare, Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere RM-UE prevede realizarea de Ministerul Afacerilor Interne până în trimestru IV al anului 2019 a campaniilor de sensibilizare, prevenire și combatere a violenței împotriva copiilor, precum și pentru protecția drepturilor copiilor implicați în sistemul de justiție penală și prevenirea delincvenței juvenile.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerile referitor la atribuțiile Ministerului Afacerilor Interne urmează a fi înaintate acestui minister.</p> <p>Totodată, menționăm că a fost adoptată Legea nr. 299/2018 cu privire la măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant.</p>
	<p>Articolul 138 lit. (a) al Acordului de asociere prevede prevenirea și combaterea tuturor formelor de exploatare (inclusiv munca prestată de copii), a abuzurilor, a neglijenței și a violenței</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Sunt expuse restanțe cu privire la PNAAA. Planul de acțiuni al Guvernului este un document distinct care</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>împotriva copiilor, inclusiv prin dezvoltarea și consolidarea cadrului juridic și instituțional necesar, precum și prin intermediul unor campanii de sensibilizare a opiniei publice în acest domeniu. Agenda de asociere din Planul de acțiuni prevede, în acest sens, punerea în aplicare a legislației privind combaterea muncii copiilor și asigurarea punerii în aplicare a cadrului legislativ și de politică existent privind violența în familie, iar măsură de implementare nerealizată până la etapa actuală ține de elaborarea și aprobarea mecanismului național de monitorizare a implementării Convenției Lanzarote. Potrivit Raportului din 2018 privind realizarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE adoptarea HG privind aprobarea Mecanismului național de monitorizare a implementării Convenției Lanzarote nu a fost realizată.</p>	<p>nu trebuie să se dubleze sau să acopere arii de activitate a altor documente strategice.</p>
	<p>În același timp, Programul de activitate a Guvernului pentru anul 2019 punctul 3.2 - Ocrotirea sănătății și protecția socială prevede „dezvoltarea unui sistem de servicii sociale relevante, axate pe servicii de reabilitare și incluziune în câmpul muncii: cu acest scop vom mări rețeaua de prestatori de servicii sociale specializate pentru a îmbunătăți accesul la servicii de reabilitare a copiilor cu necesități speciale, a copiilor cu devieri de comportament și cognitive, a persoanelor dependente de droguri, a persoanelor expuse abuzului și violenței, persoanelor care au nevoie de îngrijire pe termen îndelungat etc.”</p> <p>În context, este de remarcat faptul că la 3 aprilie 2018 prin Hotărârea Guvernului nr. 281 a fost aprobată Strategia națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pe anii 2018-2023 și a Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea acesteia, care au drept scop asigurarea unei abordări sistemice a fenomenului violenței față de femei și violenței în familie în vederea diminuării acestor fenomene și asigurării unui răspuns eficient al organelor de resort în cazurile de violență. Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei cuprinde o serie de măsuri menite să</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenul de violență utilizat în sensul acțiunii din Programul de activitate al Guvernului, are un sens mai larg, care include atât mediul social, cât și cel privat. Totodată menționăm că violența în familie este abordată în profunzime printr-un document strategic nou Strategia națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>prevină violența față de femei și violența în familie prin promovarea toleranței zero față de fenomen, să consolideze mecanismul de protecție și asistență pentru victimele violenței față de femei și violenței în familie, să eficientizeze procesul de investigare și urmărire în justiție a actelor de violență față de femei și de violență în familie și să asigure dezvoltarea politicilor integrate în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de femei și a violenței în familie, bazate pe cooperare multisectorială și colectare a datelor.</p>	
	<p>Analiza proiectului Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020, fiind realizată prin prisma actelor menționate supra, a relevat faptul că acesta cuprinde doar asigurarea până în iunie 2020 a compatibilității legislației naționale cu prevederile Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. Drept urmare, solicităm completarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 cu următoarele acțiuni specifice în vederea prevenirii și combaterii violenței împotriva femeilor și a violenței în familie:</p>	<p>Nu se acceptă Luând în considerare că Planul de acțiuni al Guvernului este un document supra-strategic care trebuie să reflecte tendințele și acțiunile majore ce urmează a fi întreprinse în platforma guvernamentală, ceea ce presupune includerea acțiunilor de ordin mai global; pe când profunzimea abordărilor și soluționarea problemelor sectoriale legate de anumite fenomene, provocări, dificultăți se regăsesc în documentele strategice sectoriale care includ în detaliu logica și etapizarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse. Cu referire la problema abordată, dispunem de o Strategie națională pe domeniu și un prim-plan de implementare a acesteia anume din perspectiva asigurării abordării sistemice și planificate a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse.</p>
	<p>Argumentarea oportunității ratificării Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie (Convenției de la Istanbul) în conformitate cu Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale. Termen de realizare: 2020</p>	<p>Această inițiativă ține de Ministerul Justiției, care în parteneriat cu Centrul Internațional La Strada a găzduit evenimentul din 7 februarie curent privind prezentarea publică a Raportului de analiză comparativă a normelor penale naționale referitoare la infracțiunile privind viața sexuală vizavi de standardele în domeniu oferite de Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul), Statutul Curții Penale</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului</p> <p>Elaborarea și aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea Convenției de la Istanbul</p> <p>Termen de realizare: 2020</p> <p>Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului</p> <p>Aprobarea proiectului de pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în domeniul combaterii violenței sexuale).</p> <p>Termen de realizare: decembrie 2019</p> <p>Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului (în contextul ratificării Convenției de la Istanbul)</p>	<p>Internaționale (Statutul Curții de la Roma), alte tratate internaționale</p> <p>Menționăm suplimentar și realizarea proiectului “Asigurarea accesului victimelor violenței sexuale la asistență și protecție corespunzătoare” finanțat de către Ambasada SUA la Chișinău și implementat de către Centrul Internațional La Strada care a vizat pe lângă elaborarea raportului susmenționat și analiza practicii judiciare din Republica Moldova a infracțiunilor privind viața sexuală (2016).</p>
	<p>Elaborarea și aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative pentru ajustarea mecanismului de contractare directă a serviciilor sociale și lucrărilor publice de către organizațiile societății civile, prestatoare de servicii (Legea cu privire la serviciile sociale, Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Legea cu privire la achizițiile publice, etc.)</p> <p>Termen de realizare: 2020</p> <p>Document de referință: Programul de activitate a Guvernului; Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023, Strategia de Dezvoltare a Societății Civile din Republica Moldova și Planul de Acțiuni (2017–2020)</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea dată este una complexă care necesită analize detaliate privind dificultățile sistemului actual de achiziții publice, în special pe partea de servicii sociale. Reieșind din cadrul de timp scurt de acțiune a PAG2019-2020, această propunere nu poate fi inclusă la moment. Rămîne o prioritate pentru următorul PAG, iar ca soluție alternativă instituirea unui grup de lucru din autoritățile publice cu competențe în domeniu, precum și ONG-uri.</p> <p>Totodată menționăm că la domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, modificarea propusă este parte componentă a proiectului de armonizare a legislației naționale la Convenția de la Istanbul.</p>
	<p>Revizuirea și aprobarea instrucțiunilor privind intervenția instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie</p> <p>Termen de realizare: 2019</p> <p>Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Revizuirea și aprobarea instrucțiunii privind intervenția instituțiilor medicale în cazurile de violență în familie va fi aprobată prin Ordinul MSMPS pînă la finele anului 2019.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Elaborarea metodologiei de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală și a instrucțiunilor pentru echipa de intervenție în cazurile de violență sexuală Termen de realizare: 2019 Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p> <p>Pilotarea activității echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală Termen de realizare: 2020 Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p>	<p>Nu se acceptă Dat fiind faptul că acțiunea respectivă este prevăzută în Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023, ca instituție responsabilă fiind Ministerul Afacerilor Interne.</p>
	<p>Instituirea unui mecanism intersectorial de monitorizare și analiză a cazurilor penale referitoare la violența în familie, soldate cu deces sau cu vătămare gravă a integrității corporale a victimelor Termen de realizare: 2020 Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p>	<p>Nu se acceptă Acțiunea respectivă este parte componentă a procesului de asigurare a compatibilității de asigurare a legislației naționale a Convenției de la Istanbul, acțiune ce este deja prevăzută în Planul Guvernului.</p>
	<p>Elaborarea mecanismului intersectorial de intervenție în cazurile de violență în familie Termen de realizare: 2020 Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p>	<p>Nu se acceptă Acțiunea dată este deja prevăzută în Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023 și prezintă de fapt o acțiune de ordin operațional, regăsindu-se adițional și în Planul de acțiuni al subdiviziunii specializate din cadrul MSMPS.</p>
	<p>Armonizarea fișelor sectoriale de colectare a datelor statistice privind cazurile de violență față de femei și violență în familie Termen de realizare: 2020 Document de referință: Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023</p>	<p>Nu se acceptă Acțiunea dată este deja prevăzută în Strategia Națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023 și prezintă de fapt o acțiune de ordin operațional,</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		regăsindu-se adițional și în Planul de acțiuni al subdiviziunii specializate din cadrul MSMPS. Totodată menționăm că la data de 10 iulie curent, a avut loc ședința de validare a Raportului de evaluare ”Indicatorii statistici privind sănătatea sexuală și a reproducerii și violența în bază de gen în sistemul de sănătate în Republica Moldova”.
	Realizarea campaniilor de sensibilizare, prevenire și combatere a violenței împotriva copiilor, precum și pentru protecția drepturilor copiilor implicați în sistemul de justiție penală și prevenirea delincvenței juvenile Termen de realizare: 2020 Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului	Nu se acceptă Având în vedere termenul limită al documentului propus și anume iunie 2020 și totodată, având în vedere resursele substanțiale financiare și de timp necesare pentru realizarea campaniilor de sensibilizare, considerăm inoportun introducerea acestei propuneri.
	Elaborarea și aprobarea mecanismului național de monitorizare a implementării Convenției Lanzarote Termen de realizare: 2020 Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului	Nu se acceptă Autoritatea centrală pentru implementarea Convenției menționate este Ministerul Afacerilor interne.
	Revizuirea și aprobarea proiectului de lege cu privire la profesiunea și activitatea de psiholog Termen de realizare: 2020 Document de referință: Necesitatea implementării Legii Nr. 137 din 29.07.2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor.	Nu se acceptă Actul normativ la care se face referință a fost o inițiativă legislativă a unui grup de deputați care a fost avizat de către instituțiile interesate și respectiv urma a fi definitivat pe platforma Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie cu atragerea asociațiilor profesioniste din domeniu. Concomitent, menționăm că activitatea dată depășește domeniul de competență al MSMPS.
DI Vitalie Meșter, Centrul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități	La subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă A menționat că sunt unele probleme privind implementarea prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a Recomandărilor/observațiilor Comitetului ONU.	Nu se acceptă. Republica Moldova a ratificat Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin Legea nr. 166-XVIII din 09.07.2010, demonstrând interes în ceea ce privește elaborarea și promovarea

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>politicilor în domeniul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, precum și ajustarea legislației naționale în vigoare la prevederile celei internaționale.</p> <p>Ratificarea Convenției de către Republica Moldova a marcat o schimbare importantă în domeniul dizabilității.</p> <p>După ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități s-a reușit înregistrarea mai multor progrese în ceea ce privește incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, inclusiv: adoptată Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități; reglementate și dezvoltate diferite tipuri de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități (Casa comunitara, Locuința protejată, Asistență personală, Respiro, Plasament familial pentru adulți, ș.a); aprobat Programul național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități; reformată instituția responsabilă de determinarea dizabilității și capacității de muncă; aprobat Programul național de dezinstituționalizare și Planurile de transformare a instituțiilor rezidențiale; aprobate prevederi pentru subvenționarea angajatorilor care creează sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități și îmbunătățit accesul la serviciile de ocupare; a fost semnat Protocolul Opțional la Convenție, în anul 2018, ș.a.</p> <p>Recomandările și observațiile Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, a Raportorilor speciali ONU, a experților internaționali și celor naționali au stat la baza elaborării Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Programului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 723 din 8 septembrie 2017.</p> <p>Anual, se elaborează Raportul cu privire la realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, care se prezintă Guvernului și se plasează pe pagina web a Ministerului.</p>
<p>Oleg Palii, reprezentant al Centrului de Drept al Avocatilor, partener juridic al Inaltului Comisariat ONU pentru Refugiatii (UNHCR)</p>	<p>La subcapitolul <i>D.Migrație și azil</i></p> <p>La acț. 4. Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului ajutorului bănesc acordat refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară în anul 2019</p> <p>La Proiectul Hotărârii Guvernului "Cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020" , in planul de actiuni, la punctul D4 , dupa sintagma " Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului ajutorului bănesc acordat... ", propun de inclus o noua categorie - "solicitantilor de azil", in continuare conform textului.</p> <p>Includerea categoriei de solicitanți de azil în acest document este necesară, deoarece sunt persoane nou venite în Republica Moldova, admise in procedura de azil, dar deoarece nu cunosc inca limba, nu au calificarile necesare și/sau nu au omologate actele privind studiile sale, nu se pot angaja in campul muncii pentru a-si asigura existenta sa si a familiilor sale. Unii din ei nu se pot angaja din cauza starii de sanatate, altii au la intretinere copii minori, care (inca) nu pot fi institutionalizati la institutiile prescolare, tinand cont de randurile pentru inscrierea copiilor.</p> <p>Spre comparare, refugiatii, care sunt inclusi in proiect, au deja o perioada mai mare de 6 luni, de sedere pe teritoriul Republicii Moldova, au avut suficient timp pentru a studia nivelul da baza a limbii, au avut timp pentru a dobandi careva calificari de munca sau pentru omologarea actelor de studii, beneficiaza de programe de integrare, pe cand solicitanții de azil nu au surse de existenta.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea privind Reglementarea modului de stabilire și plată a ajutorului material pentru unele categorii ale populației ține stric de modificarea Hotărârii Guvernului nr. 159/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material. Mai mult ca atât, categoriile menționate în hotărârea vizată ține de implementarea Legii fondului de susținere a populației nr. 827/2000, iar în legea dată sînt definite expres categoriile d ebeneficiari careau dreptul la ajutorul dat.</p> <p>Suplimentar menționăm că, ajutorului bănesc acordat refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară în este competența Ministerului Afacerilor Interne.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>La fel, se impune includerea în Planul de acțiuni a Guvernului, la capitolul D - Migrație și azil, modificarea Legii 1585 din 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prin includerea ”solicitanților de azil” la categoriile de persoane care au dreptul și obligații în domeniul asigurării obligațiilor de asistență medicală, specificate la alineatul 1 articolul 9 ale Legii 1585/1998.</p> <p>La moment solicitanții de azil nu au dreptul de a se asigura desinestatator, deoarece nu sunt specificați la articolul enunțat. Acest fapt generează situații neplăcute, când nici solicitanții de azil gravide, nici persoanele în vârstă, grav bolnave, nu pot beneficia de serviciile sistemului național de asistență medicală.</p>	<p>Nu se acceptă. Oportunitatea includerii propunerii înaintate urmează a fi examinată suplimentar de comun cu alte instituții interesate, reieșind din faptul că necesită a fi modificate mai multe acte legislative în vigoare.</p>
<p>Confederația Națională a Sindicatelor</p>	<p>La subcapitolul A. Mediul de afaceri se propun următoarele acțiuni</p>	
	<p>Modificarea Legii 22/2018, în vederea introducerii mecanismului de voucher la angajarea zilierilor</p>	<p>Nu se acceptă MSMPS susține această inițiativă, doar că propune includerea acesteia în următorul PAG 2020-2021, întrucât legea se implementează mai puțin de 1 an de zile. În același timp, ministerul considerăm, în baza experienței altor state, crearea unui grup de lucru pe platforma Ministerului Finanțelor, căci sistemul de voucher implică aspecte numeroase fiscale.</p>
	<p>Întreprinderea măsurilor de corelare și racordare a cererii și ofertei pe piața muncii, inclusiv în aspect rural-urban prin finanțarea adecvată a măsurilor de promovare a ocupării forței de muncă, finanțarea elaborării standardelor ocupaționale</p>	<p>Nu se acceptă Legea 105/2018 se implementează de mai puțin de 1 an, cu intrarea în vigoare 10 februarie 2019. Ministerul va depune eforturi în asigurarea finanțării măsurilor de ocupare</p>
	<p>Racordarea Legii 131/2012 și Legii 140/2011 la standardele internaționale</p>	<p>Se acceptă de principiu Însă este nevoie de decizie politică</p>
	<p>Revenirea la un sistem integrat de inspecție a muncii</p>	<p>Se acceptă de principiu însă este nevoie de decizie politică</p>
<p>Crearea în cadrul MSMPS a unei subdiviziuni distincte în domeniul securității și sănătății în muncă</p>	<p>Nu se acceptă Nu este acțiune care ține de PAG.</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Definitivarea Programului național în domeniul securității și sănătății în muncă și elaborarea unui Plan de acțiuni privind implementarea acestuia	Nu se acceptă În baza Strategiei de dezvoltare Moldova 2030 va fi elaborat un program sectorial în care va fi integrat domeniul securității și sănătății în muncă
	Aprobarea unei proceduri de acreditare a serviciilor externe de protecție și prevenire în domeniul securității și sănătății în muncă	Nu se acceptă Este acțiune inclusă în planul de activitate al MSMPS pentru anul 2019
	Examinarea periodică a situației în domeniul securității și sănătății în muncă în cadrul ședințelor Guvernului	Nu se acceptă Nu este acțiune care ține de PAG.
	Inițierea procedurii de ratificare a Convenției OIM nr.167 pentru securitatea și sănătatea în construcții	Nu se acceptă Este necesară desfășurarea studiului de fezabilitate cu întreprinderea măsurilor ulterioare în baza concluziilor
La subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă		
	Modificarea Legii privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999 în vederea extinderii tuturor tipurilor de prestații de asigurări sociale de stat pentru persoanele care achită taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Nu se acceptă Propunerea respectivă necesită o analiză amplă privind impactul acesteia asupra BASS pe termen mediu și lung, inclusiv cu includerea acestora în CBTM. Or, acțiunile prevăzute în proiectul PAG se finisează 01.06.2020
	Modificarea Legii nr. 156 privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 în vederea: - Instituirii mecanismului de indexare a indemnizației pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani în funcție de rata inflației; - indexării de două ori pe an a prestațiilor de asigurări sociale de stat; - restabilirii dreptului la pensia anticipată (ieșirea la pensie la 60 de ani) atât pentru bărbați, cât și pentru femei; - reducerii vârstei de pensionare pentru femei până la 60 de ani; - instituirii pensiei de bază; - stabilirii unui mecanism de susținere a persoanelor care și-au stabilit pensia în anii 1999-2001 și nu au beneficiat de valori/are;	Nu se acceptă Unele propuneri se regăsesc deja în legislația în vigoare sau în acțiunile deja înaintate de MSMPS. Totodată, propunerile propuse necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul asigurărilor sociale de stat. Or, potrivit art. 131 alin. (6) din Constituție, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<ul style="list-style-type: none"> - perfecționării mecanismului de recalculare a pensiilor pentru pensionarii care continuă să activeze în câmpul muncii; - reducerii stagiului total necesar pentru pensionare pentru persoanele care au activat în condiții deosebite de muncă; - luării în calcul la stabilirea pensiei în cazul perioadei de îngrijire a unui copil pînă la vîrsta de 3 ani de către unul dintre părinți sau de tutore în caz de deces al ambilor părinți a salariului mediu față de salariul minim stabilit astăzi; - revederii (comprimării) perioadelor de reexaminare a pensiilor pentru pensionarii care continuă să muncească după stabilirea dreptului la pensie; - stabilirii dreptului la pensionare anticipată pentru ambii părinți în familiile cărora s-au născut și au fost educați, pînă la vîrsta de 8 ani, 5 și mai mulți copii; - creării unui organ de control pentru verificarea corectitudinii stabilirii prestațiilor de asigurări sociale. 	
	Constituirea Casei Sociale a Constructorilor din Republica Moldova.	Nu se acceptă Propunerea nu este argumentată. Casa Națională de Asigurări Socială este autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului care administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale.
	Continuarea în format tripartit a procesului de perfecționare a legislației muncii	Nu se acceptă. PAG conține asemenea acțiune. Ministerul va respecta principiului tripartitismului în modernizarea legislației muncii
	Respectarea în procesul de elaborare și perfecționare a legislației muncii a prevederilor art.371 din Acordul de Asociere RM-UE	Nu se acceptă. Acțiune care va fi desfășurată în contextul perfecționării legislației muncii
	Crearea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor individuale de muncă	Nu se acceptă. Propunerea dată este în examinare la Ministerul Justiției, pentru determinarea oportunității și costurilor implementării unui astfel de sistem
	Promovarea parteneriatului social la toate nivelurile	Nu se acceptă Acest principiu apriori trebuie aplicat, reglementat prin Legea 245/2006

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Perfecționarea Legii 245/2006 în vederea asigurării rotației exercitării funcției de președinte a Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective	Se acceptă de principiu
	Eficientizarea funcționării comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel ramural	Nu se acceptă Este o acțiune ce ține de fiecare ramură în parte și parteneriatul stabilit.
Odnostalov Vladimir, Deputat în Parlament	Subcapitolul C. Protecția socială și raporturile de muncă se va completa cu următoarele acțiuni	
	Întocmirea unui plan de acțiuni privind suicidul, componenta de strategie, pregătire personal calificat fiind plasată într-o categorie prioritară	Nu se acceptă Conform Hotărârii Guvernului nr.337/2017 pentru aprobarea Programului național privind sănătatea mintală pe anii 2017-2021 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia sînt preconizate acțiuni cu privire la elaborarea și implementarea strategiilor de prevenție a suicidului.
	Includerea și perfectarea unui plan în condițiile Legii nr.140 privind copiii în condiții de risc	Nu se acceptă În domeniul protecției drepturilor copilului este în vigoare Strategia pentru protecția copilului pe anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 434/2014, precum și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 835/2016. Planul de acțiuni menționat cuprinde un spectru larg de acțiune, inclusiv și acțiuni necesare pentru implementarea prevederilor Legii nr. 140/2013.
	Coșul minim de consum garantat pensionarilor, fiind luate în calcul, aspectele ce țin de indexarea pensiei, în contextul în care un pensionar utilizează sau nu anumite servicii sociale	Nu se acceptă Potrivit cadrului legal național, în Republica Moldova, începînd cu anul 2013 se calculează minimul de existență. Conform punctului 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 285/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență, Biroul Național de Statistică asigură, semestrial și anual, calcularea și publicarea în edițiile sale oficiale a mărimii minimului de existență. În acest context, prin Anexa nr. 3 la Ordinele: Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 147 din 06.09.2013, al Biroului Național de Statistică nr. 81 din

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>09.09.2013, al Academiei de Științe a Moldovei nr.1841 din 06.09.2013, al Institutului Național de Cercetări Economice nr. 01/9-287 din 06.09.2013 a fost aprobat Ghidul metodologic cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență.</p> <p>Potrivit actelor normative menționate, mărimea minimului de existență se calculează prin însumarea a trei componente de bază: mărimea valorică a coșului alimentar; suma cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației; mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii.</p> <p>Suplimentar, comunicăm că, în cadrul Programului de ajutor social - destinat susținerii familiilor defavorizate se utilizează venitul lunar minim garantat, iar acordarea serviciilor sociale - se axează pe necesitățile individuale identificate.</p> <p>Astfel, reieșind din cele expuse propunerea dată nu poate fi susținută.</p> <p>Cu atât mai mult, conform Legii 156/ 1998 privind sistemul public de pensii, pensiile se indexează anual, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie media creșterii anuale a indicilor prețurilor de consum pentru ultimii 3 ani, determinate în modul stabilit de Guvern. Indexării sunt supuse toate pensiile din sistemul public de pensii indiferent de quantumul acestora. Indexarea pensiilor nu are la bază legătura mărimii pensiilor cu indicatorul coșului minim de consum pentru pensionari.</p> <p>Coeficientul de indexare se stabilește potrivit datelor prezentate de către Biroul Național de Statistică. Astfel, conform Metodologiei privind calculul indicelui inflației de bază, calculul indicilor inflației de bază este elaborat și diseminat lunar de către Biroul Național de Statistică.</p>
	Punerea deja în aplicarea, aprobarea planului de acțiuni a Centrului ANA	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, prin scrisoarea nr.02/4854 din 21.08.2019 (se anexează), a remis Agenției Medicamentului și Dispozitivelor

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Întocmirea unui plan de acțiuni privind copiii străzii și realizarea acestuia</p>	<p>Medicale, conform competenței, spre examinare propunerea expusă la pct.4., cu solicitarea de informare asupra rezultatelor examinării.</p> <p>Nu se acceptă Conform Hotărârii Guvernului nr. 835 din 04.07.2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020, informăm că acesta conține mai multe acțiuni privind dezvoltarea serviciilor pentru copiii cu devieri de comportament, precum și pentru copiii străzii.</p> <p>Totodată, menționăm că la moment Strategia și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia se află în proces de evaluare, după care se va veni cu decizia privind modificarea Planului de acțiuni conform recomandărilor sau elaborarea unui alt plan. Domeniul protecției copiilor în situație de stradă se va regăsi în noul plan de acțiuni.</p> <p>De asemenea, se va ține cont de recomandarea conținută în Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2030" care prevede: „Pentru raționalizarea numărului documentelor de politici sectoriale, asigurarea corelării și sinergiei între acestea, și abordării sistemice dintre diverse domenii de politici, precum și pentru alinierea acestora la cadrul bugetar, se recomandă elaborarea strategiilor sectoriale doar pentru următoarele domenii de activitate, expuse în Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 7 iulie 2017: ... 9. Protecția socială, a copiilor și a familiei;”.</p>
	<p>Întocmirea și punerea în aplicare a unei strategii privind achitarea pensiei de întreținere, în condițiile în care persoana obligată refuză a achita pensia de întreținere</p>	<p>Nu se acceptă Având în vedere că soluționare problemei identificate presupune implicarea mai multor actori și identificarea unor resurse financiare substanțiale, reieșind din complexitatea fenomenului social, este nevoie de analiză suplimentară a acestei acțiuni și identificarea unui mecanism sustenabil pentru implementare.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		Totodată, trebuie luat în considerare termenul limită al documentului propus (PAG) și anume iunie 2020, context în care considerăm inoportun introducerea acestei propuneri.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene		
Centrul internațional "La Strada"	<p style="text-align: center;">Obiecții</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, eliminarea (Pct 15 din planul spre avizare/consultare) <i>Ameliorarea indicatorilor privind combaterea traficului de persoane.</i></p> <p>Acțiune irealizabilă deoarece poziția țării nu depinde de indicatorii propuși în plan. Punctul dat urmează a fi reformulat astfel încât să garanteze buna funcționare a mecanismului de combatere a TFU prin eficientizarea activității Secretariatului Permanent al Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane.</p>	MAEIE susține această propunere. Decizia finală însă urmează a fi luată conform competenței de către CS și Guvern.
	<p style="text-align: center;">Propuneri (recomandări)</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, includerea punctului (Pct 26 din planul redactat) <i>Revizuirea Hotărârii Guvernului 915/2018 pentru a asigura durabilitatea și eficacitatea funcționării Secretariatului Permanent al Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane în special executarea funcției de cooperare cu mecanismele externe de monitorizare.</i></p> <p>Indicator: Hotărâre de Guvern revizuită Termen: Decembrie 2019 Instituția /instituțiile responsabile: Autoritățile administrației publice centrale</p>	
MAEIE	<p style="text-align: center;">Obiecții</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, punctul pct. 19 (din planul spre avizare/consultare).</p> <p>A fost emisă hotărârea de Guvern respectivă.</p>	Se acceptă. A fost emisă hotărârea de Guvern respectivă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Propuneri (recomandări)</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, eliminarea punctului 19 (din planul spre avizare/consultare). - <i>Realizarea procedurilor interne necesare încheierii și punerii în aplicare a Amendamentelor la Acordurile interguvernamentale cu SUA de asistență: i) privind obiectivul de dezvoltare pentru o guvernare democratică mai eficientă și mai responsabilă (Acord de asistență al USAID 117-0001-DG-DOAG); ii) privind obiectivul de dezvoltare pentru creșterea comerțului și investițiilor în sectoarele cheie (Acord de Asistență al USAID 117-0002-EG-DOAG); iii) pentru Programul de consolidare a instituțiilor statului de drept (Acordul de asistență al USAID nr. 117-0004-AA); iv) pentru creșterea economică (Acordul de asistență al USAID nr. 117-0002-AA); v) pentru proiectul de susținere a autorităților publice locale (Acordul de asistență al USAID nr. 117-0003-AA).</i></p>	
MAEIE	<p>Obiecții</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, punctele 22 și 23 (din planul spre avizare/consultare) se repetă:</p> <p><i>Continuarea negocierilor cu partea ucraineană pe subiectele ce vizează funcționarea Complexului hidroenergetic nistrean și lărgirea numărului punctelor de trecere de pe sectorul transnistrean al frontierei de stat moldo-ucrainene</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost efectuată reformularea în pct. 12 din planul redactat</p>
	<p>Propuneri (recomandări)</p> <p>Eliminarea unui punct și reformularea.</p>	
APE, Zghibarța Laura	<p>Propuneri</p> <p>Se propune punct nou.</p> <p><i>Consolidarea cooperării cu Estonia cu privire la securitatea cibernetică a Republicii Moldova</i></p> <p>Indicatori: Număr de sesiuni/mecanisme/practici implementate</p> <p>Termen: Iunie 2020</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Se detaliază prea mult planul. Poate fi realizat în contextul altor puncte ale planului.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Responsabil: IP „Serviciul de Tehnologii Informaționale și Securitate Cibernetică”, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	
Agencia de Investiții	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>Se propune punct nou.</p> <p style="text-align: center;"><i>Fortificarea și implementarea Diplomatiei Economice</i></p> <p>Indicatori: Instrumente de promovare și acțiuni de instruire</p> <p>Termen: Iunie 2020</p> <p>Responsabil: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Agenția de Investiții, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>A fost introdus punct nou nr. 29, din planul redactat</p>
CS susținută de MAEIE și participanții la eveniment.	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>Rearanjarea punctelor în interiorul tabelii astfel încât acestea să fie grupate pe tematici (integrare europeană, cooperare bilaterală etc.)</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
MAEIE	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>Se propune modificarea titlului după cum urmează: ”Politica externă și integrare europeană”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
Agencia de Investiții	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, completarea punctului nr. 28 (din planul spre avizare/consultare) din „<i>Organizarea misiunilor oamenilor de afaceri din/în RM</i>” în „<i>Organizarea forumurilor (B2B și B2G) și misiunilor oamenilor de afaceri din/în RM</i>”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>A fost completat punctul nr. 31, din planul redactat</p>
Agencia de Investiții	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>La capitolul VIII. Politica externă, punctul nr.29 (din planul spre avizare/consultare), reformulare din „<i>Promovarea obiectivelor diplomatiei economice în cadrul diferitor Platforme naționale și internaționale (Moldova Business Week, Moldova Day Beijing Expo, Bloomberg Business Forum, Dubai Expo 2020 etc.)</i>”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>A fost completat punctul nr. 32, din planul redactat</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>în „Promovarea climatului investițional și a oportunităților investiționale, de export și turism în cadrul diferitor Platforme naționale și internaționale (Moldova Business Week, Moldova Automotive Days, Export Morning, Moldova Day Beijing Expo, Dubai Expo 2020 etc.)”.</p> <p>Respectiv din „Participarea Primului Ministru la diferite evenimente/Platforme economice internaționale, precum: World Economic Forum, Davos”</p> <p>în „Participarea Primului Ministru la diferite evenimente/Platforme economice internaționale, precum: World Economic Forum, Davos, Bloomberg Business Forum.”.</p>	
<p>Agenția Servicii Publice</p>	<p style="text-align: center;">Propuneri</p> <p>La capitolul IX. Diaspora, redactarea punctului nr. 11 (din planul spre avizare/consultare) din „Examinarea posibilității diminuării termenelor de eliberare a documentelor de identitate și actelor de stare civilă de către Agenția Servicii Publice prin eficientizarea/implementarea de noi sisteme electronice”</p> <p>în „Optimizarea procedurilor de prestare a serviciilor privind eliberarea documentelor de stare civilă și a actelor de identitate prin intermediul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova.”.</p> <p>Se propune de către MAEIE reformularea punctului nr. 11 în următoarea redacție – „Diminuarea termenelor de eliberare a documentelor de identitate și actelor de stare civilă de către Agenția Servicii Publice, pentru seturile de acte procesate de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.”</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Prin asemenea redactare responsabilitatea este transferată de la Agenția Servicii Publice către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.</p> <p>Se acceptă redacția MAEIE. A fost reformulat punctul nr. 11, din planul propus spre avizare/consultare.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor		
<p>Banca Mondială</p> <p>Avînd în vedere că propunerile/ comentariile expuse de către Banca Mondială pe marginea acțiunilor din proiectul PAG 2019-2020 (PAG) se referă în mare parte la acțiuni prevăzute de a fi realizate ulterior perioadei de implementare a PAG sau la măsurile necesare implementării acțiunilor deja incluse, Ministerul Finanțelor consideră inoportună includerea acestora în PAG.</p> <p>Astfel, urmează ca acțiunile respective să fie examinate și incluse, după caz, în Planul de activitate al ministerului în contextul coordonării ulterioare a activităților cu BM, fără a le include în PAG.</p> <p>Pentru celelalte acțiuni se prezintă comentariile după cum urmează:</p>	<p>Action 26 – the first bullet point should refer to the previous Development Policy Operation (Economic Governance DPO), given that it has not been completed. The second one should refer to the new one, as finalizing the EGDPO agenda is a precondition for the new DPO.</p> <p><i>Intensified dialogue with the World Bank:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Complete implementation of the Program of economic governance (DPO) agreed with the World Bank; - Prepare the new Development Policy Operation (DPO) agreed by the World Bank 	<p><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>În PAG, subacțiunea 2 urmează a fi expusă în următoarea redacție:</p> <p>„- Pregătirea noii operațiuni pentru politicile de dezvoltare (DPO) finanțat de Banca Mondială”</p> <p>Indicator: Matrice de politici elaborată și agreată cu Banca Mondială</p>
	<p><u>Customs administration</u></p> <p>Actions 2 and 4 on information system and electronic declaration – need to be coordinated with e-Governance Agency.</p>	
	<p>MISSING: We did not identify in this section the amendments to Government Decree #974 on customs valuation of goods. The</p>	<p>Se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	WB provided recommendations and is discussing inclusion of this in the next DPO.	<p>La propunerea Secretariatului Consiliului Economic, o acțiune în acest sens urmează a fi inclusă în PAG la compartimentul „Administrare vamală”, care va fi expusă în următoarea redacție:</p> <p>„Optimizarea modului de evaluare a mărfurilor în vamă, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.”</p> <p>Indicatori: Proiect aprobat</p> <p>Termen de realizare: Decembrie 2019</p> <p>Responsabili: Ministerul Finanțelor, Serviciul Vamal</p> <p>Documentul de referință: HG 1065/2017, Cap.11/acț.21</p>
	<p style="text-align: center;"><u>Public procurement</u></p> <p>Implementation of the Moldova Methodology for Assessing Procurement Systems (MAPS) Project needs to be included in the Action Plan because it is a tool for the countries to assess their own procurement systems. This project will be implemented by the Moldovan Government, with support from the WB and other IFIs. The assessment is scheduled for September – November 2019 with the first draft assessment report developed in December 2019 – January 2020;</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>Avînd în vedere ca PAG este pina in 2020 consideram oportun includerea acestei actiuni la compartimentul Achiziții Publice în următoarea redacție:</p> <p>„Punerea în aplicare a Metodologiei Republicii Moldova pentru Evaluarea Sistemelor de Achiziții (MAPS)”</p> <p>Indicatori: Evaluare efectuată; Raport de evaluare elaborat.</p> <p>Termen de realizare: septembrie - noiembrie 2019 – evaluare, ianuarie 2020 – raport</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor (Agenția Achiziții Publice)</p>
	<p style="text-align: center;"><u>Salaries in the budget sector</u></p> <p>Action 4 on regulations on the acquisition, confirmation and development of professional qualifications in internal audit in the public sector should be consulted with the Ministry of Education, Culture and Research and the Ministry of Health, Labor and Social Protection.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Proiectul Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public a fost consultat atât cu MECC cât și cu MSMPS. De asemenea în scopul discutării acestui document a fost organizată o ședință interministerială cu MECC.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Societatea Ecologică "BIOTICA"	De completat tot tabelul Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 cu încă câteva colonite noi pentru a include sursele de finanțare și anume din bugetul de stat în limitele alocațiilor bugetare disponibile au de la donatori, de la care și mărirea acestora. Această completare va asigura consolidarea aspectului practic al executării activităților planului respectiv. În caz contrar rezultatele pot fi extrem de modeste.	<u>Nu se acceptă</u> Ministerul Finanțelor a recomandat Cancelariei de Stat, în comun cu instituțiile responsabile, să reevalueze/reexamineze activitățile propuse prin prisma principiului sustenabilității bugetare.
	Simplu și clar ar fi includerea într-o singură HG activitățile de la subcapitolul <i>D. Domeniul Achizițiilor Publice</i> , act. 2-5 simplu pot fi incluse într-o singură Hotărâre de Guvern cu câteva anexa și anume regulamentele respective, nu este necesar pentru fiecare regulament câte o HG aparte. Această propunere, reiterăm că este valabilă pentru tot Planul de acțiuni.	<u>Nu se acceptă</u> Luând în considerare, că prevederile cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice și a construcțiilor este unul complex și cuprinde cerințe, respectarea cărora, asigură o gestionare eficientă a banilor publici de către beneficiari, investitori, proiectanți, antreprenori și alte părți implicate în lucrările publice (în ansamblu și în parte), reglementările noi privind atribuirea contractelor de achiziție publică, urmează să stabilească o ierarhie de principii, procese, tehnici și instrumente pentru îndrumarea și facilitarea activității autorităților contractante. Prin reglementarea procurării bunurilor, serviciilor și lucrărilor într-un singur act normativ cu anexarea Regulamentelor specifice procedurii de negociere, achiziție de lucrări, achiziție de valoare mică, precum și activitatea grupului de lucru, nu va fi posibil ca timp și resurse respectarea termenului de 180 zile.
	Excluderea din tot textul Planului, activitățile care nu este corect să se regăsească în aspect funcțional în acesta și anume cum ar fi cele indicate la <u>compartimentul „Asigurarea transparenței bugetare” act. 19 – 24</u> . Toate aceste activități țin de competența Ministerului Finanțelor și este greșit să se prezinte în cadrul activităților Guvernului. Aceste activități trebuie să fie și este corect să apară în planurile Ministerului Finanțelor. Respectiv urmează a fi excluse și incluse în planurile Ministerului Finanțelor și tot astfel la celelalte compartimente și ministere.	<u>Nu se acceptă</u> Acțiunile Ministerului Finanțelor au fost incluse prin prisma impactului asupra mediului de afaceri, instituțiilor bugetare și cetățenilor, chiar dacă aceste activități țin nemijlocit de competența Ministerului Finanțelor

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Această abordare ar asigura pragmatism și corectitudine întregului proces de informare și raportare din partea Autorităților Publice Centrale. Greșeala trebuie corectată, întrucât este una esențială, care nu ține în aspectul obiectului reglementării de un așa act normativ cum este acesta. Astfel, de abordări urmează a fi evitate pe viitor pentru a nu prejudicia imaginea Guvernului în calitate de instituție responsabilă de elaborarea și aprobarea Hotărîrii de Guvern privind aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 și oricare alt plan similar aprobat în viitor.</p> <p>Trebuie să fie clar pentru totdeauna că activitățile ministerelor urmează să se regăsească în actelor lor normative și în asigurarea transparenței corespunzătoare din partea lor. Preluarea activităților pe componente mai puțin importante de către Guvern, prejudiciază imaginea și importanța Guvernului.</p>	
<p>Agenda Națională de Business</p>	<p>În ultimii ani au fost numeroase cazuri de privare de dreptul de proprietate (scheme raider), cu concursul instanțelor de judecată, dar și procuratura, poliția, Serviciul Fiscal (blocarea conturilor bancare ale companiilor), executorii judecătorești, administratorii de insolabilitate. În contextul dat, considerăm oportun de a include în PAG acțiuni orientate spre protecția drepturilor oamenilor de afaceri, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abrogarea normelor din Codul Fiscal care acordă drepturi discreționare Serviciului Fiscal de Stat de a pune sechestru pe conturile bancare ale agenților economici – instituirea unor reguli egale pentru toți (sectorul public versus sectorul privat). 	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabililor se aplică de către Serviciul Fiscal de Stat în calitate de măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale conform art.227 alin.(1) și art.229 din Codul fiscal, în scopul conformării contribuabililor care au admis abateri de la cadrul normativ fiscal în vigoare. Abrogarea normelor aferente suspendării operațiunilor la conturile bancare prevăzute de Codul fiscal va limita considerabil Serviciul Fiscal de Stat în exercitarea atribuțiilor ce țin de administrarea fiscală și asigurarea încasării pe deplin și în termen a obligațiilor fiscale care reprezintă venit la bugetul public național.</p>
	<p>În act.6, 11 și 13 din <u>subcapitolul A Mediul de Afaceri</u>, au fost indicate acțiuni destinate să îmbunătățească activitatea controlului de stat asupra activității de întreprinzător (aici notăm și acțiunea act.12 din <u>subcapitolul C.Administrare Fiscală</u>. Însă,</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Reglementările în vigoare privind activitatea de control fiscal sunt statuate în Capitolul 11 al Titlului V din Codul fiscal și sunt orientate să apere drepturile contribuabililor. Pentru a asigura transparența</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>În Plan s-a omis <i>inclusiunea unor acțiuni noi importante în viziunea businessului cu referință la controlul de stat</i> și anume: 4., „Extinderea tuturor dispozițiilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și asupra controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat”. În acest sens este necesar de exclus excepția de la art.1 alin. (4) lit. e) din lege. În rezultat, controlul efectuat de către Serviciul Fiscal de Stat va fi supus principiilor fundamentale, normelor și cerințelor generale, cuprinse în Legea nr.131/2012, care reglementează toate controalele.</p>	<p>activității de control, SFS asigură publicarea pe pagina www.controale.gov.md a planului anual de controale. Concomitent, în corespundere cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, informația privind activitatea de control se prezintă zilnic Cancelariei de Stat, pentru a fi înregistrată în Registrul de Stat al controalelor.</p> <p>Este de menționat faptul că activitatea de control fiscal exercitată de SFS este bazată pe analiza și identificarea riscurilor, astfel principiile fundamentale, normele și cerințele generale ale Legii nr.131 din 8 iunie 2012 sunt aplicate și în cadrul activității de control fiscal exercitat de către SFS.</p> <p>Concomitent, în scopul realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova, în baza Acordului de asociere cu Uniunea Europeană, Serviciul Fiscal de Stat întreprinde măsuri privind îmbunătățirea cooperării internaționale în domeniul fiscal cu statele membre UE în scopul facilitării colectării veniturilor fiscale, precum și consolidarea cooperării în combaterea fraudelor fiscale. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat își concentrează eforturile asupra contracarării evaziunii fiscale privind TVA, privind calcularea și achitarea accizelor, cât și contracararea fenomenului salariului „în plic” și a muncii „la negru”.</p> <p>Totodată, reieșind din complexitatea procedurii de control, obiectele impozabile care sunt supuse verificării, subiecții pasibili a fi supuși controlului, subordonarea activității de control fiscal la prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 va duce la pierderea efectului operativității, în special în cazul măsurilor de contracarare a evaziunii fiscale și activității ilicite și nu în ultimul rând va diminua considerabil rezultatele scontate, respectiv va deveni</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		un factor de risc privind sarcinile trasate, fapt care va fi atât în detrimentul securității economice a statului, cât și al contribuabililor onești.
	<p><u>La subcapitolul B. Administrarea Proprietății Publice</u> sunt incluse un șir de acțiuni în privința întreprinderilor de stat (inclusiv municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat). <i>Considerăm oportun de a completa cu acțiuni care ar asigura transparența acestor întreprinderi și accesul publicului la informațiile despre organizarea și activitatea acestor entități publice.</i> În acest sens subliniem următoarele:</p> <p>a. Raportul anual de activitate al întreprinderii este unul din documentele importante care necesită a fi adus la cunoștința publicului, iar structura lui trebuie să se ralieze la bunele practici naționale și internaționale. Acest lucru presupune prezentarea analitică a informațiilor și descrierea detaliată a activităților principale ale întreprinderii, cu evaluarea rezultatelor obținute.</p> <p>b. Indicatorii de performanță ai întreprinderilor sunt de interes public, iar întreprinderile au obligația să publice informațiile și rezultatele economico-financiare, cu descrierea profiturilor, a pierderilor și a altor indicatori din activitatea întreprinderii.</p> <p>c. Este oportun de a publica anual pe pagina web și de a actualiza informațiile privind împrumuturile/creditele obținute de întreprindere (dacă au existat astfel de împrumuturi/credite). Aceste informații trebuie să fie clare și detaliate, dar nu indicate sumar sub formă de cifre în analizele economico-financiare anuale.</p> <p>d. Rezultatele controalelor și auditurilor economico-financiare la care au fost supuse întreprinderile cu capital public din Republica Moldova trebuie aduse la cunoștința publicului.</p> <p>e. Este important de a publica pe web subiectele discutate și rezultatele ședințelor Consiliului societății/Adunării Generale, incluse în hotărâri și procese-verbale.</p>	<p><u>Cu titlu de informare</u></p> <p>1. Este de remarcat ca circa 70% din propunerile formulate deja se regăsesc în art. 18 din Legea 246/2017 privind IS și IM și alte acte normative în vigoare, și anume:</p> <p>i. Pct. 6 lit. a, b – art. 18 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 246/2017</p> <p>ii. Pct. 6 lit. c – art. 18 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 246/2017</p> <p>iii. Pct. 6 lit. d - art. 18 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 246/2017</p> <p>iv. Pct. 6 lit. g – HG 675/2008 – APP întocmește subregistru patrimoniu întreprinderilor de stat/municipale. Datele sunt publice, atât pe pagina web a APP cit și pe www.date.gov.md</p> <p>v. Pct. 6 lit. h - art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 246/2017</p> <p>vi. Pct. 6 lit. I - art. 18 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 246/2017</p> <p>vii. Pct. 6 lit. j – Strategia Națională pentru Integritate și Anticorupție prevede aprobarea planurilor anticorupție la nivel de fiecare IS/IM și SA cu capital majoritar public și publicarea informației privind implementarea planului (care conform modelului prezentat de CNA trebuie să includă aspecte ce vizează regimul cadourilor, denunțarea influențelor necorespunzătoare, aprobarea Codului de etică etc.). Monitorizarea implementării planurilor și publicării informațiilor despre realizarea acestora, conform SNIA, va fi realizată de CNA. Adicional, art. 18 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 246/2017 prevede descrierea de către</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>f. Obligarea întreprinderilor să utilizeze platformele electronice pentru procedurile de achiziții publice, cu deschiderea informațiilor privind contractele de achiziții publice încheiate.</p> <p>g. Publicarea informațiilor referitor la patrimoniul care îl administrează sau îl dețin în proprietate întreprinderile (terenuri și bunuri imobile), precum și orice informație ce ține de înstrăinarea și transmiterea bunurilor către persoane terțe.</p> <p>h. Întreprinderile trebuie să asigure accesul publicului la toate informațiile ce se referă la selectarea și angajarea personalului, prin publicarea pe pagina web a ofertelor de muncă, concursurilor de selecție pentru locurile vacante organizate, precum și rezultatele procedurilor de selecție.</p> <p>i. Întreprinderile trebuie să furnizeze informații cu privire la veniturile salariale, indemnizațiile, primele, bonusurile, alte ajutoare și beneficii materiale ale administratorului și membrilor consiliului de administrație.</p> <p>j. Întreprinderile trebuie să dispună și să aducă la cunoștința publicului instrumente de raportare a comportamentului lipsit de etică și faptelor de corupție în cadrul întreprinderii (linie telefonică, formular online etc.), inclusiv un Cod de etică pentru angajații întreprinderii și programe anticorupție, care conțin prevederi ce se referă la mită, conflicte de interese, cadouri, alte riscuri și procedurile de urmat în fiecare caz pentru angajații și conducerea întreprinderii.</p> <p>k. Este important ca întreprinderea să publice toate informațiile ce se referă la acțiunile filantropice și sponsorizărilor efectuate: regulile și procedurile pentru atribuirea de granturi, donații, sponsorizări; lista solicitărilor de susținere financiară respinse pe parcursul anului și motivul respingerii; sumele și beneficiarii granturilor, donațiilor și sponsorizărilor pe parcursul anului – pentru diferite evenimente și activități sociale, culturale, educaționale, sportive sau de altă natură, susținute de întreprindere.</p>	<p>IS/IM a tranzacțiilor cu conflict de interese în cadrul Raportului anual.</p> <p>2. Art. 18 din Legea 246/2017 privind IS și IM, în contextul elaborării în 2017 a acestei legi, a fost racordat strict la recomandările experților Băncii Mondiale reieșind din bunele practici internaționale vis-a-vis de Raportul anual al IS/IM. Totodată, raportul conducerii care este parte componentă a raportului anual al întreprinderii deriva din prevederile Legii contabilității și raportării financiare care a fost ajustată la Directiva europeană corespunzătoare.</p> <p>3. În Parlament este înregistrat proiectul de lege de modificare a Legii nr. 246/2017 care include prevederi ce vizează auditul situațiilor financiare, tranzacțiile cu conflict de interese, completarea raportului anual al întreprinderii, accesul la informație etc.</p> <p>Reieșind din cele expuse, se consideră oportun ca, propunerile care nu se regăsesc deja în cadrul legal în vigoare, pot fi înaintate Parlamentului spre examinare în contextul definitivării proiectului de lege și nu este oportun de a include o acțiune separată în acest sens în PAG 2019-2020.</p>
Camera de Comerț și Industrie	<u>Administrare vamală</u>	<u>Se acceptă parțial</u>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>La act. 3 Dezvoltarea programului „Agent Economic Autorizat” (AEO) și a mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului de AEO (cu țările UE).</p> <p>Obiecții: Consideram ca termenul de realizare a indicatorului - Acord privind recunoașterea mutuală a AEO între Uniunea Europeană și Republica Moldova aprobat; necesita revizuire, luând în considerare ca procesul de negociere a acestui acord încă nu a fost inițiat, și va necesita mult timp pentru a obține consens de la toate statele membre. Negocieri dintre UE și SUA sau China au durat câțiva ani.</p> <p>De menținut doar indicatorul nr. 2 și anume foaie de parcurs.</p>	<p>Pe lângă indicatorul 2 „Foaie de parcurs privind mecanismul de recunoaștere AEO între Uniunea Europeană și Republica Moldova elaborată și implementată” se va menține și indicatorul 3 „Număr de agenți economici autorizați sporit”.</p>
	<p>La act.5 Promovarea procedurii simplificate de certificare a originii – Exportator Aprobat, indicatorul de performanță - Durata timpului de trecere a frontierei monitorizată - nu este relevant acestei acțiuni și necesită exclus sau revizuit</p> <p>Se recomandă excluderea indicatorului Durata timpului de trecere a frontierei</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
	<p>Act. 7 Intensificarea cooperării cu Misiunea EUBAM în vederea soluționării problemelor de interes comun este formulată foarte general, ori colaborarea cu EUBAM este o activitate continuă desfășurată în limita mandatului misiunii. Indicator – numărul de agenți beneficiari. – nu este relevant Excluderea acțiunii fiind de caracter foarte general, sau concretizare prin precizarea activităților planificate.</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>Acțiunea rămâne în redacția expusă, întrucât în realizarea acesteia sînt antrenate mai multe instituții publice și respectiv acțiunea ar trebui să fie una generală.</p> <p>În partea ce ține de indicatorul „număr de agenți economici beneficiari” se acceptă excluderea, întrucât aceștia nu pot fi contabilizați.</p>
	<p>Act. 8 este formulată foarte general, nu este specifică, și necesită precizare.</p> <p>Indicator - numărul de exportator aprobat - nu este relevant.</p> <p>De precizat în acțiune care concret act normativ va fi revizuit/aprobat</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>În redacția respectivă acțiunea 8 se regăsește și în Planul de acțiuni privind implementarea Acordului de asociere RM-UE 2017-2019 aprobat prin HG 1472/2016.</p>
	<p>De completat cu activitate nouă ce ține de revizuirea administrării vamale în domeniul valorii în vama în vederea alinierii la practicile europene</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>La propunerea Secretariatului Consiliului Economic, o acțiune în acest sens urmează a fi inclusă în PAG la</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>compartimentul „Administrare vamală”, care va fi expusă în următoarea redacție: „Optimizarea modului de evaluare a mărfurilor în vamă, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.” <i>Indicatori:</i> Proiect aprobat <i>Termen de realizare:</i> Decembrie 2019 <i>Responsabili:</i> Ministerul Finanțelor, Serviciul Vamal <i>Documentul de referință:</i> HG 1065/2017, Cap.11/acț.21</p>
	<p>De completat cu acțiune noua privind sancțiunile in domeniul vamal. Revizuirea sistemului de penalități și amenzi aplicate de Serviciul Vamal în vederea linierii la practicile europene</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Serviciul Vamal a revizuit sistemul de penalități pentru încălcările minore efectuate de către agenții economici în procesul de export și import și au fost elaborate propuneri pentru minimizarea acestora. Aceste prevederi introduse, se referă la promovarea conformării voluntare a reprezentanților mediului de afaceri, prin eliberarea de la răspundere, sau aplicarea unei sancțiuni mai blânde. Astfel s-a modificat cadrul legislativ pentru diferențierea sancțiunilor aplicate la operațiunile de import-export, astfel ca acestea să fie proporționale cu intențiile agentului economic, excluzând sancțiunile sau aplicând sancțiuni mai mici pentru omisiuni sau încălcări minore și pentru cele comise fără intenții frauduloase sau care nu constituie o neglijență gravă.</p>
	<p>De completat cu activitate nouă ce ține de implementarea programului Twinning pentru NCTS si ghișeul unic</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
	<p>De completat cu activitate noua ce tine de modernizarea infrastructurii vamale conform proiectelor de asistenta lansate, si de precizat activitate ce tine de construcția zonei de control vamal/terminale/</p>	<p><u>Nu se acceptă:</u> Activitatea ce ține de modernizarea infrastructurii vamale conform proiectelor de asistență pe motiv că termenul de realizare a acesteia este de 3 ani, respectiv nu poate fi inclusă în PAG pe termen scurt.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		Activitatea ce ține de construcția zonei de control vamal/terminale, la moment sunt construite deja 4 ZCV și în perioada pentru care este făcut PAG nu se planifică de a fi construite altele.
Centrul de resurse juridice din RM	<p style="text-align: center;">SOCIETATEA CIVILĂ ȘI TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL</p> <p>Propunem modificarea termenului de realizare a acțiunii 8 ce vizează modificarea HG nr. 1026/2010 privind organizarea Inspecției Financiare prin atribuirea funcției de control al utilizării sumelor 2% Inspecției Financiare la ambele acțiuni din martie 2020 și septembrie 2019 în <u>decembrie 2019</u>. De asemenea, propunem excluderea acțiunii nr. 8 de la capitolul „Combaterea corupției” și menținerea acesteia doar în capitolul „Societatea civilă”.</p> <p>Comentarii: Acțiunile indicate la diferite capitole (Combaterea corupției și Societatea civilă) sunt identice, dar termenul de realizare este indicat diferit. Potrivit p. 30-39 din HG nr. 1286/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, organizațiile vor depune pentru prima dată rapoarte privind utilizarea sumelor 2% primite în 2017, între 1 ianuarie-25 martie 2020, iar începând cu 26 martie 2020, Inspecția Financiară va purcede la controlul utilizării sumelor. Prin urmare, modificarea HG nr. 1026/2010 ar trebui să survină înainte de martie 2020 pentru a asigura implementarea adecvată a acesteia. În același timp, termenul de septembrie 2019 de la acțiunea nr. 3, capitolul „Societatea civilă” pare a fi imposibil de realizat. Propunem modificarea termenului de realizare în decembrie 2019.</p> <p>De asemenea, excluderea acțiunii nr. 8 de la capitolul „Combaterea corupției” și menținerea acesteia doar în capitolul „Societatea civilă” ar evita repetarea acesteia, având în vedere că ține mai degrabă de reglementarea mecanismului 2% care se referă la societatea civilă.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Termenul de realizare al acțiunii 8 nu poate fi modificat întrucât este în corelație cu acțiunea nr. 6 ce vizează ”<i>Consolidarea rolului Inspectoratului Financiar de Stat în ierarhia organelor de control financiar de stat, creșterea capacităților instituționale ale Inspectoratului, și monitorizarea permanentă a utilizării banilor publici prin promovarea proiectului de lege privind Inspectoratul Financiar de Stat</i>”, care se preconizează a fi realizată în Decembrie 2019.</p> <p>În partea ce ține de acțiunile identice se menționează că acțiunea de la compartimentul Societatea civilă s-a propus a fi exclusă, pe motiv că aceasta se regăsește în acțiunea 8.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Propunem excluderea acțiunii nr. 17 de la capitolul „Administrare fiscală”</p> <p>Comentarii: Numărul persoanelor care au desemnat procentual în total este destul de mic în comparație cu numărul de persoane care au dreptul să desemneze – în 2017 - 21,204 de persoane din totalul de 1,219,500 (1.7%), iar în 2018 – 28,388 de persoane din totalul de 1,207,500 (2.3%). Dintre persoanele care au desemnat procentual, numărul celor care au depus declarațiile pe venit electronice este și mai mic de mic – 1,043 în 2017 (5%) și în 5,949 în 2018 (21%).</p> <p>Mecanismul de desemnare procentuală se aplică de abia de 3 ani în Republica Moldova și persoanele au nevoie de un timp mai îndelungat pentru a folosi mecanisme noi. Dacă vor fi impuse astfel de măsuri drastice de desemnare doar prin declarație electronică, aceasta va pune în pericol aplicarea mecanismului 2% în general. Considerăm că aceasta ar fi adecvat în condițiile în care toți contribuabilii ar fi obligați să depună declarația pe venit în format electronic. Insistăm ca această prevedere să fie exclusă. Dimpotrivă, considerăm că ar fi cazul ca autoritățile să creeze condiții favorabile pentru aplicarea acestui mecanism nou, cum ar fi campaniile de promovare, în loc să-i pună restricții.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p>
<p>Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)</p>	<p>Domeniul salarizare în sectorul bugetar</p> <p>Act.3. Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (pentru eliminarea deficiențelor atestate în procesul de implementare a Legii 270/2018, ținându-se cont de eliminarea tuturor elementelor discriminatorii prin prisma de gen și de asigurarea aplicării principiului plății egale pentru muncă de valoare egală și muncă de valoare egală).</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Unul din principiile sistemului unitar de salarizare, stabilit în Legea nr. 270/2018 ține de nediscriminare, echitate și coerență în sensul asigurării tratamentului egal și remunerării egale pentru muncă de valoare egală. Legea nu face distincție între clasele de salarizare după gen și oferă aceleași condiții de salarizare indiferent de genul titularului funcției.</p>
<p>Coaliția ”Vocea Romilor” din Republica Moldova</p>	<p>Comentariile/obiecțiile exprimate de către participantul la consultare nu țin de competența Ministerului Finanțelor.</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Dumitru CUCOȘ Mobiasbanca OTP Group SA	Posibilitatea de a emite garanție bancară electronică aferentă achizițiilor publice și plasare pe M-Tender fără necesitatea emiterii acesteia pe suport de hârtie de către bănci	<u>Nu se acceptă</u> Din motivul neclarității propunerii. Ministerul Finanțelor va examina suplimentar chestiunea dată
Tatiana IOVV Expert SEIR 022 250 312	La act.5 În scopul gestionării eficiente a mijloacelor financiare publice propunem revizuirea principiilor de finanțare a instituțiilor/autorităților publice (din subordinea APC, precum și a celor autonome, precum CNPF, ANRE, AGEPI) și utilizare a veniturilor acestora, întru contribuirea la procesul de consolidare a bugetului național . Precum și elaborarea în acest context, a Metodologiei-cadru de formare a prețurilor și tarifelor la serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către autoritățile administrative. <i>Pentru că actualmente nu există cadru legal care ar restricționa cheltuielile necesare asigurării funcționalității acestor instituții/autorități, iar aceste cheltuieli se reflectă în prețurile și tarifele la serviciile pe care le prestează instituțiile/autoritățile publice. Astfel, avem situația în care de la agenți economici se percep taxe impunătoare pentru diverse servicii (sau "plăți regulatorii") ale instituțiilor/autorităților publice, bani care de facto integral sunt direcționați întru asigurarea funcționalității acestor instituții (conform art.35 al Legii 98/2012 și art.43 al.(1) al Legii 181/2014), nu și în bugetul de stat.</i> <i>De ex., CNPF, conform prevederilor Legii 192/1998, în afară de taxe (de la 0,1 până la 1%) la emisiuni și tranzacții cu VM, încasează anual "plăți regulatorii" în mărime de 0,1 din valoarea totală a activelor OPC, 0,5% din valoarea activelor nete ale fondurilor de pensii nestatale (de asta inclusiv și nu le avem...), 1% din valoarea totală a activelor AEÎ (astfel, activele AEÎ estimându-se la aprox.1 mlrd lei, deducem că la acest capitol doar CNPF încasează anual 1 mln. lei). De asemenea și alt regulator, ANRE, conform Legii 174/2017 încasează "plăți regulatorii" în mărime de 0,3% din venitul titularilor de licență în domeniul gaze, energie electrică, apă și canalizare, iar "plata</i>	<u>Nu este necesar</u> Partea propunerii care se referă la Metodologia-cadru de formare a prețurilor și tarifelor la serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către autoritățile administrative se regăsește la compartimentul e-guvernare

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<i>regulatorie” pentru importatorii de produse petroliere este de 0,3% din volumul produselor petroliere importate (reieșind din unele calcule estimative cifra constituie 2,5 mln. lei anual doar la acest capitol).</i>	
Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru	La cap. IV.A. Mediu de afaceri Acțiuni noi: 1. Crearea instituției de Ombudsman în domeniul activității de afaceri, abilitat cu funcții de soluționare a cazurilor concrete de abuz; evaluarea legislației și practicilor care cauzează abuzuri; analizarea sistemului sancționator; elaborarea și promovarea soluțiilor etc.	<u>Nu se acceptă</u> Nu este clar, dacă activitatea respectivă va necesita alocații suplimentare de la buget. Totodată, măsurile indicate țin de competențele Ministerului Justiției și ale instanțelor judecătorești, respectiv nu este clară necesitatea delegării atribuțiilor către o altă instituție.
	2. Elaborarea și promovarea modificărilor legislative în scopul extinderii aplicării analizei impactului asupra domeniului financiar (bancar și nebanancar) și asigurarea respectării rigorilor analizei impactului de către toți subiecții cu drept de inițiativă legislativă	<u>Nu se acceptă</u> Stabilirea unui regim juridic special de reglementare a domeniului financiar bancar și nebanancar și exceptarea acestuia de la prevederile legislației privind activitatea de întreprinzător a fost efectuată (prin modificările operate la Legea nr.235/2006) urmare a expunerii Fondului Monetar Internațional, prin Aide-Memoire din noiembrie 2007, elaborat urmare verificării implementării recomandărilor misiunii de evaluare a sectorului financiar din anul 2004 (Financial Sector Assessment Program 2004), cu referire la irelevanța extinderii reglementărilor aferente analizei impactului asupra sectorului financiar bancar și non-bancar. Conform opiniei FMI, aplicabilitatea prevederilor legislației privind activitatea de întreprinzător asupra sectorului financiar bancar și nebanancar nu corespunde celor mai bune practici, avînd tendința de a submina autoritatea și împuternicirile de reglementare a autorităților de supraveghere.
	Integrarea ultimelor 3 rapoarte electronice statistice și financiare (din 26 existente) pe platforma ghișeului unic în raportare (raportare.gov.md)	<u>Se acceptă</u> , cu stabilirea Biroului Național de Statistică și a I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” ca instituții responsabile, deoarece anume aceste instituții integrează rapoartele

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		statistice și financiare în colaborare directă cu Biroul Național de Statistică.
	Identificarea măsurilor prioritare în vederea creșterii ponderii plăților electronice și aprobarea unui plan de acțiuni, cu implicarea Băncii Naționale și altor instituții responsabile	<u>Se acceptă</u> Cu unele ajustări
	Modificarea legislației în vederea asigurării accesului la consiliile de soluționare a disputelor pentru toate persoanele supuse controlului fiscal și vamal, prin excluderea plafoanelor minime ale obligațiilor fiscale și vamale ce pot fi examinate în cadrul consiliilor.	<u>Se acceptă</u> Cu unele ajustări
	Optimizarea modului de evaluare a mărfurilor în vamă, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.	<u>Se acceptă</u>
	Simplificarea procedurilor de export pentru trimiterile poștale de mărfuri a căror valoare facturată per livrare nu depășește suma de 1000 euro, prin depunerea unei singure declarații vamale pentru toate tranzacțiile operate în decurs de o lună.	<u>Se acceptă</u>
Timpul (Clubul Republican al oamenilor de afaceri)	Propunerile înaintate, după caz, vor fi luate în considerație la etapa de elaborare a proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.	
CAPC	<ul style="list-style-type: none"> - desfășurarea achizițiilor publice de produse alimentare în mod centralizat pentru autoritățile contractante responsabile de asigurarea instituțiilor de învățământ cu astfel de produse; - obligarea desfășurării procedurilor de achiziții de valoare mică prin intermediul platformelor electronice; - revizuirea cadrului legal (art.25 din legea nr.131/2015 și HG nr.1418/2016) pentru a nu permite sub nici o formă participarea operatorilor economici (inclusiv fondatorilor acestor operatori 	<u>Nu este relevant Planului de acțiuni</u> Propunerile înaintate, după caz, vor fi luate în considerație la etapa de elaborare a proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice și a cadrului secundar de punere în aplicare a legii date.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	economici) la procedurile de achiziții publice dacă au livrat produse alimentare neconforme instituțiilor de învățământ;	
Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)	<p>În aspect general, considerăm că acest document (Planul de acțiuni) la capitolul Administrație publică locală, autonomie locală și descentralizare. trebuie să fie strict corelat cu prevederile programului de guvernare și ultimele recomandări al Consiliului Europei din 4 aprilie 2019. În special, Planul de acțiuni trebuie să pornească de la următoarele obiective și recomandări concrete :</p> <p>2. alocarea de resurse financiare suficiente autorităților locale, în conformitate cu principiul conform căruia resursele ar trebui să se potrivească cu competențele;</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Reieșind din anvelopa financiară existentă la momentul promovării noului sistem de formare a bugetelor locale, a fost respectat un <i>principiu al descentralizării administrative, și anume principiul corespunderii resurselor cu competențele APL</i>. Drept urmare, redistribuirea repetată a surselor de venituri din sistemul bugetar între nivelele de administrație publică (locală și centrală) presupune revizuirea competențelor APL de ambele nivele, or, identificarea și asigurarea unor resurse financiare substitutive la autoritățile publice cu impact negativ urmare a redistribuirii. În procesul de elaborare a proiectului cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectului legii bugetare anuale, Ministerul Finanțelor va examina în particular solicitările de resurse pentru competențele delegate.</p>
	<p>(A) 3. creșterea capacității fiscale și veniturilor proprii a autorităților locale, permițând - le să stabilească impozite și taxe locale, să determine rata lor precum și prin clarificarea delimitării terenurilor municipale pentru a permite reevaluarea lor în scopuri fiscale; introducerea noțiunii de „venituri ratate” de APL, revizuirea scutirilor și facilităților fiscale, a modului de redistribuire a impozitului pe venit și a taxelor pe resursele naturale; revizuirea mecanismului de transferuri pentru competente proprii a APL;</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Referitor la introducerea noțiunii de ”venituri ratate”, se menționează că nu există legătură causală între ”venituri ratate” și majorarea cuantumului salariilor sau creșterea prețurilor. Totodată, există o regulă bugetar-fiscală prevăzută la art.3 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale care prevede că veniturile aprobate și neîncasate în bugetul local, precum și cheltuielile efectuate suplimentar de la bugetul respectiv nu se recuperează de la bugetul de alt nivel. De asemenea, veniturile încasate suplimentar la cele aprobate, precum și economiile de cheltuieli rămân la dispoziția autorităților administrației publice locale. Instituirea noțiunii de ”venituri ratate” va veni în contradicție cu regulile bugetare menționate supra.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>De asemenea, conform pct.4 din art. 9 (Resursele financiare ale colectivităților locale) al Cartei Europene a Autonomiei Locale din 15.10.1985, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1253/1997, sistemele financiare pe care se sprijină resursele de care dispun colectivitățile locale trebuie să fie de natură suficient de diversificată și evolutivă pentru a le permite a urmări pe cât posibil în practică evoluția reală a cheltuielilor bugetare de competența lor.</p> <p>Resursele bugetelor locale, conform cadrului legal, sunt suficient de diversificate și includ atât impozite și taxe care se încasează direct și integral (venituri proprii) în bugetele locale, cât și defalcări de la impozitele și taxele de stat și transferuri pentru finanțarea domeniilor proprii de activitate a APL (transferuri cu destinație generală).</p> <p>Creșterea indicelui prețurilor de consum cu impact asupra majorării cheltuielilor pentru bunuri și servicii urmează a fi compensat cu încasările majorate de venituri ale bugetelor locale (ex: să indexeze/majoreze cotele la taxele locale cel puțin la nivelul inflației).</p> <p>În privința evoluției resurselor financiare ale bugetelor locale menționăm că în anul 2018 comparativ cu anul 2017, creșterea volumului veniturilor generale (suma veniturilor proprii, defalcări de la impozite și taxe de stat și transferuri generale de echilibrare) ale bugetelor locale a constituit 11,9%, iar creșterea volumului veniturilor autonome (suma veniturilor proprii și a defalcărilor de la impozite și taxe de stat) ale bugetelor locale a constituit 15,4%, indici care prevalează cu mult asupra indicelui prețurilor de consum mediu anual pentru anul 2018 care a înregistrat o creștere de doar 3,0%.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Totodată, reglementări privind compensarea pierderilor bugetelor locale de la facilitățile/scutirile prevăzute de Codul fiscal, cadrul normativ în vigoare nu prevede. Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, la art.6 prevede doar compensarea sau asigurarea de resurse financiare a APL de nivelul I și II doar în cazul delegării de competențe.</p> <p>Odată cu implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nu au fost influențate competențele autorităților administrației publice locale de ambele nivele în privința remunerării muncii, obligațiunile de calculare și plată a salariilor angajaților bugetari (inclusiv în instituțiile bugetare aferente domeniilor proprii de competență) rămânând intacte ca până la implementare, aceste cheltuieli fiind chiar prioritare comparativ cu alte articole de cheltuieli.</p> <p>Totodată, unul din principiile care a stat la baza fundamentării noului sistem de formare a bugetelor locale a fost păstrarea anvelopei financiare. Astfel, la efectuarea simulărilor în condițiile noului sistem de formare a bugetelor locale și sistemul vechi, au fost comparate veniturile bugetelor locale în conformitate cu datele execuției pe anul respectiv, fiind luată ca bază suma executată aferentă impozitului pe proprietate și a taxelor locale (nu cea calculată conform regulilor generale), care din start lua în calcul scutirile/facilitățile acordate de Codul fiscal pentru aceste impozite și taxe.</p> <p>Drept urmare, facilitățile/scutirile prevăzute la moment de Codul fiscal nu trebuie compensate bugetelor locale și/sau catalogate ca ”venituri ratate”. Gama de facilități fiscale este compusă din scutiri acordate în mare parte instituțiilor finanțate de la</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>bugetele de toate nivelurile. De asemenea, sunt scutiri cu caracter social și scutiri pentru misiunile diplomatice și oficiile consulare, care se acordă pe bază de reciprocitate, precum și scutiri aferente terenurilor destinate fondului silvic sau apelor.</p> <p>Obligativitatea pusă pe seama bugetului de stat de a compensa costul facilităților/scutirilor fiscale ale instituțiilor bugetare finanțate de la bugetul consolidat central presupune identificarea de mijloace financiare suplimentare, respectiv creșterea cheltuielilor bugetare cu impact negativ asupra bugetului de stat.</p> <p><u>Referitor la redistribuire a impozitului pe venit și a taxelor pe resursele naturale</u></p> <p>Reieșind din anvelopa financiară existentă la momentul promovării noului sistem de formare a bugetelor locale, a fost respectat un <i>principiu al descentralizării administrative, și anume principiul corespunderii resurselor cu competențele APL.</i></p> <p><u>Referitor la revizuirea mecanismului de transferuri pentru competente proprii a APL</u></p> <p>Nu sînt clare temeiurile pentru revizuirea formulelor de calcul a transferurilor cu destinație generală pentru bugetele locale de ambele nivele, stabilite în Legea 397-XV/2003 privind finanțele publice locale.</p> <p>La promovarea noului sistem de formare a bugetelor locale, implicit a formulei de nivelare/echilibrare financiară, unul din avantajele/oportunitățile noului sistem este stimularea interesului APL de a dezvolta baza fiscală locală, de a colecta mult mai eficient taxele și impozitele locale, deoarece la stabilirea capacității fiscale pe locuitor a UAT de nivelul I se ia raportul dintre IVPF colectat în teritoriul respectiv și numărul populației, și nu toate sursele de venit, inclusiv cele proprii (impozite și taxe locale încasate direct și integral în bugetul local).</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		Fără o reformă administrativ-teritorială amplă și autentică, revizuirea formulei sau redistribuirea veniturilor între nivele de administrație nu este oportună.
	9. ridicarea salariilor nivel local pentru a oferi un set de remunerații care sunt proporționale cu importanța responsabilităților lor;	<u>Nu se acceptă</u> Prioritatea Guvernului pentru anul curent, cât și pe 2020 este implementarea în volum deplin a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru care sînt identificate în bugetul public național suplimentar 1,2 miliarde lei. În plus, una din garanțiile Legii este indexarea anuală a valorii de referință, care va atrage costuri majorate pentru anul 2020 și pe termen mediu.
	<i>La secțiunea B COMBATEREA CORUPȚIEI, subsecțiunea Inspekția Financiară</i> , se propune să fie completat, în final, cu următoarea acțiune: <i>„Crearea mecanismelor privind planificarea, transparența și durata controalelor Inspekției Financiare în domeniul APL, similar cu controlul de stat al activității de întreprinzător (modificarea legislației în domeniul finanțelor publice)”</i> Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern Termen: ianuarie 2020 Responsabil: Ministerul Finanțelor Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM) Referință: Rec CoE 436 (2019) (p. 5, lit. i))	<u>Nu se acceptă</u> Procedurile privind inițierea inspekțiilor, durata și perioada supusă inspekției, termenele de întocmire a raportului privind rezultatele inspekției (controlului) financiare, termenul și modalitatea de informare a entității supuse inspekției (controlului) financiare sunt aprobate prin Ordinul nr. 15 din 12.12.2016 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Normelor metodologice privind efectuarea inspekției financiare.
	Se propune - <i>Secțiunea B, ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ: AUTONOMIE LOCALĂ ȘI DESCENTRALIZARE</i> , în următoarea redacție cu următorul cuprins: <i>„Revizuirea cuantumului impozitului pe imobil/funciar și a mecanismului de aplicare”</i> Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare Termen: Noiembrie 2019	<u>Nu se acceptă</u> Propunerea dată va fi examinată în procesul de formulare a politicilor fiscale pe termen mediu, deoarece necesită analize privind impactul bugetar și economic.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	
	<p>„Prelungirea acțiunii fondului de compensare pentru următorii ani până la realizarea angajamentelor și măsurilor de consolidare a bazei fiscale locale”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.)</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Nu există temei legal de a prelungi acțiunile fondului de compensare. Conform art.IV din Legea nr.267/2013 privind modificarea și completarea unor acte legislative, în primul și al doilea an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul se abilitează cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de stat, pentru acoperirea eventualelor discrepanțe (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare. Sumele transferurilor temporare de compensare s-au calculat în baza datelor execuției bugetelor locale și sau alocat doar bugetelor locale, pentru care diferența dintre veniturile potrivit noului sistem de formare a bugetelor locale și veniturile potrivit sistemului precedent de formare a bugetelor locale este negativă. La moment, este imposibil de a determina discrepanța dintre veniturile noului sistem și vechiul sistem de formare a bugetelor locale, stabilită de cadrul legal. Astfel că mecanismul dat nu mai poate fi pus în aplicare.</p> <p>De asemenea, orice modificare de politică bugetar-fiscală cu impact asupra bugetelor locale au fost urmate de alocarea de la bugetul de stat a mijloacelor financiare compensatorii (reforma fiscală, implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, alte politici din domeniul social (prestații sociale pentru copii plasați în serviciile sociale, mediatori comunitari etc.)). Pe de altă parte, APL nu au întreprins acțiuni în vederea</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		consolidării bazei fiscale proprii (majorarea impozitelor și taxelor locale), chiar dacă cadrul legal permite acest lucru.
	<p>„Acordarea dreptului APL de a stabili rata impozitelor locale, precum și de a acorda facilități/scutiri la acestea; introducerea noțiunii de „venituri ratate” de APL”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	A se vedea argumentele de la lit. (A).
	<p>„Perfecționarea taxei locale privind unitățile comerciale și/sau de prestări servicii”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Din motivul neclarității propunerii. Ministerul Finanțelor va examina suplimentar chestiunea dată</p>
	<p>„Egalarea prevederilor privind noțiunea de efectiv de salariați din domeniul taxelor locale cu persoanele care se consideră angajate conform legislației în domeniul asigurărilor sociale de stat obligatorie.”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Din motivul neclarității propunerii. Ministerul Finanțelor va examina suplimentar chestiunea dată</p>
	„Revizuirea statutului, apartenenței și modului de repartizare a taxelor pe resursele naturale, în special către APL de nivelul I”	<u>Nu se acceptă</u>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p>La momentul promovării noului sistem de formare a bugetelor locale, a fost respectat un principiu al descentralizării administrative, și anume principiul corespunderii resurselor cu competențele APL, reieșind din anvelopa financiară existentă.</p> <p>Suplimentar, se menționează că, o redistribuire a taxei pe resursele naturale între UAT de nivelul I și II va priva bugetele raionale de unica sursă de venituri proprii existentă la moment, cu repercusiuni asupra sustenabilității bugetare ale acestora.</p>
	<p>„Revizuirea statutului impozitului pe venit al persoanelor juridice, astfel încât acesta să rămână la APL de nivelul întâi pentru a dezvolta mediul de afaceri local; schimbarea mecanismului de colectare/virare a impozitului pe venit al persoanelor fizice având în vedere locul de domiciliu (reședință), cu compensarea veniturilor perdantilor”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Noiembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p>Nu este necesar</p> <p>În proiectul Planului de acțiuni, la capitolul politici fiscale și administrare fiscală este inclusă acțiunea 5</p>
	<p>„Revizuirea scutirii de la plata impozitelor, taxelor locale și a altor plăți (chirie) a unor agenți economici prosperi (precum Moldtelecom, Posta Moldovei, MoldSilva, etc.)”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Decembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea dată va fi examinată în procesul de formulare a politicilor fiscale pe termen mediu, deoarece necesită analize privind impactul bugetar și economic.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>„Contravențiile constatate de agenții constatatori pe teritoriul UAT de nivelul I respective, sa meargă expres la bugetele locale”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Decembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Conform prevederilor art. 34 alin. (2⁵) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin. (2⁶)-(2⁹) din articolul prenotat. Totodată, art. 385 alin (1)-(2) prevede că, agentul constator este reprezentantul autorității publice care soluționează în limita competenței sale cauza contravențională în modul prevăzut în Codul respectiv. Ca agent constator, este desemnat funcționarul din autoritățile indicate la art. 400-423¹⁰ și împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției, iar conform prevederilor art. 398 agentul constator este comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă, și amenzile aplicate se virează în bugetul local respectiv (alin (2⁶) art. 34). În afară de aceasta, amenzile contravenționale nu reprezintă venit constant care are obiect, subiect,cota și termen de achitare, și în orice moment pot avea impact negativ asupra bugetului.</p>
	<p>„Consolidarea rolului serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale de pe lângă primării/municipii în aspectul descentralizării fiscale”</p> <p>Indicator: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare</p> <p>Termen: Martie 2020</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Propunerea dată va fi examinată în procesul de formulare a politicilor fiscale pe termen mediu, deoarece necesită analize privind impactul bugetar și economic.</p>
	<p>„Revizuirea sistemului actual de repartizare a fondurilor publice, destinate pentru finanțarea proiectelor investiționale, prin depolitizare și stabilirea unor criterii obiective de</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Gestiunea tuturor fondurilor menționate se efectuează de către autoritățile publice centrale în baza legilor aprobate pentru fiecare domeniu în parte prin</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	repartizare (fondul drumurilor/rutier, ecologic, eficiență energetică, dezvoltare regională); b) Implicarea în organele de supraveghere a fondurilor respective a reprezentanților APL, pe criterii de paritate” Indicatori: Proiect de lege aprobat de Guvern și remis Parlamentului spre examinare; Ate normative elaborate și adoptate Termen: Decembrie 2019 Responsabil: Ministerul Finanțelor Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM) Referință: PAG (2.6.), Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))	intermediul Consiliilor de administrare formate din reprezentanții APC și instituțiilor abilitate. Criteriile urmează a fi evaluate (în caz de necesitate) de către APC responsabile în comun cu instituțiile din subordine și ajustate la necesitățile actuale. Totodată, se susține participarea reprezentanților APL în componența Consiliilor de administrare a Fondurilor. De asemenea, se menționează că, în multe cazuri cum ar fi transferurile cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor sînt aprobate pentru fiecare primărie în legile bugetare anuale , calculate în baza numărului de populație pentru APL de nivelul I, sau pentru fiecare km convențional pentru APL de nivelul II. Prin hotărîre de Guvern au fost aprobate și mijloacele destinate fiecărei autorități destinate Programului ”Drumuri bune I și II”.
	„Transferarea în proprietatea unităților administrativ-teritoriale din proprietatea statului a tuturor bunurilor de interes local de pe teritoriul respectiv, inclusiv a obiectivelor acvatice și resurselor naturale” Indicator: HG aprobate; Cadrul normativ modificat Termen: Decembrie 2020 Responsabil: Ministerul Finanțelor, Ministrul Economiei Referință: Pct 2.6 Programul de activitate al Guvernului	Problema administrării sau trecerii din proprietatea statului în proprietatea unor unități administrativ-teritoriale a acestor proprietăți nu ține de competența MF ci se află în gestiunea APP care recent a fost resubordonată MEI.
	„Asigurarea accesului liber și gratuit al APL la bazele de date în localitatea proprie, în special sisteme informaționale, registre etc. din domeniul înregistrării bunurilor imobile, infrastructurii tehnico-edilitare etc., în scopul asigurării unei planificări locale eficiente” Indicator: Cadrul legal modificat Termen: Ianuarie 2020 Responsabil: Ministerul Finanțelor, Ministrul Economiei Referință: Pct 2.6 Programul de activitate al Guvernului	<u>Nu este necesar</u> În proiectul Planului de acțiuni, la capitolul politici fiscale si administrare fiscala este inclusa acțiunea 15

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>„Alocarea de resurse financiare suficiente autorităților locale, în conformitate cu principiul resursele se potrivesc cu competențele delegate,,</p> <p>Indicator: Stabilirea unui mecanism în legea bugetului de stat</p> <p>Termen: Decembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Parteneri: APL și asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM)</p> <p>Referință: Rec. CoE 436 (2019) (p. 5, lit. b))</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>În procesul de elaborare a proiectului cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectului legii bugetare anuale, Ministerul Finanțelor va examina în particular solicitările de resurse pentru competențele delegate.</p>
	<p>La Compartimentul III, FINANȚE PUBLICE, secțiunea B, ADMINISTRAREA FISCALĂ, la acțiunile 10, 11 și 17 compartimentul 5 „Instituția/Instituțiile responsabile” se propune</p> <p>a) de introdus sintagma „APL; <i>Partener:</i> asociațiile reprezentative ale autorităților publice locale (CALM).</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Inițiativele date vor fi coordonate cu părțile interesate în cadrul procesului de avizare</p>
	<p>b) Recalcularea și aprobarea indicilor comasați ai valorii de inventariere, în raport cu indicii prețurilor la lucrările de construcții și montaj. În redacția următoare:</p> <p><i>„Recalcularea și aprobarea indicilor comasați ai valorii de inventariere, în raport cu indicii prețurilor la lucrările de construcții și montaj”</i></p> <p>Indicator: Ordinul aprobat</p> <p>Termen: septembrie 2019</p> <p>Responsabil: Ministerul Finanțelor</p> <p>Referință: pct. 2.6 Program de guvernare</p>	<p><u>Se acceptă parțial, fără a include în planul de acțiuni al Guvernului</u></p> <p>Este o acțiune instituțională, care va fi examinată suplimentar</p>
<p>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova</p>	<p>Compartimentul III. FINANȚE PUBLICE, domeniul B. ADMINISTRARE FISCALĂ, de completat cu următoarele acțiuni: Modificarea Titlului II Impozitul pe venit al Codului fiscal în vederea majorării scutirii pentru persoanele întreținute (copiii aflați la întreținere) la nivelul scutirii personale;</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>De la 1.10.2018 a fost efectuată reforma fiscală amplă, prin care au fost modificate substanțial mărimile scutirilor personale. Pentru prima dată mărimea scutirilor personale a fost stabilită la nivelul minim de existență și majorată semnificativ mărimea scutirilor pentru persoanele întreținute. În condițiile pierderilor bugetare, urmare a acestei reforme, la moment, nu poate fi susținută inițiativa.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Stabilirea excepției pentru unitățile din domeniul agriculturii la deducerea cheltuielilor pentru hrana organizată a salariaților referitor la cerința: „angajații au salariul mediu lunar brut egal sau mai mare de ¾ din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an”;	<u>Nu se acceptă</u> În vederea asigurării echității fiscale, care, conform prevederilor Codului fiscal, prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.
	Includerea în sursele de venit neimpozabil a ajutorului material acordat de către angajator salariaților;	<u>Nu se acceptă</u> , în contextul constrângerii bugetare, urmare a reformelor fiscale promovate în ultima perioadă (sfârșitul anului 2018)
	Neadmiterea impozitării tichetelor de masă;	<u>Se acceptă parțial</u> Urmare a consultărilor publice s-a propus aplicarea asupra tichetelor de masă doar a contribuțiilor de asigurări sociale, ceea ce va asigura o protecție socială a salariatului mai sporită și o sustenabilitate a BASS.
	Deducerea cotizației de membru al sindicatelor de la impozitul pe venit, asigurând principiul egalității în drepturi ale sindicatelor cu ale patronatelor;	<u>Nu se acceptă</u> , în contextul constrângerii bugetare, urmare a reformelor fiscale promovate în ultima perioadă (sfârșitul anului 2018)
	Domeniul D. ACHIZIȚII PUBLICE , de completat cu următoarele acțiuni: Modificarea Legii privind achizițiile publice nr. 131 din 03.07.2015 în vederea completării cu un nou tip de contracte de achiziții publice care are ca obiect servicii de organizare ale tratamentului balneosanatorial și organizare a odihnei și întremării sănătății copiilor în sezonul estival;	<u>Nu se acceptă</u> Legea 131/2015 privind achizițiile publice reglementează tipurile de proceduri de achiziție publică nu după obiectul contractului, dar reieșind din valoarea și condițiile speciale de aplicare. Astfel, un asemenea serviciu nu poate constitui procedură separată de achiziție, însă, pot fi elaborate documente și criterii speciale de atribuire a contractelor de achiziție publică pentru servicii de organizare ale tratamentului balneosanatorial și organizare a odihnei și întremării sănătății copiilor în sezonul estival. În acest context, considerăm inoportună propunerea, fiind fără teme, însă la inițierea procedurii de achiziții publice autoritatea contractantă poate revizui criteriile și factorii cu ponderi pentru atribuirea contractelor.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Modificarea Legii finanțelor publice locale nr. 181 din 25 iulie 2014 în vederea încheierii de către autoritățile/instituțiile bugetare a contractelor cu efectuarea plăților anticipate (avans) pentru achiziționarea mărfurilor, serviciilor și lucrărilor.	<u>Nu se acceptă</u> Din motivul neclarității propunerii. Ministerul Finanțelor va examina suplimentar chestiunea dată
	Domeniul F. SALARIZARE ÎN SECTORUL BUGETAR , de completat cu următoarele acțiuni: Modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar în vederea includerii ajutorului material și a premiilor (trimestriale, semestriale, anuale)	<u>Nu se acceptă</u> Prioritatea Guvernului pentru anul curent, cât și pe 2020 este implementarea în volum deplin a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru care sînt identificate în bugetul public național suplimentar 1,2 miliarde lei. În plus, una din garanțiile Legii este indexarea anuală a valorii de referință, care va atrage costuri majorate pentru anul 2020 și pe termen mediu. În aceste condiții introducerea ajutorului material și al premiilor, ar putea fi examinată în perioada ulterioară cadrului de timp al Planului de acțiuni.
Asociația băncilor din Moldova		Propunerile/comentariile vor fi examinate suplimentar în cadrul procesului de elaborare a politicilor din domeniile de competență ale Ministerului Finanțelor
Erasmus +		Propunerile/comentariile vor fi examinate suplimentar în cadrul procesului de elaborare a politicilor din domeniile de competență ale Ministerului Finanțelor
Ministerul Justiției		
I. STAT DE DREPT A. JUSTIȚIE		
1.Reformarea Curții Supreme de Justiție, în vederea revederii competențelor, modificării condițiilor și a criteriilor de numire a judecătorilor și reducerii numărului acestora. <i>(Judecătorii Curții Supreme de Justiție vor fi determinați în baza unei proceduri transparente, care să includă participarea societății civile și a experților internaționali și a unor criterii obiective care să asigure selectarea celor mai buni candidați și care corespund standardelor stabilite de profesionalism și integritate)</i>		

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Nadejda Plămădeală, Oficiul Consiliului Europei, Ofițer superior de proiect, Proiectul comun UE/CoE "Combaterea corupției prin aplicarea legii și prevenire (CLEP)</p>	<p>Trebuie concretizat statutul experților internaționali care vor participa la evaluarea judecătorilor, modul de selecție a acestora și criteriile cărora trebuie să corespundă.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Modul de desemnare și criteriile de selecție a experților internaționali vor fi stabilite în proiectul Legii cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție.</p> <p>Propunerea nu implică modificări la conținutul acțiunii.</p>
<p>Anatolie Țurcan, Judecător la Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>A se revedea sintagma cu sens multiplu: „<i>vor fi determinați</i>” din textul acțiunii în vederea excluderii interpretărilor eronate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Sintagma „<i>vor fi determinați</i>” se substituie cu sintagma „<i>vor fi evaluați</i>”.</p>
	<p>Termenul de realizare a acțiunii trebuie revăzut prin prisma cerințelor normelor de transparență în procesul decizional. Totodată, la stabilirea datei pentru intrarea în vigoare a legii urmează să se țină cont de agenda ședințelor la CSJ, care deja sunt stabilite pentru anul 2020 până pe 22 ianuarie.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La stabilirea termenului pentru intrarea în vigoare a Legii cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție se vor lua în calcul numărul cererilor pendinte pentru a asigura gestionarea eficientă a dosarelor.</p>
	<p>La elaborarea proiectului de lege urmează a se consulta opinia organelor de autoadministrare judecătorească.</p>	<p>Recomandarea ține de procesul de elaborare a proiectului de lege nemijlocit și nu implică modificări la proiectul Planului de acțiuni.</p>
<p>Victor Civic</p>	<p>Reformarea Curții Supreme de Justiție - este o idee bună, însă în practică nu va avea careva impact esențial asupra îmbunătățirii calității actului de justiție. Desigur sunt multi oameni care reclamă acțiunile abuzive ale instanței, însă nu trebuie de uitat că într-un accident rutier sunt de regulă două părți vinovate: una că nu a fost atentă, iar alta că nu a stat acasă. Calitatea actului de justiție depinde de foarte mulți actori. Fiecare din aceștia își fac treaba în mod aleatoriu, lipsit de principii clare și metodologii unice și sincrone de lucru. Astfel, că rezultatul unui proces în mare parte depinde de</p>	<p>Recomandările țin de domeniul de reglementare a proiectului de Lege cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție și vor fi examinate în cadrul ședințelor Grupului de lucru responsabil și, totodată, reflectate în sinteza obiecțiilor / propunerilor asupra proiectului de Lege.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>calitatea actelor puse pe masa judecatorului, deseori contradictorii între ele - fapt care și generează vidul probatoriu decizional, pentru o hotărâre corectă.</p> <p>Este o chestie salutară, ca după reformare CSJ să formuleze linii directorii pentru instanțele inferioare la soluționarea litigiilor. Dar trebuie de ținut cont că cadrul legal actual nu permite ca jurisprudența să fie izvor de drept. În context trebuie de evidențiat faptul că Curtea Constituțională, în 2011/2015 a emis o decizie prin care dezavuează calitatea de jurisprudență judiciară a actelor emise de CSJ: Recomandările CSJ, Opiniile CSJ, Avizele Consultative și Hotărârile Consultative ale Plenului CSJ. Unica entitate abilitată cu interpretarea legii este Parlamentul Republicii Moldova. Respectiv, acest capitol trebuie examinat minuțios în noul proiect de lege.</p>	
	<p>Un alt aspect, legat de reforma CSJ, este perioada în care o astfel de reformă va oferi primele rezultate. În statele common law, cu jurisprudență a fost acumulată zeci de ani. În cazul RM, primele rezultate, cred va trebui de așteptat cel puțin un an de zile. Având în vedere discrepanța practicilor aplicate în instanțele naționale, trebuie un mecanism clar de prioritizare a subiectelor examinate de CSJ reformat.</p> <p>Deseori, problemele examinate de instanță se referă la actele normative contradictorii în vigoare emise de autoritățile publice care defavorizează mediul privat. Această situație pune în situații complexe instanța de judecată, în conduțiile în care aceasta nu are competențe să anuleze aceste acte din oficiu, sau dacă nu sunt contestate în proceduri judiciare separate.</p>	Idem

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Reformarea CSJ implică modificarea unui spectru mult mai larg acte normative și legislative decât legea cu privire la CSJ. (CPC, Legea cu privire la actele normative și legislative, etc.).	
2. Fortificarea independenței sistemului judiciar prin modificarea Constituției în vederea limitării imunității judecătorilor, unificarea modului de numire a judecătorilor, anularea termenului inițial de numire a judecătorilor pe 5 ani și modificarea componenței Consiliului Superior al Magistraturii		
Dorel Musteață, Președinte interimar al Consiliului Superior al Magistraturii	Susținem excluderea membrilor de drept din componența Consiliului Superior al Magistraturii – Președintelui CSJ și Procurorului General. Totodată, propunem menținerea Ministrului Justiției în calitate de membru al CSM, acesta fiind reprezentant al sistemului în raporturile cu autoritățile omoloage din alte țări și cu organismele internaționale.	Recomandarea se va examina la revizuirea proiectului de modificare a Constituției.
Victor Civic	<p>Reducerea imunității judecătorilor - nu cred că este necesară modificarea Constituției în acest sens, ci mai degrabă o interpretare extensivă a termenului de imunitate a judecătorilor de către Curtea Constituțională. Etica este un segment mult prea complex pentru a modifica câteva cuvinte în Constituție. Aici se necesită o abordare mult mai largă și minuțioasă, unde prin Hot CC se pot face interpretări și descrieri de situații mult mai exhaustive. Iar odată examinate, devin obligatorii pentru întreaga societate. Mai mult, ca mecanism de implementare este mult mai eficient decât instrumentului consensului în Parlament.</p> <p>Termenul inițial de numire a judecătorilor de 5 ani - Judecătorii trebuie să poarte responsabilitatea anual. Aceștia trebuie anual evaluați, iar în cazul în care nu întrunesc punctajul/evaluarea - trebuie imediat să piardă fotoliul. Soarta oamenilor nu poate fi lăsată la discreția unor termeni abstracți sau fără termen. Este necesar de concentrat pe un mecanism clar de evaluare. Unde în condiții clare și transparente pot fi evaluați, chiar și de ei</p>	Recomandările formulate nu se referă la structura și conținutul Planului de acțiuni, ci țin de domeniul de reglementare a actelor normative cu privire la organizarea judecătorească și statutul judecătorului, inclusiv prevederile constituționale, prin urmare, acestea vor fi examinate suplimentar la elaborarea proiectelor de acte normative care derivă din conținutul acțiunii.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>însuși. Pentru aceasta trebuie de concentrat pe indicatorii de performanță și evaluare. Pînă la momentul actual acesta nu este, fiecare judecător este evaluat în dependență de indicatori statistici care nu redau calitatea actului de justiție.</p> <p>O opțiune, pentru filtrarea sistemului ar fi că, în caz că judecătorul este demis sau nu a acumulat punctajul, acesta să piardă toate privilegiile sociale și materiale atît a lui cît și a familiei lui. Fără dreptul de accede în alte profesii de juridice facilitat.</p> <p>Atît pentru judecători, cît și pentru procurori, ar fi bine de operat modificări la Codul penal și Procedură penală, are să fie scoasă prescripția la crimele legate de corupție, pentru toti cei în funcție la intrării în vigoare a legii.</p>	
<p>3. Asigurarea transparenței și eficienței activității Consiliului Superior al Magistraturii și organelor sale, în special a Inspecției Judiciare, prin evaluarea deficiențelor și modificarea cadrului legislativ.</p> <p><i>(Evaluarea activității Inspecției Judiciare și modificarea cadrului normativ, inclusiv în scopul implementării mecanismului de răspundere pentru faptele ilicite la orice etapă de examinare a cauzelor și indiferent de modul de soluționare a cauzei)</i></p>		
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea acțiunii nr. 3 după cum urmează:</p> <p>Asigurarea reprezentativității, transparenței și eficienței activității Consiliului Superior al Magistraturii și organelor sale: procedura de alegere a membrilor CSM, inclusiv de către judecători, transparența ședințelor CSM, evaluarea deficiențelor privind activitatea Inspecției Judiciare, a Colegiului Disciplinar și modificarea cadrului legislativ prin.</p> <p><i>(Evaluarea activității Inspecției Judiciare și a sistemului de răspundere disciplinară a judecătorilor și modificarea cadrului normativ, inclusiv în scopul implementării mecanismului de răspundere pentru faptele ilicite la orice etapă de examinare a cauzelor și indiferent de modul de soluționare a cauzei)</i></p> <p>Indicatori: (1) Raport de evaluare întocmit;</p>	<p>Se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	(2) Recomandări de modificare a cadrului legislativ formulate; (3) Proiect de Lege de modificare a Legii CSM aprobat. Termen de realizare: iunie 2020 Instituții responsabile: Ministerul Justiției Documentul de referință: pct. 1.5. din Programul de activitate al Guvernului	
4. Asigurarea independenței și eficienței activității procurorilor prin: <ul style="list-style-type: none"> • evaluarea practicii implementării normelor care reglementează independența procesuală a procurorilor și formularea propunerilor în scopul asigurării de facto a independenței procesuale a procurorilor; • analiza rolului și locului Inspecției Procurorilor și modificarea cadrului normativ pentru asigurarea activității independente și eficiente a acestora 		
Andrian Bordianu, Consiliul Superior al Procurorilor	Potrivit Constituției - Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și al imparțialității procurorilor. Pentru atingerea dezideratelor propuse urmează de consolidat capacitățile instituționale ale CSP. Fără demarcarea clară a hotarelor dintre autoadministrarea procurorilor (realizată prin intermediul Adunării Generale, CSP și a colegiilor subordonate CSP) și funcțiile procesuale, administrative și de promovare a politicilor penale ale statului (realizate de către Procuratura Generală), nu este posibilă o veritabilă independență a procurorilor.	Recomandările privind modificările sistemice, care necesită o analiză complexă și nu pot fi realizate în termen scurt, vor fi considerate la definitivarea proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției și al Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.
	Planul urmează a fi suplinit cu următoarele acțiuni: <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea rolului și statutului Inspecției procurorilor; • Creșterea capacității de reacție a Inspecției procurorilor și a organelor de autoadministrare la semnalele despre comportamentul neetic încălcarea normelor privind conflictele de interese sau încălcările de procedură din partea procurorilor 	Se acceptă Propunerile formulate sunt similare cu conținutul acțiunii și indicatorii corelativi.
	Planul urmează a fi suplinit cu următoarele acțiuni: <ul style="list-style-type: none"> - Sporirea integrității individuale a procurorilor; - Dezvoltarea unei culturi a integrității prin formare inițială și continuă în acest domeniu; 	Propunerile vor fi examinate la definitivarea proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>- Revizuirea politicii de resurse umane.</p> <p>- Consolidarea capacităților CSP în domeniu, prin atribuirea funcției de gestionare a resurselor umane (plasarea secției resurse umane în competența Consiliului);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eficientizarea mecanismului de accedere în profesie, inclusiv de revenire în profesie a ex-procurorilor cu o experiență valoroasă pentru sistem; • În scopul asigurării independenței individuale, excluderii de abuzuri și influențelor nepermise din partea ierarhiei, a transmite în competența CSP a tuturor chestiunilor legate de cariera procurorilor, inclusiv detașările, delegările și concedierile. 	<p>justiției și al Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.</p>
	<p>Nu în ultimul rând o atenție deosebită urmează a fi atrasă la pct.43 din Lista criteriilor statului de drept, aprobată de Comisia de la Veneția la 18 martie 2016, unde se subliniază că statul de drept nu poate înflori decât într-o țară ai cărei locuitori se simt colectiv responsabili de implementarea conceptului, făcându-l să facă parte integrantă a lor cultura juridică, politică și socială.</p> <p>În privința culturii juridice a cetățenilor noștri urmează de remarcat că aceștia având o încredere redusă în justiție, practic nu apelează la proceduri extrajudiciare de soluționare a litigiilor și a cauzelor de natură penală, mai cu seamă prin mediere. Astăzi această practică trebuie popularizată. Nu se mai poate permite sabotarea de către actorii din justiție a acestui instrument</p> <p>Drept criteriu de bază pentru evaluarea independenței și eficienței Procuraturii urmează să fie recunoscută opinia publică, sau nivelul de încredere în justiție (inclusiv procuratură) în rândul populației.</p>	<p>Proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției conține un set de măsuri destinate creșterii gradului de cultură juridică în societate, precum: dezvoltarea mecanismelor / programelor de informare și educare a cetățenilor cu privire la accesul la justiție și competența autorităților din sector; dezvoltarea de parteneriate și implicarea organizațiilor societății civile în programele de informare și educare juridică a cetățenilor; efectuarea sistematică a sondajelor privind gradul de satisfacție a justițiabililor la nivelul întregului sistem judecătoresc și a procuraturii.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea acțiunii nr. 14 după cum urmează: Asigurarea independenței și eficienței activității procurorilor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza rolului și locului Inspecției Procurorilor și Consiliului Superior al Procurorilor și modificarea cadrului normativ pentru asigurarea activității independente și eficiente a acesteia • revizuirea rolului Procuraturii Generale și reducerea numărului <p>Propunem solicitarea asistenței externe pentru a ajuta Consiliul Superior al Procurorilor și colegiile acestuia să-și îmbunătățească mecanismele actuale de selecție, promovare și evaluare a procurorilor, în vederea asigurării reale a selecției, promovării și evaluării procurorilor în bază de merit și transparent.</p> <p>Pentru a spori independența procurorilor ierarhic inferiori, propunem regândirea rolului și a structurii Procuraturii Generale, pentru a o transforma într-o subdiviziune care asigură buna funcționare a procuraturii.</p>	<p>Se acceptă parțial, și anume completarea acțiunii cu: „<i>analiza rolului și locului Inspecției Procurorilor și Consiliului Superior al Procurorilor și modificarea cadrului normativ pentru asigurarea activității independente și eficiente a acesteia</i>”.</p> <p>Al doilea aspect privind revizuirea rolului Procuraturii Generale și reducerea numărului, implică o analiză complexă și modificări sistematice, care nu pot fi realizate într-un termen de un an. Această problemă va fi abordată în proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției și al Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.</p>
<p>6.Consolidarea capacității Centrului Național de Expertiză Judiciară în calitatea sa de instituție coordonatoare în domeniul expertizei judiciare, prin: crearea mecanismului de formare inițială a experților judiciari; dezvoltarea noilor genuri de expertiză; unificarea metodicilor de efectuare a expertizelor judiciare.</p>		
<p>Alla Skvorțova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Programme Specialist / Cluster Leader Governance, Justice and Human Rights</p>	<p>Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare este disponibil să ofere asistența necesară în procesul de consolidare a CNEJ, atât în partea ce ține de modificarea cadrului normativ primar/secundar, cât și la crearea mecanismelor de formare / dezvoltarea noilor genuri de expertiză (în special dotarea laboratorului ADN), dar în termenul restrâns - decembrie 2019 este imposibilă identificarea experților și alocarea fondurilor necesare, ținând cont de procedurile interne de lucru.</p>	<p>Se acceptă Se modifică termenul de realizare în „iunie 2020” .</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	În această ordine de idei, este necesară extinderea termenului de realizare a măsurilor prevăzute la pct. 6.	
10. Asigurarea respectării efective a principiului nediscriminării prin promovarea proiectului de lege pentru revizuirea cadrului normativ privind asigurarea egalității și a mecanismului instituțional		
Olesea Perean, OHCHR, Coordonator național în domeniul drepturilor omului	Trebuie specificate mai clar obiectivele și scopul proiectului. Totodată, reieșind din esența acțiunii, se recomandă transferul acesteia la capitolul Drepturile omului.	Se acceptă Acțiunea se transferă la capitolul „Drepturile omului”
Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității	Se propune asigurarea respectării efective a principiului nediscriminării prin promovarea proiectului de lege pentru revizuirea cadrului normativ privind asigurarea egalității și a mecanismului instituțional. În acest sens la modificarea cadrului normativ, în ceea ce privește competențele Consiliului, recomandăm de a ține cont de Principiile referitoare la statutul instituțiilor naționale de drepturile omului (Principiile de la Paris), precum și de Recomandarea de politică generală a ECRI nr. 2 privind structurile/instituțiile de egalitate și combaterea rasismului și intoleranței la nivel național. Totodată, Consiliul menționează că în anul 2015, în cadrul proiectului „Promovarea egalității – consolidarea agenților schimbării”, de către experții Consiliului Europei a fost elaborat studiul „Analiza compatibilității legislației din Republica Moldova cu standardele europene în domeniul egalității și nediscriminării”. Studiul s-a finalizat cu formularea unor recomandări de modificare a cadrului normativ de funcționare a Consiliului în vederea fortificării competențelor și valorificării atribuțiilor. Ținem să menționăm că modificarea cadrului de reglementare al Consiliului în vederea eliminării barierelor sale funcționale, a fost asumată de stat prin	Recomandările formulate vor fi examinate în procesul promovării repetate a Proiectului de lege.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	aprobarea planului de acțiuni privind Acordul de Asociere RM-UE.	
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea mecanismelor de responsabilitate a debitorilor (prin modificarea Codului de Executare. Codului Contravențional, Codului Familiei, etc); 2. Sporirea transparenței procedurii de vânzare a bunurilor în procedura de executare silită (modificarea Codului de Executare); 3. Revederea procedurii de executare, în sensul simplificării acesteia, în special pentru litigiile cu sume mici; 4. Ajustarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 886 din 2010 la rata inflației; 	Acțiunile 1-3 se regăsesc în proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției. Acțiunea 4 va fi examinată în procesul definitivării proiectului menționat.
Propuneri adiționale		
Centrul de Resurse Juridice din Moldova	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 15 după cum urmează:</p> <p>Asigurarea selecției, evaluării și promovării judecătorilor în bază de merit și în mod transparent prin solicitarea asistenței externe pentru a ajuta Consiliul Superior al Magistraturii și colegiile acestuia să-și îmbunătățească criteriile și mecanismele actuale de selecție, promovare și evaluare a judecătorilor, precum și să implementeze noile reguli cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor periodice pentru selecția și promovarea judecătorilor în bază de merit și în mod transparent.</p> <p>Indicatori: (1) Cererea de asistență externă elaborată, transmisă și expediată partenerilor de dezvoltare; (2) Raportul de evaluare externă</p> <p>Termen de realizare: iunie 2020</p>	Se acceptă

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Instituții responsabile: Ministerul Justiției</p> <p>Documentul de referință: pct. 1.5. din Programul de activitate al Guvernului</p>	
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 16 după cum urmează:</p> <p><u>Adoptarea unei noi strategii pentru reformarea sau dezvoltarea sectorului de justiție.</u></p> <p><u>Indicatori:</u> Strategia de dezvoltare a sectorului justiției pentru anii 2020 – 2023 adoptată</p> <p><u>Termen de realizare:</u> octombrie 2020</p> <p><u>Instituții responsabile:</u> Ministerul Justiției</p> <p><u>Documentul de referință:</u> pct. 1.5. din Programul de activitate al Guvernului</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p><i>„Definitivarea, consultarea publică și aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției pentru anii 2020-2023”</i></p> <p><u>Termen de realizare:</u> decembrie 2019</p>
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova,</p> <p>Nadejda Plămădeală,</p> <p>Oficiul Consiliului European, Ofițer superior de proiect, Proiectul comun UE/CoE "Combaterea corupției prin aplicarea legii și prevenire (CLEP)</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 17 după cum urmează:</p> <p><u>Asigurarea independenței judecătorilor prin abrogarea art. 307 din Codul Penal</u></p> <p><u>Indicatori:</u> Proiect de lege aprobat de Guvern</p> <p><u>Termen de realizare:</u> decembrie 2019</p> <p><u>Instituții responsabile:</u> Ministerul Justiției</p> <p>Abrogarea acestui articol este necesar în vederea excluderii influenței necorespunzătoare din partea Procuraturii asupra judecătorilor și asigurarea independenței judecătorilor. La fel, una dintre recomandările Raportului Comisiei Internaționale a Juriștilor (International Commission of Jurists – ICJ) pentru autoritățile naționale ține de necesitatea excluderii componentei de infracțiune prevăzută în art. 307 al Codului Penal, fiindcă aceasta constituie un instrument periculos de presiune asupra judecătorilor în mâinile organelor procuraturii.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Întrucât, conform evidenței CSM privind numărul demersurilor Procuraturii, de pornire a urmăririi penale în privința judecătorilor, înaintate în temeiul art. 307 din Codul Penal, admise sau respinse în perioada 2009 -2019, nu se atestă o aplicare frecventă a acestui instrument, Ministerul Justiției a lansat procesul de consultări publice asupra aspectelor legate de aplicarea prevederilor art. 307 CP și necesitatea abrogării sau modificării redacției actuale, pentru a identifica o soluție optimă în acest sens.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Abrogarea art. 307 Cod penal nu poate însemna că abuzurile comise cu intenție de către judecători nu mai pot fi încriminate. Este de greu de imaginat că un judecător ar putea încălca cu bună știință o prevedere clară a legii, fără un motiv. În asemenea circumstanțe, abuzurile comise de judecător ar putea fi încriminate conform art. 324 (corupere pasivă), art. 328 (excesul de putere), 327 (abuzul de putere), sau chiar art. 326 (trafic de influență) etc. Mai mult, în baza acestor norme, va fi încriminată nu doar etapa adoptării hotărârii, ci și alte încălcări ale legii comise de judecător la alte etape ale procedurii judiciare.</p>	
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 18 după cum urmează: <u>Asigurarea implementării reorganizării instanțelor judecătorești prin modificarea jurisdicției teritoriale a curților de apel</u> <u>Indicatori:</u> Proiect de lege aprobat de Guvern <u>Termen de realizare:</u> decembrie 2019 <u>Instituții responsabile:</u> Ministerul Justiției Propunem modificarea jurisdicției teritoriale a curților de apel pentru a asigura o repartizare mai uniformă a volumului de lucru între curțile de apel și reducerea volumului de muncă a judecătorilor Curții de Apel Chișinău.</p>	<p>Nu se acceptă Modificarea jurisdicției teritoriale a Curților de apel pentru a asigura o repartizare mai uniformă a volumului de muncă al judecătorilor trebuie precedată de o analiză ex-ante complexă, care să includă nu doar analiza numărului de dosare per judecător, dar și gradul de complexitate al cauzelor, și, după caz, modul de transfer al dosarelor aflate pe rol. Avînd în vedere că o astfel de analiză nu poate fi efectuată în termeni restrînși, problema modificării jurisdicției teritoriale a curților de apel va fi abordată în proiectul Strategiei de dezvoltare al sectorului justiției¹, cu stabilirea acțiunilor corelative în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei.</p>

¹ Poate fi accesat on-line:

http://www.justice.gov.md/public/files/directia_analiza_monitorizare_si_evaluare_a_politicilor/Proiectul_Strategiei_de_dezvoltare_a_sectorul_justitiei_pentru_anii_2019-2022.pdf

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 19 după cum urmează:</p> <p><u>Asigurarea unui proces calitativ de instruire inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției prin solicitarea evaluării externe a procesului de instruire și a curriculumului în cadrul Institutului Național al Justiției, pentru a stabili dacă acesta corespunde nevoilor curente și reale de formare profesională a judecătorilor și procurorilor și formularea propunerilor de îmbunătățire a activității acestuia</u></p> <p><u>Indicatori:</u> (1) Cererea de asistență externă elaborată, transmisă și expediată partenerilor de dezvoltare; (2) Raportul de evaluare externă</p> <p><u>Termen de realizare:</u> iunie 2020</p> <p><u>Instituții responsabile:</u> Ministerul Justiției</p> <p><u>Documentul de referință:</u> pct. 1.5. din Programul de activitate al Guvernului</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În vederea realizării acestei acțiuni, deja se întreprind măsuri, inclusiv cu participarea experților internaționali. Dat fiind faptul că acțiunea nu presupune implicarea pleneră a Guvernului sau acoperire financiară din bugetul public, considerăm inoportună includerea acesteia în proiect.</p>
<p>Victor Civic</p>	<p>5. Un moment remarcant recent în interviul cu Veaceslav Platon la TV8, și anume la cele 3% la taxa de stat (că a fost limitată la 50000 lei) este o chestiune destul de periculoasă, în care taxa de stat este folosită pentru limita accesul la justiție. În acest sens este binevenit de revenit prin reformarea sistemului de taxă de stat, ca aceasta să nu fie folosită în detrimentul părților. Trebuie implementat un mecanism unic și clar de plată a taxei de stat. De scos evaluarea procentuală, și de inclus taxe fixe. De limitat discreția judecătorilor de a solicita această taxă până la judecare, indiferent de instanța de judecată. Deseori, obiectul litigiului în instanța de judecată este denaturat pentru a camufla taxa de stat.</p>	<p>Propunerile vor examinate în procesul definitivării proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției, cu stabilirea acțiunilor ce decurg din recomandări.</p>
<p>Victor Civic</p>	<p>6. În Politica de Guvernare, atât actuală cât și cele precedente, lipsesc principiile clare de guvernare de care să se conducă</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>funcționarii publici în activitatea sa. Ce se poate și ce nu se poate în orice decizie și acțiune întreprinsă în interesul statului. Astfel, că orice derogare de la acestea să fie pasibilă răspunderii. Pentru a fi mai explicit, indiferent de indicațiile șefului sau superiorului, deciziile luate de funcționarii publici să fie în corelare cu politica statului sectorială. Ex. prevenirea prejudicierii interesului statului în raport cu gestionarea patrimoniului său - astfel, orice decizie luată de funcționarul public să fie luată în sensul bunei administrări și eficienței de pe acțiunile întreprinse.</p>	<p>Recomandarea ține de respectarea principiilor fundamentale ale serviciului public și de consolidarea sistemului de control intern managerial în cadrul entităților publice care să asigure o gestionarea optimă a resurselor pe baza principiilor bunei guvernări.</p> <p>Aceste măsuri au un caracter continuu și, de regulă, sunt stabilite în planurile de dezvoltare instituțională ale fiecărei entități publice în parte sau prevăzute în regulamentele interne de organizare și funcționare.</p>
<p>Sergiu Gaibu, Centrul analitic independent Expert-Grup, Director de Program</p>	<p>Asigurarea funcționării mecanismului de regres, pentru a trage la răspundere persoanele vinovate de condamnarea Republicii Moldova la CtEDO, reglementarea detaliată a acestui mecanism.</p>	<p>Acțiunea privind înaintarea cererilor de regres are un caracter continuu, iar aspectele ce țin de perfecționarea mecanismului vor fi examinate, și se vor stabili acțiunile necesare în proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției.</p>
	<p>Analiza cadrului normativ și revizuirea acestuia pentru a reduce marja discreționară a profesioniștilor din domeniu (ofițeri de urmărire penală / investigații, procurori ș.a) la efectuarea / neefectuarea unor acțiuni în cadrul proceselor.</p>	<p>În Planul de acțiuni² al Ministerului Justiției pentru anul curent sunt prevăzute acțiuni care au ca scop îmbunătățirea legislației procesual-penale și execuționale. Totodată, modificarea legislației procesuale și a celei de executare în scopul simplificării și eficientizării procedurilor – este stabilit ca domeniu de intervenție în proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției.</p>
<p>Nadejda Plămădeală, Oficiul Consiliului Europei, Ofițer superior de proiect, Proiectul comun UE/CoE</p>	<p>Includerea unei acțiuni privind elaborarea Codului de etică al deputatului în Parlament.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Codul de etică al deputatului în Parlament ar trebui să includă standardele de conduită a deputaților în raport cu responsabilitățile acestora în exercitarea</p>

² Disponibil on-line: http://www.justice.gov.md/public/files/directia_analiza_monitorizare_si_evaluare_a_politicilor/PA_MJ_2019_APROBAT.pdf

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
"Combaterea corupției prin aplicarea legii și prevenire (CLEP)		mandatului, ținând cont de normele legale și valorile morale. Considerăm că această activitate se încadrează în atribuțiile organelor de lucru ale Parlamentului. Totodată, menționăm că un proiect al Codului de etică a fost înaintat de către un grup de deputați în anul 2016.
Elaborarea unui nou document de politici privind dezvoltarea sistemului administrației penitenciare pentru anii 2021-2025 Reorganizarea întreprinderilor de stat fondate cu scopul încadrării în muncă a persoanelor private de libertate în instituție publică, pentru dezvoltarea industriei penitenciare		
Administrația Națională a Penitenciarelor		Se acceptă parțial, Acțiunile vor fi examinate în procesul definitivării proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției.
B.COMBATEREA CORUPȚIEI		
1. Perfecționarea mecanismului de control al averilor și intereselor, astfel încât să: <ul style="list-style-type: none"> • excludă practicile de dobândire a bunurilor la prețuri derizorii sau de la persoane care nu pot justifica proveniența; • asigure verificarea prioritară a declarațiilor cu risc sporit, prin introducerea unui registru automatizat de identificare a riscurilor; • elimine obligativitatea emiterii certificatelor de integritate pentru candidații electorali 		
Autoritatea Națională de Integritate	1. La acțiunea nr. 1 – subacțiunea perfecționarea mecanismului de control al averii și intereselor personale, prin excluderea practicilor de dobândire a bunurilor la prețuri derizorii sau de la persoane care nu pot justifica proveniența. Controlul averii și al intereselor personale, procedural, are loc în corespundere cu normele conținute în Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și în ordinea prevăzută de Metodologia de efectuare a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, aprobată prin ordinul ANI nr. 4 din	Recomandările de modificare a cadrului normativ conex vor fi examinate în procesul efectuării analizei cadrului legal și instituțional – analiză planificată, conform indicatorului la acțiunea respectivă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>22 ianuarie 2018 (act normativ de uz intern, elaborat în corespundere cu Legea nr. 132/2016).</p> <p>A-priori, mecanismul de control al averii și intereselor personale, în sensul excluderii practicilor de dobândire a bunurilor la prețuri derizorii sau de la persoane care nu pot justifica proveniența, nu poate fi asigurat prin intervenția doar în textul Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și în Metodologia de efectuare a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, fiind necesară o abordare mai de avengură.</p> <p>În sensul dat, sunt de reiterat atribuțiile inspectorilor de integritate în cadrul unei proceduri de control a averii, care, legal și funcțional, nu pot fi extinse arbitrar asupra situației altor persoane decât subiectul controlului, membrii familiei și concubinii acestuia.</p> <p>În ordine generală, inspectorul de integritate, în cadrul unei procedurii de control, în cazul în care constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale, poate sesiza organele de urmărire penală sau, după caz, Serviciile Fiscale de Stat în vederea stabilirii obligațiilor fiscale potrivit legii, inclusiv în privința terților (persoane care nu sunt membri ai familiei și concubinii subiectului controlului).</p> <p>Subsecvent, în baza legii, inspectorul de integritate poate solicita informații de la persoanele terțe care au înstrăinat bunuri la prețuri derizorii subiectului controlului sau poate dispune efectuarea unei expertize, pentru clarificarea tuturor</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>neconcordanțelor dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor menționate în declarație.</p> <p>Suplimentar, în identificarea soluțiilor pentru eradicarea fenomenului semnalizat, nu pot fi desconsiderate prevederile Codului civil al Republicii Moldova, reieșind din care contractele sunt consensuale iar libertatea acestora este asigurată. În speță, la înțelegerea părților, suma contractului poate fi diminuată semnificativ, în cazul unui contract de vânzare – cumpărare, sau, o operațiune de vânzare – cumpărare poate fi camuflată și oficializată printr-un contract de donație, ceea ce, la fel, se încadrează în limitele legale.</p> <p>Concluzionând, considerăm necesar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de a institui legal, obligativitatea legalizării notariale a tranzacțiilor de înstrăinare bunurilor mobile supuse înregistrării de stat, cu stabilirea unui prag valoric de referință (autoturisme, etc.); - de a considera competența actuală a inspectorului de integritate de caz, de a da apreciere și a decide asupra informațiilor și probelor oferite de către subiectull. 	
<p>Centrul de Resurse Jurdice din Moldova</p>	<p>Propunem excluderea sintagmei “pentru candidații electorali” din textul acțiunii nr. 1 după cum urmează:</p> <p>Perfecționarea mecanismului de control al averilor și intereselor, astfel încât să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • excludă practicile de dobândire a bunurilor la prețuri derizorii sau de la persoane care nu pot justifica proveniența; • asigure verificarea prioritară a declarațiilor cu risc sporit, prin introducerea unui registru automatizat de identificare a riscurilor • elimine obligativitatea emiterii certificatelor de integritate 	<p>Se acceptă</p>
<p>4. Perfecționarea cadrului legislativ ce reglementează regimurile măsurilor asiguratorii, confiscării speciale și confiscării extinse</p>		

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Autoritate Națională de Integritate	<p>Adițional acțiunii, menționăm că prin prisma Legii nr. 132/2016, Autoritatea adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate, urmare a constatării unei diferențe substanțiale între veniturile realizate de subiectul declarării pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică și averea dobândită în aceeași perioadă și nejustificată.</p> <p>Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.</p> <p>În cazul în care se dispune confiscarea valorii averii nejustificate, a unei părți din avere sau a unor bunuri determinate, acestea vor fi valorificate prin vânzare la licitație, în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, sau, după caz, vor fi transmise în proprietatea statului.</p> <p>În contextul dat, sunt necesare modificări în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, prin extinderea excepțiilor de la norma generală de neconfiscare a bunurilor dobândite licit.</p> <p>Propunere: în art. 501 alin. (5) Codul civil, de a introduce, după cuvintele „de contravenții sau infracțiuni” cuvintele „ sau a cazurilor privind averile nejustificate, fapt constatat prin actul de constatare al Autorității Naționale de Integritate”.</p> <p>Temeinicia modificării menționate rezidă în necesitatea armonizării normei art. 501 alin. (5) din Codul civil cu normele art. 2781 – 2782 din Codul de procedură civilă, legat de punerea în aplicare a mecanismelor confiscării averii nejustificate în folosul statului.</p>	<p>Propunerile de modificare a cadrului normativ înaintate, vor fi examinate în procesul elaborării proiectului legii nemijlocit, acestea nu implică anumite modificări la conținutul proiectului Planului de acțiuni.</p>
Asociația Băncilor din Moldova	Deficiențe în aplicarea cerințelor Legii 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Se propune includerea acțiunii: Modificarea cadrului normativ, în vederea asigurării accesului automatizat al băncilor la datele cu caracter personal din resursele deținute de Agenția Servicii Publice, în contextul respectării cerințelor impuse față de operatorii de date cu caracter personal”.</p> <p>Argumentare: Băncile licențiate întâmpină anumite impedimente la executarea prevederilor Legii nr. 30/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Deficiențele țin de imposibilitatea aplicării de către băncile licențiate a tuturor măsurilor de precauție ce țin de identificarea și verificarea clienților, atât în procesul monitorizării activităților și tranzacțiilor efectuate de către clienți, cât și pînă la inițierea relațiilor de afaceri cu potențialii clienți, prevederi stabilite la art. 5 alin (1) și (2) al Legii menționate, și sunt cauzate de limitarea accesului băncilor licențiate la Sistemul informațional automatizat (SIA), „Acces-web”, administrat de Agenția servicii publice (ASP) pe care băncile îl consideră drept sursă credibilă și independentă, iar dreptul de a apela la aceste surse este prevăzut la art. 5 alin (2), lit. b) al Legii menționate.</p> <p>Actualmente, ASP oferă acces băncilor licențiate la datele SIA „Acces-web” doar la prezentarea consimțământului subiectului de date cu caracter personal privind prelucrarea datelor personale ale acestuia, inclusiv și la solicitarea datelor aferent executării prevederilor Legii 308/2017 ceea ce contravine prevederilor art. 5, alin. (5), lit. b) al Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Urmare a examinării prevederilor legale în domeniu și a consultării opiniei reprezentanților autorităților vizate nu se constată deficiențe la nivel legislativ care să creeze impedimente în oferirea de către ASP a accesului băncilor la registrele deținute de prima. Aspectele speciale legate oferirea accesului la registrele respective urmează a fi prevăzute în Acorduri de colaborare interinstituțională și Regulamente de activitate interioară a entităților publice vizate.</p> <p>Prin urmare, se acceptă includerea acțiunii în următoarea redacție: <i>„Elaborarea și semnarea acordurilor de colaborare interinstituțională în vederea asigurării accesului automatizat al băncilor la datele cu caracter personal din resursele deținute de Agenția Servicii Publice, în contextul respectării cerințelor impuse față de operatorii de date cu caracter personal”</i></p> <p>Termenul de realizare: decembrie 2019</p> <p>Autorități responsabile: Agenția Servicii Publice, Banca Națională a Moldovei, Centrul Național pentru Protecția datelor cu Caracter Personal</p> <p>Indicator: Acorduri interinstituționale elaborate și semnate</p>
	Modificări necesare în legislație	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>4. Este necesar de a crea condiții business-ului pentru participarea mai calitativă în consultările publice ale proiectelor de legi și actelor normative secundare (regulamente) în termen rezonabil. Pentru aceasta propunem de a modifica legislația și de a majora termenul consultărilor publice de la 10 zile, în care societatea civilă, inclusiv și asociațiile profesioniste nu reușesc să se exprime pe marginea acestor proiecte, până la cel puțin 30 de zile lucrătoare. Propunem să fie găsită o modalitate de a publica toate proiectele legilor și actelor normative secundare pe o platformă online unică de pe lângă Guvern ori Ministerul de Justiție. La moment fiecare organ de stat publică proiectele legislative pe site-ul său și este foarte dificil de a le găsi pentru examinare și avizare sau, cel puțin, a informa societatea prin-un organ public al mass-media despre proiecte legislative. Nici un proiect legislativ nu trebuie să ajungă la consultări publice fără analiza independentă a impactului de reglementare, efectuată de Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare și nicidecum de organul-elaborator.</p>	<p>Propunerile formulate nu implică, în mod absolut, necesitatea modificării cadrului normativ în partea ce ține de normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional, ci țin, mai cu seamă, de aplicarea corespunzătoare a acestor norme din perspectiva respectării principiului „Asigurării posibilității egale pentru participarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate la procesul decizional” prevăzut la lit b), art. 5, al Legii 239/2008 și de responsabilizarea funcționarilor publici / conducătorilor fiecărei autorități publice care elaborează proiecte de decizii și cad sub incidența normelor de transparență decizională. Or, la tratarea termenului de 10 zile pentru prezentarea recomandărilor asupra proiectelor, prevăzut la alin. 2, art. 12 al Legii 239/2008, urmează să se țină cont, în primul rând, de caracterul dispozitiv al normei care instituie termenul, „cel puțin 10 zile lucrătoare” și, implicit, de posibilitatea prelungii acestuia, până la 30 de zile calendaristice, de către autoritatea publică la solicitarea părților interesate / în cazul în care proiectul actului normativ este voluminos sau complex ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, în al doilea rând, a se atrage atenția la atributul „lucrătoare”, ceea ce presupune o perioadă de minim 2 săptămâni.</p> <p>În partea ce ține de „platforma online unică” pentru asigurarea transparenței activității de legiferare,</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>menționăm că Ministerul Justiției este în proces de modificare a Conceptului tehnic al sistemului informațional E-legislație, pentru a purcede la dezvoltarea caracteristicilor tehnice ale acestuia, în vederea armonizării cu noile prevederi legale. Funcționalitățile sistemului informațional, elaborat inițial, nu corespund în totalitate cu procedura de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative prevăzută de Legea 100/2018 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. Sistemul informațional E-legislație va constitui platforma unică pentru publicarea tuturor proiectelor de decizii, cu excepțiile prevăzute de Legea 100/2017, la diferite etape ale elaborării acestora, precum și pentru publicarea materialele aferente proiectelor.</p>
	<p>Este necesar, în mod prioritar, implementarea reformei totale în domeniul numirii, evaluării și demiterii judecătorilor, astfel încât sistemul să fie protejat de judecători compromisi și corupți.</p> <p>Practica judiciară anterioară a permis tergiversarea unui număr mare de litigii între bănci și debitorii, care nu-și onorează obligațiile, ceea ce a dus la blocarea și deprecierea unor sume considerabile din activele băncilor. Propunem să fie revizuite procedurile și procesele judiciare, astfel încât litigiile să fie soluționate în termene rezonabile.</p>	<p>În ceea ce privește judecătoria Curții Supreme de Justiție, conform proiectului Legii cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție (acțiunea 1 din proiectul Planului), urmează să fie supuși unei evaluări independente de către o Comisie creată în acest sens. Recomandările privind modificările sistemice, care necesită o analiză complexă și nu pot fi realizate în termen scurt, vor fi considerate la definitivarea proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției și al Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.</p>
	<p>Îmbunătățirea climatului economic</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>3. Băncile lucrează mult în direcția reducerii cheltuielilor, având ca obiectiv constant diminuarea costurilor serviciilor: bancare, în special prezentarea în mod gratuit a informației la solicitarea executorilor judecătorești și a administratorilor insolvenți și în conformitate cu prevederile cadrului legal art.22, alin. (1) lit. c) a Codului de executare, art.66 a Legii insolvenți generează pierderi irecuperabile și nejustificate pentru bînci, avînd în vedere că volumul documentelor executorii și a solicitărilor de informație pe suport de hArtie remise în adresa băncilor licențiate este în continuă creștere. O soluție optimă în acest sens o constituie implementarea schimbului de informații prin sistemele electronice între reprezentanții business-ului și organele statului prin Sistemul E-Guvernare.</p> <p>Considerăm imperios necesar de a face un upgrade modulului E-Executor la Ministerul Justiției, care la moment nu este lucrativ și nu permite băncilor canalizarea și prelucrarea în mod automatizat a fluxului informațional de la executorii judecătorești.</p> <p>Totodată, considerăm oportun de a implementa în termene cât mai restrînse funcționalitatea platformei de interoperabilitate (MConnect) pe dimensiunea de schimb de informații între instituțiile publice și cele private.</p>	<p>Propunerile vor fi examinate la definitivarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul procedurilor de executare” (e-Executare), care urmează a fi remis Guvernului spre aprobare și la elaborarea acordului cu Agenția de Guvernare Electronică pentru conectarea Registrului procedurilor de executare la platforma de schimb de date MConnect.</p>
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 5 după cum urmează:</p> <p>Îmbunătățirea metodelor de lucru ale inspectorilor de integritate prin solicitarea unei misiuni de experți străini pentru a activa pe o perioadă de cel puțin șase luni în cadrul Autorității Naționale de Integritate în vederea asistenței inspectorilor de integritate</p>	<p>Se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Indicatori: (1) Cererea de asistență externă elaborată, transmisă și expediată partenerilor de dezvoltare; (2) Misiunea de experți străini activează în cadrul ANI și consultă inspectorii de integritate timp de 6 luni</p> <p>Termen de realizare: iunie 2020</p> <p>Instituții responsabile: Autoritatea Națională de Integritate, Ministerul Justiției</p> <p>Documentul de referință: pct. 1.5. din Programul de activitate al Guvernului</p>	
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem completarea Planului de Acțiuni cu acțiunea nr. 6 după cum urmează:</p> <p><u>Evaluarea oportunității eficienței și legalității mecanismului de testare a integrității în sectorul public</u></p> <p><u>Indicatori:</u> Studiu realizat</p> <p><u>Termen de realizare:</u> iunie 2020</p> <p><u>Instituții responsabile:</u> Ministerul Justiției</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>X.SOCIETATE CIVILĂ, MASS-MEDIA ȘI DREPTURILE OMULUI</p>		
<p>B.SOCIETATEA CIVILĂ</p>		
<p>Propuneri adiționale</p>		
<p>Centrul de Resurse Juridice din Moldova</p>	<p>Propunem adăugarea unei noi acțiuni nr. 10 la capitolul „Societatea civilă”:</p> <p><u>Acțiune:</u> Asigurarea transparenței procesului legislativ prin funcționarea sistemului informațional E-legislație, care să fie accesibil publicului</p> <p><u>Indicatori:</u> (1) Etapele de conectare a autorităților publice la Sistemul informațional E-legislație sunt elaborate; (2) Sistemul informațional E-legislație este folosit de autoritățile publice; (3) Sistemul informațional E-legislație este disponibil publicului</p> <p><u>Termen de realizare:</u> februarie 2020</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În prezent, Ministerul Justiției este în proces de modificare a Conceptului tehnic al sistemului informațional e-legislație, pentru a purcede la dezvoltarea caracteristicilor tehnice ale acestuia, în vederea armonizării cu noile prevederi legale. Menționăm că funcționalitățile sistemului informațional, elaborat inițial, nu corespund în totalitate cu procedura de elaborare și promovare a</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p><u>Instituții responsabile:</u> Agenția Resurse Informaționale Juridice, Ministerul Justiției</p> <p><u>Documentul de referință:</u> pct. 1.3 din Programul de activitate al Guvernului</p>	<p>proiectelor de acte normative prevăzută de Legea 100/2018 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.</p> <p>Avînd în vedere cele expuse, considerăm inoportună completarea proiectului cu această acțiune.</p>
<p>Serghei Neicovcen, Președintele Consiliului Platformei pentru promovarea și dezvoltarea filantropiei în RM</p>	<p>Avînd în vedere volumul mare de modificări care urmează a fi operate la legislația materială actuală, precum și la legislația conexă, Platforma pentru promovarea și dezvoltarea filantropiei în Republica Moldova vine cu propunerea de a include în proiectul Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 următoarea prevedere:</p> <p><i>X. SOCIETATE CIVILĂ, MASS-MEDIA ȘI DREPTURILE OMULUI.</i></p> <p><i>B. Societate civilă</i></p> <p>„îmbunătățirea cadrului legal cu privire la filantropie și sponsorizare în vederea asigurării durabilității și independenței organizațiilor neguvernamentale”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ministerul Justiției a creat un grup de lucru responsabil de identificarea deficiențelor de ordin legislativ în domeniu și elaborarea proiectului de lege. La etapa actuală nu există o viziune unitară a autorităților publice vizate și reprezentării organizațiilor necomerciale cu privire la modificările legislative care vor fi propuse spre promovare. Prin urmare, considerăm inoportună includerea acțiunii în plan.</p>
C.DREPTURILE OMULUI		
<p>Dumitru Roman, Oficiul Avocatului Poporului, Alla Skvorțova, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Programme Specialist / Cluster Leader Governance, Justice and Human Rights</p>	<p>Pentru a asigura executarea prevederilor Legii 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului – Dispoziții finale, propunem completarea planului cu acțiunea privind asigurarea Oficiului Avocatului Poporului cu sediu care să corespundă cerințelor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>„<i>Soluționarea problemei asigurării cu sediu a Oficiului Avocatului Poporului OAP</i>”</p> <p>Indicator: Soluții privind asigurarea cu sediu a OAP, care să corespundă cerințelor de siguranță și accesibilitate, identificate și implementate</p> <p>Termen: iunie 2020</p> <p>Responsabili: Ministerul Finanțelor, Agenția Proprietății Publice</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Olesea Perean, OHCHR, Coordonator național în domeniul drepturilor omului</p>	<p>Având în vedere că potrivit regulilor de elaborare a documentelor de politici / planificare, în procesul de elaborare, trebuie să se asigure o coerență între diverse planuri / strategii, propunem completarea proiectului Planului de acțiuni cu toate acțiunile stabilite în Planul Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului pentru anii 2018-2022 (PNADO) cu termenul de scadență 2020.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Atragem atenția că potrivit aceluiași reguli / cerințe pentru documentele de politici prevăzute de HG. 33/2007, în procesul de elaborare se vor face referiri la interacțiunea acestora cu alte programe guvernamentale aflate în desfășurare sau deja realizate, pentru asigurarea continuității, totodată, se va asigura evitarea suprapunerilor de obiective, acțiuni și costuri.</p> <p>În această ordine de idei menționăm că în proiectul Planului au fost transpuse doar acțiunile care, nemijlocit, se pliază cu prioritățile din Programul Guvernului și pot fi realizate în termen scurt.</p> <p>În ceea ce privește asigurarea implementării măsurilor din PNADO – acestea se află permanent în vizorul Ministerului Justiției și sunt planificate anual, în mod prioritar, în Planul de activitate a ministerului³.</p>
<p>Platforma Justice</p> <p>Alexandru Crudu, Direcția juridică a Direcției generale management instituțional, Administrația Națională a Penitenciarelor</p>	<p>Se propune includerea acțiunii: Elaborarea proiectului de act normativ în scopul creării industriei penitenciare în vederea resocializării prin muncă a tuturor persoanelor condamnate la pedepse penale privative de libertate.</p> <p>Indicatorul: Proiecte de modificare a cadrului normativ (Codul de executare, Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017) aprobate de Guvern.</p> <p>Termen de realizare: februarie 2020</p>	<p>Propunerile ce țin de modernizarea sistemului execuțional-penal prin dezvoltarea industriei penitenciare în vederea resocializării prin muncă a persoanelor condamnate la pedepse penale privative de libertate vor fi examinate în procesul definitivării proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției.</p>

³ http://www.justice.gov.md/public/files/directia_analiza_monitorizare_si_evaluare_a_politicilor/PA_MJ_2019_APROBAT.pdf

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Actualmente, doar 9,59% din condamnații aflați în custodia statului au posibilitatea efectivă de a fi încadrați la munci, iar restul persoanelor deținute, din lipsa ofertelor de muncă, nu sunt implicați în procesul de reeducare la un nivel care să aducă beneficii în realizarea scopului pedepsei penale, fapt care implicit influențează asupra gradului mare de recidivă din țară. În așa fel, eficiența procesului de reeducare a condamnaților este foarte redusă, iar pedeapsa penală nu își atinge scopul urmărit.</p> <p>Or, munca condamnaților este considerată ca cel mai pozitiv element al procesului de reeducare, având un puternic efect corectiv într-un spirit umanist.</p> <p>Cauze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa locurilor de muncă asigurate de către stat sau de către agenții economici; - legislația execuțional-penală liberală care nu obligă deținut la munci (spre exemplu; în Germania, toți deținuții sunt obligația să muncească, cu unele excepții); - imposibilitatea utilizării propriei producții în activitatea curentă a penitenciarului; - lipsa structurilor interne la nivelul instituțiilor penitenciare responsabile în exclusivitate de munca deținuților; - plafonarea quantumului remunerării și echivalarea acestui quantum cu cel din sectorul real, în condițiile în care statut suportă toate cheltuielile de trai, asistență medicală, asistență socială, etc. a condamnatului. <p>Soluții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea propunerilor de amendare a cadrului normativ în scopul creării industriei penitenciare; 	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea structurilor interne la nivelul fiecărei instituții penitenciare responsabile de munca condamnaților; - Utilizarea producției create în cadrul industriei penitenciare în conform necesităților instituțiilor penitenciare și instituirea posibilității de a vinde surplusul de producție - Renunțarea la echivalarea cuantumului remunerării persoanelor private de libertate cu cel din sectorul real, în condițiile în care statut suportă toate cheltuielile de trai, asistență medicală, asistență socială, etc. 	
Agenda Națională de Business	<p>Planul de Acțiuni al Guvernului conține mai multe acțiuni pentru sectorul justiției (<u>subcapitolul A.Justiție</u>), însă nu cuprinde acțiuni îndreptate spre protecția drepturilor oamenilor de afaceri în fața abuzurilor comise de către sau prin intermediul reprezentanților sistemului judiciar. În ultimii ani au fost numeroase cazuri de privare de dreptul de proprietate (scheme raider), cu concursul instanțelor de judecată, dar și procuratura, poliția, Serviciul Fiscal (blocarea conturilor bancare ale companiilor), executorii judecătorești, administratorii de insolvență. În contextul dat, considerăm oportun de a include în PAG acțiuni orientate spre protecția drepturilor oamenilor de afaceri, precum:</p> <p>a. Constituirea funcției de Ombudsman pentru apărarea drepturilor oamenilor de afaceri;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Instituția Ombudsmanului, este reglementată prin art.59/1 din Constituție și Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul). Potrivit legii, Ombudsmanul asigură respectarea drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, de către organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.</p> <p>Avocatul Poporului contribuie la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, prin perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, prin colaborarea internațională în acest domeniu, prin promovarea drepturilor și libertăților omului și a mecanismelor</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		de apărare a acestora, prin aplicarea procedeelelor reglementate de prezenta lege. Avînd în vedere statutul constituțional și misiunea instituției Ombudsmanului, comunicăm că acțiunea propusă urmează a fi reformulată conceptual.
Agenda Națională de Business	b. Independența justiției și răspunderea patrimonială a judecătorilor și tuturor subiecților care au admis deposedarea ilegală de proprietate a oamenilor de afaceri; c. Abrogarea normelor din Codul Fiscal care acordă drepturi discreționare Serviciului Fiscal de Stat de a pune sechestru pe conturile bancare ale agenților economici – instituirea unor reguli egale pentru toți (sectorul public versus sectorul privat); d. Introducerea unor mecanisme eficiente de rezolvare a disputelor și litigiilor economice;	Problemele sistemice invocate, legate de independența justiției, dezvoltarea mecanismelor alternative pentru examinarea litigiilor economice și delimitarea clară a funcțiilor și prerogativelor organelor însărcinate cu funcții de control – necesită o abordare complexă și acțiuni în acest sens vor fi stabilite în proiectul Planului de acțiun pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției.
Agenda Națională de Business	În act.6, 11 și 13 din <u>subcapitolul A Mediul de Afaceri</u> , au fost indicate acțiuni destinate să îmbunătățească activitatea controlului de stat asupra activității de întreprinzător (aici notăm și acțiunea act.12 din <u>subcapitolul C.Administrare Fiscală</u> . Însă, în Plan s-a omis <i>inclusiunea unor acțiuni noi importante în viziunea businessului cu referință la controlul de stat și anume:</i> 3,,Aplicarea prezumției nevinovăției în relațiile dintre instituțiile publice și businessul privat”.	
Ministerul Afacerilor Interne (APC și ONG)		
Ministerul Apărării (scrisoarea nr.11/825 din 01.08.2019)	La subcapitolul <u>C.Afaceri Interne</u> : ➤ Act. 16, 17, și 18 la rubrica instituții responsabile de inclus MEI, MA, MSMPS și MADRM ca instituții de suport în realizarea acestora, deoarece aceste instituții sunt direct vizate în implementarea politicilor în domeniul rezervelor materiale de stat și de mobilizare (Legea nr. 589/1995 cu privire la rezervele	Se acceptă parțial. Acțiunea 16 a devenit acțiunea 39, în care, în calitate de instituții responsabile au fost incluse MEI, MA, MSMPS și MADRM.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>materiale de stat și de mobilizare, Legea nr. 1 192/2002 cu privire la pregătirea de mobilizare și mobilizarea).</p> <p>➤ Act. 28 la rubrica instituții responsabile de inclus Ministerul Apărării ca instituție de suport fiind responsabilă de implementarea inițiativelor și proiectelor privind sporirea securității fizice și managementul stocurilor armelor de calibru mic, de armament ușor și muniții.</p>	<p>Acțiunea nr. 17 a devenit acțiunea nr. 40. La acțiunea respectivă, în calitate de instituție responsabilă se va indica doar MAI, deoarece acțiunea presupune modificarea anexei nr. 1 la HG nr. 266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrative în mod direct/ din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale, prin excluderea Agenției Rezerve Materiale din lista respectivă.</p> <p>La acțiunea nr. 18 (a devenit acțiunea nr. 40), în calitate de instituții responsabile au fost incluse, pe lângă MAI, MF și MEI.</p> <p>Acțiunea 28 a devenit acțiunea nr. 15, în care, în calitate de instituții responsabile au fost incluse Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal), Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Apărării.</p>
<p>Ministerul Justiției (scrisoarea nr.02/7900 din 01 august 2019)</p>	<p><u>La subcapitolul C. Afaceri Interne</u></p> <p>➤ Analizând indicatorii de rezultat a act.14, nu este clar ce mecanism urmează a fi instituit și dacă cadrul de reglementare care se propune a fi aprobat vizează modificarea legislației procesual-penale care reglementează condițiile de aplicare a arestului sau un alt aspect. Mai mult, și Ministerul Justiției a propus în calitate de acțiune „evaluarea practicilor privind aplicarea arestului și formularea recomandărilor în scopul eliminării fenomenului aplicării arestului fără respectarea strictă a garanțiilor prevăzute de art. 5 din CEDO” (a se vedea pct.2 din capitolul „Drepturile omului”). În acest sens, este necesar de a specifica ce anume se urmărește prin acțiunea propusă la pct. 14, iar în cazul în care aceasta în esență interferează cu măsura propusă de Ministerul Justiției, urmează a fi exclusă. Totodată, în situația în care acțiunea va fi menținută Ministerul Justiției, în calitate de coexecutor, urmează a fi exclus.</p>	<p>Acțiunea la care se face referință a fost exclusă, deoarece dublează acțiunea prevăzută la pct.2 din capitolul „Drepturile omului”.</p> <p>Se acceptă. Acțiunea a fost reformulată, cu indicarea creării și implementării în cadrul MAI a Sistemului informațional automatizat „E-dosar”.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>➤ La act.15 este propusă măsura „Introducerea sistemului electronic de evidență a cazurilor investigate de poliție și procuratură”. În același timp, în mai multe documente de politici este înserată măsura privind crearea „Sistemului informațional e-Reținare” (a se vedea: Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018–2022; Planul de acțiuni privind reducerea relelor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției pentru anii 2017-2020; Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019). Astfel, urmează a se concretiza dacă se urmărește instituirea aceluiași registru sau a unui registru distinct.</p>	<p>În partea ce se referă la crearea „Sistemului informațional e-Reținare”, menționăm că potrivit Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018–2022, dezvoltarea și pilotarea Sistemului informațional e-Reținare ține de competența Ministerului Justiției, MAI avînd calitatea de coexecutor la acțiunea respectivă, similar Procuraturii Generale, CNA și Serviciului Vamal.</p>
	<p>Cu referire la propunerile suplimentare formulate de către Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru:</p> <p>În partea ce ține de propunerea formulată la pct.12, și anume „<i>Crearea mecanismelor în vederea reducerii impactului negativ al exercitării puterii discreționare de către organele de drept asupra drepturilor și libertăților persoanelor</i>” constatăm că aceasta se regăsește la capitolul „<i>Afaceri interne</i>”, prin urmare Ministerul Justiției urmează a fi exclus în calitate de executor, mai mult acesta nu poate fi indicat în calitate de executor primar.</p> <p>De asemenea, în formula în care este prezentată acțiunea și indicatorul de rezultat nu este clar ce mecanism urmează a fi instituit, și de către care autorități, or, termenul „organele de drept” este unul generic și acoperitor pentru mai multe autorități.</p> <p>Menționăm că, în redacția proiectului Planului de acțiuni transmis de către Cancelaria de Stat la avizare către toate autoritățile, această acțiune era formulată într-o manieră mai clară cu referința expresă la organele de poliție.</p> <p>În cazul în care această acțiune este păstrată în varianta propusă, există riscul deficienței de implementare.</p>	<p>Acțiunea a fost exclusă.</p>
<p>Ministerul Finanțelor (track changes)</p>	<p><u>La subcapitolul C.Afaceri Interne:</u></p> <p>➤ Act.2 va fi completată la început cu cuvintele „Examinarea oportunității”, iar indicatorul va fi expus în următoarea redacție</p>	<p>Nu se acceptă reformularea acțiunii, deoarece un studiu privind necesitatea instituirii funcției de atașat</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>„Studiu/Analiză efectuat”, iar termenul va fi extins pînă în iunie 2020.</p> <p>➤ Acțiunea nr. 3 se acceptă cu condiția lipsei obligativității posesorilor de premise de conducere de tip vechi de a le schimba cu cele de model nou. Posesorii de permise de conducere s-au conformat la condițiile precedente de obținere a lor, iar preschimbarea lor impune costuri noi pentru fiecare posesor.</p> <p>➤ Ajustarea termenului de realizare la act.5 în iulie 2019, dat fiind faptul că acțiunea s-a realizat deja prin aprobarea Hotărîrii Guvernului nr.332 din 18 iulie 2019 „Cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri”.</p> <p>➤ Includerea și Serviciului Vamal la act.27 în lista instituțiilor responsabile.</p>	<p>de afaceri interne și ofițer de legătură este deja elaborat. Astfel, MAI urmează să elaboreze un proiect de HG care să reglementeze statutul și funcțiile funcționarilor respectivi, similar Regulamentelor aprobate pentru reglementarea activității consilierilor (atașaților vamali) și funcționarilor din cadrul birourilor (secțiilor) comercial-economice în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare.</p> <p>Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1127/2008 a fost aprobat în ședința Guvernului din 07 august 2019. Totodată, este de menționat faptul că permisele de conducere de model 1995, 2008 și 2015, rămîn a fi valabile în condițiile în care au fost eliberate, iar deținătorii acestora nu au obligația de a le preschimba doar decît la expirarea acestora, cu excepția permiselor de conducere de model 1995 care nu sunt limitate în termen.</p> <p>Se acceptă parțial. Acțiunea nr. 5 a devenit acțiunea nr. 19. A fost stabilit termenul septembrie 2019 – un termen corelat cu termenul de aprobare a Planului de acțiuni.</p> <p>Acțiunea nr. 27 a fost exclusă, deoarece potrivit pct. 2 subpct. 4) și pct. 3 subpct. 2) al Hotărîrii Guvernului nr. 1101/2018 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2018-2023, autoritățile responsabile vor elabora și prezenta pînă la 1 octombrie 2020 propuneri la Planul de acțiuni pentru anii 2021-2023, iar MAI va prezenta spre aprobare proiectul planului pînă la 1 decembrie 2020.</p> <p>Acțiunea la care se face referire este acțiunea cu nr. 29, care a fost reformulată. Totodată, menționăm că, majorarea efectivului-limită al IGSU a fost propus în calitate de obiectiv pentru a fi inclus în proiectul</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>➤ Majorarea numărului de posturi prevăzută la act.23 cu 123 de unități în cadrul IGSU implică resurse financiare suplimentare din bugetul de stat, de cca 13,3 mil. lei în calcul pe an, ce nu sunt prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2019 și nici pe termen mediu. Totodată, actualmente sînt în proces de elaborare CBTM (2020-2022) și proiectul legii bugetului de stat pe anul 2020. Cum vor fi reflectate aceste cheltuieli în documentele respective? Care vor fi costurile puse pe seama MF?</p>	<p>CBTM entru anii 2020-2022. Pentru anul 2019 nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (AP/200.5/8268 din 02.08.2019)</p>	<p>În condițiile de austeritate a bugetului de stat, MAEIE propune excluderea acțiunii nr. 2. Lipsește urgența instituirii, la moment, a unor asemenea funcții în cadrul ambasadelor, care ar duce la cheltuieli bugetare neplanificate și neargumentate. De notat faptul, că în aceleași condiții de austeritate bugetară MAEIE s-a abținut temporar de la includerea în PAG a acțiunii de instituire a unor noi oficii consulare peste hotare, care ar fi mult mai necesară și argumentată, fiind solicitată constant de către diaspora din străinătate. Suplimentar, se menționează că cooperarea internațională pe linia MAI se realizează și acum, prin atașajii pe interne a statelor străine acreditați la Chișinău (reprezitanți ai peste 10 state). Valoarea adăugată a delegării reprezentanților MAI peste hotare în ambasade nu este pe deplin argumentată, or statele străine care au deja atașajii pe interne pentru RM vor coopera cu MAI al RM tot prin ei și nu prin eventualii atașajii pe interne moldoveni în ambasadele RM.</p>	<p>Nu se acceptă. Prin acțiunea respectivă MAI își propune aprobarea cadrului normativ care să reglementeze statutul și funcțiile funcționarilor respectivi, similar Regulamentelor aprobate pentru reglementarea activității consilierilor (atașajilor vamali) și funcționarilor din cadrul birourilor (secțiilor) comercial-economice în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare. Extinderea rețelei de atașajii de afaceri interne și ofițeri de legatură ai MAI se va face treptat, în limita mijloacelor financiare disponibile.</p>
	<p>În raport cu acțiunea nr. 3, se propune excluderea acesteia. Respectiv, MAEIE atrage atenția asupra faptului că introducerea noilor modele de permise de conducere sau modificarea celor existente vor crea dificultăți pentru cetățenii Republicii Moldova aflați în străinătate și care solicită permanent acțiuni din partea statului RM în vederea rezolvării problemei conversiunii permiselor RM în străinătate. Astfel, introducerea unor noi permise de conducere sau modificarea celor vechi impune, spre exemplu, modificarea Acordului interguvernamental cu Republica Italiană privind conversiunea permiselor de conducere, fapt care durează în timp. Nici măcar</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1127/2008 a fost aprobat în ședința Guvernului din 07 august 2019.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului					
	conversiunea permiselor moldovenești model 2015 cu Italia încă nu este pe deplin soluționată. Introducerea atât de frecventă a tipurilor noi de permise de conducere îngreunează semnificativ evoluția negocierilor cu statele străine pe proiectele de acorduri de conversiune a acestor permise.						
	MAEIE consideră necesar a fi exclusă acțiunea nr. 8. Realizarea angajamentelor ce rezultă din Acord este o obligație din oficiu a instituției în folosul căreia a fost încheiat Acordul și nu este necesar a fi stabilită suplimentar prin careva planuri.	Nu se acceptă. Acțiunea a fost convenită și consultată în cadrul consultărilor publice cu delegația UE.					
	La acțiunea 26, în calitate de instituții responsabile se va indica Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.	Se acceptă. Acțiunea 26 a devenit acțiunea 34.					
	Acțiunea nr. 34 urmează a fi transferată la Capitolul „Apărare și securitate națională”.	Se acceptă.					
	MAEIE propune examinarea de către MAI a oportunității includerii acțiunii „Elaborarea și aprobarea Strategiei de prevenire și combatere a criminalității organizate 2020 – 2022” care face parte din PNAAA, și eventual aprobarea unei strategii pe o perioadă de 4-5 ani (caracteristică strategiilor).	Nu se acceptă. Ulterior finalizării perioadei de implementare a Strategiei pentru anii 2011-2019, MAI va realiza evaluarea implementării Strategiei respective, cu determinarea necesității sau nu a elaborării unei noi Strategii, sau integrarea unor acțiuni privind prevenirea și combaterea crimei organizate în alte strategii aferente domeniului de competență al MAI, precum SNOSP, Strategia securității informaționale, etc.					
	Acțiunea nr. 6 de la capitolul C. Administrare vamală urmează a fi comasată cu acțiunea nr. 26 de la compartimentul „Afaceri interne”.	Se acceptă. Acțiunea 26 a devenit acțiunea 34, cu reformularea acesteia ulterior comasării cu acțiunea menționată.					
	<p>La Capitolul X. Societate civilă, mass-media și drepturile omului, compartimentul C. Drepturile omului, se propune completarea cu următoarele acțiuni:</p> <table border="1" data-bbox="506 1154 1318 1398"> <tr> <td data-bbox="506 1154 747 1398">Fortificarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în vederea realizărilor mandatului acestuia în</td> <td data-bbox="747 1154 926 1398">Avansarea în ratingurile internaționale</td> <td data-bbox="926 1154 1003 1398">Mai 2020</td> <td data-bbox="1003 1154 1144 1398">Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției</td> <td data-bbox="1144 1154 1318 1398"></td> </tr> </table>	Fortificarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în vederea realizărilor mandatului acestuia în	Avansarea în ratingurile internaționale	Mai 2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției		La acțiunea care se referă la „fortificarea mecanismului național de prevenire a torturii în vederea realizării mandatului acestuia în conformitate cu prevederile protocolului Opțional la Convenția ONU împotriva torturii”, menționăm că MAI nu poate fi desemnată în calitate de executor primar, întrucât acesta nu deține competențe în domeniul respectiv.
Fortificarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în vederea realizărilor mandatului acestuia în	Avansarea în ratingurile internaționale	Mai 2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției				

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)					Argumentarea autorului proiectului
	conformitate cu prevederile Protocolului Opțional la Convenția ONU împotriva torturii					
	Îmbunătățirea condițiilor de detenție în cadrul izolatoarelor de detenție din subordinea poliției	Hotărâre de Guvern aprobată	Mai 2019	Ministerul Afacerilor Interne	Raportul Comitetului Consiliului Europei privind prevenirea Torturii privind Republica Moldova	Or, potrivit prevederilor art. 30 al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), în scopul protecției persoanelor împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, <i>pe lângă Oficiul Avocatului Poporului se creează Consiliul pentru prevenirea torturii în calitate de mecanism național de prevenire a torturii.</i> Totodată, avînd în vedere că Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului respectiv se aprobă de către Avocatul Poporului, se consideră că inițiativa de modificare a Legii nr. 52/2014 și a Regulamentului menționat excede competențele MAI, fapt pentru care nu se acceptă atribuirea acțiunii propuse în competența MAI.
	Asigurarea garanțiilor de bază pe durata detenției în izoloarele de detenție provizorie, prin instituirea obligatorie și tipizată a registrelor de detenție, instituirea sistemului de examinare și asistenta medicală a persoanele aflate în detenție poliției și instalarea camerelor de supraveghere video în conformitate cu standardele europene și ONU	Hotărâre de Guvern aprobată	Mai 2019	Ministerul Afacerilor Interne	Raportul Comitetului Consiliului Europei privind prevenirea Torturii privind Republica Moldova	La acțiunile care se referă la condițiile de detenție în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie, menționăm că acestea se regăsesc în Planul de acțiuni privind reducerea relelor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției, aprobat prin HG nr. 748/2017, nefiind necesară reproducerea acestora în Planul de acțiuni al Guvernului.
	Revizuirea sistemului de pregătire a personalului	Act normativ modificat	Mai 2019	Ministerul Afacerilor Interne	Raportul Comitetului Consiliului Europei	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)					Argumentarea autorului proiectului
	polițienesc (instruirea inițială și continuă) și dezvoltarea capacităților polițiștilor privind respectarea drepturilor omului, inclusiv în locurile de detenție.				privind prevenirea Torturii privind Republica Moldova	
Agenția de Guvernare Electronică <i>(scrisoarea nr 3007-56 din 02.08.2019)</i>	Indicarea ca document de referință la act.24 din cadrul <u>subcapitolului C.Afaceri Interne</u> - Acordul de Asociere RM-UE, care în titlul IV, capitolul 1, art.22, lit.(b), prevede ca și unul din domeniile de cooperare:,, modernizarea serviciilor publice, inclusiv introducerea și punerea în aplicare a e-guvernantei, în vederea creșterii eficienței furnizării de servicii pentru cetățeni și a reducerii costurilor aferente desfășurării de activități economice;”					Se acceptă. Acțiunea 24 a devenit acțiunea 36.
Agenția Servicii Publice <i>(scrisoarea nr.01/4451 din 02.08.2019)</i>	Includerea în <u>subcapitolul C. Afaceri Interne</u> după act.3 a unei acțiuni noi „Modificarea HG. nr.1452/2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier”, cu termenul de realizare octombrie 2019, urmare a faptului că punerea în aplicare a modelelor permiselor de conducere de tip nou nu poate fi realizată fără operarea preventivă a modificărilor respective în Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, aprobat prin HG nr.1452/2007.					Se acceptă. Acțiunea propusă a fost inclusă cu nr. 38.
Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru	Act. 12 din cadrul <u>subcapitolului C. Afaceri Interne</u> se va expune în redacție nouă „Crearea mecanismelor în vederea reducerii impactului negativ al exercitării puterii discreționare de către organele de drept asupra drepturilor și libertăților persoanelor”.					Acțiunea la care se face referire a fost exclusă.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Totodată, planul se va completa cu o acțiune nouă „Aprobarea unui plan de acțiuni și crearea unui grup de intervenție privind eficientizarea constatării și sancționării încălcărilor comise de organele emitente de acte permissive și organe cu funcții de control de stat, în special în domeniul construcțiilor”.</p>	<p>La acțiunea care se propune a fi inclusă, nu este clară competența Ministerului Afacerilor Interne și IGP în realizarea acesteia, fapt pentru care se propune excluderea acestora din lista instituțiilor responsabile. În acest sens menționăm că, potrivit prevederilor art. 401 al Codului contravențional, contravențiile prevăzute la art. 313³ (excesul de putere privind actele permissive) se examinează de Centrul Național Anticorupție.</p> <p>Totodată, potrivit art. 21 alin. (2) al Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, controlul de stat al calității în construcții se exercită de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică. Mai mult, potrivit prevederilor art. 10 și 13 al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor este Cancelaria de Stat, denumită în continuare autoritate de monitorizare a controalelor, care este obligată la depistarea presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege, să colecteze și să asigure datele necesare pentru a facilita procesul de constatare și de probațiune pentru organele abilitate cu investigarea și constatarea acestor fapte și, după caz, cu sancționarea organelor abilitate cu funcții de control și a persoanelor din cadrul acestora; iar la depistarea, în procesul de analiză și gestionare a informației din domeniul de competență, a presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege din partea organelor abilitate cu funcții de control sau din partea persoanelor din cadrul acestora, să sesizeze organele abilitate cu aplicarea sancțiunilor disciplinare, contravenționale și/sau cu efectuarea urmăririi penale.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Centrul de drept al avocaților</p>	<p>La Proiectul Hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020”, în planul de acțiuni, la punctul D4 , după sintagma „Elaborarea proiectului hotărîrii Guvernului privind aprobarea cuantumului ajutorului bănesc acordat...”, propun de inclus o nouă categorie - "solicitanților de azil", în continuare conform textului.</p> <p>Includerea categoriei de solicitanți de azil în acest document este necesară, deoarece sunt persoane nou venite în Republica Moldova, admise în procedura de azil, dar deoarece nu cunosc încă limba, nu au calificările necesare și/sau nu au omologate actele privind studiile sale, nu se pot angaja în câmpul muncii pentru a-și asigura existența sa și a familiilor sale. Unii din ei nu se pot angaja din cauza stării de sănătate, alții au la întreținere copii minori, care (încă) nu pot fi instituționalizați la instituțiile preșcolare, ținând cont de rîndurile pentru înscrierea copiilor.</p> <p>Spre comparare, refugiații, care sunt incluși în proiect, au deja o perioadă mai mare de 6 luni, de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, au avut suficient timp pentru a studia nivelul de bază a limbii, au avut timp pentru a dobândi careva calificări de muncă sau pentru omologarea actelor de studii, beneficiază de programe de integrare, pe când solicitanții de azil nu au surse de existență.</p> <p>La fel, se impune includerea în Planul de acțiuni al Guvernului, la capitolul D - Migrație și azil, modificarea Legii 1585 din 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prin includerea ”solicitanților de azil” la categoriile de persoane care au dreptul și obligații în domeniul asigurării obligațiilor de asistență medicală, specificate la alineatului 1 articolul 9 ale Legii 1585/1998.</p> <p>La moment solicitanții de azil nu au dreptul de a se asigura desinestătător, deoarece nu sunt specificați la articolul enunțat. Acest fapt generează situații neplăcute, când nici solicitantele de azil gravide, nici persoanele în vârstă, grav bolnave, nu pot beneficia de serviciile sistemului național de asistență medicală.</p>	<p>Hotărîrea Guvernului „Privind aprobarea cuantumului ajutorului bănesc acordat beneficiarilor de protecție internațională” este elaborată anual în temeiul prevederilor art. 91 alin. (3) al Legii nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.</p> <p>Articolul dat stabilește expres subiecții care au dreptul la ajutor bănesc din partea statului și anume beneficiarii de protecție internațională. Astfel, Legea nu prevede drept beneficiari ai ajutorului bănesc solicitanții de azil.</p> <p>Drept urmare, extinderea categoriilor de beneficiari ai ajutorului bănesc acordat de către Guvern, necesită inițial modificarea cadrului legal existent.</p> <p>Suplimentar, menționăm că cuantumului ajutorului bănesc acordat beneficiarilor de protecție internațională în anul 2019, a fost aprobat la 18 iulie 2019 prin HG nr. 331.</p> <p>Modificarea Legii nr. 1585/1998 ține de competența Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Totodată, menționăm că, o acțiune care se referă la modificarea Legii respective este prevăzută în Planul de acțiuni, la pct. 21 lit. B. Sănătate, la Capitolul V. Capitalul uman și social.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Asociația Obștească Centrul Internațional „LA STRADA”</p>	<p>Nu este clar cu ce scop MAI a inclus în Proiectul Planului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acțiuni de rutină, care se repetă periodic (spre exemplu, acțiunea nr.7 de la pag.2 a Anexei nr.2 - „Asigurarea dotării poliției cu echipament modern”, acțiunea nr.8 de la pag.3 a Anexei nr.2 - „Dezvoltarea infrastructurii imobiliare a subdiviziunilor Poliției, potrivit necesităților”, etc.); - acțiuni, care nu depind de MAI (acțiunea nr. 2 de la pag 1 a Anexei nr.2 - „Inițierea Studiului de fezabilitate... cu sprijinul partenerilor de dezvoltare, etc.); - acțiuni prevăzute în alte documente de politici deja aprobate oficial (spre exemplu – de Planul Național de Acțiuni de implementare a Acordului de Asociere RM-UE pentru perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016, etc.). <p>Propunem excluderea a astfel de acțiuni din Proiectul Planului.</p> <p>Concomitent, vă trimitem propunerile noastre pentru suplimentarea Proiectului Planului cu unele acțiuni noi:</p> <p>1. O nouă acțiune privind instituirea mecanismului de monitorizare a Convenției de la Lanzarote</p> <p>Această acțiune este necesară pentru implementarea angajamentelor internaționale ale RM asumate prin ratificarea Convenției de la Lanzarote de către Republica Moldova la 19.12.2011 și care până în prezent se implementează cu deficiențe.</p> <p>Conform Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM - UE în perioada 2017-2019, această acțiune a fost planificată pentru perioada 2017-2018. În ultimul trimestru al anului 2018, a fost inițiat procesul de creare a unui mecanism național de monitorizare a implementării Convenției</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nu se acceptă. Având în vedere că dotarea subdiviziunilor structurale ale MAI cu echipament și dezvoltarea infrastructurii imobiliare a acestora se realizează în majoritatea cazurilor din sursele financiare externe și nu din bugetul de stat, se consideră că, realizarea acestora reprezintă o prioritate întru asigurarea funcționalității corespunzător competențelor atribuite - se acceptă. Acțiunea a fost reformulată corespunzător propunerilor. - Nu se acceptă. Acțiunile propuse pentru Planul de acțiuni al Guvernului urmează să contribuie la realizarea obiectivelor stabilite în Programul de activitate al Guvernului. Respectiv, având în vedere că Programul de activitate prevede anumite obiective stabilite la nivelul altor documente de politici, se consideră judicios prevederea unor acțiuni din acestea care să aibă un suport normativ și financiar, în vederea realizării acestora. 1. Se acceptă. Acțiunea a fost inclusă la Capitolul X. <i>Societate Civilă, Mass-Media Și Drepturile Omului</i>, compartimentul C. <i>Drepturile omului</i>. <p>Suplimentar, nu se acceptă atribuirea calității de executor Ministerului Afacerilor Interne.</p> <p>În ceea ce privește atribuirea calității de executor primar Cancelariei de Stat, menționăm că, potrivit recomandărilor Consiliului Europei, prezentate în adresa instituțiilor vizate de către MAEIE prin scrisoarea nr. DM/3/352.6/4257 din 16.04.2019,</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzurilor sexuale (Convenția de la Lanzarote), fiind elaborat și proiectul Hotărârii Guvernului, prin care urma să fie aprobată procedura de monitorizare a implementării Convenției, dar și Regulamentul Grupului de lucru. Proiectul dat a fost avizat pozitiv de către Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea CSM nr. 6/1 din 15 ianuarie 2019. Din cauza avizului negativ al Cancelariei de Stat, procesul de instituire a unui mecanism de monitorizare a implementării Convenției a fost stopat. Este necesar ca acest proces să fie finalizat. În acest context, propunem completarea Proiectului Planului (Capitol I, partea C) cu un punct nou, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea acțiunii – „Instituirea mecanismului național de monitorizare a Convenției de la Lanzarote”; - indicator – Hotărâre de Guvern aprobată; - instituția responsabilă - Ministerul Afacerilor Interne; - termen de realizare – decembrie 2019 - documentul de referință –Planul de acțiuni AA UE-RM 2017-2019, p. 138, I4. <p>2. O nouă acțiune privind perfecționarea cadrului legal ce incriminează infracțiunile conexe traficului de ființe umane (TFU) conform standardelor internaționale</p> <p>Îmbunătățirea cadrului legal în domeniul TFU și infracțiunilor conexe reprezintă una dintre prioritățile domeniului anti-trafic. În acest sens, Secția combaterea TFU din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale a elaborat un proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.</p> <p>Proiectul de lege elaborat vine să aducă o serie de modificări în prevederile Codului Penal al RM privind infracțiunile conexe traficului (exploatare sexuală a copiilor săvârșită cu utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicație) în conformitate cu standardele Convenției de la Lanzarote, Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informativă</p>	<p>ținând cont de instituirea Direcției secretariate permanente în Cadrul Cancelariei de Stat, se consideră oportună:</p> <ul style="list-style-type: none"> -clarificarea competențelor instituționale pentru implementarea Convenției de la Lanzarote, <u>întrucât instrumental nu se limitează doar la competența funcțională a MAI;</u> - <u>Includerea Convenției de la Lanzarote în competența Consiliului național pentru protecția drepturilor copilului, al cărui secretariat este asigurat de către Direcția secretariate permanente a Cancelariei de Stat;</u> - Ajustarea mecanismului existent/crearea unui mecanism nou (similar abordării naționale a problematicii vizând traficul de ființe umane) de interacțiune/modus operandi dintre autoritățile publice centrale-locale-societatea civilă pentru domeniul protecției drepturilor copilului la general. <p>2. Se acceptă. Acțiunea a fost inclusă la Capitolul X. <i>Societate Civilă, Mass-Media Și Drepturile Omului</i>, compartimentul C. <i>Drepturile omului.</i></p> <p>Totodată, menționăm că, în calitate de executor al acțiunii respective nu poate fi desemnat doar Ministerul Afacerilor Interne, întrucât elaborarea și promovarea proiectelor de modificare a Codului penal ține de competența Ministerului Justiției, MAI doar participând la procesul de elaborare.</p> <p>Suplimentar, menționăm că, potrivit art. 8 alin. (4) lit. a) și d) al Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane, al cărui secretariat este asigurat de către Direcția</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>(Convenția de la Budapesta), Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului European. Necesitatea de îmbunătățire a cadrului legal în conformitate cu standardele internaționale enunțate reprezintă un angajament RM asumat odată cu ratificarea Convenției de la Lanzarote și Convenției de la Budapesta.</p> <p>Propunem completarea Proiectului Planului (Capitol I, partea C) cu un punct nou, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea acțiunii – „Aprobarea proiectului de modificare a cadrului legal ce reglementează infracțiunile de trafic de ființe umane și infracțiunile conexe”; - indicator – Proiectul de lege aprobat de Guvern; - instituția responsabilă - Ministerul Afacerilor Interne; - termen de realizare – iunie 2020; - documentul de referință – AA art. 16. <p>3. la <i>compartimentul D. Migrație și azil</i>:</p> <p>O acțiune nouă care vizează realizarea drepturilor migraților, victimelor traficului de ființe umane</p> <p>Republica Moldova are angajamentele internaționale în domeniul combaterii TFU, care garantează accesul la asistență și protecția necesară victimelor TFU, inclusiv cetățenilor străini. Cercetările arată că, în ultimii ani, crește numărul migraților vulnerabili - cetățenilor străini depistați pe teritoriul RM, printre care pot fi și victime ale TFU sau exploatării. Și în raportul „Trafficking in Persons” DdS SUA - 2019 se menționează acest fapt. În același timp, specialiștii organelor competente nu au instrumente și capacități necesare pentru identificarea victimelor TFU în rândul migraților vulnerabili de pe teritoriul RM.</p> <p>Propunem completarea Proiectului Planului (Capitol I, partea D) cu un nou punct după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea acțiunii - ”Elaborarea Ghidului pentru angajații Poliției de Frontieră, Biroului Migrație și Azil, subdiviziunilor Inspectoratului General de Poliție și altor structuri, care să cuprindă semnele de risc față de TFU și exploatare a migraților, 	<p>secretariate permanente a Cancelariei de Stat, coordonează elaborarea politicii de stat în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și elaborează propuneri referitoare la amendarea cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și al protecției victimelor traficului de ființe umane.</p> <p>3. Nu se acceptă. Având în vedere că Planul de acțiuni al Guvernului urmează să includă acțiuni prioritare care să fie realizate cu implicarea Guvernului, se consideră judicios ca acțiunea respectivă să fie prevăzută în Planul de acțiuni al MAI pentru anul 2020, deoarece ghidul urmează a fi elaborat de MAI și aplicat de subdiviziunile structurale ale acestuia.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>proceduri și instrumente clare, inclusiv protocoale standard de interacțiune; să faciliteze procesul de identificare și referire a victimelor TFU din rândurile migraților vulnerabili –cetățeni străini”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - indicator – Ghidul elaborat și aprobat; - instituția responsabilă - Ministerul Afacerilor Interne; - termen de realizare – septembrie 2020; - documentul de referință – AA art.16 	
<p>Coaliția „Vocea Romilor” din Republica Moldova</p>	<p>1. Includerea unei acțiuni noi „Desfășurarea campaniilor informaționale orientate pe comunitățile dens populate de romi, cu mesaje accesibile și materiale informaționale adaptate la necesitățile populației rome pentru racolare și înrolare a etnicilor romi în structurile afacerilor interne” la subcapitolul C. Afaceri Interne.</p> <p>2. <u>La subcapitolul C. Drepturile omului</u> se propune completarea cu acțiunea „Completarea, în mod participativ și incluziv, a cartografierii localităților compact și mixt locuite de romi efectuate în anul 2012, în vederea determinării numărului exact de localități dens populate de romi ce vor fi asistate de mediatori comunitari. Extinderea listei localităților dens</p>	<p>1. Nu se acceptă. Includerea acțiunii respective în Planul de acțiuni al Guvernului ar crea situația discriminării pozitive a celorlalte categorii de minorități naționale aflate pe teritoriul Republicii Moldova în raport cu comunitatea romilor, în ceea ce privește informarea privind racolarea și înrolarea în structurile afacerilor interne.</p> <p>Mai mult, menționăm că, în conformitate cu art. 13 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în funcțiile publice cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne poate fi angajată orice persoană, indiferent de rasă, naționalitate, etnie, sex, religie sau origine socială, care întrunește cumulativ cerințele stabilite de articolul respectiv.</p> <p>Totodată, se consideră inoportun includerea acțiunii respective în Planul de acțiuni al Guvernului deoarece aceasta este prevăzută la pct. 2.2.2 al Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 734 din 09 iunie 2016, nefiind necesară dublarea acesteia în alt document de politici.</p> <p>2. Cartografierea localităților nu ține de competența MAI. Potrivit pct. 91 și 93 al Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>populate de romi prin includerea localităților noi documentate cu următorul număr de mediatori comunitari : or. Chișinău - 6 mediatori comunitari; Ceadâr- Lunga – 1 mediator comunitar; s. Cania, r. Cantemir – 1 mediator comunitar; s. Ghiliceni, r.Telenești – 1 mediator comunitar”.</p>	<p>Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 125/2013, evidența locuitorilor se ține prin înregistrarea la domiciliu și/sau la reședință în locuințele proprietate publică sau proprietate privată, reglementate de legislația în vigoare, sau în alte încăperi locuibile. Autoritățile competente pentru înregistrare la domiciliu sau la reședință și radiere din evidență sunt pentru cetățenii Republicii Moldova – subdiviziunile „Agenției Servicii Publice”, iar pentru străini – Biroul migrație și azil.</p> <p>Mai mult, având în vedere că, potrivit prevederilor pct. 3 al Regulamentului-cadru cu privire la organizarea activității mediatorului comunitar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 557/2013, funcția de mediator comunitar se instituie prin decizia consiliului local din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi, nu este clară competența MAI în acest sens.</p>
<p>Banca Mondială</p>	<p>Action 3 on driving license – issuance of driving licenses is one of the services modernized under the WB-supported Modernization of Government Services Project (MGSP) and needs to be closely coordinated with e-Governance Agency.</p> <p>Action 20 on creation of IT Service – ICT systems should be interlinked/made interoperable to avoid duplication of efforts for data collection and to enable the move towards a National Information Infrastructure. Needs to be coordinate with e-Governance Agency.</p> <p>Action 21 on improving the regulatory framework on automatization – needs to be coordinated with e-Governance Agency.</p> <p>Action 24 on identity documents – has implication on services modernized under MGSP and needs to be coordinated with e-Governance Agency.</p>	<p>Se acceptă. La realizarea acțiunilor la care se face referire, în procesul de avizare a proiectelor care se propun a fi elaborate și implementate, se va coordona cu Agenția de Guvernare Electronică.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Action 30 on notification system – might be a duplication with MNotify platform developed under MGSP and needs to be closely coordinated with e-Governance Agency.</p> <p>Action 33 on women empowerment – the WB welcomes its inclusion in the Action Plan.</p> <p>MISSING: No reference to protection against domestic and gender-based violence.</p>	<p>Acțiunea 33 a fost transferată la Capitolul VI. APĂRARE ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ.</p> <p>Referitor la lipsa referințelor privind protecția împotriva violenței în familie și a violenței bazate pe gen, menționăm că, potrivit art. 7 alin. (2) al Legii nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, organul central de specialitate abilitat cu funcții de elaborare și de promovare a politicilor de prevenire și de combatere a violenței în familie este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Respectiv, având în vedere că, la nivel național, este aprobat Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie, prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2018, se consideră judicios ca, despre oportunitatea includerii în Planul de acțiuni al Guvernului a unor acțiuni în domeniul respectiv să se expună MSMPS.</p>
<p>Coaliția Națională „Viață fără Violență în Familie”</p>	<p>Elaborarea și aprobarea mecanismului național de monitorizare a implementării Convenției Lanzarote</p> <p>Termen de realizare: 2020</p> <p>Document de referință: Acordul de asociere RM-UE și Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului</p>	<p>Se acceptă. Acțiunea a fost inclusă la Capitolul X. Societate Civilă, Mass-Media Și Drepturile Omului, compartimentul C. Drepturile omului.</p>
<p>Federația SINDLEX</p>	<p>Propune următoarele recomandări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amendarea Legii nr. 270/2018, în vederea modificării Anexei nr. 6, grupul operațional „Ordine și securitate publică” la Legea respectivă, în partea ce se referă la modificarea claselor și coeficienților de salarizare, pentru repararea lacunelor și discriminărilor; 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 5 al Legii nr. 270/2018, coordonarea procesului de implementare și de evaluare a politicii statului în domeniul salarizării în sectorul bugetar ține de competența Ministerului Finanțelor. În acest sens, menționăm că, Planul de acțiuni prevede, la <i>Capitolul III. Finanțe publice, Compartimentul F. Domeniul salarizare în sectorul</i></p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>- amendarea Legii nr. 288/2016, cu introducerea „normei de hrană” la drepturile funcționarilor publici cu statut special, având ca exemplu practica României.</p>	<p><i>bugetar</i>, o acțiune care se referă la modificarea Legii nr. 270/2018 pentru eliminarea deficiențelor atestate în procesul de implementare. Prin urmare, având în vedere că, Ministerul Finanțelor deține atribuțiile de elaborare/avizare a proiectelor de acte normative ce țin de salarizarea personalului din unitățile bugetare, MAI va înainta propuneri de modificare a legii respective.</p> <p>Nu se acceptă. MAI a inițiat procedura de elaborare a unui proiect de modificare a Legii nr. 288/2016. Respectiv, se consideră inoportun prevederea unei acțiuni specifice în acest sens în planul de acțiuni al Guvernului, având în vedere că modificarea legii respective este un proces continuu.</p>
<p>Congresul autorităților locale din Moldova</p>	<p>Vine cu următoarele propuneri:</p> <p>- revederea conceptului de poliție comunitară, prin studierea experienței altor state, cu delegarea unor competențe către APL și revederea modalității de cooperare, prin elaborarea unui proiect de lege. Respectiv, se propune introducerea în calitate de indicator – „proiect de lege elaborat”;</p> <p>- la acțiunea care se referă la „evidența populației”, se propune crearea unor Ghișee unice inclusiv la nivel local pentru ca populația care nu are posibilitate (populația în etate sau alte categorii) să nu se deplaseze la centrele multifuncționale, dar să fie create la nivelul autorităților locale ghișee unice, cu delegarea unor competențe APL în documentarea și evidența populației;</p> <p>- în proiectul redactat nu se regăsește acțiunea care se referă la Registrul de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenții prevăzută anterior. Respectiv, în cazul în care se revine la acțiunea dată, se propune lărgirea cercului persoanelor responsabile, inclusiv cu includerea autorităților locale ca agenți</p>	<p>Se acceptă. Indicatorii au fost reformulați.</p> <p>- Avînd în vedere că potrivit pct. 93 al Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 125/2013, evidența locuitorilor se realizează de subdiviziunile Agenției Servicii Publice, se consideră că analiza oportunității modificării mecanismului stabilit în acest sens, prin crearea unor ghișee unice la nivel local și delegarea unor competențe în acest sens autorităților publice locale aparține autorității implementatoare.</p> <p>- Acțiunea a fost exclusă deoarece MAI a inițiat procedura de elaborare a proiectului Legii cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>constatatori, iar ca și indicator de inclus „proiect de lege de modificare elaborat”;</p> <p>- în partea ce se referă la acțiunea cu plasamentul străinilor, se menționează că există probleme la nivel local, reieșind din competența APL de autorități tutelare, în cazul unor situații când copiii minori ai străinilor trebuie să fie protejați. De aceea ar trebui făcută o conexiune între BMA și autoritățile locale în raport cu serviciile prestate;</p> <p>- ca și remarcă generală, referitor la instituțiile responsabile, se propune includerea autorităților publice locale ca parteneri, precum și asociația CALM.</p>	<p>persoanelor care au săvârșit contravenții, cu convocarea unui grup de lucru cu toți agenții constatatori. Avînd în vedere că procedura de elaborare a unui proiect de act normativ și de aprobare a acestuia este una de durată, menționăm că acțiunea respectivă va fi inclusă în Planul de acțiuni al Guvernului pentru perioada următoare.</p> <p>- Mecanismul de cooperare între autoritățile menționate în procedura de plasament a străinilor este reglementat, urmează a se stabili lacunele în procesul de implementare al acestuia.</p> <p>Se acceptă.</p>
PNUD Moldova	<p>În raport cu Centrul de recrutare, se propune excluderea cuvintelor care se referă la crearea acestuia cu sprijinul partenerilor de dezvoltare.</p> <p>Totodată, sunt mai multe Strategii propuse spre elaborare, cu data începerii în anul 2019, de aceea se propune modificarea datei de implementare – 2020, pentru evitarea situație în care strategia se aprobă la sfîrșitul perioadei de raportare.</p> <p>La acțiunea care se referă la îmbunătățirea condițiilor de pregătire fizică a angajaților MAI, ar fi bine de menționat în text că este vorba de renovarea CSC „Dinamo”, pentru a fi mai ușoară atragerea unor resurse adiționale.</p>	<p>Se acceptă. Sintagma a fost exclusă.</p> <p>Avînd în vedere că strategiile cu termen de realizare cu începere în anul 2019 sunt la etapa de aprobare, fiind planificate și realizate anumite activități, se consideră judicios păstrarea termenilor propuși.</p> <p>Nu se acceptă. Formularea acțiunii este una generală, la moment CSC „Dinamo” este unica subdiviziune specializată a MAI în domeniul pregătirii fizice a angajaților.</p>
Asociația „Promo-LEX”	<p>Acțiunea care se referă la dotarea cu echipament ar putea fi formulată mai exact, cu indicarea unor cifre mai concrete în calitate de indicatori, cu indicarea numărului subdiviziunilor care vor fi dotate și în ce măsură, iar în cazul în care se va efectua un sondaj pentru identificarea gradului de satisfacție în rîndul angajaților, se propune să fie menționat acest indicator.</p> <p>La acțiunea 8 – dezvoltarea infrastructurii subdiviziunilor Poliției, se propune scrierea exactă a numărului sediilor care</p>	<p>Nu se acceptă. La acțiunile menționate este greu de realizat cuantificarea indicatorilor, întrucît aceștia se vor realiza în dependență de mijloacele financiare disponibile în acest sens.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>urmează a fi reparate, renovate și adaptate, avînd în vedere regionalizarea Poliției.</p> <p>La acțiunea care se referă la Poliția comunitară, indicatorii sunt formulați destul de neclar, iar ca și indicator se propune „încrederea populației în poliție” sau procentajul care și-l propune Guvernul ca să crească încrederea populației în Poliție. Totodată, se propune introducerea ca și scop suplinirea numărului efectivului în teritoriu, pentru că există o lipsa enormă de personal.</p>	<p>Se acceptă. Indicatorii au fost reformulați.</p> <p>Nu se acceptă. Efectivul-limită al subdiviziunilor teritoriale ale Poliției este stabilit în dependență de anumite criterii. Lipsa personalului nu este determinată de numărul insuficient de posturi, dar de lipsa personalului calificat care să fie angajat.</p>
Ministerul Apărării		
<p>domnul Aurel FONDOS, Secretar de stat al Ministerului Apărării</p>	<p>Discurs:</p> <p>Cuvînt de deschidere.</p> <p>A subliniat importanța asigurării transparenței în procesul decizional. Totodată, a menționat că componenta „Apărare și securitate națională” din Planul de acțiuni al Guvernului este elaborată în scopul realizării Documentelor de politici aprobate și a prevederilor legislației Republicii Moldova, care reglementează domeniul de activitate al Guvernului.</p> <p>Referitor la primul an de activitate al noului Guvern, Ministerul Apărării își propune atingerea următoarelor trei obiective, care la rîndul lor au stabilite un șir de acțiuni prioritare.</p> <p>Obiectivul 1. Creșterea calității vieții și îmbunătățirea condițiilor de serviciu în cadrul instituțiilor sistemului de apărare națională și securitate prin dezvoltarea politicilor salariale, hrănire, echipare, protecție socială, facilități locative, asistență medicală, recuperare și recreere precum și dezvoltarea educației, cercetării și învățămîntului în domeniul apărării și securității.</p> <p>Obiectivul 2. Elaborarea politicilor de apărare și securitate p termen lung pentru consolidarea, transformarea și</p>	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>dezvoltarea capabilităților de apărare națională. Elaborarea și realizarea programelor de înzestrare și dotare a Armatei Naționale cu echipamente militare performante, asigurarea creșterii capacității de reacție și profesionalizarea graduală a forțelor conform Programului „Armata Profesionalistă”.</p> <p>Obiectivul 3. Promovarea politicilor externe în domeniul apărării și securității prin dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională pentru consolidarea parteneriatelor strategice și asigurarea contribuției la securitatea regională și internațională.</p>	
<p>domnul Vasile ȘARBAN șef Direcție, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p>	<p style="text-align: center;">Comentarii:</p> <p>Intervenția 1. Vorbim de Planul de acțiuni al Guvernului care într-adevăr ar trebui să conțină niște acțiuni ce aduc la rezolvarea unor probleme sau situații cu care se confruntă diferite domenii, în cazul acesta este vorba de apărare și securitate națională. Este indiscutabil faptul că la acest capitol apărare și securitate națională propunerile D-stră nu pot fi combătute cu alte argumente, deoarece sunteți specialiști corespunzători, sunteți cei care în continuare trebuie să îndepliniți acțiunile propuse. Vroiam să zic de fapt că primul punct și al doilea punct cred că era bine de comasat, de pus pe ordin general care ar rezolva două probleme, la indicatori să fie deja două hotărâri aprobate. Noi putem să ne expunem acuma doar pe ceea ce ține de ordine, elaborări, principii, acțiunile și indicatorii care ar corespunde la principiile, noțiunea de SMART. Este una și aceeași acțiune care are două rezultate, dar ea ca acțiune este una și aceeași: instituționalizarea, optimizarea și reorganizarea a două alte instituții. Adică vorbim iarăși de Planul de activitate al Guvernului, care el trebuie să nu fie destul de lărgit, să nu fie destul de specific pe segmente foarte înguste. Acestea s-ar regăsi în Planul de activitate al Ministerului Apărării, ca să nu fie repetare de planuri.</p> <p>Recomandări:</p>	<p>Se acceptă. Aceste două acțiuni vor fi comasate.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
doamna Victoria ROȘA	<p>Se propune comasarea Acțiunilor 1 și Acțiunea nr.2</p> <p>Intervenția 2. Poate a fi cazul de generalizat această acțiune prin comasarea Acțiunii 3 și Acțiunii 9. deoarece se referă totuși la protecția socială a militarilor prin contract ai Armatei Naționale, care prin realizarea acțiunii pot fi două rezultate: una este cu spațiul locativ și alta este cu rația alimentară.</p> <p>Recomandări: Se propune comasarea Acțiunilor 3 și Acțiunea nr.9</p> <p>Acțiunea 3 și Acțiunea 9 sunt două acțiuni care vin să realizeze același obiectiv, dar sunt două acțiuni diferite care pot fi realizate în termeni diferiți, și dacă o acțiune se realizează dar cealaltă nu, atunci nu este realizată acțiunea. Nu poți măsura dacă acțiunea a fost realizată. Mai mult ca atât ele vor fi aprobate prin hotărâri de Guvern separate. Reieșind din cele expuse, Ministerul Apărării propune ca acțiunile în cauză să fie indicate separat.</p> <p>Vreau să vă comunic din ce cauză s-au separat aceste acțiuni, în primul rând că ne dorim să avem cât mai multe realizări în folosul cetățenilor, și în cazul de față în folosul reprezentanților Armatei Naționale. Pentru noi este important să vedem care vor fi livrabile și având punctele acestea separate noi vom putea într-un anumit termen care este stabilit prin acest plan să arătăm care au fost rezultatele și să realizeze în folosul cetățenilor Republicii Moldova , în cazul de față în folosul acestei categorii.</p>	Nu se acceptă:
domnul Vasile ȘARBAN domnul Aurel FONDOS,	<p>Intervenția 4. <u><i>Cine aprobă Planul privind dezvoltarea capacităților militare ale Armatei Naționale pentru anii 2020-2030?</i></u> Cred că ar fi bine de stipulat exact de cine fa fi aprobat acest plan.</p>	Se acceptă. Ministerul Apărării va indica documentul prin care se aprobă Planul menționat la Guvern

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Conform legii nr. 345, Planul după ce se trece procedura de avizare internă planul se transmite pentru coordonare către Administrațiile Publice Centrale (instituțiile Guvernului), după ce a trecut această procedură se transmite pentru aprobare Președintelui Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate, și este aprobat prin decretul Președintelui.</p>	
<p>doamna Elena MÂRZAC, director CID NATO</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p> <p>doamna Victoria ROȘA</p>	<p>Intervenția 5.</p> <p>Este salutabil faptul că va exista o Concepție de comunicare strategică în domeniul apărării. Promovarea culturii de comunicare strategică este foarte importantă. Comunicare strategică presupune nu doar informare, aici ar fi necesar instituirea unui mecanism de coordonare a acțiunilor de comunicare sau sincronizare a tuturor instrumentelor. Grupul țintă nu este doar societatea civilă sau un anumit public de referință, ele sunt mult mai multe. În acest sens, și indicatorii ar fi dezvoltarea politicilor de comunicare strategică, dar și elaborarea unei metodologii de planificare a acestor acțiuni de comunicare.</p> <p>Apreciez foarte mult timpul dedicat și faptul că înaintați propuneri, dar vă rog foarte mult ca propunerile care le înaintați să le transmiteți în format electronic la adresa de email: gheorghe.oarza@army.md</p> <p>Va fi și un document aparte care va fi destinat publicului în care fiecare acțiune din acest plan va fi explicată și cu siguranță o să vedeți că cultura securității, elaborarea unor mecanisme de comunicare la nivel guvernamental prin care să existe un mecanism foarte clar, dar sunt la ordinea de zi. Cu siguranță vom revedea acest punct, privind formularea încât să fie mult mai specific.</p>	<p>Se acceptă:</p>
<p>doamna Elena MÂRZAC</p> <p>domnul Aurel FONDOS</p>	<p>Acțiunea 7.</p> <p>Doar cultura militară sau cultura de securitate în general?</p>	<p>Se acceptă</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>domnul Aurel LAVRIC, CSSAS, AMFA</p> <p>doamna Victoria ROȘA</p>	<p>În perspectivă centrul să-și lărgască competențele, să fie adăugată sintagma „Centrul de Știință și Istorie Militară” care să dea o pondere, un accent pentru a uni în ansamblu inclusiv și știința militară, ca rezultate și produsele acestei instituții vor fi focusate la consolidarea capacităților în domeniul securității și apărării.</p> <p>Comentarii Cercetarea este cea care merge înaintea tuturor acțiunilor întreprinse în toate domeniilor. În cadrul AMFA există un Centru de Studii Strategice de Apărare și Securitate, care ar trebui să fie sprijinită mai mult inclusiv la nivel guvernamental, pentru că cercetarea este singura unitate unde activează cercetători în domeniul apărării și securității. Poate la acest punct de adăugat și Centrul de Studii Strategice din cadrul AMFA.</p> <p>Comentarii Mă voi referi din nou la acel document care va fi lansat ulterior public. Domeniul științei de securitate și de apărare este unul prioritar și cu siguranță la nivel de Guvern vom găsi acele modalități de a sprijini centrele care deja există în Republica Moldova, și de a vedea cum putem să le eficientizăm astfel încât ele să devină niște centre viabile care să contribuie la crearea politicilor de securitate și apărare.</p>	
<p>doamna Elena MÂRZAC,</p> <p>domnul Iurie PĂNTEA, director program, Institutul de Politici Publice</p>	<p>Intervenția 8 La acțiunea 12 poate ar fi cazul, să fie elaborate și metode de sporire a atractivității, deoarece există o problemă la acest program privind atractivitatea militarilor.</p> <p>S-a discutat aprobarea acestui program a fost una mai mult cu tentă politică. A fost o discuție publică referitor la acest program. Profesionalizarea și lichidarea serviciului militar în termen duce la diminuarea capacității de apărare. Acest program pe site-ul Ministerului Apărării nu este, ce se întâmplă cu el. Ce</p>	<p>Se acceptă, însă în Planul de acțiuni a Guvernului aceste propuneri nu pot fi incluse. Vom organiza separat discuții pe acest Program, unde vor fi puse în dezbateri toate subiectele necesare de a promova Programul cu succes în viitor.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>colonel Gheorghe OARZA</p> <p>doamna Victoria ROȘA</p>	<p>se întâmplă cu profesionalizarea, ea rămâne ca obiectiv politic sau este necesar revizuirea acestui pas?</p> <p>Acest program a fost aprobat prin Hotărîre de Guvern în luna iunie 2018, și publicat în Monitorul Oficial. Programul este un document public și poate fi găsit online. Planul de acțiuni al acestuia este un document restricționat deoarece conține informații clasificată (conform legii cu privire la secretul de stat). Am avut solicitări parvenite de la anumite persoane de a face cunoștință cu acest plan însă am solicitat să prezinte accesul la informații. Atît timp cît legea este în vigoare noi trebuie să ne conformăm și să o respectăm. Acest program trebuie revăzut din aspecte de timp, resurse și schimbări impuse de reușitele obținute.</p> <p>Am putea organiza o discuție pe marginea acestui program să vedem care sunt opiniile și să avem o discuție mult mai aprofundată la acest subiect.</p>	
<p>colonel Cristi –Mitică LADANIUC, Atașatul al apărării, militar și aero al României în Republica Moldova</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p>	<p>Intervenția 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spuneți vă rog dacă aceste acțiuni au acoperire financiară și dacă sunt discutate cu Ministerul Finanțelor? 2. Care este rolul și nivelul Centrului de Reacție la Incidente Cibernetice? 3. Spuneți vă rog dacă va fi actualizată Strategia Securității Naționale sau elaborat un document nou? 	

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>colonel Gheorghe OARZA</p> <p>doamna Elena MÂRZAC</p> <p>doamna Victoria ROȘA</p> <p>domnul Veaceslav BUGAI, manager proiect, PNUD Moldova</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p> <p>colonel Gheorghe OARZA</p>	<p>La întrebarea 1 vă comunic că aceste acțiuni sunt incluse în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) care se discută la momentul actual cu Ministerul Finanțelor. Toate acțiunile sunt puse pe agenda de discuții cu Ministerul Finanțelor în cadrul elaborării și planificării bugetului.</p> <p>La întrebarea 2 Centrul Cibernetic care o să fie creat la Ministerul Apărării, este un proiect în comun cu partenerii externi. Este un centru de reacție la incidente cibernetice al Armatei Naționale și va reacționa doar la incidentele care vizează doar Armata Națională deoarece este doar un element a întregului sistem și vine ca supliment în planul de acțiuni privind implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.257 din 22.11.2018.</p> <p>La întrebarea 3 vă comunic că în conformitate cu Legea nr.345 din 25.07.2003, cu privire la apărarea națională, în cazul în care este elaborată Strategii securității naționale sunt revizuite și celelalte documente de politici cu privire la securitate și apărare. La momentul actual, nu este inițiat nici un proces de revizuire a Strategiei securității naționale și ne bazăm pe Strategia securității naționale aprobată în anul 2011.</p> <p>Dacă Ministerul Apărării planifică să elaboreze un mecanism de comunicare cu societatea civilă?</p> <p>Dacă se planifică continuarea implementării programului „Femeia, Pacea și Securitatea”?</p> <p>Necesitatea existenței unei cooperări între instituțiile Ministerului Apărării, precum și instituțiile de forță per ansamblu din sectorul de securitate și apărare cu societatea civilă este foarte necesară. Noi ne dorim foarte mult să fie un parteneriat permanent. Un format care să permită discutarea</p>	<p>Ministerul Apărării se va documenta cu actele normative care stipulează acest lucru și vom încerca să vedem cum acțiunea în cauză va putea fi inclusă în plan</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>diferitor subiecte importante de securitate națională astfel încât aceste discuții să fie publice, dar să existe o comunicare permanentă, un schimb de opinii, un schimb de expertiză. Cu siguranță vom încerca să lansăm o astfel de inițiativă cu susținerea Dumneavoastră. Ceea ce ține de programul „Femeia, Pacea și Securitatea” ea rămâne a fi o prioritate.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O atenție mai deosebită necesită a fi acordată aspectelor de salarizare. Eu nu am văzut acțiunile Ministerului Apărării la această problemă. 2. Reformarea Consiliului Suprem de Securitate. Consider că este un element esențial al sistemului național de securitate. Noi nu avem un organ care să fie efectiv și foarte arbitrar <p>La întrebarea 1 cu referință la aspectele ce țin de salarizare. La acest segment, mai multe instituții au venit cu propuneri privind revizuirea cadrului normativ. Pentru a evita dublarea acțiunilor, toate propunerile au fost generalizate în una singură în responsabilitatea Ministerul Finanțelor.</p> <p>La întrebarea 2 Ministerul Apărării se va documenta cu actele normative care stipulează reformarea Consiliului Suprem de Securitate, ca să fim siguri că această inițiativă ține de prerogativa Guvernului. Totodată, Ministerul Apărării va analiza posibilitatea includerii acestei acțiuni în cazul în care această acțiune se regăsește în plan.</p>	
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării		
Fundația Youth Development for Innovation	Includerea în subcapitolul <i>D. Educație</i> a acțiunii „Aprobarea unei formule de finanțare pentru instituțiile de învățământ superioare bazate pe performanță, inclusiv integrarea sistemului bursa urmează studentul”	Nu se acceptă. Formula de finanțare a instituțiilor de învățământ superior este elaborată, avizată la toate ministerele și este inclusă în activitatea MECC pentru anul 2019. Urmează prezentarea PHG la Guvern.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Completarea <u>subcapitolului F. Tineret și Sport</u> cu acțiunile „Aprobarea proiectului de lege cu privire la stagiile de practică de lungă durată (internshipuri) și a programului național de susținere a stagiilor de lungă durată (internshipuri)”.	Nu se acceptă. Elaborarea legii propuse, cât și implementarea unui Program național de susținere a stagiilor de lungă durată pentru tineri (internshipuri), vizează, în primul rând, partea de relații de muncă, angajatori și sectorul privat, iar MECC nu are competențe în aceste domenii. Eventual, o asemenea inițiativă poate fi atribuită ministerelor cu competențe în domenii, precum ar fi: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Economiei și Infrastructurii. Totodată, o asemenea inițiativă nu se regăsește în documentele de politici privind dezvoltarea sectorului de tineret.
Coaliția „Vocea Romilor” din Republica Moldova	<u>La subcapitolul D. Educație</u> de inclus acțiunile „Pilotarea în instituțiile de învățământ obligatoriu a modului „Cultura și Tradiția romilor din Moldova” elaborat în anul 2018” și „Organizarea programelor de meditație prin programul de studii prelungit pentru copiii romi în toate instituțiile de învățământ la care studiază copiii din comunitățile dens locuite de romi”	Se ia act. Acțiunile vor fi incluse în planurile de activitate ale MECC.
	<u>La subcapitolul E. Cercetare și inovare</u> se propune acțiunea „Susținerea programelor de studiere și cercetare a Holocaustului romilor de pe teritoriul Republicii Moldova în anii celui de-al doilea război mondial”.	În ceea ce privește cercetarea tematicii propuse, în contextul aprobării de către Guvern a HG nr. 381/2019 cu privire la aprobarea Programului național pentru domeniile cercetării și inovării pentru 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, au fost aprobate și prioritățile strategice ale domeniilor cercetării și inovării. În acest sens, urmează a fi luate în considerare prioritățile cu direcțiile stabilite și înaintarea propunerilor de proiecte la Agenția națională pentru cercetare și dezvoltare, conform Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobată de Guvern în data de 01 august 2019.
Andrei Isac,	În <u>subcapitolul D. Educație</u> se propun următoarele acțiuni:	Se ia act. Propunerile vor fi examinate și soluționate în cadrul MECC.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Membru al Grupului de lucru interministerial pentru dezvoltarea durabilă și economia verde	<p>-Includerea educației ecologice și a educației pentru dezvoltare durabilă în calitate de subiecte multidisciplinare și obligatorii în instituțiile de învățământ primar, secundar general, profesional tehnic și universitar;</p> <p>-Transformarea obiectului Ecologia și protecția mediului din curs opțional în unul obligatoriu începând cu programul de studii 2020-2021 (cel puțin pentru clasele gimnaziale și/sau liceale);</p> <p>-Restabilirea orelor de Ecologice în școli (regulat, trimestrial).</p>	
	<p>Educație AA, Capitolul 23, art. 123: promovarea învățării pe tot parcursul vieții, care este esențială pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă, permițând cetățenilor să participe pe deplin la viața socială; modernizarea sistemelor de educație și de formare, îmbunătățirea calității, a relevanței AA, Capitolul 16, art. 86-87 - integrarea cerințelor de mediu în strategiile sectoriale.</p> <p>Propuneri pentru PAG, educație:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Includerea educației ecologice și a educației pentru dezvoltare durabilă în calitate de subiecte multidisciplinare și obligatorii în instituțiile de învățământ primar, secundar general, profesional tehnic și universitar; - Transformarea obiectului Ecologia și protecția mediului din curs opțional în unul obligatoriu începând cu programul de studii 2020-2021 (cel puțin pentru clasele gimnaziale și/sau liceale); - Restabilirea Orelor Ecologice în școli (regulat, trimestrial). 	<p>Se ia act. Propunerile vor fi examinate și soluționate în cadrul MECC.</p> <p>Pentru învățământul superior, sunt deja introduse, inclusiv deschise programe de licență și master. Activitatea ține de competența MECC și a instituțiilor de învățământ.</p>
Alexandre Baikalov	<p>Controlul MECC asupra monumentelor naționale și anume cum ele au fost înstrăinate sau/și cum pe aceste monumente au fost eliberate autorizațiile de construire fără aprobarea prealabilă a ministerului. Exemplu: Situația catastrofală din grădina publică la Bălți.</p>	<p>Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF)	<p>1. Racordarea Planului de acțiuni cu Programele naționale și includerea următoarelor acțiuni care sunt prevăzute în Programul Național de incluziune socială, Hotărârea de Guvern nr.723/2017, Anexa 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea, aprobarea și implementarea conceptelor, mecanismelor de individualizare a procesului educațional, sistemelor de comunicare augmentativă și alternativă, tehnologiilor educaționale pentru susținerea copiilor și tinerilor cu diferite tipuri de dizabilități. <i>(Direcția de acțiune 2.1.)</i> • Revizuirea normei didactice pentru cadrele didactice de sprijin și a normativelor de asistență a copiilor cu dizabilități în vederea asigurării calității serviciilor educaționale. <i>(Direcția de acțiune 2.3.)</i> • Dezvoltarea și prestarea serviciilor de consiliere și ghidare în carieră pentru adolescenții și tinerii cu dizabilități în instituțiile de învățământ. <i>(Direcția de acțiune 2.5.)</i> • Dotarea instituțiilor de învățământ cu unități de transport accesibil și echipamente necesare pentru facilitarea învățării copiilor și tinerilor cu dizabilități fizice, mintale, intelectuale și senzoriale, pentru dezvoltarea unui mediu fizic accesibil și a unui proces educațional individualizat conform necesităților și potențialului de dezvoltare. <i>(Direcția de acțiune 2.8.)</i> • Organizarea campaniilor de mediatizare, mobilizare și responsabilizare socială în dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a educației incluzive. <i>(Direcția de acțiune 15.1.)</i> • Dezvoltarea și pilotarea modelelor de incluziune în învățământul general a copiilor cu dizabilități senzoriale. <i>(Direcția de acțiune 9.5.)</i> 	<p>Se ia act. Propunerile vor fi examinate și soluționate în cadrul MECC.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Asigurarea coordonării inter-sectoriale în procesul dezvoltării educației incluzive. (<i>Direcția de acțiune 13.</i>)	
	2. Includerea în planul de acțiuni a procesului de Elaborare a următorului Program de dezvoltarea a educației incluzive în Republica Moldova, care să vizeze toate nivelurile de educație.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	3. Extinderea procesului de implementare a educației incluzive în instituțiile de învățământ preșcolar, medii de specialitate și superioare.	Procesul este în derulare și ține de activitatea nemijlocită a MECC.
	4. Individualizarea resurselor necesare la nivel național în funcție de nevoi și de cost standard per elev; evaluarea anuală a progresului/dinamicii implementării planului național prin prisma obiectivelor propuse și în baza observațiilor efectuate, verificarea corespunderii resurselor destinate educației incluzive și introducerea unor măsuri potrivite pentru a asigura fondurile necesare atingerii obiectivelor propuse.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	5. Crearea/dezvoltarea unor servicii mobile specializate de asistență logopedică, psihologică, psihopedagogică, kinetoterapeutică la nivel de raion/regiune, în vederea asigurării dreptului copiilor cu necesități educaționale speciale la educație în condiții echitabile.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	6. La acțiunea „Dezvoltarea și Implementarea Programului de Susținere și Promovarea Stagiilor de practică pentru tineri”, solicităm completarea indicatorului „HG de instituirea programului de stagii de practică în instituțiile publice cu sintagma „și private”. Astfel va fi asigurat accesul tinerilor cu studii medii profesionale sau cu o meserie obținută prin cursuri profesionale de scurtă durată. Este necesară corelarea politicilor de ocupare a forței de muncă cu politicile de tineret.	Se acceptă.
	7. Planificarea și întreprinderea măsurilor care vor contribui la creșterea rezilienței copiilor împotriva adversității, în special împotriva abuzului sexual și a exploatării, precum și realizarea campaniilor de sensibilizare socială, a programelor de	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	prevenire și integrarea unor astfel de programe în școală. În acest sens, societatea civilă poate pune la dispoziție programe educaționale testate și adaptate contextului local.	
	8. Să se acorde o atenție deosebită sensibilizării și educației privind situațiile de risc, care implică utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare. Abordarea siguranței on-line în școală este esențială pentru a asigura o prevenire eficientă a abuzurilor on-line a copiilor, în special a exploatării și abuzurilor sexuale. La fel este necesară acordarea atenției deosebite dezvoltării mecanismelor de raportare online disponibile pentru copii și consolidarea capacităților profesioniștilor în contact cu copiii pentru a îmbunătăți acțiunile de intervenție în cazurile de abuzuri online (aceasta este una dintre principalele provocări cu care se confruntă profesioniștii din protecția copilului).	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	9. Revizuirea/elaborarea Conceptului învățământului extrașcolar, astfel ca acesta, să asigure o diversitate largă de activități complementare procesului educațional atât pe parcursul anului de studii cât și pe perioada vacanțelor. Determinarea unei structuri pentru coordonarea metodologică a activităților extrașcolare.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	10. Asigurarea respectării de facto a prevederilor legii cu privire la transparența în procesul decizional: în special, dezvoltarea participativă a documentelor de politici, inclusiv prin consultarea cu societatea civilă la etapa de elaborare a acestora, nu doar la cea de consultare a textelor deja agreate între autorități.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD) Dr.hab, profesor Ludmila Malcoci	D. Educație Elaborarea, aprobarea și implementarea conceptelor, mecanismelor de individualizare a procesului educațional, sistemelor de comunicare augmentativă și alternativă, tehnologiilor educaționale pentru susținerea copiilor și tinerilor cu diferite tipuri de dizabilități.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Keystone Moldova/ AOPD/ Institutul de Științe Juridice, Politice și Sociologice	Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.1	
	Revizuirea normei didactice pentru cadrele didactice de sprijin și a normativelor de asistență a copiilor cu dizabilități, în vederea asigurării calității serviciilor educaționale. Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.3.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Dezvoltarea și prestarea serviciilor de consiliere și ghidare în carieră pentru adolescenții și tinerii cu dizabilități în instituțiile de învățământ Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.5.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Dotarea instituțiilor de învățământ cu unități de transport accesibil și echipamente necesare pentru facilitarea învățării copiilor și tinerilor cu dizabilități fizice, mintale, intelectuale și senzoriale, pentru dezvoltarea unui mediu fizic accesibil și a unui proces educațional individualizat conform necesităților și potențialului de dezvoltare. Inclus în baza documentului de referință: PAG, Program Național de incluziune socială, HG nr.723, din 8 septembrie 2017, Anexa 2, Direcția de acțiune 2.8.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Crearea/dezvoltarea unor servicii specializate de asistență logopedică, psihologică, psihopedagogică, kinetoterapeutică, în vederea asigurării dreptului copiilor cu dizabilități la educație în condiții echitabile.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Extinderea procesului de implementare a educației incluzive în instituțiile de învățământ preșcolare, medii de specialitate și superioare.	Procesul este în derulare și ține de activitatea nemijlocită a MECC.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Asociația Companiilor de Creație	Elaborarea unui document de politici /Program pentru dezvoltarea industriilor creative în Republica Moldova.	Se acceptă în forma existenței unui capitol separat privind dezvoltarea culturii în viitoarea Strategie de Dezvoltare a Culturii 2021-2025
Asociația Companiilor de Creație Asociația pentru Dezvoltare și Cooperare în Moldova	Elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a Legii Nr. 154 din 26.07.2018 privind atragerea investițiilor străine în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale	Se acceptă în forma acordării suportului din partea MECC și al Centrului Național al Cinematografiei pentru Agenția de Investiții, instituția responsabilă de implementarea Legii 154/2018.
Banca Mondială	D. Educație. La acțiunea 4: – Aprobarea Strategiei Naționale de descentralizare în Educație, pentru a promova o claritate în aspectele de management financiar sau revizuirea Codului educației	Aprobarea unei Strategii Naționale de Descentralizare în educație este discutabilă (în contextul raționalizării numărului de strategii). Aspectele de bază ale descentralizării în sistemul educației se regăsesc în Codul educației și vor fi prevăzute în noua Strategie de dezvoltare a educației „Educația-2030”.
	- Aprobarea formulei revizuite de finanțare per elev în învățământul general și asigurarea finanțării în concordanță cu datele din EMIS, în scopul îmbunătățirii sistemului	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	- Publicarea în Monitorul Oficial a Regulamentului de organizare și funcționare Consiliului de administrație al școlii, aprobat prin ordinul nr. 77 din 20.02.2015	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
Consiliul General al Confederației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova	În capitolul V: - pct. 4 să se completeze după cum urmează: „...în baza costului per copil și formulei de finanțare în învățământul superior de stat, care activează în condițiile autonomiei financiare – în baza costului per student (HG 983/2013)	Completarea este inutilă, dat fiind faptul că noua formulă de finanțare a educației timpurii se va axa pe acest concept, iar formula de finanțare a instituțiilor de învățământ superior este elaborată, avizată la toate ministerele și este inclusă în activitatea MECC pentru anul 2019. Urmează prezentarea PHG la Guvern.
	- După pct. 14 de inclus un nou pct.: „Promovarea majorării cuantumului burselor de studii prin elaborarea PHG pentru modificarea HG 1009/2006 „Cu privire la cuantumurile burselor, altor forme de ajutoare sociale pentru studenții din instituțiile de învățământ superior, elevii din instituțiile de	Nu se acceptă. Anual, prin HG, cuantumurile burselor se indexează cu 5%.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>învățământ mediu de specialitate, secundar profesional și persoanelor care studiază în învățământul postuniversitar”</p>	
<p>Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare</p>	<p>D4. Aprobarea formulei de finanțare pentru instituțiile de educație timpurie (inclusiv pentru serviciile de creșă).</p> <p>Argumentare: În conformitate cu amendamentele aprobate în noiembrie 2018 la Codul Educației, prin care s-a modificat vârsta de încadrare a copiilor la creșe (0-2 ani) și la grădinițe (2-6/7 ani), dar și prin care s-a decis asupra faptului că Guvernul va elabora și aproba Programul de extindere a serviciilor de creșă, până în 2020, considerăm esențial ca planul de acțiuni al Guvernului să prevadă măsuri orientate spre susținerea (extinderea și finanțarea) instituțiilor de educației ante-preșcolare. Astfel, mai multe servicii de creșă va contribui și mai mult la succesul reformei concediului de îngrijire a copilului. Accesul la serviciile de creșă trebuie să fie sporit, pentru a oferi și mai multă flexibilitate părinților de a decide perioada optimă de îngrijire a copilului.</p> <p>În acest sens, este nevoie de un program național de extindere a serviciilor de creșă. Autoritățile Centrale ar trebui să își asume o țintă de 50% de acces la creșe până în anul 2020 (în 2014 rata de acces era de 11,8%). Experiența de succes a Republicii Moldova în extinderea accesului la serviciile de educație preșcolară (în anul 2001 în Moldova, rata de acoperire cu servicii preșcolare în mediul rural era de 38,6%, iar în 2012 aceasta a ajuns la 71,4%) arată că doar o intervenție semnificativă din partea autorităților centrale poate garanta un progres în acest sens.</p> <p>Considerăm că o modalitate de asigurare a acestui rezultat este ca autoritățile centrale să stabilească un Fond Național pentru Creșe, care ar oferi co-finanțare Autorităților Publice Locale interesate să creeze asemenea servicii în circumscripțiile pe care le administrează. O asemenea intervenție de politică ar presupune alocarea resurselor financiare substanțiale din partea autorităților, în special</p>	<p>Completarea nu este necesară, deoarece noua formulă de finanțare a educației timpurii va include și serviciile de creșă.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>pentru: (i) intervenții în infrastructură pentru a crea locurile pentru creșă, (ii) alocații anuale pentru fiecare copil întreținut în creșă pentru primii 2 ani de activitate.</p>	
	<p>D7. Aprobarea Planului național de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2018-2023, ținând cont de perspectiva de gen în acest domeniu.</p> <p>Argumentare: Planul de acțiuni urmează să integreze măsuri ce vor veni să depășească cele mai relevante inegalități de gen din acest domeniu, întrucât: (i) stereotipurile privind rolurile tradiționale de gen în societate persistă și chiar se acutizează (în 2018, 8 din 10 respondenți cred că bărbații sunt cei ce trebuie să aducă bani acasă, iar 6 din 10 consideră că femeile trebuie să se ocupe de familie și gospodărie); (ii) percepțiile cu privire la rolurile tradiționale de gen sunt prevalente și în rândul părinților; (iii) părinții din Republica Moldova au abordări diferite în educarea fetelor și băieților (băieții sunt educați mai mult pentru a fi disciplinați, curajoși și independenți, iar fetele sunt educate pentru a fi harnice, ascultătoare și ordonate); (iv) abordarea bazată pe stereotipuri a părinților determină comportamentul diferit al fetelor și băieților (fetele tind să citească mai mult comparativ cu băieții, iar aceștia din urmă consumă mai mult timp jucându-se la calculator) și (v) diferențele de comportament explică, în mare parte, diferența dintre performanța academică a fetelor și băieților, care crește odată cu vârsta elevilor (performanțele fetelor, comparativ cu cele ale băieților, sunt mai înalte în clasa a IX-a decât în clasa a IV-a).</p> <p>Datele sondajului de opinie ce stau la baza acestor concluzii, cât și o argumentare mai detaliată a acestora a se vedea în documentul „Recomandările CPD cu privire la Planul național de acțiuni pe anii 2018-2022 privind implementarea</p>	<p>Completarea nu este necesară, deoarece de perspectiva de gen se ține cont la elaborarea oricărui document de politici.</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<i>Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022</i> ⁴ .	
	<p>D20. Modificarea și completarea unor acte normative în vederea prevenirii și combaterii hărțuirii sexuale în instituțiile de învățământ prin: (i) probarea unui set unitar de prevederi legale cu privire la combaterea hărțuirii sexuale pentru instituțiile de învățământ de toate nivelele; (ii) obligarea fiecărei instituții de învățământ să aprobe și să implementeze proceduri interne de prevenire și combatere a hărțuirii sexuale; (iii) abilitarea organizațiilor de studenți cu drepturi de confidențialitate în cazurile de hărțuire sexuală⁵ (până în iunie 2020).</p> <p>Argumentare: Codul Educației nu prevede măsuri eficiente de prevenire și investigare a cazurilor de hărțuire. Actualmente, în prevederile din Codul Educației cu privire la normele de etică și deontologie ce reglementează relația dintre cadrele didactice și elevi/studenți nu se regăsește noțiunea de hărțuire sexuală. Totodată, cadrul legal nu obligă expres instituțiile de învățământ de toate nivelele să adopte proceduri interne de prevenire și combatere a hărțuirii sexuale.</p> <p>Codul de Etică al Cadrului Didactic interzice expres hărțuirea sexuală⁶ a cadrelor didactice și de conducere din învățământul general și profesional tehnic în raport cu elevii, părinții și angajații instituțiilor de învățământ. Totodată, cu privire la Codul de Etică există două provocări de bază: (i) prevederile acestuia nu se răsfrâng asupra învățământului superior, (ii) chiar dacă actul legislativ respectiv interzice</p>	Propunerea este deja reflectată în proiectul Planului de acțiuni al Guvernului (cap. C. Protecția socială și raporturile de muncă, pct. 4)

⁴ http://progen.md/files/7084_opiniacpd_competente_parentale.pdf

⁵ Raport „Cum prevenim și reducem hărțuirea sexuală în instituțiile de învățământ”, CPD, noiembrie 2018
http://progen.md/files/7178_sexual_harassment_education_final_1.pdf

⁶ Art. 6, alin. e) neadmiterea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale.
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&id=363796&lang=1&view=doc>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	hărțuirea sexuală, Codul nu prevede măsuri care ar stipula acțiuni de intervenție în cazul hărțuirii sexuale.	
Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri (CEDA)	D. Educație. Acțiunea 9 „Elaborarea și aprobarea cadrului normativ privind instituirea mentoratului în instituțiile de învățământ general” de completat cu sintagma ”și profesional tehnic”	Se acceptă.
Proiectul Support to VET in the Field of Green Economy Republic of Moldova, GIZ și reprezentanții CEDA	De inclus o acțiune nouă: „Crearea unei entități (recomandat Agenție) ce ar avea responsabilități de coordonare și monitorizare a implementării politicilor pe domeniul IPT. Atribuțiile de bază ale acestei entități se anexează.” O astfel de solicitare este inclusă și în Concluziile Sub-Comitetului nr. 4 privind cooperarea RM-UE, „Știință și tehnologii, societate informațională, politici în domeniul audio-vizualului, educație, instruire și tineret, cultură, sport și educație fizică”. Termenul de implementare fiind finele anului 2019	Se acceptă. Un astfel de proiect a fost elaborat și prezentat Guvernului spre examinare în 2018, dar, ulterior, a fost retras de către MECC. Decizia de completare a structurii ANACEC este agreată cu Agenția, mai mult decât atât, unele sarcini, care urmează a fi atribuite ANACEC sunt conexe cu activitățile pe care aceasta le desfășoară. Totodată, prin crearea acestei direcții în cadrul ANACEC, nu vor fi necesare resurse financiare suplimentare pentru administrare, cu excepția a 1-3 unități de personal, care, la rândul lor, vor contribui și la creșterea capacităților ANACEC.
Proiectul de Competitivitate din Moldova	Elaborarea unui document de politici / foaie de parcurs pentru implementarea inovațiilor digitale în educație, precum și a programelor necesare pentru transformarea digitală a sistemului educațional și asigurarea dezvoltării abilităților necesare secolului 21.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Elaborarea unui document de politici /Program pentru dezvoltarea industriilor creative în Republica Moldova	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a Legii Nr. 154 din 26.07.2018 privind atragerea investițiilor străine în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial (Dicusari Diana)	Formarea continuă a specialiștilor din domeniul cultură.	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
Centrul Național al Cinematografiei (Doronceanu Dorin)	De modificat Legea cinematografeiei și HG nr. 846 din 04.12.2015, deci toate regulamentele.	Se acceptă.
Romeo Turcanu, Universitatea din Alborg, Danemarca	A introduce noi mecanisme de finanțare în învățământul superior	Acțiunea ține de planificarea internă a MECC.
	Planul de admitere din bugetul de stat să reprezinte 2 componente: un anumit număr de locuri bugetare numită și Comanda de stat care se aprobă anual de Guvern pentru necesitățile economiei naționale și un anumit număr de locuri bugetare puse la dispoziția universităților pe criterii de performanță.	Nu se acceptă. La moment, Codul Educației prevede doar o noțiune în acest sens și se operează doar cu noțiunea Comanda de stat din bugetul de stat care acoperă necesitățile economiei naționale
Sandu Sandală (Inv. superior)	Se propune crearea unei platforme de comunicare on line, unde vor participa universități, agenți economici, specialiști în diverse domenii, privind îmbunătățirea calității programelor de studii.	Acțiunea ține de competența nemijlocită a MECC.
Institutul Patrimoniului Cultural	<u>La subcapitolul E. Cercetare și inovare</u> , se propune, în cazul modificării Codului cu privire la știință și inovare și a Codului educației, compatibilizarea prevederilor ce țin de titlurile științifice.	Se ia act. În contextul modificărilor, includerea acestei propuneri este oportună.
Oficiul Erasmus +	<u>La subcapitolul E. Cercetare și inovare</u> , se propune, crearea unui Comitet național pentru programele cadru ale UE în domeniile învățământ superior și cercetare.	Se ia act. Crearea unui astfel de Comitet este oportună, fapt ce ar facilita negocierea unor astfel de programe la nivelul instituțiilor europene, dar și negocierea aspectelor financiare cu structurile naționale competente.
Centrul de Politici Culturale	Aprobarea Strategiei de dezvoltare sectorială „Cultura 2030”	Se acceptă pentru finele anului 2020. Astfel, nu se încadrează în perioada vizată de PAG.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
(Reabcinschi Veaceslav)		
	Modificarea Legii culturii nr. 413-XIV din 27.05.199 (eliminarea influenței politice asupra domeniului, asigurarea stabilității susținerii financiare ș.a.)	Nu se acceptă. MECC si-a expus opinia asupra oportunității abrogării Legii Culturii. Eliminarea influenței politice asupra domeniului și asigurarea stabilității financiare constituie totuși elemente importante, ce pot fi incluse în alte documente de politici, inclusiv în Strategia de dezvoltare sectorială „Cultura 2030”.
	Elaborarea regulamentului cu privire la desemnarea în funcție a administratorilor din instituțiile culturale	Se ia act. MECC lucrează în prezent la un Regulament privind desemnarea directorilor instituțiilor teatral-concertistice în bază de concurs.
	Elaborarea propunerii de politică publică cu privire la crearea sistemului de formare continua în managementul cultural	Se ia act. Acțiunea trebuie corelată cu viitoarea Strategie de dezvoltare a culturii.
AO Centrul de proiecte culturale „Arta Azi” (Buga Oksana)	Elaborarea și promovarea proiectului de lege cu privire la crearea Fondului Cultural Național	Se ia act. Proiectul va implica discuții și resurse destul de mari, orizontul său temporal fiind mai degrabă post 2021 și trebuie corelat cu Strategia „Cultura 2030”.
	Elaborarea proiectului regulamentului de acordare a burselor pentru lucrătorii din domeniul culturii (manageri/ producători/ curatori/ artiști/ critici de artă etc.)	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
	Elaborarea proiectului de lege cu privire la crearea programului național de educație prin artă "Rucsacul cultural"	Se ia act. Propunerea va fi examinată și soluționată în cadrul MECC.
Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) și grupul de advocacy „Tineret”	Constituirea și consolidarea instituțională a Comitetului Sectorial pentru formarea profesională în domeniul lucrului de tineret; elaborarea standardului ocupațional	În anul 2018. MECC a înaintat solicitarea către MSMPS de a completa și modifica Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, prin includerea ocupației „ <i>specialist în lucrul de tineret</i> ”. Actualmente, MSMPS se află în proces de revizuire a întregului Clasificator, iar funcția de lucrător de tineret va fi inclusă. De asemenea, în proiectul de plan de acțiuni al Guvernului pe anii 2019-2020, este prevăzută aprobarea HG privind <i>Reglementarea procesului de</i>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p><i>angajare prin concurs a personalului din cadrul Centrelor de tineret.</i></p> <p>La fel, după instituirea Agenției Naționale privind Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, partea de formare și dezvoltare profesională va fi atribuția acestei entități.</p> <p>Propunerea înaintată nu prevede modificarea cadrului normativ, doar precizează angajamentele prevăzute în Legea 215/2016 cu privire la tineret.</p>
	Asigurarea unei finanțări stabile și continue pentru organizațiile de tineret	<p>În primul rând, o asemenea acțiune nu poate fi inclusă în proiectul de Plan de acțiuni al Guvernului, deoarece nu prevede elaborarea/modificarea cadrului normativ respectiv.</p> <p>Totodată, statul, în prezent, nu are disponibilitățile financiare necesare pentru a oferi suport tuturor organizațiilor necomerciale de tineret pe partea de cheltuieli administrative (chirie, servicii comunale, angajați, cheltuieli de oficiu etc.). MECC, precum și alte entități publice, au dezvoltat mecanisme de suport financiar al organizațiilor de tineret privind finanțarea inițiativelor, proiectelor și măsurilor de tineret care sunt în concordanță cu prioritățile prevăzute în documentele de planificare strategică (Strategia pentru tineret etc.).</p> <p>De asemenea, o asemenea propunere ar pune o presiune excesivă și pe bugetele locale, deoarece cel puțin câteva mii de organizații de tineret sunt înregistrate la nivel local (APL I și II) și, respectiv, ar solicita suport financiar și material de la autoritățile publice care nu vor avea capacitatea de a-l asigura.</p>
	Scutirea organizațiilor de tineret de plata locațiunii spațiilor luate de la instituțiile de stat	Implementarea unei asemenea propuneri va avea efect negativ asupra bugetelor locale, deoarece la nivel central, în domeniul de tineret, autoritatea

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>publică centrală de resort nu dispune de spații și clădiri destinate organizațiilor de tineret.</p> <p>Totodată, cadrul normativ invocat nu prevede expres acordarea cu titlu gratuit a spațiilor pentru organizațiile de tineret.</p> <p>În acest context, e necesară opinia Ministerului Finanțelor și a CALM privind impactul fiscal și asupra bugetului de stat.</p>
	<p>Inițierea procesului de consultare cu privire la modificarea Legii cu privire la tineret</p>	<p>Actualmente, nu există un set de propuneri clare și argumentate privind modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret.</p> <p>Totodată, Comisia parlamentară de resort a instituit un grup de lucru privind colectarea propunerilor de modificare a legislației cu privire la tineret, care începând cu luna septembrie își va începe activitatea.</p> <p>Respectiv, în eventualitatea identificării unor propuneri fezabile ale Grupul de lucru, acestea vor fi înaintate de către Parlament spre avizare Guvernului.</p> <p>Așadar, nu putem include o asemenea acțiune, dacă nu există certitudinea elaborării unui proiect de lege în acest sens.</p>
	<p>Consolidarea eforturilor intersectoriale în promovarea activităților de outreach pentru tineri</p>	<p>O asemenea propunere nu poate constitui o premisă pentru modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret, deoarece ține de mecanismul de aplicare al legii, or legea oferă doar cadrul general de reglementare.</p> <p>Cu atât mai mult, prin ordinul Ministerului de resort nr. 64-t din 06.04.2017, a fost aprobat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Centrului de tineret, au fost identificate 9 tipuri de servicii prestate de Centrele de Tineret, iar unul din ele este <i>serviciul outreach</i>.</p> <p>De asemenea, la ora actuală, a demarat procesul de elaborare a portofoliului de servicii pentru Centrele</p>

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		de Tineret, care va descrie detaliat fiecare serviciu în parte, inclusiv cel de outreach.
	Inițierea unui proiect de mobilitate pentru tinerii cercetători din diaspora	<p>Se ia act.</p> <p>În contextul HG nr. 381/2019 cu privire la aprobarea Programului național pentru domeniile cercetării și inovării pentru 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia, au fost aprobate și prioritățile strategice ale domeniilor cercetării și inovării. În acest sens, urmează a fi luate în considerare prioritățile cu direcțiile stabilite și înaintarea propunerilor de proiecte la Agenția națională pentru cercetare și dezvoltare, conform Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobată de Guvern în data de 01 august 2019. Atât în Programul național, cât și în Metodologie este prevăzută importanța participării tinerilor cercetători în proiecte de cercetare. Totodată, Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național prevede expres acțiuni în vederea atingerii obiectivului „Dezvoltarea colaborării cu reprezentanții diasporei științifice” (acțiunea 2.2.1. „Cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport” și 2.2.2 „Relansarea programului de granturi pentru mobilitate de scurtă durată destinate reprezentanților diasporei științifice”). Evident cota de participare a tinerilor este una inerentă.</p>
	Facilitarea accesului la locuințe pentru tineri	Problema ține de competența MF, MEI și MSMPS. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este dispus de a participa în cadrul consultărilor, în eventualitatea demarării procesului de modificare a Programului respectiv.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	Adaptarea curriculumului în învățământul superior la modelul de învățare bazat pe proiect (project based learning)	Propunerea ține de competența instituțiilor de învățământ superior, în contextul autonomiei universitare (autonomie academică).
	Dezvoltarea programului de acordare a „Bursei de voluntariat” în învățământul universitar	În primul rând, Legea voluntariatului nr.121/2010, la cap. V, nu prevede o asemenea măsură de instituire a „Bursei de voluntariat”. Totodată, mecanismele, facilitățile și măsurile de stimulare a voluntariatului sunt prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.158/2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 12/2010. De asemenea, propunerea înaintată contravine prevederilor și principiilor desfășurării activității de voluntariat, care nu presupune acordarea de mijloace financiare, stipulate, de altfel, și în Legea voluntariatului și anume: „ <i>Voluntariatul</i> este participarea benevolă la oferirea de servicii, cunoștințe și abilități sau la prestarea unor activități în domenii de utilitate publică, din proprie inițiativă, a persoanei denumită voluntar.
	Dezvoltarea unui program de outsourcing a serviciilor de educație prestate de ONG-uri în instituțiile de învățământ (inclusiv dezvoltarea instrumentelor de acreditare și contractare a ONG-urilor)	Acest proces este realizat în mod individual de către fiecare instituție în parte, în dependență de competențele și cerințele prevăzute de cadrul legal privind calificarea cadrele didactice în sistemul de învățământ.
	Dezvoltarea și implementarea unui mecanism digital de sondare a necesităților tinerilor și profesorilor în instituțiile de învățământ, atât în procesul de elaborare a curiculei/luare a deciziilor, cât și în procesul de formare continua sau ameliorare a condițiilor pentru profesori în aceste instituții (de tip U-Report)	Propunerea prenotată nu prevede elaborarea/modificarea cadrului normativ. Totodată, acest proces este realizat în mod individual de către fiecare instituție în parte prin consultarea/chestionarea elevilor și studenților.
Asociația pentru Dezvoltare și Cooperare în Moldova	Ajustarea programelor de instruire în instituțiile formative	Acțiunea este în competența instituțiilor de învățământ superior, în contextul autonomiei universitare.
	Actualizarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior	Nomenclatorul a fost actualizat în anul 2019.

Participantul la avizare (expertizare) / consultare	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului		
AIPA	<p>Problema și scurta descriere: Strategia națională de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru perioada anilor 2014-2020 expiră în anul 2020. Este necesar a fi elaborată o strategie nouă care ar stabili expres prioritățile și obiectivele strategice ce urmează a fi implementate în perioada imediat următoare. Strategia E-Agricultură, etc.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Elaborarea și aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru perioada anilor 2020-2030, Strategia E-Agricultură, etc.</p>	Se acceptă
	<p>Problema și scurta descriere: Lipsa unui document de politici ce ar reglementa necesitatea de administrare a sistemelor informaționale în domeniul agriculturii. Acest document ar identifica modalitățile și mecanismele de organizare a valorificării potențialului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor pentru transformarea electronică a sectorului agroindustrial în scopul asigurării creșterii economice durabile și dinamice, precum și bunăstării sociale.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Elaborarea și aprobarea Strategiei de dezvoltare informațională a sectorului agroindustrial „e-Agricultură”</p>	Nu se acceptă: Se regăsește în planul de acțiuni MADRM 2019 și este deasemenea, prevăzută în Strategia națională de dezvoltarea agricolă și rurală 2014-2020
	<p>Problema și scurta descriere: SI ESBS este un registru departamental, gestionat de AIPA ce include un șir de subsisteme și module care automatizează și asigură procesele de identificare, înregistrare, validare, ștergere sau modificare a datelor, potrivit domeniului de activitate al producătorului agricol, de înregistrare și raportare a solicitărilor de subvenții. SI ESBS include datele cu caracter personal ale solicitanților și beneficiarilor de subvenții ceea ce presupune o politică riguroasă privind securitatea informațională a datelor cu caracter</p>	Nu se acceptă: Se va include în Planul de Acțiuni MADRM

<p>personal. Conform prevederilor Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, sistemele informaționale trebuie să fie înregistrate în Registrul de evidenta al operatorilor de date cu caracter personal deținut de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.</p> <p>Fără aprobarea de către Guvern al Conceptului tehnic și al regulamentului de funcționare al SI ESBS, sistemul nu poate fi înregistrat ca operator de date cu caracter personal și nu poate prelua date prin intermediul platformei de interoperabilitate, conform HG nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect).</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Elaborarea proiectului de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea Conceptului tehnic și regulamentul de funcționare a <i>Sistemului Informațional „Evidența Solicitanților și Beneficiarilor de Subvenții”</i></p>	
<p>Problema și scurta descriere: În temeiul art. 35 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în agricultură și dezvoltarea mediului rural, noua schemă de plată, plățile directe la hectar sau cap de animal urmează a fi achitate doar dacă producătorul agricol este înregistrat în Sistemul Informațional Integrat Agricol. Conform prevederilor Legii nr. 276/2016, începând cu anul 2020, AIPA urmează să aplice noua schemă de plată plăți directe.</p> <p>Implementarea schemei de plăți directe pe teren prelucrat, în funcție de specii și număr de animale ce are menirea de a compensa parțial cheltuielile suportate de producătorii agricoli și va menține un nivel cât mai înalt al veniturilor producătorilor agricoli. Schema plăților directe nu va putea fi implementată dacă nu va fi creat și funcțional Sistemul informațional integrat agricol.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Elaborarea proiectului de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional integrat agricol</p>	<p>Nu se acceptă: Se va include în Planul de Acțiuni MADRM</p>

	<p>Problema și scurta descriere: Acces limitat la obținerea creditelor avantajoase. Creditarea sectorului continuă să fie în recesiune, chiar dacă ratele dobânzii s-au micșorat, producătorii agricoli nu au acces la aceste credite din cauza gajului sau a lichidităților curente. În acest sens se propune crearea în Republica Moldova a Fondului de Garantare a Creditelor Agricole. Potențialii beneficiari vor fi producătorii agricoli mici cărora să li se garanteze 50% din valoarea creditului cu un comision de garantare mic</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Crearea Fondului de garantare a creditelor agricole</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Problema și scurta descriere: Conceptualizarea unui mecanism eficient de asigurare în agricultură, prin crearea cadrului legal care ar motiva agricultorii să se asigure. Această lege ar duce la diminuarea efectelor fenomenelor climatice nefavorabile asupra veniturilor producătorilor agricoli.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Operarea modificărilor și completărilor la Legea nr. 243/2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură.</p> <p>Problema și scurta descriere: În vederea promovării unei alimentații sănătoase în rândul elevilor, prin încurajarea acestora de a consuma zilnic fructe proaspete</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Soluția și acțiunile propuse: Se propune implementarea Programului „Un măr pentru fiecare” care ar asigura elevii instituțiilor de învățământ cu câte un fruct proaspăt (măr) în fiecare zi.</p>	<p>Nu se acceptă: Măsura dată se regăsește în propunerile de buget, respectiv nu face subiectul prezentului document.</p>
<p>Valeriu Cosarciuc Președinte FNFM</p>	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.1 <i>Elaborarea și lansarea programelor naționale de dezvoltare sectoriale: a sectorului (i) LAPTE 2019-2025 și PA - 2019-2020, a APICULTURII pentru 2019-2025; a sectorului ACVACULTURA pentru 2020-2026; a sectorului (ii) OVINE și CAPRINE pentru 2020-2026; a sectorului CARNE pentru 2020-2026; a HORTICULTURII pentru 2019 – 2025; a CULTURILOR ETEROOLEAGINOASE și PLANTELOR MEDICINALE pentru perioada 2020-2026:</i> Elaborarea unui Plan de Actiuni pentru implementarea Agriculturii Inteligente: a) Internet of FARM; b) NEXT FARM- aplicatie pentru gestionarea afacerii de catre Fermieri; c) Aplicatia BURSA ELECTRONICA (COMODITY TRADER)</p> <p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.4 <i>Elaborarea unui document de politici / foaie de parcurs pentru asigurarea managementului durabil al resurselor de sol, apă și hidroameliorație pentru a facilita irigarea terenurilor agricole și accesul producătorilor agricoli la apele de suprafață:</i> - Aprobarea de catre Guvern a Proiectului nr.169 si Adoptarea lui de catre Parlament (accesul fermierilor la apa pentru irigare.)</p> <p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.8 <i>Asigurarea și simplificarea accesului la finanțare și majorarea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului</i></p>	<p>Nu se acceptă: În formatul actual, implementarea respectivelor prevederi este nerealizabilă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă: Trebuie de inclus în PA ambele propuneri deoarece Platile directe la hectar de la 01.01.2020 este prevăzut la art.21 din Legea nr.276 /2016 cu privire</p>

	<p><u>Rural, cu accente pe dezvoltarea rurală, suport tinerilor și femeilor fermieri:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea și simplificarea accesului la finanțare și majorarea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, cu accente pe dezvoltarea rurală, suport tinerilor, femeilor fermieri, producătorilor agricoli mici <p>Aprobarea unui Plan de acțiuni pentru implementarea Plătilor directe la hectar de la 01.01.2020 (art.21 Legea nr.276 din 16.12.2016;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprobarea proiectului Legii cu privire la Garantarea Creditului agricol, adoptarea Legii de către Parlament și fondarea Fondului de garantare a Creditului agricol. 	<p>la principiile de subvenționare în agricultură și mediul rural;</p> <p>Referitor la Fondul de garantare a Creditului agricol – este prevăzut în SNDAR și proiectul actului normativ este elaborat.</p>
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.9 <u>Stimularea constituirii și funcționării Grupurilor de producători agricoli</u>: Stimularea constituirii și funcționării Grupurilor de producători agricoli, Cooperativelor de Intreprizatori</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.10 <u>Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, întru inversarea tendințelor de declin economic și social și a fenomenului de depopularizare a zonelor rurale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementarea HG 741 din 17august 2010 „, Cu privire la crearea infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare „Crearea Centrului Agroalimentar Chisinau și Centrelor Agroalimentare regionale”. - Adoptarea Legii supermarketelor , care să prevadă ca cel puțin 50% din produsele agroalimentare comercializate în supermarketele să fie de origine autohtonă. - Alocarea a cel puțin 2000 milioane lei pentru finanțarea Fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli din 2020. 	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă: Legea este elaborată de către MEI și se află la Parlament</p> <p>Nu se acceptă: Acțiunea nu poate fi introdusă în PAG, deoarece este prevăzută în contextul elaborării CBTM.Propunerea va fi luată în considerație la următoarea revizuire a CBTM</p>

	<p>Soluția și acțiunile propuse: Implementarea unei aplicații pentru identificarea trasabilității produselor alimentare de către Consumatorii finali</p>	<p>Nu se acceptă: Nu este subiect relevant PAG reiesind din prioritățile pe termen scurt</p>
<p>Vasile Mîrzenco, Director Executiv FNFM</p>	<p>Problema și scurta descriere: Ca Agricultură și Dezvoltarea Rurală să devină cu adevărat Prioritate Națională se propune:</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Republicii Moldova 2020 Termen: 100 zile, 2019, 2020</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederea dată se regăsește în Planul de acțiuni al Strategiei și în Planurile de acțiuni al subdiviziunilor MADRM.</p>
	<p>Problema și scurta descriere: Facilitarea accesului la finanțe pentru fermieri</p> <p>Soluția și acțiunile propuse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adoptarea legii cu privire la Garantarea creditului agricol. Termen: 100 zile, 2019 2. Crearea Fondului de Garantare a Creditelor Agricole și Capitalizarea lui la valoarea nu mai mică de 400 mil. Lei. Termen: 100 zile, 2019 3. Sustinerea dezvoltării Organizațiilor de Microfinanțare pentru Fermieri prin acordarea accesului la mijloace financiare ieftine pentru capitalizarea acestora. Termen: 2019 4. Introducerea cotei “0 %” la impozitul pe venit pentru Producătorii agricoli Mici și pentru Cooperativele de întreprinzători pe o perioadă de cel puțin cinci ani. Termen: 100 zile, 2020 5. Modificarea Legii cu privire la subvenționare care să prevadă cota de 4% din Veniturile Bugetului a anului current. Termen: 100 zile, 2019, 2020 	<p>Nu se acceptă: La moment deoarece s-a propus crearea fondului de garantare agricol</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă: Se prevede în acțiunea precedentă</p> <p>Nu se acceptă: La moment propunerea dată nu are argumentarea economică</p> <p>Nu se acceptă: Legea finanțelor publice interzice condiționarea sumelor din buget. Propunerea va fi luată în considerație</p>

6. Alocarea sumei de 2000 mln.lei, pentru finantarea Fondului pentru subventionarea producatorilor agricoli, in bugetul de stat pentru 2019. Termen: 100 zile

7. Cel puțin 50 % din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural destinate măsurilor de sprijin prevăzute la art. 17 vor fi alocate pentru finanțarea în avans a proiectelor tinerilor fermieri, femeilor fermiere, precum și producătorilor agricoli mici. Termen: 2019

8. Cel puțin 50 % din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural vor fi alocate pentru finanțarea schemelor de plăți directe la hectar din a.2020. Termen: 2020

9. Aprobarea schemelor de plăți directe la hectar din a.2019. Termen: 2019

10. Elaborarea și Implementarea unui Plan de Acțiuni, care să asigure îndeplinirea condițiilor, conform Art.21 din Legea Nr.276 din 16.12.2016, pentru ca Producătorii Agricoli să poată beneficia de plăți directe la ha. Termen: 2019

11. Categoria de vârstă pentru tinerii fermieri să fie stabilită 18 – 40 ani. Termen: 100 zile

12. Acordarea Primei de Instalare pentru tinerii fermieri de 20000Euro/GT. Termen: 2019

Nu se acceptă: Această propunere se regăsește în măsurile de finanțare solicitate la planificarea Cadrului bugetar pe termen mediu 2020-2022

Nu există o poziție

Nu se acceptă: Nu este subiect PAG și se va ține cont la modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural

Nu se acceptă: Nu este subiect PAG și se prevede să se regăsească în Legea nr. 276/2016 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural

Nu se acceptă: A se vedea propunerea precedentă

Nu se acceptă: Se va regăsi în Planul de acțiuni al MADRM.

Nu se acceptă: Este prevăzută în Legea 276 și în Planul de acțiuni MADRM

Nu se acceptă: Se va ține cont la majorarea Fondului Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural

	<p>13. Sa nu poata beneficia de support din partea statului Solicitantul de subvenții care mai mult de 3 ani calendaristici a obținut subvenții din partea statului, cumulativ pe măsuri în mărime de 3mln.lei. Termen: 2019</p> <p>14. De exclus din Regulamentul de subvenționare condiția obligatorie de posesie a autorizației de utilizare a apei pentru irigare si sa fie substituita cu Extrasul din Registrul Agentiei "Apele Moldovei "cu privire la solicitarea producatorului agricol a eliberarii Autorizatiei de mediu pentru folosinta speciala a apei” Termen: 100 zile</p> <p>15. Să se introducă susținerea financiară a investițiilor la crearea, fondarea, construcția și amenajarea piețelor agricole locale (Centre agroalimentare) (comunale, Regionale) în mărime de 70% de la suma investiției, fondate de catre fermieri. Termen: 2020</p>	<p>Nu se acceptă: Necesită consultări publice suplimentare cu toți potențialii beneficiari de subventii</p> <p>Nu se acceptă: Nu este subiectul PAG, această propunere va fi luată în calcul la modificarea HG nr.455/2017</p> <p>Se acceptă parțial: Prevederile privind crearea, construcția și amenajarea piețelor agricole locale sunt prevăzute în proiectul Regulamentului privind îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural</p>
	<p>Problema și scurta descriere: Implementarea HG 741 din 17 august 2010 ”Cu privire la crearea infrastructurii de piață pentru produsele agroalimentare”</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Construcția Centrului Agroalimentar Chișinău. Termen: 2019</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Lansarea Programului de creare a Centrelor de Excelenta pentru Fermieri pe tot teritoriul tarii care sa includa: Ferme Model; Centre de Informare si Consultanta; Organizatii de Microfinantare; Companii de Asigurare; Laboratoare; Centre Agroalimentare; Entitati pentru acordare Servicii</p>	<p>Nu se acceptă: Nu este subiect PAG</p>
	<p>Compensarea cheltuielilor administrative ale Cooperativelor pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la înființarea lor în baza unor norme și regulamente elaborate de către MADRM și consultate cu organizațiile profesionale din domeniu. Termen: 2019</p>	<p>Nu se acceptă: Nu este argumentarea economică (cine își asuma responsabilitatea pentru activitatea ulterioara a cooperativelor)</p>

	Adoptarea Legii supermarket-elor, care sa prevada ca cel putin 50% din produsele agroalimentare comercializate in supermarketele sa fie de origine autohtona Termen: 2019	Nu se acceptă: Legea este elaboră de către MEI și se află în Parlament
	Excluderea art.90 p.(3.5) din Codul Fiscal, care prevede retinerea impozitului pe venit in marime de 5 % din platile efectuate in folosul perssoanelor fizice, pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural. Termen: 100 zile	Nu se acceptă: Acest impozit nu afectează direct producătorii reali ai acestor produse. Considerăm greșită transpunerea acestui impozit pe seama producătorilor, deoarece va duce la scăderea veniturilor și a calității vieții în mediul rural. Utilizarea acestei proceduri disciplinează financiar colectorii, producătorii și alti agenți economici implicați.
	Produsele agro-alimentare pentru instituțiile preșcolare, de învățământ, instituții din domeniul ocrotirii sănătății, instituții de stat ce țin de Ministerul Apărării, Ministerul de interne, Ministerul Justiției, alte ministere, vor fi achiziționate prin intermediul achizițiilor publice, doar de la producătorii autohtoni, însoțite de acte de proveniență și de calitate. Termen: 100 zile	Nu se acceptă: Achizițiile în cadrul instituțiilor publice se efectuează în baza Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice. Totodată, producătorii autohtoni nu întotdeauna pot asigura în totalitate instituțiile publice cu tot sortimentul și cantitatea produselor agroalimentare.
	Mentinerea in Legea Nr.1308 din 25.09.1997 privind pretul normativ si modul de vanzare-cumparare a pamintului a restrictiei vanzarii terenurilor agricole strainilor, inclusiv si intreprinderilor cu participarea capitalului strain si a fondatorilor nerezidenti ai RM. Termen: 100 zile	Nu se acceptă: Prevederea se regasese în noul Cod funciar.
	Elaborarea și Implimentarea Programului „Casa Tînărului Fermier. Termen: 100 zile	Nu ține de competența MADRM

BM	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.1 <u>Elaborarea și lansarea programelor naționale de dezvoltare sectoriale: a sectorului (i) LAPTE 2019-2025 și PA - 2019-2020, a APICULTURII pentru 2019-2025; a sectorului ACVACULTURA pentru 2020-2026; a sectorului (ii) OVINE și CAPRINE pentru 2020-2026; a sectorului CARNE pentru 2020-2026; a HORTICULTURII pentru 2019 – 2025; a CULTURILOR ETEROOLEAGINOASE și PLANTELOR MEDICINALE pentru perioada 2020-2026:</u></p> <p>- Lansarea programului național de dezvoltare asectorului zootehnic - în conformitate cu recomandările Reperelor de Politici ale Moldovei și sprijinite de proiectul de consultanta IFC</p>	Se acceptă
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.2 <u>Reluarea negocierilor privind extinderea cotelor de export pe piața Uniunii Europene pentru produsele cu potențial sporit:</u></p> <p>- Nu am identificat nicio acțiune care să fie formulată în mod explicit „asigurarea deschiderii pieței UE pentru produsele de origine animală - lapte, păsări de curte, etc.” În schimb, există „negocierea cotelor” pentru produsele exportate în prezent și unele elemente care contribuie la deschiderea la export. , care nu arată explicit intenția. (se poate aborda parțial această intenție).</p>	Se acceptă
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.4 <u>Elaborarea unui document de politici / foaie de parcurs pentru asigurarea managementului durabil al resurselor de sol, apă și hidroameliorație pentru a facilita irigarea terenurilor agricole și accesul producătorilor agricoli la apele de suprafață:</u></p> <p>- Face referire la necesitatea dezvoltării unei foii de parcurs pentru gestionarea resurselor de apă și irigare, recunoscând lipsa actuală de viziune strategică. Aici, BM ar putea ajuta prin diagnosticul nostru de apă continuu. Sunt necesare clarificări suplimentare pentru a înțelege cum va fi elaborată această foaie de parcurs (și cine va ajuta la realizarea studiilor suplimentare necesare pentru a ajunge la un astfel de document)</p>	Nu se acceptă: Nu este subiect PAG

	<p>La subcapitolul <u><i>A.Agricultura și dezvoltare rurală</i></u>, acțiunea nr.9 <u><i>Stimularea constituirii și funcționării Grupurilor de producători agricoli</i></u>: - În conformitate cu activitatea de competiție a agriculturii din Moldova a BM (MACP).</p>	<p>Se acceptă: Modificările la Proiectul de lege privind Grupurile de Producători a fost elaborate de experți contractați de Banca Mondială împreună cu MADRM (executat)</p>
	<p>La subcapitolul <u><i>A.Agricultura și dezvoltare rurală</i></u>, acțiunea nr.12 <u><i>Dezvoltarea sistemului de laboratoare din domeniul lanțului alimentar și hranei pentru animale în Republica Moldova și acreditarea acestora conform cerințelor generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări conform SM SR EN ISO/CEI 17025 (aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Instituțiile Publice și a tarifelor la acestea)</i></u>: - Privind instalarea și acreditarea laboratoarelor - în conformitate cu recomandările MPN și sprijinite de proiectul IFC și WB MACP</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>-La subcapitolul <u><i>A.Agricultura și dezvoltare rurală</i></u>, acțiunea nr.13 <u><i>Armonizarea cadrului normativ național privind sistemul de identificare și înregistrare a animalelor; (i)modificarea Legii nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor (Transpune: Regulamentul nr. 494/98/CE) (ii)modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.507/2012 „Pentru aprobarea unor norme privind identificarea și trasabilitatea animalelor</i></u>: - Privind armonizarea legislației pentru produsele de origine animală - sprijinită de proiectul consultativ IFC.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>-La subcapitolul <u><i>A.Agricultura și dezvoltare rurală</i></u>, acțiunea nr.20 <u><i>LT. Stabilirea cerințelor sanitar-veterinare privind colectarea, transportarea, depozitarea, prelucrarea, folosirea, eliminarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman (Transpune: Regulamentul (CE) nr. 1069/2009)</i></u>: - În conformitate cu recomandările Reperelor de politici ale Moldovei și care urmează să fie abordate de DPO-ul următor.</p>	<p>Nu se acceptă: Considerăm inutilă această acțiunea deoarece aceasta se regăsește în cele 11 acțiuni specificate în PAG și în Planul MADRM privind armonizarea legislației</p>

	<p>-La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.23 <u>LT. Stabilirea cerințelor în ceea ce privește transportul maritim al uleiurilor și al grăsimilor lichide. (Transpune: Regulamentul (UE) nr. 579/2014):</u></p> <p>- Acesta poate afecta permisele în agri, este posibil să oferim câteva sfaturi cu privire la acest aspect în cazul profesiei de veterinar atunci cind structura functionala si institutionala sun replanificate.Noii deja am oferit consultanta prin intermediul IFC Investment Climate Reform</p>	<p>Nu se acceptă: Nu ține de subiectul PAG</p>
	<p>-La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală</u>, acțiunea nr.25 <u>Crearea condițiilor economico-juridice adecvate organizării și desfășurării activităților cu produse de uz fitosanitar și cu fertilizanți. Transpune: Regulamentele UE nr. 1107/2009; nr. 284/2013; nr. 547/2011:</u></p> <p>Ne-ar putea afecta semințele, răsadurile și reforma în materie de îngrășăminte și am dori să revizuim acțiunile sectoriale propuse carear beneficia de lacunele identificate în Regulamentul privind piața de produse a Băncii Mondiale-OCDE din 2019 și analiticele anterioare ale concurenței, inclusiv Memorandumul economic pentru țară din 2019.</p>	<p>Nu se acceptă: Propunerea nu are tangență la condițiile de plasare pe piață a produselor de uz fitosanitar în RM</p>
	<p><u>La subcapitolul B.Dezvoltare Regională:</u> În caz de interes, BM ar putea să se implice pe probleme de dezvoltare regională și urbană, în contextul dialogului cu MADRM și al lucrărilor de apă în curs. Există destul de mult interes pentru problemele de dezvoltare urbană și regională.</p> <p><u>La subcapitolul C.Protecția Mediului:</u> „Amestecul” instituțional actual de agricultură, mediu și dezvoltare rurală s-ar putea să nu fie optim în contextul transpunerii intensive intenționate a acquis-ului de mediu al UE; în cazul în care directivele UE vor fi transpuse în legislația națională, atunci pentru asigurarea unei executări adecvate, este necesar să se creeze instituții destul de similare cu cele din țările UE.</p>	<p>Nu se acceptă: Aceasta nu este o acțiune dar o propunere, astfel nu poate fi inclusă în PAG.</p>

• De exemplu, Acțiunea 2 pentru transpunerea Directivei IPPC necesită instituirea unor autorități de mediu puternice și specializate pentru a putea aplica această legislație complexă - nu există nimic menționat în Planul de acțiune în ceea ce privește aspectele instituționale.

• În ceea ce privește acțiunea propusă 10 - Crearea de mecanisme pentru implementarea directivelor UE privind gestionarea resurselor de apă - există exemple foarte bune și eficiente de multe state membre ale UE, inclusiv România, unde există toate metodologiile și îndrumările necesare, iar acestea ar trebui urmate și pentru Moldova; cu toate acestea, dorim să semnalăm că nimic concret nu este luat în considerare pentru măsuri / acțiuni pentru îmbunătățirea calității apei (atât la suprafață, cât și subterane) pentru uz uman.

Acțiunea 12 - WB revizuieste în prezent proiectul de Cod silvic și va oferi în continuare TA pentru gestionarea durabilă a pădurilor prin TA continuă.

Acțiunea 20 - va afecta reforma autorizațiilor și licențelor susținută de WBG și va trebui să o analizăm.

În ceea ce privește gestionarea riscului în caz de reziliență / catastrofe (DRM), există câteva referințe, în special Acțiunea 31 privind îmbunătățirea abordărilor de rezistență / DRM (prounerile specifice despre primirea mai multor TA, distribuirea celor mai bune practici etc.). După cum știți, angajamentul nostru s-a concentrat până în prezent pe problemele hidrometrului în acest spațiu și, astfel, poate exista potențialul de a lărgi dialogul și suntem pregătiți să oferim sprijin suplimentar pentru reziliență și gestionarea riscurilor în caz de catastrofe.

RĂSPUNS: Nu există nicio viziune cu privire la adaptarea țării la schimbările climatice; și același lucru este valabil și pentru măsurile de atenuare.

Nu se acceptă: în 2018 a fost creată **Agenția de Mediu** (instituție subordonată ministerului) care are principala funcție de implementare a politicii de mediu și a fost reorganizat Inspectoratul Ecologic de Stat în **Inspectoratul pentru protecția mediului** - cu funcții de control a respectării legislației de mediu. La crearea Agenției de Mediu s-a ținut cont de experiența țărilor UE în special de asigurarea implementării/aplicării legislației conform prevederilor Directivelor UE. Este recunoscut faptul că Agenția de Mediu necesită consolidarea esențială a capacităților personalului.

Nu se acceptă: Agenția Apele Moldovei este în proces de reorganizare acțiunea nr. 11 este inclusă în PAG 2019-2020 din Capitoul C. Protecția Mediului.

Nu se acceptă: Agenția Moldsilva este în proces de reorganizare acțiunea nr. 14 este inclusă în PAG 2019-2020 din Capitoul C. Protecția Mediului.

Se acceptă.

La subcapitolul A. Agricultura și dezvoltare rurală, acțiunea nr.10 Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, întru inversarea tendințelor de declin economic și social și a fenomenului de depopularizare a zonelor rurale:

Problema și scurta descriere:

Recomandările detaliate privind integrarea dimensiunii de gen în Regulamentul de acordare a subvențiilor sunt reflectate în documentul de opinie elaborat de CPD. Documentul elaborat vine să argumenteze contextul și importanța sensibilizării documentului de politică publică la necesitățile femeilor și a bărbaților, în special din mediul rural.

Soluția și acțiunile propuse:

Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, întru inversarea tendințelor de declin economic și social și a fenomenului de depopularizare a zonelor rurale, ținând cont de cele mai relevante inegalități de gen.

La subcapitolul B. Dezvoltare Regională, acțiunea nr.1 Monitorizarea și evaluarea impactului proiectelor de dezvoltare regională și de mediu susținute din fonduri naționale:

- Indicatori: Raportul de evaluare elaborat și publicat, ce va oferi date statistice cu referire la beneficiari, dezagregate în funcție de sex, corelate cu alte subcategorii relevante de date (de ex: rural-urban, categorii de vârstă, nivelul socio-economic, etnie, dizabilitate, nivelul educațional etc.).

La subcapitolul B. Dezvoltare Regională, acțiunea nr.3 Aprobarea și promovarea noului concept al politicii de dezvoltare regională focusată pe stimularea economică și creșterea competitivității regiunilor pentru perioada 2019-2030:

Nu se sceptoră:

La elaborarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural s-a ținut cont de egalitatea de gen, proiectul a fost consultat cu societatea civilă.

Se acceptă

	<p>- Aprobarea și promovarea noului concept al politicii de dezvoltare regională focusată pe stimularea economică și creșterea competitivității regiunilor pentru perioada 2019-2030, în corespundere cu cele mai relevante inegalități de gen înregistrate în această sferă.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>ANSA</p>	<p>La subcapitolul <u><i>A.Agricultura și dezvoltare rurală</i></u>, acțiunea nr.12 <u><i>Dezvoltarea sistemului de laboratoare din domeniul lanțului alimentar și hranei pentru animale în Republica Moldova și acreditarea acestora conform cerințelor generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări conform SM SR EN ISO/CEI 17025 (aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Instituțiile Publice și a tarifelor la acestea):</i></u></p> <p>Problema și scurta descriere: Acțiunea este specifică pentru activitatea ANSA care implementează politicile MADRM.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Implicarea MADRM in sistemele de laboratoare ar rezulta cu: a) Suportul in reorganizarea sistemului de diagnostic de laborator (finantare/baza legala de activitate) pentru a fi ajust la cerintele impuse de AA/DCFTA si WTO. b) Diversificarea serviciilor oferite pentru grupurile de producatorii si procesatorii locali. c) Modalitatea de suport (subventionare) pentru mentinerea tarifelor pentru serviciile de laborator la un nivel accesibil. d) Reevaluarea sistemului de achizitii pentru consumabilile de laborator pentru a exclude intelegerile de cartel sau monopolul, ce au un impact negativ asupra formarii tarifului.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Problema și scurta descriere: În urma analizei efectuate în cadrul ANSA și a altor autorități implicate în procesele destinate automatizării, a fost concluzionat lipsa unor instrumente TIC orientate spre automatizarea fluxurilor de lucru, procesele decurg anevoios,</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>din cauza lucrului preponderent pe suport de hârtie, în regim manual.</p> <p>Sistemele informationale gestioneaza întreg fluxul de lucru, cererile de analize și înregistrările probelor prelevate, codificarea acestora, înregistrarea rezultatelor testelor de laborator, precum și oferirea unui instrument de gestionare a activităților colaboratorilor, ar spori semnificativ eficacitatea și viteza de procesare.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse:</p> <p>Legalizarea (aprobarea prin HG) a sistemelor informationale (LIMS/MMSV etc.) dezvoltate cu suportul partenerilor externi pentru desfasurarea activitatilor stipulate în AA/DCFTA și crearea unei baze legale pentru implementarea lor la scara larga.</p>	
<p>Secretariatul Consiliului Economic pe lângă PM</p>	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală:</u></p> <p>Colaborarea cu comisiile parlamentare de profil în vederea organizării consultărilor și promovării proiectului de lege nr. 115 din 10.04.2018, privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.</p> <p>Proiectul este înregistrat în Parlament cu nr. 115 din 10.04.2018 și a fost votat în I-a lectură. Adoptarea Legii respective va constitui baza normativă , inclusiv pentru incinerarea deșeurilor animale în Moldova, care la moment este ilegală în Moldova, limitând astfel entitățile economice la capitolul instrumentelor de prelucrare a deșeurilor.</p> <p>Indicator: Poziția Guvernului în comisiile parlamentare de profil – înaintată.</p> <p>Termen: Septembrie 2019</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiunea este depășită în timp. Proiectul prenotat urmează să fie examinat în lectura II în sesiunea de toamnă.</p>
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală:</u></p> <p>Finalizarea negocierilor cu Comisia Europeană în vederea obținerii permisiunii pentru tranzitul de produse compuse (ex. înghețată) prin țările UE.</p>	<p>Se acceptă: Cu mențiunea că termenul de realizare se extinde până în iunie 2020.</p>
	<p>La subcapitolul <u>A.Agricultura și dezvoltare rurală:</u></p> <p>Modificarea cadrului normativ secundar în vederea facilitării plasării pe piața internă a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților marcați cu mențiunea „CE”.</p> <p>1. Hotărîrea Guvernului nr. 897 din 08.12.1994 cu privire la aprobarea și utilizarea în agricultură a produselor de uz</p>	<p>Nu se acceptă: Se necesita consultari publice suplimentare pentru definitivarea unei pozitii comune</p>

<p>fitosanitar și a fertilizanților;</p> <p>2. Hotărîrea Guvernului nr. 200 din 27 martie 1995 despre aprobarea Regulamentului cu privire la tarifele pentru executarea lucrărilor de cercetare-testare-experimentare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și modul de utilizarea a mijloacelor bănești;</p> <p>3. Hotărîrea Guvernului nr. 1045 din 05.10.2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților;</p> <p>4. Hotărîrea Guvernului nr. 1307 din 12.12.2005 cu privire la aprobarea Regulamentului privind atestarea și omologarea de stat a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pentru utilizare în agricultură și silvicultură,</p> <p>5. Hotărîrea Guvernului nr. 970 din 17.11.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind crearea și funcționarea ghișeului unic pentru eliberarea certificatului fitosanitar pentru export/reexport.</p> <p>Indicator: Cadrul normativ secundar privind plasarea pe piața internă a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților marcați cu mențiunea „CE” –aprobat.</p> <p>Termen: Decembrie 2019</p>	
<p>La subcapitolul <u><i>A. Agricultură și dezvoltare rurală:</i></u> Colaborarea cu comisiile parlamentare de profil în vederea organizării consultărilor și promovării proiectului de lege nr. 169 din 25.05.2018, în scopul facilitării accesului la apă pentru irigare. În cadrul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru au fost elaborate amendamente la legislație care urmează să simplifice procedura de accesare a apei pentru irigare și prevăd sancțiuni pentru deținătorii iazurilor în cazul îngădirii ilegale a accesului la apă. Modificările respective au fost expediate Parlamentului prin proiectul de lege nr. 169 din 25.05.18, care a fost votat în I-a lectură.</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiune depășită</p>

Indicator: Poziția Guvernului în comisiile parlamentare de profil – înaintată.

Termen: Septembrie 2019

La subcapitolul A.Agricultura și dezvoltare rurală:
Extinderea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 279 din 15.12.2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare și aprobarea cadrului normativ secundar.

Acțiunile necesare includ:

- extinderea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 279 pentru produsele afectate de cadrul normativ de implementare;
- aprobarea cadrului de reglementare necesar implementării legii;
- crearea infrastructurii de laboratoare și acreditarea acestora;
- suspendarea controalelor ANSA pe aspecte ce țin de respectarea Legii nr.279 până la adaptarea cadrului normativ de implementare.

Indicator: Proiect de extindere a termenului de intrare în vigoare a legii și cadru normativ secundar – aprobate.

Termen: Octombrie 2019

La subcapitolul B.Dezvoltare Regională:

Problema și scurta descriere:

Lipsa reglementărilor tarifelor duce la aplicarea unor tarife discreționare agenților economici din partea SA ”Apa Canal Chișinău”, care sunt adesea nejustificate și exagerate, fiind create condiții de concurență neloială pentru agenții economici și riscuri pentru activitatea economică.

Soluția și acțiunile propuse:

Modificarea cadrului normativ în vederea reglementării clare și echitabile a tarifelor pentru serviciile de epurare a apelor uzate, deversate în sistemul de canalizare.

Se acceptă: Cu mențiunea că termenul se extinde până în iunie 2020.

Nu se acceptă: Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM

<p>„Caroma Nord”</p>	<p>La subcapitolul <i>B. Dezvoltare Regională</i>, acțiunea nr.2 <i>Monitorizarea și evaluarea impactului proiectelor de dezvoltare regională și de mediu susținute din fonduri naționale</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propune de a include la această acțiune subacțiunea de transpunere a Directivei cadru UE –APA a Documentului de orientare privind procesele de tratare a apelor uzate și a tehnologiilor adecvate pentru condițiile Moldovei 	<p>Nu se acceptă: Directiva cadru UE cu privire la ape este transpusă în legislația națională: Legea apelor nr.272/2011, HG 950/2013 care este în proces de modificare pentru continuarea transpunerii Directivei și este în proces de elaborare Metodologia de determinare a aglomerărilor și a zonelor sensibile.</p>
<p>Societatea Ecologică ”BIOTICA”</p>	<p>La subcapitolul <i>C. Protecția Mediului</i>:</p> <p>Se va completa cu 3 acțiuni noi și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „ Implementarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1467 din 30.12.2016 pentru asigurarea ținării Registrului electronic”; ➤ „ Inaugurarea Administrației Parcului Național - Orhei” și „Inaugurarea Administrației Rezervației biosferei - Prutul de Jos”. ➤ Totodată, considerăm important să precizăm că nu doar în subcapitolul C. Protecția Mediului”, dar în tot textul Planului se axează pe prevederi ”soft” și se evită prevederile cu component ”hard”. Înțelegem că este mai simplu să gestionezi procesul elaborării și promovării unor acte normative, dar pentru asigurarea gestionării eficiente a unei țări este important anume componentul ”hard”, cetățenii fiind interesați când și câte drumuri vor fi reparate sau construite potrivit programelor respective ca fiind prioritare ale Guvernului, când se va asigura funcționarea gazoductului Ro- Md, care sunt termenii implementării interconexiunii energetice, cum se vor gestiona ariile naturale protejate ceea ce la moment este sub orice nivel, cum se vor implementa proiectele de asigurare cu apă potabilă și canalizare în localitățile țării etc. 	<p>Nu se acceptă: Acțiunea este prevăzută în activitățile privind Reformarea Agenției „Moldsilva”</p> <p>Nu se acceptă: Acțiunea este prevăzută în activitățile privind Reformarea Agenției „Moldsilva”</p> <p>Nu se acceptă: În conformitate cu HG nr. 695/2017, Ministerul este responsabil de elaborarea și promovarea politicilor în domeniile pe care le gestionează. De implementarea politicilor sunt responsabile instituțiile subordonate și alte instituții de specialitate. Respectiv, acțiunile care presupun acțiuni hard fie se regăsesc în planurile de acțiuni al instituțiilor implementatoare, fie se regăsesc în Planul de acțiuni al Ministerului.</p>
<p>ILIA Trombițki Executive Director Eco-TIRAS Intl. Assn. of [Dniester] River Keepers</p>	<p>La subcapitolul <i>C. Protecția Mediului</i> se propune includerea acțiunilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptarea Planului de Acțiuni pentru implementarea Convenției Aarhus pentru 2019-2023. 	<p>Nu se acceptă: MADRM la data de 11.07.2019 a inițiat crearea Grupului de lucru pentru Implementarea Convenției Aarhus la nivel național, fiind înaintată solicitarea de nominalizare a reprezentantului din cadrul ministerelor, autorităților</p>

- Îmbunătățirii accesului la informația de mediu prin perfectarea legislației existente (HG nr. 330/2006 și HG. nr.1467/2016). Dat fiind faptul că, sînt restanțe serioase pentru implementare Convenției Aarhus, cazul va fi discutat în noiembrie 2019 la Comitetul de Supraveghere a implementării Convenției în Geneva și în orice caz această recomandarea va fi adoptată.

administrative de mediu, ONG-uri și asociații obștești de mediu. Urmare a recepționării de către MADRM a nominalizărilor, Grupul de lucru respectiv va fi aprobat prin Ordinul ministrului. Respectiv, Grupul de lucru va elabora Planul de acțiuni pentru implementarea Convenției Aarhus pentru anii 2019 – 2023, care va fi la fel aprobat prin Ordinul ministrului. Respectiv, nu este necesară includerea în Planul de acțiuni al Guvernului a acțiunii propuse.

Nu se acceptă: Accesul publicului la informația de mediu este reglementată de Regulamentul, aprobat prin HG nr. 1467 din 30.12.2016, iar în ce privește eventual modificarea acestuia se va pune în discuție în cadrul Grupului de lucru creat la MADRM pentru elaborarea planului de acțiuni pentru implementarea Convenției Aarhus.

Cît privește necesitatea modificării HG nr. 330 din 03.04.2006 „Pentru aprobarea nomenclatoarelor serviciilor prestate gratuit și contra plată de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat și a modului de utilizare a mijloacelor speciale ale Serviciului Hidrometeorologic de Stat”, aceste propuneri la fel vor fi examinate în cadrul activităților planificate în cadrul Grupului de lucru, aprobat prin Ordinul ministrului, cu ulterioara promovare la caz a modificărilor respective.

Respectiv, nu este necesar includerea în Planul de acțiuni a Guvernului pentru anii 2019-2020, deoarece acțiunile respective vor apărea doar urmare a deciziilor luate în cadrul Grupului de lucru.

<p>Andrei Isac Membrul Grupului de lucru interministerial pentru dezvoltarea durabilă și economia verde</p>	<p>1. Planul de Activitate a Guvernului nu include sau nu face referința la indicatori-țintă calitativi sau ODD - din ce reiese, ca nu va fi posibilă evaluarea directă a performanțelor calitative ale impactului/contribuției acestui PAG 2019-2020 la atingerea ODD în RM și, astfel, la atingerea performanțelor în sectoarele economiei, îmbunătățirea mediului de trai și al calitatii mediului înconjurător în țară.</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederile date se regăsesc în activitățile din Planul de acțiuni al MADRM și se vor regăsi la ajustarea documentelor de politici sectoriale.</p>
<p>Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”)</p>	<p><u>La subcapitolul C. Protecția Mediului:</u> Problema și scurta descriere: Instituirea reglementărilor în ce privește incinerarea și coincinerarea deșeurilor Cadrul normativ în vigoare nu permite incinerarea și coincinerarea unor deșeuri. Amendarea actelor legislative și adoptarea actelor subordonate de punere în aplicare a legii, ar permite armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, acțiuni care vor reduce acumularea deșeurilor, obținerea energiei și a componentelor reciclabili din deșeuri de producție și menajere. Soluția și acțiunile propuse: Modificarea Legii 209/2016 privind deșeurile și adoptarea actelor subordonate de punere în aplicare</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederile se regăsesc în proiectul de lege privind subprodusele care se află în Parlament</p>
	<p><u>La subcapitolul C. Protecția Mediului:</u> Problema și scurta descriere: Revizuirea cadrului normativ care reglementează categoriile de deșeuri de echipamente electrice și electronice Mediul de afaceri a salutat inițiativa de reglementare a raporturilor aferente gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice. Totuși, având în vedere existența mai multor neclarități și incoerențe juridice care îngreunează punerea în aplicare a prevederilor din Hotărârea Guvernului 212/2018, se consideră necesar clarificarea și modificarea unor prevederi care prezintă lacune. Soluția și acțiunile propuse: Modificarea Hotărârii Guvernului nr.212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM</p>

	<p><u>La subcapitolul C.Protecția Mediului:</u> Problema și scurta descriere: Instituirea reglementărilor în ce privește calculul tarifelor la apa uzată Amendarea HG 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisarii de apă pentru localitățile urbane și rurale, urmează a fi efectuată până la data de 08.09.2019, conform Legii 322/2018. Soluția și acțiunile propuse: Modificarea Hotărârii Guvernului 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisarii de apă pentru localitățile urbane și rurale</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM</p>
	<p><u>La subcapitolul C.Protecția Mediului:</u> Problema și scurta descriere: Prelungirea termenului de intrare în vigoare a unor norme din Legea 279/2017 Soluția și acțiunile propuse: Modificarea Legii 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare</p>	<p>Se acceptă: Cu următoarea formulare: „Prelungirea termenului de intrare în vigoare a normelor privind declarația nutrițională prevăzută la secțiunea 3 a capitolului IV din Legea 279/2017 în vederea ajustării cadrului normativ național”</p>
	<p><u>La subcapitolul A.Protecția Mediului:</u> Problema și scurta descriere: Adoptarea actelor normative subordonate Legii 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare Deși Guvernul urma să adopte o serie de regulamente în ce privește metodologia de calcul a valorii nutriționale până la 12.01.2019, acestea nu au fost adoptate. De altfel, industria este obligată să publice declarația nutrițională până pe 12.01.2020, în condițiile actuale urmând a casa stocuri importante de ambalaje/etichete și rămâne sub riscul interzicerii plasării pe piață a respectivelor produse. Soluția și acțiunile propuse: Adoptarea unui act normativ (HG)</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiunea necesită a fi exclusă deoarece prevederile se vor regăsi în acțiunea precedentă.</p>
	<p>Problema și scurta descriere:</p>	<p>Se acceptă: Cu următoarea formulare: „Finalizarea negocierilor cu Comisia Europeană în vederea</p>

	<p>Crearea condițiilor de export a produselor compuse în Uniunea Europeană Intensificarea procesului de crearea a condițiilor necesare în vederea permitterii exportului de produse compuse în Uniunea Europeană constituie o prioritate pentru mediul de afaceri care va permite lărgirea pieței de desfacere a produselor autohtone. Soluția și acțiunile propuse:</p>	obținerii permisiunii pentru tranzitul de produse compuse (ex. înghețată) prin țările UE
	<p>Problema și scurta descriere: Implementarea sistemului de analiză a riscurilor la introducerea bunurilor supuse controlului ANSA la frontieră Conform pct. 18 HG 938/2018 „<i>În cadrul controlului sanitar-veterinar, controlului fitosanitar, controlului pentru siguranța alimentelor și controlului produselor de uz fitosanitar și fertilizanți Agenția aplică selectivitatea, inclusiv automatizată, care este un proces bazat pe analiza riscurilor, profiluri și indicatori de risc, examinare a documentelor, supraveghere și tehnici de informare, care presupun identificarea riscurilor sau constatarea respectării legislației naționale.</i>” La moment, nu au fost identificate careva acte normative sau proiecte de acte normative care ar stabili modalitatea de creare și funcționare a sistemului de analiză a riscurilor pentru determinarea tipului de control ce urmează a fi efectuat de către inspectorii ANSA. Soluția și acțiunile propuse: Adoptarea unui act normativ (HG)</p>	Nu se acceptă: Responsabil MEI
	<p>Problema și scurta descriere: Stimularea finanțării prin leasing a producătorilor agricoli Reglementările actuale prevăd faptul că în cazul procurării unor categorii de bunuri, prin intermediul companiilor de leasing, producătorul agricol va avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a bunului. Considerăm că o asemenea măsură nu stimulează într-un mod suficient producătorii agricoli să procure bunuri prin încheierea contractelor de leasing. Din aceste considerente, se propune analiza oportunității beneficierei de subvențiile prevăzute în cadrul unor submăsuri,</p>	Nu se acceptă: Proprietar al bunului este compania de leasing , beneficiarul devine proprietar al bunului doar la achitarea integrală a bunului.

	<p>până la momentul obținerii dreptului de proprietate, subvenția calculându-se reieșind din costul tehnicii și utilajului prevăzut în contract.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Modificarea HG 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural</p>	
<p>Proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale”, reprezentanții GIZ</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea B „Dezvoltarea Regională”</i></p> <p>Evaluarea intermediară a Strategiei naționale privind dezvoltarea regională 2016-2020.</p>	<p>Nu se acceptă: Deoarece această acțiune este realizată la nivel de minister și se regăsește în planul de acțiuni al MADRM 2019.</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea B „Dezvoltarea Regională”</i></p> <p>Elaborarea noii Strategii privind dezvoltarea regională post 2020.</p>	<p>Nu se acceptă: Întrucât Planul de acțiuni al Guvernului este setat până în iunie 2020, realizarea acestei propuneri depășește termenul limită de realizare a Planului de acțiuni și din aceste considerente nu se regăsește în acest plan.</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea B „Dezvoltarea Regională”</i></p> <p>Elaborarea Proiectului secțiunii specializate a Planului de de amenajare a teritoriului național „Apă și sanitație”. Termen: septembrie 2020</p>	<p>Se acceptă: Se acceptă doar Inițierea elanborării proiectului secțiunii specializate a Planului de de amenajare a teritoriului național „Apă și sanitație”, deoarece termenul propus pentru elaborarea acestuia (septembrie 2020) depășește termenul de reaizare a Planului de acțiuni al Guvernului.</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea B „Dezvoltarea Regională”</i></p> <p>Elabprarea și aprobarea amendamentelor la Legea cu privire la dezvoltarea regională. Va fi aprobată prin HG. Termen: Iunie 2020.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Nu se regăsește acțiunea privind Evaluarea implementării Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Evaluarea implementării Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor. Termen: Decembrie 2019.</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiunea va fi realizată la nivel de Minister cu includerea acesteia în Planul de acțiuni al MADRM</p>

	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Nu se regăsește acțiune privind Actualizarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului de acțiuni.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Actualizarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului de acțiuni. Aprobata prin HG. Termen: Aprilie 2020.</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiunea va fi realizată la nivel de Minister cu includerea acesteia în Planul de acțiuni al MADRM</p>
<p>Reprezentantul Asociației Business-ul European</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: În plan nu se regăsește modificări la art. 17 din Legea 209/2016 și promovarea proiectului privind subprodusele de origine animală</p> <p>Soluția și acțiunile propuse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Amenamente la Legea 209/2016 2. Avansarea promovării proiectului de Lege privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman. 	<p>Nu se acceptă: Acțiunea este depășită deoarece proiectul de lege în vederea modificării art. 17 se află în Parlament.</p>
<p>Agenția Apele Moldovei</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Implementarea acordului dintre Republica Moldova și România privind gestionarea bazinului râului Prut</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”,</i> <i>Acțiunea „Elaborarea Cadastrului de stat al apelor (structura și conținutul)”</i> se propune reformularea acțiunii după cum urmează: „Aprobarea Conceptului Sistemului informațional Cadastrul de stat al apelor”</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”,</i> <i>Acțiunea „Crearea Sistemului informațional automatizat pentru administrarea acestuia”</i> se propune păstrarea acestei acțiuni separată de acțiunea precedentă.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>SEIS II National Assistant in Moldova</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Sistemului Integrat de Informatii de Mediu nu se regăsește în plan.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Se propune a fi inclus acest sistem în plan deoarece pentru implementarea sistemului integrat de informatii de mediu exista actual suport in cadrul proiectului regional ENI SEIS II East – “Sistem Partajat de Informatii referitoare la Mediu (SPIM)” – finanțat de UE prin Agentia Europeana de Mediu si implementat in RM de catre Agentia de Mediu (pina in Aprilie 2019 de MADRM in sa preluat de AM) si Biroul National de Statistica. SPIM este o initiativa in vederea modernizarii si simplificarii colectarii, schimbului si utilizarii datelor si informatiilor necesare pentru elaborarea si implementarea politicilor de mediu bazate pe acces, partajare și interoperabilitate.</p>	<p>Nu se acceptă: Acțiunea se regăste în Planul de acțiuni al MADRM.</p>
<p>Ina Coșeru AO Centrul National de Mediu</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Recomandă pentru includere în Programul de Acțiuni al Guvernului pentru 2019-2020 următoarele propuneri.</p> <p>Soluția și acțiunile propuse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Restructurarea Fondului Ecologic Național, cu un audit al tuturor proiectelor finanțate din Fond. Selectarea proiectelor prin concurs după restructurare (comisia de selectare să fie formată din 3 reprezentanți ai ministerelor relevante, 3 membrii ai societății civile, 3 membri ai sectorul științific, cu implicarea în calitate de observatori ai donatorilor care susțin activități de mediu din țară), și nu după criterii politice. Domeniile de finanțare să fie strict legate de protecția mediului (canalizare și stații de epurare, managementul deșeurilor, 	<p>Nu se acceptă:Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM</p>

protecția biodiversității, reîmpădurire, măsuri de adaptare la schimbări climatice, educație ecologică).

2. Creșterea suprafețelor împădurite prin lansarea Campaniei de Plantare a fâșiilor de protecție a râurilor în zonele riverane ”PLANTEAZĂ-ȚI VIITORUL!”, începînd cu anul 2019, cu implicarea tuturor primăriilor, școlilor și a organizațiilor societății civile. Măsurile de protecție a plantațiilor trebuie să fie întreprinse de primarii localităților în colaborare cu Inspecțiile pentru Protecția Mediului, inspectoratele de poliție și organizațiile societății civile. Campania din 2019 poate fi organizată în colaborare cu cele 16 Comitete de sub-bazin, create în 2012-2018 (pe r. Răut, Bîc, Ichel, Ciuhur, Larga, Tigheci, Botna, Naslavcea-Vasilcău, Frumoasa—Crihana, Șovăț, Delia, Ialpuș).
3. Să fie finisată reforma instituțiilor subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului – Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția de Mediu cu angajarea personalului calificat pentru a îndeplini întocmai obligațiunile.
4. Elaborarea instrumentelor financiare pentru facilitarea accesului la mașini cu motor hibrid/electric în rândurile consumatorilor individuali, precum și pentru procurarea transportului în comun de către primăriile din țară și agenții economici. Elaborarea și aplicarea instrumentelor financiare (credite preferențiale) pentru agenții economici cu scopul de a construi stații de epurare ale apelor uzate la întreprinderi, inclusiv în Zone Economice Libere (cu revizuirea legislației privind activitatea Zonei Economice Libere, care trebuie să respecte standarde de protecție a mediului).
5. Să fie inclusă construcția stației de epurare a apelor uzate pentru mun.Soroca și un poligon de stocare a deșeurilor

Se acceptă

Nu se acceptă: Acțiunea este îndeplinită HG nr. 548/2018 și HG nr. 549/2018

Nu se acceptă: Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM

Nu se acceptă: Această acțiune a fost deja planificată în CBTM 2020-2022.

	<p>menajere solide conform Strategiei de Gestionare a Deșeurilor pentru 2013-2027 în CBTM 2020.</p> <p>6. Promovarea și implementarea măsurilor de epurare ale apelor uzate în localități rurale, cu un număr de populație mai mic, care nu vor fi conectați în viitorul apropiat la sistemele regionale de canalizare și epurare ale apelor uzate. ApaSan a elaborat un ghid care servește drept Biblie în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă: Prevederile se vor regăsi în Planul de acțiuni al MADRM</p>
<p>Agencia de dezvoltare austriacă</p>	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”, acțiunea Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare Agenției „Apele Moldovei” se propune să fie incluse prevederile care stabilesc gestionarea apelor pe principiul bazinier.</i></p>	<p>Se acceptă</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Nu se regăsește în plan Concepului cadru al Sistemului informațional de mediu. Acest concept a fost elaborat, deci rămâne de promovat și ulterior de aprobat</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Aprobarea concepului cadrul al Sistemului informațional de mediu</p>	<p>Nu se acceptă: Se regăsește în Planul de acțiun MADRM</p>
	<p><i>La capitolul VII, secțiunea C „Protecția Mediului”</i></p> <p>Problema și scurta descriere: Cu referire la pct. 7, Planurile privind gestionarea riscurilor la secetă. Ele sunt elaborate, urmează a fi promovate și ulterior aprobate</p> <p>Soluția și acțiunile propuse: Aprobarea a două planuri privind gestionarea riscurilor la secetă</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>		
<p>Agencia Publice</p>	<p>Proprietății</p> <p><i>La capitolul IV Infrastructură și Economie, sub.B. Administrarea proprietatii publicem, solicită includerea unor acțiuni noi:</i></p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece acțiunea propusă are termenul de realizare Trim.IV 2020, Planul e pana în iunie 2020.</p>

	a). <i>Aprobarea listelor bunurilor imobile delimitate după apartenență și domenii</i> , ca indicatori al realizării stabilili - Listele bunurilor imobile proprietate de stat, aprobate prin HG, cu termen de realizare - trimestrul IV, 2020, instituția responsabilă - Agenția Proprietății Publice.	
	b). <i>Modificarea cadrului legal în domeniul delimitării în aspectul determinării apartenenței blocurilor locative și terenurilor aferente acestora, precum și bazinelor acvatice (lacuri) amplasate în limita hotarului UAT de nivelul I, ca proprietate a administrației publice locale.</i> , ca indicator de realizare - Modificări aprobate, termenul - trimestrul IV 2020, instituții responsabile fiind, MEI, APP, ARFC	Nu se acceptă. Deoarece acțiunea propusă are termenul de realizare Trim.IV 2020, Planul e până în iunie 2020.
	Totodată menționăm că, acțiunea nr. 5 din proiectul Planului de acțiuni „ <i>Promovarea reglementărilor ce țin de eficientizarea principiilor de guvernare corporativă a întreprinderilor din proprietatea statului (Consiliile de Administrare a întreprinderilor de stat)</i> ” - este contrară prevederilor art. 19 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 2461/2017 cu privire la întreprinderea de stat și municipală care stipulează că, în termen de până la 24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va iniția reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare prevăzute de legislație.	Nu se acceptă. Acțiunea a fost deja reformulată.
	Concomitent propunem expunerea acțiunii nr.1 din proiectul Planului de acțiuni, în următoarea redacție: <i>"Evaluarea proiectelor de privatizare, concesiune și PPP aprobate în ultimii 5 ani în vederea identificării lacunelor și riscurilor de fraudă a patrimoniului statului"</i> .	Se acceptă. Acțiunea a fost redenumită în redacția propusă.
	Totodată considerăm că, pentru realizarea acțiunii nr. 4 din Plan „ <i>Elaborarea unui mapping al tuturor întreprinderilor din proprietatea statului în subordinea APP</i> ” urmează să fie stabilit termenul - ianuarie 2020.	Nu se acceptă. Acțiunea a fost deja reformulată.
	În același timp propunem ca pentru realizarea acțiunii nr. 9 din Plan „ <i>Proiectul hotărârii Guvernului de modificare a HG nr. 675/2008 cu privire la Registrul patrimoniului public (care se permite identificarea tipului de autoritate/instituție publică (bugetară sau la autogestiuie)</i> ” să fie stabilit termenul - trimestrul II 2020.	Nu se acceptă. Acțiunea respectivă a fost exclusă din plan.

Agenția de Investiții	-La subcapitolul <i>A.Mediul de afaceri</i> , la pct 10. solicităm completarea compartimentului “instituții responsabile ” cu Agenția de Investiții.	Nu se acceptă. Acțiunea respectivă a fost exclusă din plan.
	Se solicita cu completarea unei acțiuni noi “ <i>Elaborarea și aprobarea proiectului HG privind aprobarea modului de utilizare a Brandului de țară</i> ” indicator- Hotarire de guvern, termen-martie 2020, instituția responsabilă –MEI, AI	Nu se acceptă. Utilizarea și protecția mărcilor de stat sunt reglementate de Legea nr. 38/29 februarie 2008 „Privind protecția mărcilor” și Hotărârea Guvernului nr. 852/2001 „Cu privire la modul de folosire a mărcilor–proprietate de stat”. Elaborarea suplimentară a unui Regulament de utilizare a brandului de țară trebuie să fie însoțită de argumente concrete privind necesitatea acestuia. Totodată, dacă se impun agenților economici anumite norme juridice sau obligațiuni financiare, proiectul trebuie să fie însoțit de Analiza Impactului de Reglementare (AIR) a activității de întreprinzător.
	Se solicita cu completarea unei acțiuni noi: “ <i>elaborarea și aprobarea proiectului HG privind aprobarea normelor metodologice privind instituirea , aprobarea și înregistrarea rutelor turistice</i> ” indicator- Hotarire de guvern, termen-martie 2020, instituția responsabilă –MEI, AI	Nu se acceptă. În conformitate cu art. 6 lit. n) din Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, Ministerul Economiei și Infrastructurii <i>elaborează norme metodologice privind instituirea rutelor turistice și aprobă rutele turistice conform legislației</i> . Totodată, atribuția de aprobare a rutelor turistice este improprie Ministerului, care este responsabil de elaborare politici. Respectiv, este necesară modificarea Legii nr. 352/2006, în cadrul căreia urmează să fie stabilită autoritatea care aprobă rutele turistice (eventual, Agenția de Investiții sau Agenția Servicii Publice, după care poate fi inițiată elaborarea proiectului hotărârii de Guvern. <u>De ordin general.</u> 1) În conformitate cu prevederile alin. (1), lit. a), art. 14 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative “ <i>Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea</i>

		<p><i>executării legilor</i>". Suplimentar, conform alin. (1) al art. 25 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea proiectelor respective, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acestora privind inițierea elaborării unui act normativ.</p> <p>2) În conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 5 din Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, "Politica de stat în domeniul turismului este elaborată de Ministerul Economiei și Infrastructurii". În acest sens, din partea Agenției de Investiții nu au parvenit propuneri de elaborare a actelor normative indicate Sintează.</p>
	<p><i>La capitolul VIII Politica externa, redenumirea acțiunii la pct.28 din "organizarea misiunilor oamenilor de afaceri din/in RM" în "organizarea forumurilor (B2B și B2G) și misiunilor oamenilor de afaceri din/in RM".</i></p>	<p>Se acceptă. Acțiunea a fost redenumită în redacția propusă.</p>
	<p><i>La capitolul VIII Politica externa, redenumirea acțiunii la pct.29 după cum urmează "Promovarea climatului investițional și a oportunităților investiționale de export și turism în cadrul a diferite Platforme naționale și internaționale (Moldova Business Week, Moldova Automotive Days, Moldova Day Beijing Expo, Dubai Expo 2020, Bloomberg Business Forum.</i></p> <p><i>Participarea Primului Ministru la diferite evenimente/Platforme economice internaționale, precum: World Economic Forum, Davos"</i></p>	<p>Se acceptă. Acțiunea a fost redenumită în redacția propusă.</p>
	<p><i>La capitolul VIII Politica externa se solicita cu completarea unei acțiuni noi: "Fortificarea și implementarea Diplomatiei Economice" indicator- Instrumente de promovare și acțiuni de instruire, termen-iunie 2020, institutii responsabile- MEI, AI, MAEIE.</i></p>	<p>Se acceptă. Acțiunea a fost inclusă în plan.</p>
Agencia Servicii Publice	<p><i>La subcapitolul A.Mediul de afaceri, la pct 13 "Asigurarea funcționalității SIA „Registrul de stat al controalelor" nu ține</i></p>	<p>Se acceptă.</p>

	de competența ASP. Legea 131/2012 reglementează – <i>domeniul de competența al MEI</i> . Totodată legea prevedeținerea Registrului de stat de Cancelaria de Stat. În acest sens, solicităm excluderea ASP din lista instituțiilor responsabile.	ASP a fost exclus din lista instituțiilor responsabile de implementare.
	Trebuie să fie îmbunătățite conexiunile de transport feroviar din întreaga țară pentru a crește și a diversifica transportul de mărfuri și mobilitatea persoanelor.	Se acceptă. Restructurarea și reorganizarea sectorului feroviar urmează a fi efectuată prin promovarea Codului transportului feroviar al Republicii Moldova.
	Asigurarea securității energetice, interconectării și diversificării surselor de energie, precum și asigurarea transparenței în achizițiile de energie și excluderea intervenției statului	Se acceptă , datorită faptului că acțiunile propuse, ce țin nemijlocit de competența Guvernului, se regăsesc deja în PAG.
	Sprijinirea dezvoltării sectorului de telecomunicații prin excluderea sistemului de impozitare învechit	Nu se acceptă. Conform pct. 3.5. din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a industriei tehnologiei informației, aprobat prin HG nr.904/2018, pentru anul 2020 este prevăzută revederea mecanismului de colectare și utilizare a taxei impuse prestatorilor de servicii de telefonie mobilă și elaborarea mecanismului de finanțare a proiectelor educaționale în domeniul TI, inovației TIC și antreprenariat TI. Deoarece aspectele abordate se soluționează prin acțiunea prevăzută în HG nr.904/2018, nu este oportun completarea prezentului Plan cu acțiunile la subiectul abordat.
	<i>Acțiuni aferente DCFTA</i> Asigurarea unei gestionări adecvate a mecanismului de distribuire a cotelor, în special pentru importurile din UE	Mecanismul de distribuție a contingentelor tarifare la import va fi revizuit prin prisma majorării acestora în baza DCFTA (Instituții responsabile MADRM și MEI)
	Asigurarea respectării normelor internaționale privind concurența în cadrul legislativ privind comerțul intern	Se acceptă. La <i>Capitolul IV Economie și Infrastructură, subcapitolul A Mediul de Afaceri pct.4</i> este stabilită acțiunea “Eficientizarea activității de întreprinzător și promovarea competiției loiale prin revizuirea Legii nr.231/2010 privind comerțul interior”, și la elaborarea proiectului de lege se va ține de cont de prounerea dată.

		Termenul de executare este iunie 2010, responsabil Ministerul Economiei Infrastructurii.
	Lupta împotriva controlului neformal exercitat asupra anumitor domenii de activitate cum ar fi exportul de metale, importul de carne, exportul de nuci etc.;	Se acceptă. La <i>Capitolul IV Economie și Infrastructură, subcapitolul A Mediul de Afaceri pct.6</i> este stabilită acțiunea „Reducerea puterii monopolurilor și a nivelului de concentrare în piețele cu poziție dominată prin demonopolizarea sectoarelor prioritare ale economiei naționale”, potrivit căreia urmează a fi instituite Comisii pe fiecare domeniu, responsabili fiind Ministerul Economiei și Infrastructurii, și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Confederatia Nationala a Sindicatelor	Elaborarea, adoptarea și perfectiunea mecanismelor de stimulare a creării noilor locuri de muncă	Nu se acceptă. Prin HG 1457/2017 s-a aprobat Regulamentul cu privire la subvenționarea creării locurilor de muncă. Organul central pentru implementarea acestui mecanism este Ministerul Finanțelor.
	Elaborarea și promovarea politicilor eficiente de susținere a producătorilor autohtoni	Nu se acceptă. În prezent în vederea susținerii și stimulării producătorului autohton Guvernul implementează mai multe instrumente precum: <ul style="list-style-type: none"> • Prelungirea termenului de plată a taxei pe valoarea adăugată și a taxei vamale, pentru perioada ciclului de producere, dar nu mai mult de 180 de zile (HG 146/2014) – prevede scutirea de la plata TVA și taxa vamală de la importul materiei prime, materialelor, accesoriilor, ambalajelor primar și articolelor de completare în cazul în care produsul finit este exportat în termen de 180 de zile; • Scutirea de TVA și taxa vamală a mijloacelor fixe (HG 145/2014) – prevede scutirea de TVA și taxa vamală a mijloacelor fixe importate și utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau la executarea lucrărilor, în cazul în care aceste vor fi incluse în capitalul social al întreprinderii.

		<ul style="list-style-type: none"> • Subvenționarea creării locurilor noi de muncă (HG 1145/2017) – pentru fiecare loc creat, acesta va fi subvenționat în mărime de 40 mii lei cu condiția că agentul economic creează cel puțin 100 locuri de muncă, salariul mediu pe întreprinde pe aceste locuri de muncă nu va fi mai mic decât 75% din salariul mediu preconizat pe economie etc. • Deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului (HG 144/2014); • Scutirea de TVA și taxa vamală la livrarea mărfurilor în cadrul Acordurilor privind cooperarea de producție - în prezent avem încheiate 3 Acorduri cu Federația Rusă, Ucraina și Republica Belarus în baza căruiua anual se livrează materia primă destinată fabricării produsului finit prin cooperare. • Impozitarea cu TVA la cota zero a agenților economici – întreprinderi ale industriei ușoare și a tipurilor de servicii prestate de către aceștia pe teritoriul Republicii Moldova solicitanților plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă
	Neadmiterea diminuării drepturilor și garanțiilor salariaților în procesul de reformare a întreprinderii de Stat Calea Ferată	
Fundația Development Innovation	Youth for Completarea <u>subcapitolului A.Mediul de afaceri</u> cu acțiunea „Aprobarea proiectului de lege cu privire la start-upuri. Mecanism de reglementare și susținere a companiilor noi cu potențial mare de creștere”.	Se acceptă parțial. Propunerea se pliază cu acțiunile planificate în planul de acțiuni al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019. Astfel proiectul PAG va fi completat cu următoarea acțiune „ <i>Elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea unui program de suport al IMM-urilor cu potențial de creștere și/sau orientate spre export</i> ”, termen de executare ianuarie 2020. Propunerea se susține, în partea ce ține de crearea mecanismului de suport în cadrul Legii IMM nr.179/2016 (și alte legi, după caz). Nu se susține elaborarea unei legi noi, deoarece propunerea dată

		<p>ține de domeniul Legii nr.179/2016, stabilit la art.1. De asemenea, un mecanism de reglementare a start-up-urilor (ca întreprinderi) există în legislație și nu necesită a fi elaborat.</p> <p>Sarcina se estimează a fi executată până în decembrie 2020 (proiect aprobat de Guvern), dată fiind iminența cheltuielilor bugetare aferente unui asemenea mecanism coroborată cu necesitatea de identificare a surselor de finanțare și încadrarea acestora în bugetul anual, conform principiilor politicii fiscale și legislației privind procesul bugetar</p>
<p>Fundația Est-Europeană</p>	<p><i>La capitolul IV Infrastructură și Economie, sub A. Mediul de Afaceri, acțiunea de la pct.19</i> prevede aprobarea proiectului de lege privind diminuarea risipei alimentare.</p> <p>Susținem această inițiativă, or, potrivit practicilor internaționale, operatorii alimentari care nu reușesc să comercializeze produsele alimentare apropiate de data expirării vor avea opțiunea de a dona aceste produse alimentare, fie de a le comercializa la preț redus, iar dacă nu reușesc, au obligația să neutralizeze produsele alimentare expirate. Însă, una din problemele stringente și dureroase pentru Republica Moldova reprezintă procedura de „nimicire/neutralizare a produselor” alimentare. În prezent, lipsește un mecanism clar și unic de nimicire a produselor alimentare, precum și prevenirea consecințelor periculoase ce pot surveni urmare acestor vulnerabilități. Procedura aplicată în baza deciziilor unilaterale și arbitrare ale funcționarilor ANSA lipsește consumatorii de garanția nimicirii de facto a produselor alimentare neconforme și/sau periculoase, survenind riscul de reamplasare a acestora pe piață.</p> <p>Propunere: Includerea priorității de revizuire a cadrului legal referitor la nimicirea (neutralizarea) produselor alimentare, cu reglementarea clară și detaliată a procedurilor, etapelor, termenilor, drepturilor și obligațiilor operatorilor alimentari, competențele autorităților publice, drepturile, obligațiile și responsabilitățile funcționarilor publici. Tot aici e necesar de îndreptat eforturile și identificat resursele pentru a putea de facto</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea de la pct.19 care prevedea aprobarea proiectului de lege privind diminuarea risipei alimentare, a fost exclus din proiectul Planului Acțiunea data ține de domeniul de activitate a MADRM.</p>

	implementat normele referitor la nimicirea (neutralizarea) produselor alimentare (locuri special amenajate, parteneriate publice-private cu agenții economici care pot presta astfel de servicii, tehnologii moderne care să nu dăuneze mediului înconjurător, etc.).	
Expert Grup	<p>La subcapitolul <i>A.Mediul de Afaceri</i> de inclus acțiunea “Eliminarea noțiunii de persoane fizice pentru ÎI și GȚ și ajustarea cadrului normativ corespunzător”.</p> <p>Calificarea drept persoană fizică a ÎI și GȚ este contrar conceptului de persoană fizică, fiind o catalogare absolut irațională. Nu există astfel de definiții în practica internațională și această rușine normativă trebuie să fie eliminată din cadrul normativ național.</p>	<p>Nu se acceptă la etapa actuală, dar se ia în considerare.</p> <p>MEI planifică efectuarea unui studiu, care va clarifica necesitatea și oportunitatea elaborării unei noi legi cu privire la antreprenoriat. Din această perspectivă, MEI va analiza propunerea prezentată, luând în considerație conceptele moderne de antreprenoriat, inclusiv activitățile independente, precum și experiența internațională în domeniu.</p>
	<p>La act.4 din subcapitolul <i>A Mediul de Afaceri</i> “Promovarea modificărilor la Legea privind achizițiile publice în vederea introducerii pedepsei penale pentru ne declararea ultimilor beneficiari ai companiilor care participă la achiziții publice, ca și măsură de off shorizare a contractelor cu statul” se consideră prea dură pedeapsă. Pot fi cazuri de eroare. Măsura punitivă este exagerată și necomăsurabilă încălcării.</p>	<p>Nu se accepta. dat fiind faptul că prin acțiunea inclusă în Plan la pct.4 <i>Mediu de afaceri</i> se dorește o transparentizare a procesului de achizitii și declarare ultimilor beneficiari ai companiilor.</p>
	<p>La acțiunea pct.12 din subcapitolul <i>A Mediul de Afaceri</i> “Dezvoltarea portalului unic guvernamental (servicii.gov.md) cu includerea întregului spectru de acte permissive, inclusiv formarea catalogului electronic cu descrierea completă a datelor de contact, procedurilor, condițiilor de obținere și deținere a actelor permissive și trimiteri la cadrul normativ relevant ”</p>	<p>Se acceptă parțial. MEI va lua în considerare</p> <p>Informăm că portalul servicii.gov.md oferă posibilitatea raportării încălcărilor depistate de cetățeni în proces de interacțiune cu autoritățile statului (la rubrica <i>contactează-ne</i> se completează un formular care permite raportarea anumitor nemulțumiri) care ulterior sunt examinate și luate în considerare.</p>
Consiliul Național al Tineretului din Moldova	<p><i>Elaborarea și aprobarea Strategiei de Dezvoltare a sectorului IMM pentru anii 2021-2029.</i></p> <p>Conform Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, Ministerul Economiei și Infrastructurii elaborează și asigură implementarea strategiilor și programelor de stat în domeniul dezvoltării IMM-urilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Ministerul Economiei și Infrastructurii în parteneriat cu alte autorități publice asigură implementarea Strategiei. Rezultatele implementării sunt expuse în Rapoartele anuale de implementare a SDSIMM. Elaborarea și aprobarea următoarei strategii este posibilă urmare evaluării implementării care se planifică pentru finalul anului 2020.</p>

Inițierea procedurii simplificate de lichidare a companiilor

Conform unor focus grupuri efectuate în Chișinău, Ungheni și Orhei, în rândul a 19 tineri antreprenori în 2018, o problemă pe care o întâmpină majoritatea antreprenorilor este procesul anevoios de lichidare a întreprinderilor și asta se referă la procedura complicată pe documentație și timpul îndelungat necesar acestui proces. Lichidarea unei companii în Moldova poate dura de la câteva luni și ajunge în multe cazuri chiar și la un an. Astfel, antreprenorii recomandă simplificarea procesului prin digitalizarea procedurii de Lichidare și expedierea documentelor relevante online. Totodată, sunt recomandate oferirea consultărilor adiționale cu privire la procedura de lichidare, în special sub formă de instruire și cursuri pe online.

Nu se acceptă, dar se ia în considerare posibilitatea de revedere a procedurii

Procedura de lichidare voluntară a unei întreprinderi a fost simplificată prin *Legea nr.104/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative*. Potrivit normelor Legii în cauză au fost stabilite reguli mai exacte și mai clare, ce urmează a fi aplicate de către contribuabili, activitatea și acțiunile cărora trebuie să ducă la onorarea deplină și expresă a obligațiilor fiscale față de bugetul statului. Obiectivul principal al modificărilor este stabilirea regulilor clare cu privire la termenul de prezentare a informației referitor la inițierea procedurilor de încetare a activității, termenilor cu privire la prezentarea rapoartelor fiscale de lichidare, precum și efectuarea promptă a controalelor fiscale. *SFS va efectua controlul fiscal selectiv (la agenții economice cu risc sporit) în termen de 20 zile de la data prezentării în prealabil a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit. Dacă agentul economic nu dispune de active pasibile repartizării între asociați/acționari/membri/fondatori, Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal cameral în legătură cu lichidarea acestuia în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării conform art.188 alin.(2) din Codul Fiscal a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit. În cadrul controalelor fiscale în legătură cu lichidarea, verificarea stingerii obligațiilor fiscale ale agentului economic față de bugetul public național se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin recepționarea informațiilor în cauză de la autoritățile competente potrivit principiului ghișeului unic.* Toate aceste aspecte au scopul de a exclude târăgănarea finisării tuturor operațiunilor ce țin de lichidarea voluntară a contribuabililor.

		<p>Ce ține de recomandările expuse privitor la digitalizarea procedurii de Lichidare și expedierea documentelor relevante online evidențiem că se vor lua în considerare.</p>
	<p>Dezvoltarea platformelor online create (ghișeul unic, e-factura etc). Tinerii antreprenori semnaleză că platformele online nu funcționează la capacitate deplină. Un exemplu în acest sens este platforma e-factura, care oferă posibilitatea de a expedia facturile online, dar nu și alte anexe aferente. Astfel, chiar dacă factura este expediată online, este necesară și prezența fizică pentru prezentarea altor documente aferente. O sugestie este includerea pe platforme a maxim de servicii, expedierea actelor online și reducerea prezenței fizice. Acest aspect ar eficientiza semnificativ procesul de lucru al agenților economici.</p>	<p>Se acceptă, platforma este în proces de dezvoltare. În ceea ce ține de Ghișeul unic pentru eliberarea actelor permissive agenților economici informăm că potrivit Hotărârii Guvernului nr.753/2016 „Pentru aprobarea Conceptului mecanismului de gestionare și eliberare a actelor permissive și a Planului de acțiuni privind optimizarea actelor permissive și implementarea soluțiilor de ghișeu unic” sunt desemnați subiecții raporturilor juridice ai Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (în continuare – SIAGEAP), după cum urmează: <i>Posesor</i> – Ministerul Economiei și Infrastructurii; <i>Deținător</i> – Agenția Servicii Publice; <i>Registrar</i> – autoritățile emitente de acte permissive conform Legii nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.” Pe data de 9 iulie 2018 a fost lansat SIA GEAP în regim de testare în producție, pentru primele 29 de acte permissive din Nomenclatorul actelor permissive, anexa la Legea nr.160/2011. Pe parcursul anului 2018, în fiecare lună, în sistem au fost incluse câte 10 acte permissive. Astfel, spre finele semestrului I al anului curent în sistem au fost configurate 128 de fluxuri pentru eliberarea actelor permissive, iar 43 acte permissive (inclusiv – 19 licențe) se eliberează publicului larg prin intermediul platformei servicii.gov.md. În același timp, în conformitate cu art.2 alin.(3) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, precum și art.2 alin.(3) din Legea nr.407/2006 cu</p>

		<p>privire la asigurări, în procesele de licențiere, notificare și aprobare prevăzute de legislația specială, prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică, nici pentru Banca Națională a Moldovei, nici pentru Comisia Națională a Pieței Financiare. Astfel, aceste instituții nu au contribuit la procesul de constituire a SIA GEAP, ceea ce complică asigurarea funcționalității depline a SIAGEAP pentru toate actele permissive care sunt parte a Nomenclatorului actelor permissive. Pentru a solicita actele permissive întreprinzătorii accesează linkul https://servicii.gov.md . Concomitent autoritățile emitente la eliberarea actelor permissive se conectează prin cheile electronice la pagina web dedicată https://permits.gov.md/ avînd acces restricționat în raport cu rolurile acordate în cadrul SIA GEAP.</p>
	<p>-Crearea unui Fond de Investiții în start-up-uri, accesibil continuu pentru tineri (nu doar în cadrul unui program de suport al tinerilor în afaceri, de ex-plu „START pentru tineri”);</p> <p>- Elaborarea unui proiect de lege pentru scutirea tinerilor antreprenori în primii 3 ani de activitate de plata impozitului pe venit.</p> <p>Conform studiului ”Manifestul Tinerilor”, elaborat în cadrul programului Challenger 2018, circa 65% dintre tinerii care vor să-și întemeieze o afacere se confruntă cu lipsa capitalului inițial. Programele precum ”Start pentru tineri” nu se pliază întotdeauna la necesitățile tînărului antreprenori. Mai mult, potrivit ODIMM, 3 din 5 companii falimentează în primii ani de activitate, ceea ce subliniază necesitatea unei susțineri din partea statului.</p>	<p>Nu se acceptă la etapa actuală, dar se va lua în considerare</p> <p>Vom identifica mecanismul de atragere a surselor de finanțare unui asemenea Fond.</p>
<p>Coaliția „Vocea Romilor” din Republica Moldova</p>	<p>La subcapitolul <i>A.Mediul de Afaceri</i> de inclus acțiunea „Promovarea antreprenoriatului în rîndul comunităților locale cu un procent însemnat de populație aparținând minorității romilor, cu soluție pentru activarea partenerilor locali și găsirea soluțiilor</p>	<p>Nu se acceptă.ODIMM desfășoară campanii de informare în toate raioanele și municipiile din Republica Moldova indiferent de structura etnică a populației. Totodată, ODIMM poate planifica</p>

	<p>pentru problemele complexe ale comunităților locale conform cartografierii comunităților de romi din anul 2012”</p>	<p>organizarea unor sesiuni de instruire generala sau specifică privind Gestiunea Eficientă a Afacerilor în oricare localitate din Republica Moldova în cazul în care sunt înregistrate solicitari din partea a minim 25 cetățeni.</p>
<p>Andrei Isac, Membrul Grupului de lucru interministerial pentru dezvoltarea durabilă și economia verde</p>	<p>Planul de acțiuni al Guvernului nu include sau nu face referință la indicatori-țintă calitativi sau ODD - din ce reiese, că nu va fi posibilă evaluarea directă a performanțelor calitative ale impactului/contribuției acestui PAG 2019-2020 la atingerea ODD în RM și, astfel, la atingerea performanțelor în sectoarele economiei, îmbunătățirea mediului de trai și al calității mediului înconjurător în țară.</p> <p>PAG nu include activitățile sectoriale, incluse în Acordul de Asociere, Strategia de mediu 2014-2023 (HG nr. 301 din 21 aprilie 2014) și Programul de promovare a economiei verzi pentru 2018-2020 (HG nr. 160 din 21 februarie 2018), în particular Acordul de Asociere, Capitolul 15, art 80: cooperarea în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea unor sisteme de transport durabile și capitolul 16, art.86:cooperarea în chestiuni legate de mediu, contribuind astfel la obiectivul pe termen lung privind dezvoltarea durabilă și ecologizarea economiei. Se prevede că protecția sporită a mediului va aduce beneficii cetățenilor și întreprinderilor din UE și din Republica Moldova, inclusiv prin îmbunătățirea sănătății publice, prin integrarea mediului în alte domenii de politică.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea la documentele de referință ale acțiunilor compartimentului E (Transport și Infrastructură). Astfel, PAG conține acțiunile din Anexa X la Capitolul 15 (Transporturi) din Titlul IV.</p> <p>A se vedea documentele de referință (Anexa X la Capitolul 15 (Transporturi) din Titlul IV). Directivele și Regulamentele care urmează a fi transpuse constituie baza legală pentru dezvoltarea unor transporturi durabile. Astfel, pentru a dezvolta sisteme de transport durabile, este necesar mai întâi de a crea condiții de competiție, siguranță, securitate, interoperabilitate, infrastructură.</p>
	<p>În subcapitolul <i>E.Transport și Infrastructură</i> se propun următoarele acțiuni noi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stimularea promovării pe piață a automobilelor cu propulsie de tip hibrid și electrice; 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 este inclusă acțiunea: <i>Stimularea promovării pe piață a automobilelor cu propulsie de tip hibrid și electrice, a celor cu volumul cilindric al motorului mic (până la 1,4). Termen -2023.</i></p> <p>În conformitate cu art. 124 alin. (18) din Codul fiscal nr. 1163/1997, cota accizului se micșorează cu 50% pentru autoturismele cu motor hibrid de la poziția tarifară 8703.</p>

		Totodată, art. 103 alin. (1) pct. 24) din Codul prenotat stipulează că: se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870390100), scuterele cu motor electric de la poziția tarifară 871190900.
	- Promovarea programelor de eliminare treptată a automobilelor, camioanelor, tractoarelor vechi, sub Euro 3;	Nu se acceptă. În conformitate cu prevederile art. 153 alin. (9) din Codul transporturilor rutiere, începând cu 1 ianuarie 2020, la efectuarea transportului rutier vor fi admise numai autobuzele/autocarele ce corespund normelor cel puțin Euro 1. Treptat, în perspectivă, după efectuarea unui studiu, unei analize aprofundate, vor fi implementate standardele și vor fi eliminate unitățile de transport sub Euro 3. În contextul dat, reieșind din termenul de executare restrins al planului Guvernului, acțiunea nu poate fi la moment inclusă în proiect.
	- Aplicarea restricțiilor pentru circulația autovehiculelor (de toate tipurile, inclusiv pentru transportul public și cel industrial/comercial) mai vechi de 15 ani;	Nu se acceptă Deoarece analizând practica la nivel european constatăm că condițiile de admitere în trafic sunt bazate pe standarde tehnice, dar nu restricții de vârstă.
	- Modernizarea transportului public vechi prin substituirea acestuia cu mijloace de transport ecologic (electric/hibrid); - Introducerea standardelor de emisii pentru diferite tipuri de vehicule și a standardelor de calitate a carburanților (Euro 5);	Nu se acceptă Art. 153 alin. (9) din Codul transporturilor rutiere stipulează că: Începând cu 1 ianuarie 2020, la efectuarea transportului rutier vor fi admise numai autobuzele/autocarele ce corespund normelor cel puțin Euro 1.
	-Monitorizarea elaborării planurilor urbanistice generale care vor include infrastructura pentru transportul durabil (linii de autobuz, transport electric, piste pentru bicicliști, parcări și stații de încărcare pentru unitățile de transport ecologice);	Se acceptă, dar nu se include în plan (cu luarea în considerare). Conform pct.5 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, aprobat prin HG nr.690/2017 Ministerul are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate gestionate, printre care face parte și urbanismul.

<p>Secretariat RIA</p>	<p>la subcapitolul <i>D.Construcții, Amenajarea Teritoriului și Urbanism</i></p> <p>La pct.3 din plan. Legea 835/1996 art 25 nu prevede elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind modul de elaborare și emitere a datelor și condițiilor pentru elaborarea documentației de urbanism. <i>Astfel, se propune de concretizat temeiul legal de elaborare a unui astfel de HG.</i></p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>1) Prin aprobarea modului de elaborare și emitere a datelor și condițiilor pentru elaborarea documentației de urbanism vor fi stabilite cerințe uniforme pentru obținerea din partea autorităților publice locale datelor tehnice uniforme pentru realizarea prevederilor art. 13,14, și 15 din Legea 835/1996. La momentul actual nu există o procedură unificată de a obține de către autoritățile publice locale a datelor necesare elaborarea documentația de urbanism.</p> <p>2) Potrivit art.19 lit c) Legea nr.835/1996 autoritățile administrației publice locale interesate sunt responsabile pentru elaborarea și aprobarea planurilor urbanistice și regulamentelor de urbanism. Prin urmare, acest proiect nu are impact asupra activității de întreprinzător.</p> <p>3) Art.14 alin.(1) din Legea nr.100/2017 prevede că Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru: a) exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea executării legilor. De asemenea, art. 44 din legea prenotată prevede că „Clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. Astfel, lipsa unui temei legal expres nu poate fi invocat în calitate de condiție de inadmisibilitate pentru elaborarea unei hotărâri de Guvern.</p>
	<p>La pct.7. Legea 131/2015, art 58 nu prevede elaborarea proiectului hotărârii Guvernului privind elaborarea și aprobarea Regulamentului privind elaborarea documentației de atribuire a contractului de achiziții în urma concursului de soluții. Astfel, se propune de reformulat Documentul de referința</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Similar - argumentarea 3) de la pct. precedent.</p> <p>Cerințele pentru domeniile: amenajarea teritoriului, urbanismul și arhitecturii sunt absolut diferite și necesită a fi concretizate;</p> <p>Prin elaborarea și aprobarea Regulamentului vor fi realizate cerințele stabilite prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alin (12) din art 4 al Legii 131/2015, privind stabilirea valorii estimate a contractului; - alin (16) și (17) care prevăd diferite proceduri:

		<p>- procedura independentă și</p> <p>- procedura de atribuire a unui contract;</p> <p>- alin (3) din art. 58 privind precizarea în documentația de concurs orice informații.</p> <p>- alin (16) referitor la modul de formare și de activitate a juriului;</p> <p>Cerințe față de proiecte prezentate: volum, scara, numărul și denumirea planșelor, conținutul Notei anexate la proiect. Și alte instrucțiuni relevante.</p>
	<p>La pct.17. Promovarea spre promulgare a Legii cu privire la condominiu nr. 276/2018. Acțiune improprie activității Guvernului , nu poate fi invocata numărul si anul unui act legislativ până când el nu va fi publicat în Monitorul Oficial Se propune de reformulat acțiunea și termenii de realizare. Termenii prevăzuți în PAG vor fi imposibili de realizat din considerentul ca nu se știe când va fi aprobată legea, apoi promulgată, publicată. Pentru începerea elaborării unor modificări este necesar de a respecta anumite proceduri stabilite în legislația națională.</p> <p>Se propune de a stabili termeni de realizare în primul trimestru al 2020.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Evidențiem că în acest context, Legea cu privire la condominiu nr. 276/2018 nu se invocă pentru a produce efecte juridice ci ca element de identificare a actului normativ, or conform statutului său actual acesta nu mai este proiect.</p> <p>Evidențiem în acest caz legea este deja adoptată. Cît despre eventuale modificări, Parlamentul încă nu s-a expus, or conform art.93 alin.(2) din Constituție, dacă Parlamentul își va menține hotărîrea, Președintele promulgă legea.</p>
	<p>La pct.18-22 Se propune de exclus referirea la numărul Legii la care se face referința, pînă la publicarea actului în MO</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Numărul legii reprezintă un element de identificare a actului normativ or conform statutului său actual acesta nu mai este proiect.</p>
	<p>la subcapitolul <i>E.TRANSPORT ȘI INFRASTRUCTURA</i></p> <p>La pct.24. Actual prin HG nr. 827 din 28.10.2013 este aprobată Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022 Se propune de revizuit acest punct prin prisma Strategiei deja existente sau poate prin modificarea ei, ca sa excludem dublarea lor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Odată cu aprobarea documentului de dezvoltare strategică pentru domeniile transport și infrastructura drumurilor pe perioada anilor 2020-2030 va fi abrogată HG 827/2013, de-altfel cum a fost și cu strategia precedentă. Prin urmare, nu va fi dublare.</p>
Alexandre Baikalov	<p>Includerea la subcapitolul <i>D.Construcții, Amenajarea Teritoriului și Urbanism</i> a acțiunilor:</p> <p>- Adoptarea decretului pentru legea coproprietății (cea ce presupune bineînțeles și adoptarea prealabilă a legii privind statutul obligatoriu de coproprietate a imobilelor construite).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Raporturi reglementate de:</p>

Adoptarea acestei legi și decretului de aplicare este cu atât mai mult stringentă că organizarea proprietății private comune nu a fost deloc organizată în mod obligatoriu de la independența Moldovei ceea ce a adus la accidentul din Ocnița și altele. Vacuumul actual constituind astfel un pericol nu numai pentru estetism urbanistic, ci și pentru sănătatea și securitatea persoanelor.

- Controlul MECC asupra monumentelor naționale și anume cum ele au fost înstrăinate sau/și cum pe aceste monumente au fost eliberate autorizațiile de construire fără aprobarea prealabilă a ministerului. Exemplu: Situația catastrofală din grădina publică la Bălți.

- Forțarea implementării de către APL a obligațiunii de dezvoltare urbană și rurală pentru oamenii cu dezabilități (trotuare, accese în instituțiile deschise publicului)

- Forțarea înmormântării accentului în planurile generale urbanistice ale localităților din Moldova pe orașul verde și deschis pietonilor și transportului fără poluare (ex. biciclete)

- Forțarea obligațiunii la orice autorizație de construire eliberată pentru un bloc locativ sau o clădire care recepționează publicul să fie construite parcări subterane obligatorii.

- Elaborarea strategiei privind construirea parcarilor subterane în localități, sub piețele centrale și sub clădirile existente (confirm regulilor de urbanism și securitatea construcțiilor)

- De altfel, ar fi bine să ieșim din Evul Mediu - este clar că Moldovei **trebuie electrificarea căilor ferate, construirea traseelor eficiente cu duble căi pentru ambele sensuri de ecartament european Balti-Iasi, Balti-Chisinau, Balti-**

- Legea cu privire la locuințe nr.75/2015 (ex. art.40 întreținerea și reparația locuințelor, a încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință și a blocurilor locative).

- Legea cu privire la condominiu nr.276/2018 (urmează a fi promulgată).

- Codul civil (Proprietatea comună - art. 344-373).

MECC

Nu se acceptă

Există normative în construcții în acest sens, care sunt obligatorii.

Nu se acceptă

Conform art.19 lit c) Legea nr.835/1996 autoritățile administrației publice locale interesate sînt responsabile pentru pentru elaborarea și aprobarea planurilor urbanistice și regulamentelor de urbanism Există normative în construcții în acest sens, care sunt obligatorii.

Nu se acceptă, normativele în construcții stabilesc modul de proiectare a parcarilor. Concomitent, parcarile subterane nu reprezintă unica soluție economic avantajoasă și de multe ori poate fi irealizabilă.

Obiectivele de acest gen se stabilesc prin planurile urbanistice generale

Nu se acceptă (la etapa actuală), dar va fi luat în considerare.

La moment, prioritatea numărul unul în dezvoltarea sectorului este crearea cadrului legal pentru

	<p>Cernauti, Balti-Sorooca. Să nu fie ca azi - 7 ore în tren de la Bălți la Chișinău... Este clar că realizarea unui astfel de punct necesită investiții uriașe. Deci pentru început cel puțin să fie elaborat un plan de traseele cailor noi. Tot așa cu autostrăzi trebuie cel puțin un plan unde va fi construită prima autostradă în Moldova între Balti și Chisinau.</p>	<p>competiție, siguranță și eficiență. Paralel, în desfășurare este Proiectul de restructurare a căilor ferate din Moldova, finanțat din sursele externe (BERD, BEI, UE). Ulterior vor fi considerate și proiectele de electrificare a segmentelor prioritare.</p>
	<p>Includerea la subcapitolul <i>E.Transport și Infrastructură</i> acțiunile noi: a) redeschiderea aeroportului internațional Bălți-Leadoveni gestionat de Î.S. Moldaeroservice și reluarea curselor regulate cotidiene cel puțin pe rute Bălți-București, Bălți-Budapesta, Bălți-Moscova plus analiza deschiderii rutelor de la Bălți spre Roma, Paris, Istanbul și Kiev</p> <p>b) inițierea investigației privind neîndeplinirea de ZEL Bălți de a construi bunuri imobile pe teritoriul aeroportului internațional Bălți-Leadoveni în schimbul terenurilor primite de la fostul aeroport orașenesc bălțean istoric. Crearea muzeului de aviație moldovenească la Bălți - oraș cu cea mai bogată istorie a aviației din Moldova (de la Bălți primele zboruri la Bari (Italia) au fost efectuate în 1944, pe când de la Chișinău au zburat în Italia abia în anii 2000...</p>	<p>Nu se acceptă (la etapa actuală) În Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere RM-UE 2017-2019 este inclusă acțiunea privind modernizarea Aeroportului Internațional Bălți. Întru realizarea obiectivului dat sunt necesare resurse financiare pentru efectuarea studiului de fezabilitate. Astfel, la momentul dat se identifică potențiale surse de finanțare. Totodată, Aeroportul Internațional Bălți este inclus în Lista bunurilor proprietate a statului de interes național propuse parteneriatului public-privat, inclusiv a obiectivelor acestora și a partenerilor publici desemnați (Hotărârea Guvernului nr. 419/2012).</p> <p>Nu ține de competența MEI. A se vedea Legea muzeelor nr. 262/2017</p>
<p>Agencia Națională de Business</p>	<p>Planul de Acțiuni al Guvernului conține mai multe acțiuni pentru sectorul justiției (<u>subcapitolul A.Justiție</u>), însă nu cuprinde acțiuni îndreptate spre protecția drepturilor oamenilor de afaceri în fața abuzurilor comise de către sau prin intermediul reprezentanților sistemului judiciar. În ultimii ani au fost numeroase cazuri de privare de dreptul de proprietate (scheme raider), cu concursul instanțelor de judecată, dar și procuratura,</p>	

	<p>poliția, Serviciul Fiscal (blocarea conturilor bancare ale companiilor), executorii judecătorești, administratorii de insolvență. În contextul dat, considerăm oportun de a include în PAG acțiuni orientate spre protecția drepturilor oamenilor de afaceri, precum:</p> <p>a. Constituirea funcției de Ombudsman pentru apărarea drepturilor oamenilor de afaceri;</p> <p>b. Independența justiției și răspunderea patrimonială a judecătorilor și tuturor subiecților care au admis deposedarea ilegală de proprietate a oamenilor de afaceri;</p> <p>c. Abrogarea normelor din Codul Fiscal care acordă drepturi discreționare Serviciului Fiscal de Stat de a pune sechestru pe conturile bancare ale agenților economici – instituirea unor reguli egale pentru toți (sectorul public versus sectorul privat);</p> <p>d. Introducerea unor mecanisme eficiente de rezolvare a disputelor și litigiilor economice;</p>	<p>Nu se acceptă. Conform pct. 5 și 6 al HG 696/2017, Min Fin are misiunea de realizare a managementului finanțelor publice, de implementare a principiilor de bună guvernare, de elaborare a politicilor publice eficiente în domeniile impozite și taxe. Prin urmare, propunerea înaintată urmează a fi revăzută de Min Fin.</p>
	<p>Inițiativele care se referă la guvernarea electronică în relațiile cu mediul de afaceri din <u>subcapitolul B E-Guvernare, act.12 subcapitolul A „Mediul de Afaceri”, act. 8 și 9 din subcapitolul C.Administrare Fiscală, act.4 și 11 din subcapitolul C Administrarea Vamală</u>, precum și alte acțiuni din Plan sunt înalt apreciate de către mediul de afaceri din Republica Moldova. Cu toată acestea, Guvernul nu a formulat drept prioritate <i>acțiunile referitoare la organizarea și prestarea către business a serviciilor publice conform principiului „ghișeului unic”, inclusiv ghișeul unic electronic</i>. Ghișeul unic reprezintă un mecanism de eficientizare a activității de întreprinzător și un instrument eficient de reducere a corupției, prin excluderea contactului direct cu funcționarul public. La moment, ghișeul unic există doar la nivel de legislație (Legea nr.161/2011, HG nr.778/2013 etc.), iar oamenii de afaceri se confruntă cu aceleași probleme de corupție, pierdere de timp și bani pentru obținerea actelor permise. În acest sens, se impune instituirea unor „ghișee unice” funcționale unde agentul economic se poate</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit Hotărârii Guvernului nr.753/2016 „Pentru aprobarea Conceptului mecanismului de gestionare și eliberare a actelor permise și a Planului de acțiuni privind optimizarea actelor permise și implementarea soluțiilor de ghișeu unic” sunt desemnați subiecții raporturilor juridice ai Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (în continuare – SIAGEAP), după cum urmează:</p>

	<p>adresa și obține toate serviciile ce sunt de competența autorității/instituției publice, precum și serviciile altor entități publice la care s-ar fi adresat în lipsa acestui sistem.</p>	<p>Posesor – Ministerul Economiei și Infrastructurii; Deținător – Agenția Servicii Publice; Registrator – autoritățile emitente de acte permise conform Legii nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.”</p> <p>Pe data de 9 iulie 2018 a fost lansat SIA GEAP în regim de testare în producție, pentru primele 29 de acte permise din Nomenclatorul actelor permise, anexa la Legea nr.160/2011. Pe parcursul anului 2018, în fiecare lună, în sistem au fost incluse câte 10 acte permise.</p> <p>Astfel, spre finele semestrului I al anului curent în sistem au fost configurate 128 de fluxuri pentru eliberarea actelor permise, iar 43 acte permise (inclusiv – 19 licențe) se eliberează publicului larg prin intermediul platformei servicii.gov.md.</p> <p>În același timp, în conformitate cu art.2 alin.(3) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, precum și art.2 alin.(3) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, în procesele de licențiere, notificare și aprobare prevăzute de legislația specială, prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică, nici pentru Banca Națională a Moldovei, nici pentru Comisia Națională a Pieței Financiare. Astfel, aceste instituții nu au contribuit la procesul de constituire a SIA GEAP, ceea ce complică asigurarea funcționalității depline a SIAGEAP pentru toate actele permise care sunt parte a Nomenclatorului actelor permise.</p> <p>Pentru a solicita actele permise întreprinzătorii accesează linkul https://servicii.gov.md . Concomitent autoritățile emitente la eliberarea actelor permise se conectează prin cheile electronice la pagina web dedicată https://permits.gov.md/ având acces restricționat în raport cu rolurile acordate în cadrul</p>
--	--	---

	<p>La act.4 din <u>subcapitolul A Mediul de Afaceri</u>, se prevede „promovarea modificărilor la Legea privind achizițiile publice în vederea introducerii pedepsei penale pentru ne declararea ultimilor beneficiari ai companiilor care participă la achiziții publice, ca și măsură de off-shorizare a contractelor cu statul”. Suntem pentru înăsprirea a tot ce este tangent cu „off-shorurile”, însă nu considerăm necesar de a „criminaliza” aceste activități și sancționa penal reprezentanții oamenilor de afaceri. În ce privește domeniul achizițiilor publice, există alte instrumente utile (care pot fi îmbunătățite prin amendarea art.25 din Legea nr.131/2015 și Hotărârea Guvernului nr.1418/2016), precum includerea în lista de interdicție a operatorilor economici, cum ar fi inserarea în lege a interdicției de participare la procedurile de achiziții publice a companiilor cu beneficiari din off-shoruri.</p>	<p>SIA GEAP.</p> <p>Nu se accepta. dat fiind faptul ca prin actiunea inclusă în Plan la pct.4 <i>Mediu de afaceri</i> se dorește o transparentizare a procesului de achizitii și declarare ultimilor beneficiari ai companiilor.</p>
	<p>În act.6, 11 și 13 din <u>subcapitolul A Mediul de Afaceri</u>, au fost indicate acțiuni destinate să îmbunătățească activitatea controlului de stat asupra activității de întreprinzător (aici notăm și acțiunea act.12 din <u>subcapitolul C.Administrare Fiscală</u>. Însă, în Plan s-a omis <i>includerea unor acțiuni noi importante în viziunea businessului cu referință la controlul de stat</i> și anume: 1.,„Consolidarea caracterului informativ, consultativ și preventiv al controlului, fără aplicarea sancțiunilor pentru încălcările minore depistate (care nu aduc prejudicii) și oferirea timpului suficient pentru remedierea problemelor”. În acest sens, reieșind din experiența altor state, poate fi adoptată o lege specială – <i>legea prevenției</i>, care să includă un șir de instrumente precum: -în cazul când procesul-verbal de control conține constatarea contravenției, la prima încălcare, agentului economic i se aplică sancțiunea de avertisment, fără aplicarea altor sancțiuni complementare, cu întocmirea unui Plan de remediere, ca anexă la procesul-verbal. Planul de remediere va conține măsurile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege și un termen de remediere a neregulilor constatate (de exemplu: maxim 90 de zile). În termen (de exemplu: 10 zile) de la data expirării termenului de remediere, organul de control va relua</p>	<p>Se acceptă. Cu referire la propunerile de modificare a Legii nr.131/2012 cu privire la controlul de stat relatăm că, acestea vor fi examinate și, după caz, luate în considerare la examinarea în ansamblu a Legii în cauză.</p> <p>Acțiunea privind revizuirea Legii nr.131/2012 este prevăzută la <i>Capitolul IV Economie și Infrastructură subcapitolul A Mediul de afaceri pct.6</i>.</p> <p>Termenul de realizare - iunie 2020.</p>

controlul și va verifica respectarea măsurilor de remediere dispuse;

-includerea pentru organele de control a obligației de îndrumare a agenților economici în vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legale. Actualmente, în Legea nr.131/2012 avem stabilit doar ca principiu fundamental al controlului – aspectul său consultativ, fără o dezvoltare a acestuia. În acest sens, organele de control trebuie să fie responsabile de: publicarea pe paginile web ale autorităților și pe portalul www.controale.gov.md spețe cu frecvență ridicată (încălcări tipice) și soluțiile de îndrumare emise în aceste cazuri; elaborarea și publicarea pe web a procedurilor de îndrumare și control, care să fie utilizate de către toate persoanele competente să efectueze activitatea de control; elaborarea și publicarea pe web a materialelor documentare și ghidurilor destinate informării agenților economici privind drepturile și obligațiile organelor de control și agenților economici supuși controlului; prevederilor legislației în vigoare, cu indicarea, distinct pentru fiecare organ de control, a încălcărilor posibile în privința agenților economici, a faptelor contravenționale, a sancțiunilor și altor măsuri aplicabile.

2.,„Precizarea expresă în Legea nr.131/2012 a situațiilor și încălcărilor în privința cărora nu vor fi aplicate sancțiuni de către organele de control sau măsuri restrictive”. În mod special este oportun de a indica că nu vor surveni din start sancțiuni în cazul constatării unor încălcări care nu sunt intenționate, nu au cauzat nici un prejudiciu material, iar neconformitățile pot fi remediate de către agentul economic, căruia i se va oferi un termen suficient pentru aceasta în prescripțiile emise de organul de control. Astfel de prevederi pot fi incluse în art.3, care stabilește principiile fundamentale ale controlului, și în art.51, care reglementează limitele generale ale controlului și ale măsurilor în cadrul acestuia.

3.,„Aplicarea prezumției nevinovăției în relațiile dintre instituțiile publice și businessul privat”.

4.,,Extinderea tuturor dispozițiilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și asupra controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat”. În acest sens este necesar de exclus excepția de la art.1 alin.(4) lit.e) din lege. În rezultat, controlul efectuat de către Serviciul Fiscal de Stat va fi supus principiilor fundamentale, normelor și cerințelor generale, cuprinse în Legea nr.131/2012, care reglementează toate controalele.

5.,, Implementarea de către organele de control a sistemelor interne eficiente de raportare a unui comportament neconform al inspectorilor, cu asigurarea măsurilor de confidențialitate și protecție pentru avertizorii de integritate (publici și privați).”

La **act.14** din subcapitolul A.Mediul de Afaceri, se prevede modificarea HG 93/2017 în vederea asigurării funcționalității Consiliului consultativ pentru întreprinderile mici și mijlocii. Această acțiune este insuficientă pentru asigurarea unui proces decizional transparent și edificarea unui dialog eficient între business și autoritățile publice centrale. Oamenii de afaceri au menționat mereu că actele normative sunt elaborate și adoptate fără consultarea sau cu consultarea formală a businessului, fără a ține cont de recomandările acestora. Nu sunt respectate prevederile legale în domeniul transparenței decizionale (Legea nr.239/2008 și HG nr.967/2016), fapt ce duce la adoptarea normelor ce dăunează businessului. Imprevizibilitatea și riscurile majore pentru business sunt cauzate și de procesul legislativ netransparent în Parlament, care nu asigură un dialog public – privat eficient, nu implică și nu ia în considerație opinia businessului.

Soluțiile, care trebuie să se regăsească în Planul de Acțiuni al Guvernului, precum și în alte documente de politici, presupun pe de o parte îmbunătățirea cadrului legal în domeniul transparenței decizionale, iar pe de altă parte respectarea și implementarea obligatorie a cerințelor de transparență de către toate autoritățile publice. Aceste soluții pot fi rezumate la următoarele (nu este o listă exhaustivă):

a. respectarea obligatorie și în permanență a normelor existente privind transparența în procesul decizional de către Parlament, Guvern și autoritățile publice centrale;

b. informarea și consultarea permanentă și obligatorie a businessului, prin intermediul asociațiilor/patronatelor reprezentative, în cazul examinării proiectelor de acte normative/legislative care le pot afecta, cu luarea obligatorie în considerație a opiniilor/avizelor acestora;

c. stoparea procesului examinării unui proiect de act normativ/legislativ cu impact asupra businessului dacă nu a fost consultat sau a obținut un aviz/opinie negativă din partea asociațiilor/patronatelor reprezentative. Reglementarea expresă în legislație a caracterului obligatoriu pentru un aviz/opinie „consultativ(ă)” din partea asociațiilor/patronatelor reprezentative;

d. stoparea procesului examinării unui proiect de act normativ/legislativ cu impact asupra businessului dacă nu a fost consultat sau a obținut un aviz/opinie negativă din partea asociațiilor/patronatelor reprezentative. Reglementarea expresă în legislație a caracterului obligatoriu pentru un aviz/opinie „consultativ(ă)” din partea asociațiilor/patronatelor reprezentative;

e. îmbunătățirea cadrului de reglementare menit să asigure transparența procesului decizional în activitatea Parlamentului și organelor sale de lucru – prevederi clare și cuprinzătoare referitoare la formele, metodele, etapele și procedurile de asigurare a transparenței decizionale (în acest sens poate fi completat proiectul Codului Parlamentar, înregistrat în Parlament cu nr.374/2018, examinat și aprobat în I lectură la ședința plenară din 22.11.2018);

f. supunerea inițiativelor legislative și a amendamentelor înaintate de deputați etapelor și procedurilor de transparență, cu consultarea obligatorie a businessului la etapa de elaborare a proiectului actului normativ/legislativ și la etapa de examinare în comisiile permanente ale Parlamentului;

	<p>g. asigurarea și îmbunătățirea transparenței procesului de elaborare și adoptare a bugetului public național, cu implicarea și consultarea obligatorie a businessului;</p> <p>h. instituirea unor norme clare și detaliate în lege, în mod special în Regulamentul Parlamentului, privind mecanismele de control și sancțiune a persoanelor responsabile de încălcarea cerințelor de transparență în procesul decizional, inclusiv pentru deputații în Parlament;</p> <p>i. implementarea sistemului de vot prin mijloace electronice în Parlament, pentru îmbunătățirea procesului legislativ și asigurării transparenței votării;</p> <p>j. revizuirea prevederilor Legii nr.239/2008 pentru a transforma consiliile/grupurile consultative în instrumente efective de dialog între autoritățile publice centrale și sectorul privat, iar agenda consiliilor să fie formulată cu participarea businessului;</p> <p>k. reactivarea Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care va examina și aviza obligatoriu toate proiectele de acte normative/ legislative cu impact asupra businessului;</p> <p>l. continuarea activității Consiliului Economic în formatul actual, dar cu setarea permanentă a agendei pe prioritățile businessului;</p>	<p>Se acceptă. Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător s-a convocat permanent, săptămînal în ședințe de lucru, începînd cu anul 2004. Din data de 1 iulie 2008 a fost lansată examinarea Analizei impactului de reglementare asupra proiectelor de acte normative ce reglementează activitatea de întreprinzător. Activitatea acestuia nu a fost niciodată stopată. Ședințele Grupului de lucru sînt publice, agendele și materiale înaintate de către autorități pentru examinare și incluse în agende sînt plasate pe pagina web a Ministerului Economiei și Infrastructurii. Pentru informare. Conform situației la data de 10 august 2019 au fost convocate 16 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate: AIR - 59; proiecte de hotărîri de Guvern - 27; proiecte de legi - 2; proiecte de acte departamentale - 8. Potrivit Hotărîrii Guvernului nr.348/2019 cu privire la modificarea unor hotărîri ale Guvernului constituirea și funcționalitatea Grupului de lucru din data de 19 octombrie 2019 va fi asigurată de Cancelaria de Stat.</p>
	<p><u>La subcapitolul B. Administrarea Proprietății Publice</u> sunt incluse un șir de acțiuni în privința întreprinderilor de stat (inclusiv</p>	<p>Nu se acceptă, dar vom lua în considerare</p>

municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat). *Considerăm oportun de a completa cu **acțiuni** care ar asigura transparența acestor întreprinderi și accesul publicului la informațiile despre organizarea și activitatea acestor entități publice.* În acest sens subliniem următoarele:

- a. Raportul anual de activitate al întreprinderii este unul din documentele importante care necesită a fi adus la cunoștința publicului, iar structura lui trebuie să se ralieze la bunele practici naționale și internaționale. Acest lucru presupune prezentarea analitică a informațiilor și descrierea detaliată a activităților principale ale întreprinderii, cu evaluarea rezultatelor obținute.
- b. Indicatorii de performanță ai întreprinderilor sunt de interes public, iar întreprinderile au obligația să publice informațiile și rezultatele economico-financiare, cu descrierea profiturilor, a pierderilor și a altor indicatori din activitatea întreprinderii.
- c. Este oportun de a publica anual pe pagina web și de a actualiza informațiile privind împrumuturile/creditele obținute de întreprindere (dacă au existat astfel de împrumuturi/credite). Aceste informații trebuie să fie clare și detaliate, dar nu indicate sumar sub formă de cifre în analizele economico-financiare anuale.
- d. Rezultatele controalelor și auditurilor economico-financiare la care au fost supuse întreprinderile cu capital public din Republica Moldova trebuie aduse la cunoștința publicului.
- e. Este important de a publica pe web subiectele discutate și rezultatele ședințelor Consiliului societății/Adunării Generale, incluse în hotărâri și procese-verbale.
- f. Obligarea întreprinderilor să utilizeze platformele electronice pentru procedurile de achiziții publice, cu deschiderea informațiilor privind contractele de achiziții publice încheiate.
- g. Publicarea informațiilor referitor la patrimoniul care îl administrează sau îl deține în proprietate întreprinderile (terenuri și bunuri imobile), precum și orice informație ce ține de înstrăinarea și transmiterea bunurilor către persoane terțe.
- h. Întreprinderile trebuie să asigure accesul publicului la toate informațiile ce se referă la selectarea și angajarea personalului, prin publicarea pe pagina web a ofertelor de muncă,

Legislatia în vigoare prevede aceste propuneri. A se vedea prevederile art. 18 al Legii 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

	<p>concurșurilor de selecție pentru locurile vacante organizate, precum și rezultatele procedurilor de selecție.</p> <p>i. Înțreprinderile trebuie să furnizeze informații cu privire la veniturile salariale, indemnizațiile, primele, bonusurile, alte ajutoare și beneficii materiale ale administratorului și membrilor consiliului de administrație.</p> <p>j. Înțreprinderile trebuie să dispună și să aducă la cunoștința publicului instrumente de raportare a comportamentului lipsit de etică și faptelor de corupție în cadrul înțreprinderii (linie telefonică, formular online etc.), inclusiv un Cod de etică pentru angajații înțreprinderii și programe anticorupție, care conțin prevederi ce se referă la mită, conflicte de interese, cadouri, alte riscuri și procedurile de urmat în fiecare caz pentru angajații și conducerea înțreprinderii.</p> <p>k. Este important ca înțreprinderea să publice toate informațiile ce se referă la acțiunile filantropice și sponsorizărilor efectuate: regulile și procedurile pentru atribuirea de granturi, donații, sponsorizări; lista solicitărilor de susținere financiară respinse pe parcursul anului și motivul respingerii; sumele și beneficiarii granturilor, donațiilor și sponsorizărilor pe parcursul anului – pentru diferite evenimente și activități sociale, culturale, educaționale, sportive sau de altă natură, susținute de înțreprindere.</p>	
<p>Consiliul Economic pe lângă Prim Ministru</p>	<p>La subcapitolul <i>B. E-Guvernare</i> se propune includerea unei acțiuni noi: “Identificarea soluțiilor de digitalizare a relațiilor G2B (Guvern - Business), printre care: înregistrarea și radierea online a înțreprinderilor, dezvoltarea unei platforme online pentru accesarea datelor deținute de registrele publice electronice despre agenții economici, implementarea instrumentelor TIC în domeniul asistenței medicale etc”.(<i>indicator- plan de acțiuni aprobat</i>)</p>	<p>Nu se acceptă la aceasta etapă, dar vom iniția procesul de indenficarea a mecanismului de finanțare și implementare a soluțiilor de digitalizare a relațiilor G2B Se propune de exclus de la instituția responsabilă “Ministerul Economiei și Infrastructurii” și de substituit cu “Agenția de guvernare electronică” care, în prezent conform prevederilor HG nr.414/2018 <i>cu privire la masurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de rationalizare a administrării sistemelor informaționale de stat</i> are misiunea de implementare a serviciilor guvernamentale și de e-Transformare a guvernării în cadrul administrației publice centrale</p>

		de specialitate, prin oferirea soluțiilor eficiente pentru creșterea calitatii serviciilor guvernamentale și a actului de guvernare.
	<p>La capitolul IV. ECONOMIE ȘI INFRASTRUCTURA. La subcapitolul A. <i>Mediul de afaceri</i> se propune includerea a 7 acțiuni noi:</p> <p>“Crearea instituției de Ombudsman în domeniul activității de afaceri, abilitat cu funcții de soluționare a cazurilor concrete de abuz; evaluarea legislației și practicilor care cauzează abuzuri; analizarea sistemului sancționator; elaborarea și promovarea soluțiilor etc.” (indicator- <i>Studiu privind crearea instituției - realizat; Cadrul normativ cu privire la Ombudsman - aprobat; Oficiul Ombudsmanului - lansat.</i>), termen-iunie 2020</p>	<p>Nu se acceptă la etapa inițială, însă MEI va forma un grup responsabil de implementarea acestei acțiuni</p> <p>Urmează a fi inițiată o analiză a conceptului de Ombudsman pentru bussines și indentificarea celei mai bune opțiuni de instituire a unei astfel de instituție.</p>
	<p>“Aprobarea unui plan de acțiuni și crearea unui grup de intervenție privind eficientizarea constatării și sancționării încălcărilor comise de organele emitente de acte permissive și organe cu funcții de control de stat, în special în domeniul construcțiilor” (indicator- <i>Hotărâre de Guvern privind planul de acțiuni – aprobat; Grupul de intervenție – creat.</i>)</p> <p>Termen-septembrie 2019</p>	Aceleași comentariu ca la punctul anterior
	<p>“Identificarea măsurilor prioritare în vederea creșterii ponderii plăților electronice și aprobarea unui plan de acțiuni, cu implicarea Băncii Naționale și altor instituții responsabile”</p> <p>(indicator- <i>plan acțiuni aprobat</i>)</p> <p>Termen-septembrie 2019</p>	Nu se acceptă. Se solicită excluderea MEI și includerea BNM.
	<p>“Identificarea problemelor sistemice care fac imposibil accesul agenților economici din sectorul TIC la proprietățile publice și asigurarea participării la elaborarea soluțiilor necesare a instituțiilor responsabile și a operatorilor ” (indicator-<i>Gradul de aplicare a Legii privind accesul la proprietăți evaluat; Soluții pentru asigurarea respectării legii - identificate-</i>) Termen-octombrie 2019</p>	<p>Nu se acceptă. Acțiunea suplimentară propusă este redundantă, deoarece la subcapitolul G. COMUNICAȚII ELECTRONICE ȘI POȘTALE, deja se regăsește acțiunea 7. Modificare a Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016 (LT). Proiectul de lege urmează să soluționeze problemele, identificate în Raportul de monitorizare a procesului de implementare a Legii nr. 28/2016 , perfectat în anul 2017, precum și cele identificate ulterior, care au fost comunicate MEI. Concomitent, proiectul de lege</p>

		<p>urmează să asigure transpunerea Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. În prezent, de către Banca Mondială se finalizează procesul de nominalizarea a expertului, care va acorda suport MEI în elaborarea proiectului dat.</p> <p>Totodată, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 28/2016, ANRCETI asigură respectarea acestei Legi de către titularii dreptului de proprietate și furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice în vederea obținerii și exercitării dreptului de acces pe proprietăți și de utilizare partajată a infrastructurii fizice și/sau a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, în scopul promovării concurenței loiale și durabile, al atragerii investițiilor eficiente în infrastructură și al susținerii inovațiilor, care să permită obținerea de beneficii maxime pentru utilizatorii finali. În conformitate cu art. 410 din Codul Contravențiilor nr. 218/2008, ANRCETI este agent constator al contravențiilor specificate în art. 249¹, care se referă la nerespectarea prevederii Legii nr. 28/2016.</p>
	<p>“Finalizarea negocierilor cu Comisia Europeană în vederea obținerii permisiunii pentru tranzitul de produse compuse (ex. înghețată) prin țările UE” (<i>indicator- Listarea companiilor din Republica Moldova pentru tranzit de produse compuse prin spațiul UE – obținută.) Termen-octombrie 2019</i></p>	<p>Se acceptă cu modificări: ANSA propune urmatoarea redactie “<i>îndeplinirea cerințelor pentru obținerea dreptului de export/tranzit pentru produsele compuse care conțin lapte (prăjituri, înghețată, etc) din Moldova în Uniunea Europeană. Indicator- nr.companiilor care obtin drept de export/tranzit a produselor compuse in UE, temen-2020, responsabili- ANSA, MADRM, MEI, MAEIE ”</i></p>
	<p>“Revenirea la situația de până la modificarea recentă a mecanismului de stabilire a sumei asigurării obiectelor industriale periculoase, care a cauzat creșterea nejustificată a costurilor de asigurare obligatorie pentru companii.</p>	<p>Se acceptă. Enunțăm că acțiunea înaintată se regăsește deja în proiectul Planului de acțiuni al Guvernului, la subcapitolul <i>infrastructura calității, securitate industrială și protecția consumatorului</i>, la</p>

	<i>(indicator- Proiect de inițiativă legislativă – adoptat, termen- septembrie 2019)</i>	pct.2 “ <i>Elaborarea și promovarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea Legii nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase</i> ”.
	Elaborarea unui nou mecanism de stabilire a sumei asigurării obiectelor industriale periculoase, în baza analizei impactului de reglementare.” <i>(indicator-Cadrul normativ privind stabilirea sumei asigurării obiectelor industriale periculoase aprobat, termen- ianuarie 2020)</i>	Se acceptă.
	<u>La subcapitolul D.CONSTRUCTII, AMENAJAREA TERITORIULUI SI URBANISM</u> La pct.1 se propune reformularea acțiunii după cum urmează “ <i>Promovarea proiectului Codului urbanismului și construcțiilor, luând în considerare propunerile de optimizare colectate în procesul de consultări, în scopul eliminării constrângerilor de ordin administrativ și normativ pentru obținerea actelor permise în sectorul construcțiilor</i> ”	Nu se acceptă Urmare demersului Cancelariei de Stat nr.31-06-3983 din 08.07.19 precum și demersului Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului nr.46 din 01.07.2019, MEI prin scr.04-4976 din 02.08.2019 a comunicat despre retragerea de pe rol a unei serii de proiecte inclusiv și a proiectului Codului urbanismului și construcțiilor.
Confederația Națională a Patronatelor	<u>La subcapitolul D.Constructii, Amenajarea Teritoriului și Urbanism</u> -De promovat Legea condominiului (adoptată de parlament, nepromulgată de Președint	Se acceptă. Acțiunea respectivă este deja prevăzută în proiectul PAG, la subcapitolul D <i>amenajarea teritoriului, urbanism și construcții</i> , la pct.18.
	Codul urbanismului și construcțiilor - se solicită modificarea și aprobarea rapidă.	Nu se acceptă Urmare demersului Cancelariei de Stat nr.31-06-3983 din 08.07.19 precum și demersului Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului nr.46 din 01.07.2019, MEI prin scr.04-4976 din 02.08.2019 a comunicat despre retragerea de pe rol a unei serii de proiecte inclusiv și a proiectului Codului urbanismului și construcțiilor.
	Baza normativă în construcție - instituțiile care elaborează aceste normative nu mai există/ să fie preluate din România	Nu se acceptă În prezent există o serie de elaboratori de documente normative care respectă prevederile HG 1436/2008. În ceea ce ține de preluarea directă din România, comunicăm că documentele normative trebuie să respecte cadrul legislativ național.

	<p><u>La subcapitolul E. Transport si Infrastructura</u> ANTA: de rezolvat problema cu distribuirea CEMTO</p>	<p>Se acceptă. În proiectul PAG, la subcapitolul <i>Transport si infrastructura</i> este inclusă acțiunea: Elaborarea și aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea Codului Transporturilor Rutiere, la pct.10.</p>
	<p><u>La capitolul VII, subcapitolul D. Infrastructura calitatii, securitate industrială</u> -De modificat Legea 117-116/2012 privind securitatea obiectelor periculoase, adoptată în 2018, care introduce taxele foarte mari.</p>	<p>Se acceptă. Enunțăm că acțiunea înaintată se regăsește deja în proiectul Planului de acțiuni al Guvernului, la subcapitolul <i>infrastructura calității, securitate industrială și protecția consumatorului</i>, la pct.2 “ <i>Elaborarea și promovarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea Legii nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase</i>”.</p>
	<p>De revenit la Inspekția integrată - dezmembrarea inspekției muncii în mai multe a condus la creșterea numărului de inspekții și hărțuirea businessului</p>	<p>Se acceptă, dar nu se include în plan. Subiectul dat este prioritar pe Agenda politicului. Urmează a fi examinată în detaliu propunerea dată de către toate părțile interesate.</p>
	<p><u>La mediul de afaceri</u> -Instituirea RIA la guvern și parlament</p>	<p>Se acceptă. Conform prevederilor HG nr. 348/2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, din 19 octombrie 2019 funcționalitatea Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător va fi asigurată de Cancelaria de Stat</p>
<p>Camera de Comert Americana</p>	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul A. Mediul de afaceri</u> se propun acțiuni noi: Reglementarea activității de crowdfunding / finanțarea participativă. Cadrul de reglementare nu permite dezvoltarea unor inițiative comerciale în domeniul fintech precum crowdfunding și P2P lending, fapt ce privează pe cei interesați de a investi pe de o parte, și a de a se finanța pe de altă parte prin instrumente alternative de dezvoltare</p>	<p>Se acceptă Legislația privind finanțarea alternativă (crowdfunding), care va include și P2P Lending, va fi elaborată în cadrul unui proces cu 2 sarcini majore: (1) elaborarea unui studiu privind situația în Moldova și pe plan internațional, precum și a unui set de recomandări (termen estimativ: decembrie 2019) și (2) elaborarea proiectului de lege privind finanțarea participativă, cu modificarea altor legi, după caz. Termen estimativ pentru aprobarea proiectului de lege: decembrie 2020.</p>

		<p>Acțiunea este susținută de GIZ și deja a demarat cu sarcina 1 - a fost semnat contractul de consultanță cu compania selectată prin tender.</p> <p>Acțiunea nu poate fi inclusă în proiectul PAG 2019-2020 (care solicită acțiuni cu termen de executare până în iunie 2020), deoarece în proces sunt (și vor fi) antrenați consultanți contractați de GIZ în cadrul unui proces de procurare, iar sarcinile necesită timp pentru studiere, elaborare și consultare/avizare, domeniul vizat fiind unul nou pentru Republica Moldova.</p>
	<p>Dezvoltarea unei Strategii în domeniul reducerii numerarului în economie. În documentul de analiză „Utilizarea limitată a plăților fără numerar în Moldova: diagnoză și opțiuni de politici” dezvoltat de GET Moldova se menționează despre necesitatea unei abordări sistemice în implementarea inițiativelor de sporire a plăților cu cardul. Astfel se remarcă că intervențiile politice în vederea creșterii utilizării plăților fără numerar trebuie să fie bazate pe o analiză detaliată a stimulentelelor cu care se confruntă toate părțile interesate: consumatorii, comercianții, băncile care achiziționează și cele emitente.</p> <p>Dezvoltarea</p>	<p>Nu se acceptă (la etapa actuala), dar se va lua în considerare. MEI planifică elaborarea și aprobarea unei strategii pe termen lung privind reducerea economiei informale. Din această perspectivă, MEI vede raționamentele din spatele necesității de reducere a numerarului în economie și, corespunzător, susține propunerea parvenită.</p> <p>Acțiunea (de elaborare a strategiei menționate <i>supra</i>) nu poate fi inclusă în proiect PAG 2019-2020 (care solicită acțiuni cu termen de executare până în iunie 2020), deoarece complexitatea acesteia necesită timp și efort semnificativ și extrem de inclusiv, cu susținerea partenerilor de dezvoltare.</p>
	<p>Aderare a Republicii Moldova la Programul european pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (Axa microfinanțare) Axa Microfinanțare cuprinde instrumentul de garantare a creditelor acordate întreprinderilor mici și mijlocii de către creditorii instituționalizați. Atractivitatea instrumentului constă în faptul că acesta preia riscul de nerambursare a creditelor de până la 25000 EUR, acordate pentru o perioadă de maxim 60 luni, ponderea garantării fiind de 80% din valoarea creditului. În acest sens, Fondul European de Investiții, instituția care gestionează respectivul instrument, semnează acorduri individuale cu furnizorii de credite (instituții financiare și organizații de microfinanțare).- Tratat cu UE.</p>	<p>Nu se acceptă la momentul actual. Se va examina oportunitatea.</p>

	<p>Diminuarea cuantumului taxei vamale de import la 1%: - 3907 61 000 (poli (etilenă tereftalat) cu indice de viscozitate de minimum 78 ml/g) În cadrul procesului de fabricare a preformelor PET, se importă poli (etilenă tereftalat) poziția tarifară 3907 61 000 atât de origine preferențială cât și de origine nepreferențială, în dependență de disponibilitatea materiei prime la furnizori. Totuși datorită oscilațiilor în disponibilitatea materiei prime la producătorii tradiționali (cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de liber schimb), se importă poli (etilenă tereftalat) cu indice de viscozitate de minimum 78 ml/g din China, fapt ce face produsul finit (preforme PET) necompetitiv în raport cu cele importate preponderent din Ucraina. Diminuarea gradului de competitivitate a produselor finite autohtone ar putea determina producătorii din Republica Moldova de a revizui planurile investiționale în vederea modernizării unităților de producere. - 8701 95 100 (tractoare agricole și forestiere cu roți/șenile cu motor cu puterea de peste 130 kW) Republica Moldova nu beneficiază de un regim de comerț de liber schimb cu Statele Unite ale Americii, producătorilor agricoli autohtoni fiindu-le redus accesul la tehnica agricolă de performanță înaltă. Pe de altă parte, Statele Unite ale Americii oferă produselor originare din Republica Moldova accesul la Sistemul Generalizat de Preferințe, fiind scutite de taxe vamale de import. (<i>Amendarea Legii 172/2014, Nomenclatura combinată a mărfurilor</i>)</p>	<p>Nu se acceptă (<i>la etapa actuala</i>) dar se va lua în considerare– propunerea invocată va fi luată în considerare în contextul modificărilor operate în cadrul politicii fiscale anuale și totodată în procesul de negociere a acordului de liber schimb cu China.</p>
	<p>Continuarea eforturilor de semnare a unui acord de liber schimb cu China</p>	<p>Se acceptă, dar nu se include în proiect. Acțiunea este inclusă în planul MEI (continuarea negocierilor)</p>
	<p>Aplicarea Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale paneuro-mediteraneene în procesul schimburilor comerciale cu țările–membre ale Acordului privind crearea zonei de comerț liber între statele membre GUAM</p>	<p>Nu se acceptă - regulile de origine preferențiale paneuro-mediteraneene pot fi aplicate cu Ucraina și cu Georgia. Procesul de consultări în acest sens a fost inițiat deja. Pentru moment au loc negocieri în cadrul GUAM pe reguli de origine. Acțiunea este inclusă în planul MEI.</p>
	<p>Dezvoltarea unui mecanism de distribuție a contingentelor de import a cărnii între producători și traderi Actualmente persistă fenomenul prin care unii agenți economici procură</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>carne congelată cu scopul păstrării acesteia și comercializării ulterioare a acesteia producătorilor de mezeluri, în momentul epuizării contingentului tarifar, fapt ce duce la diminuarea industriei prelucrătoare de carne. Menționăm despre existența unor norme speciale în industria laptelui și a zahărului.</p>	
	<p>Promovarea proiectului Codului urbanismului și construcțiilor în scopul eliminării constrângerilor de ordin administrativ și normativ pentru obținerea actelor permisive în sectorul construcțiilor (<i>Se propune ca până la adoptarea finală a proiectului, să fie consultat repetat cu părțile implicate</i>)</p>	<p>Nu se acceptă Urmare demersului Cancelariei de Stat nr.31-06-3983 din 08.07.19 precum și demersului Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului nr.46 din 01.07.2019, MEI prin scr.04-4976 din 02.08.2019 a comunicat despre retragerea de pe rol a unei serii de proiecte inclusiv și a proiectului Codului urbanismului și construcțiilor.</p>
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul C. Securitate si eficienta energetica</u> se propune: Securitate și eficiență energetică Deficiențe generate de întârzierea aprobării cadrului legislativ secundar pentru piața surselor regenerabile de energie. Intrarea în vigoare a Legii 10/2016 privind promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile și aprobarea legislației secundare nu a permis până acum deschiderea pieței și atragerea unor investitori potențiali din domeniu. Legea primară prevede mecanismul licitației pentru adjudecarea capacităților aprobate de Guvern. Încă din iulie 2018, Guvernul a aprobat respectivele capacități, urma doar ca până pe 30 noiembrie 2018 să se publice calendarul de organizare a licitațiilor. Toți investitorii au așteptat ca pentru 01 mai 2019 să fie lansată deja prima licitație. Până în prezent nu doar că nu s-a lansat nici o licitație, dar nici cel puțin nu s-a publicat acel calendar. Pe de altă parte, ceea ce mai rămânea de a fi aprobat pentru ca piața de energie regenerabilă să atragă investiții și să fie funcțională este: modelul de PPA (Power Purchase Agreement) bancabil. La acest capitol, dar și la alte detalii din legislația secundară, inclusiv elaborarea documentației de licitație, au lucrat consultanții adjudecați de BERD care au oferit suport tehnic MEI.</p>	<p>Nu se acceptă (la etapa actuală), dar se va lua în considerare La momentul actual echipa Ministerului Economiei și Infrastructurii, cu suportul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a consultantului internațional angajat de către Bancă, cu implicarea altor instituții de stat cu atribuții conexe în domeniul regenerabilelor (Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică), cooperează în vederea elaborării documentației de licitație, după cum stipulează cadrul legal pe domeniu. De precizat că în cadrul exercițiului de elaborare a documentației de licitație și a analizei cadrului juridic existent, a fost identificată necesitatea introducerii unor elemente suplimentare de „garanție” a investițiilor în capacități intermitente de generare, care ar servi drept premisă pentru obținerea unor oferte financiare mai avantajoase din partea investitorilor. Respectiv, la moment, MEI este prinsă într-un exercițiu de „apreciere” a oportunității modificării cadrului primar în vederea oferirii acestor garanții și, după caz, lansarea procesului propriu-zis. Luarea deciziei asupra problematicei de mai sus ar urma să aibă loc în viitorul imediat următor</p>

	<p>Consultanții au venit cu un set de propuneri și recomandări privind mecanismul de funcționare a pieței de energie regenerabilă, atât în adresa MEI cât și în adresa ANRE (<i>soluții propuse</i> - Aprobarea actelor normative conexe 1. Publicarea calendarului și asumarea organizării primei licitații 2. Implementarea în legislația secundară a propunerilor consultanților BERD în vederea asigurării bancabilității schemei de sprijin)</p>	<p>(perioada august-septembrie), fiind însoțită și de comunicarea acestora părților interesate.</p>
<p>Banca Mondială</p>	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul A. Mediul de afaceri</u> Action 1 would benefit from both the completion of registration and investments in the valuation infrastructure as it would increase transparency and support access to real estate assets for investors. The Moldova Land Registration and Valuation Project will be supporting both these steps. Action 4 – as recommended under the public procurement section, we suggest this action to be aligned with the timeline of the Moldova Methodology for Assessing Procurement System (MAPS), i.e. February 2020 – please refer to our comments in the Public Procurement section. The WB can further review this action as part of MAPS. Action 5 – we have worked extensively on Internal trade law (trade authorization reform) and would appreciate amendments to be consulted with us to make sure reforms are not reversed; Action 6 on state controls. Since we have fully supported this reform to date through IFC, and this is part of Disbursement-linked indicators under the WB-supported Competitiveness Enhancement II Project (CEP 2 DLIs), we remain committed to help the government in this action, especially focusing on strengthening the oversight and monitoring functions of inspection bodies. There has been and continues to be certain resistance to this reform by affected inspection bodies that are constantly seeking opportunities to reverse inspection reform and Law 131. Therefore, we would appreciate amendments to be consulted with us to prevent the risk of reversal. Action 7 – through CEP 2 and separate technical Assistance (TA) we remain committed to support competition work and removing anti-competitive behaviors. The establishment of the</p>	<p>Se acceptă. La această acțiune din plan propunem să includem la compartimentul documentul de referință Legea 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și municipală.</p>

inter-ministerial Commission on de-monopolization of the priority sectors of the national economy – this could benefit from the competition and state aid assessment in the 2019 Country Economic Memorandum, as well as the gaps identified in the 2019 World Bank-OECD Product Market Regulation. Revisions to the competition law are proposed under CEP2 and relevant secondary legislation could be supported under the DPO and associated TA.

Action 8 – drafting amendments to the Law on industrial parks to create conditions for attracting investments, removing constraints checks, sale of land, the expansion of industrial parks etc. – the WB team reviewed the industrial parks law in 2015 under a TA on state aid and provided recommendations to align this law with the state aid law provisions. These recommendations could be useful and were recently discussed with the Competition Council.

Action 9 – this would benefit from alignment with the state aid law provision and the Competition Council’s involvement would be useful.

Action 10 – is part of CEP2 and its DLIs. We have supported the previous Export promotion and Investment attraction strategy under CEP2 and we understand Government wants to prepare a new Strategy now. We would propose building on the existing one and on the institutional strategies of ODIMM and MIEPO and developing the new Strategy via CEP2. The Strategy is one of the preconditions for two DLIs as related to ODIMM and Investment Agency and we look forward to be engaged with and support the government in this activity.

Action 11 – we have developed this via IFC Investment Climate Reform, and that is part of DLIs for CEP2. We are fully supportive of this initiative.

Action 12 is CEP2 Digital One-Stop Shop (OSS) for permissive documents. The regulatory side of this is also supported by IFC. We are fully committed to deliver on this and we support this timeline. Also, to be aligned with the development of public services portal version 2 supported by

Cometariu: acțiunea de la pct.9 și pct.10 a fost exclusă din Plan.

acțiunea de la pct. 10 a fost exclusă din Plan.

	<p>the WB under the Modernization of Government Services Project.</p> <p>Action 13 on registry of inspections is supported by IFC now and will be cross-supported by CEP2 as this is part of performance-based indicators. We are fully committed to deliver on this and we support this timeline (although it could be advanced a bit); needs to be coordinated with e-Governance Agency.</p> <p>Action 17 – we would like to know what this is exactly. Because the government IT resource on information on trade is built into the OSS for permits and licenses (trade notification) and does not really require amendments to the Law 231. Building a separate resource, if this what is meant, may be waste of money and contrary to the OSS concept.</p> <p>Action 18 – we would like to have a look at this activity as it may affect WB support for reforms on trade notifications, inspection registry, etc., especially as concerns Law #185/2017 (permits and inspections) supported by DPO.</p> <p>Action 19 – we developed this via IFC Investment Climate Reform and fully support it.</p> <p>Action 20 – we plan to support the Investment Agency with Tourism Market Segmentation Study to identify market segments for development, as well as investment needs. This is a perfect fit with the planned Strategy, as market segmentation study will provide for an in-depth analysis and plan to develop market segments that will bring investments, tourists and revenues.</p> <p>Actions 22, 23, 24 – all relate to short-term tourism measures, while government plans to work on the Strategy. This doesn't seem to be in sync, and maybe these short-term decisions should be postponed until the Strategy is completed. Moreover, they will affect the WBG-supported permits and licenses reform, so we will need to take a look at these actions.</p> <p>Actions 24 and 30 on tourism registry information system on payment systems – needs to be coordinated with e-Governance Agency.</p>	<p>acțiunea de la pct. 19 a fost propusă spre a fi exclusă din Plan.</p>
--	---	--

	<p>We are supporting Action 31 Law on Insurance. However, there is nothing on the Motor Third-party Liability (MTPL) insurance law, the second law we have helped develop – that is also considered as part of the medium-term DPO agenda. There is no action relating to the amendment on NBCO law amendment, nor any action to address predatory lending practices/consumer protection. There are also no actions relating to the non-banking financial sector (other than the insurance law).</p> <p>In general, the business environment chapter is silent about the regulatory impact assessment as a regulatory quality tool. The implementation of the new unified impact methodology and capacity building must be in the plan. This is critical for improving the quality of regulations, increasing transparency and reducing costs for private sector. Also, the program to support SME export readiness through ODIMM is missing from the plan. This is a very important program to help small and to some extent medium size firms to become export ready and help them to export – which is critical for growth and productivity.</p>	
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul B.Administrarea proprietatii publice</u></p> <p>The entire chapter should be in line with earlier WB recommendations (especially on SOEs)/quick support could be mobilized by the WB on SOEs.</p> <p>Action 1: there is an ex-post analysis based on previous experience. While this is important, the Government should also look at relevant international experience and best practices to incorporate a more forward-looking approach as well.</p> <p>Action 2: Not very clear what this would be.</p> <p>Action 5: The WB can support this through immediate TA.</p> <p>Action 6: This will be discussed as part of MAPS at the request of the Minister of Finance – please see our comments on the Public Procurement section. It would be right to first understand the current practices and then suggest ways to improve them. So, we would suggest aligning the timeline to</p>	<p>MEI este deschis spre discuție a subiectelor cu reprezentanții Băncii Mondiale.</p> <p>Cometariu: acțiunea de la pct.2 se propune spre a fi exclusă din Plan și se comaseaza cu pct.5.</p>

	<p>MAPS. Moreover, taking such decision might need more time than just one month.</p> <p>Action 7: Relates to Action 5 but does not include SOEs that are JSCs and the draft reviewed by the WB is not resolving the key issue of independent board members and professionalization of Boards in time.</p> <p>LRVP can support this action. The timeline of September 2019 is far too aggressive given the current inventory of state and municipal properties. The deadline should be more realistic and should include a public display period in cases where private property is adjacent to state assets as this would also impact the rights of private citizens and businesses. On a strategic level, the LRVP should be fully engaged in supporting this action item.</p> <p>Action 8: the WB stands ready to provide immediate support.</p> <p>Action 9: needs to be further worked out. The WB has been working on it and can further engage.</p> <p>Action 10: this is a broad agenda relevant for the entire corporate sector. The Government seems to want something separate for SOEs, this can work too, details to be worked out. Also, aggregate reporting for SOEs is an area that needs to be associated with this one too.</p> <p>The WB stand available to provide immediate TA support on most measures related to SOEs expected by September 2019.</p> <p>MISSING: Discussion on the valuation of state property assets.</p>	<p>acțiunea de la pct.7 se propune spre a fi exclusă din Plan și se comaseaza cu pct.5.</p> <p>acțiunile de la pct.8, 9, 10 se propun spre a fi excluse din Plan.</p>
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul C. Securitate si eficienta energetica</u></p> <p>-Actions 2 - 5 – these are important actions that are critical in addressing inadequacies and issues with current legislation and correct problems that had been pointed out by different stakeholders, including the WB.</p> <p>MISSING: We note that the Action Plan does not mention any planned action regarding the role of the sector regulator ANRE and the need for more transparency, consistency and clarity in decision-making. This should be considered as part of the legislative measures to improve the legal framework for</p>	<p>Se acceptă, dar nu se include în proiect. Proiectul Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019-2020 prezintă, în esență, o „inventariere” a principalelor angajamente ale executivului asumate în alte documente de politici, de planificare strategică, cu un orizont de timp „deplasat” către mijlocul anului 2020. Respectiv, MEI, în speță, nu a planificat o intervenție în perioada vizată la prevederile Legii 174/2017 cu privire la energetică, în special asupra elementelor ce vizează ANRE, ținând cont și de exercițiul relativ recent de</p>

electricity, natural gas and DH, since this is a central element to create a predictable regulatory environment and enable investments in these sectors. We believe that further Technical Assistance (TA) to build the capacity of ANRE is warranted. Our plea is to organize early consultations with relevant stakeholders and partners on all draft legislation/amendments.

Actions 6 and 7 on adoption of Government decisions on construction of new power plants or expanding the existing capacity. While the latter might be feasible for the existing CHP-Source 1 and for Termoelectrica with the installation with fast-start gas engines to maximize CHP mode generation and increase electrical output, construction of new large power plants may not be a feasible option, as demonstrated by in-depth analysis of WB's Electric Power Market Options Study. The so-called self-sufficiency scenario is very expensive and unaffordable both for the country and end-consumers and, more importantly, it does not increase the country's energy security but rather does the opposite – increases dependence on imported gas and its share in total energy mix, which may adversely affect energy security.

The urgency and action related to the auctioning of construction of new power plants is questionable, as currently there are no immediate projects under consideration that require this action (we assume that these would not apply to CHP projects for District Heating, or for Renewable energy projects, which are ongoing/in the pipeline) and may introduce complexity and contradiction to the process.

Action 18 on renewable energy (RE) auction: Large RE projects could have long lasting consequences for the Moldovan electricity sector (long term financial obligations, technical requirements for frequency regulation and balancing). We strongly recommend carrying out an in-depth

promovare a Legii cu privire la energetică și a colaborării cu Secretariatul Comunității Energetice la acest capitol.

Versiunea actualizată a raportului Secretariatului EnC la subiect relevă asupra transpunerii/considerării majorității elementelor revendicate de instituția europeană.

Nu se acceptă. MEI a dezvoltat un proiect de Regulament cu privire la licitații, în sensul prevederilor de la art. 21 al Legii 107/2016 cu privire la energia electrică, reieșind din obligația Guvernului de a elabora un astfel de act normativ. Acesta din urmă ar descrie procedura de urmat în condițiile în care executivul și-ar propune consolidarea capacităților domestice de generare a energiei electrice.

De precizat că MEI, în calitate de organ central de specialitate nu planifică punerea în aplicare a acestor norme, implicit a acestei oportunități de construcție a noi centrale electrice, în viitorul apropiat, inclusiv din considerentele enumerate de către bancă.

Mai mult decât atât, procedura a fi descrisă de regulamentul în cauză, nu este aplicabilă pentru licitațiile a fi organizate în sensul Legii 10/2016 cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Se acceptă. Se va lua în considerație. Realizând impactul ce îl pot avea sursele de energie regenerabilă asupra sistemului electroenergetic național și judecând din capacitatea tehnică reală a acestuia de a absorbi fără consecințe tehnice „nocive” energia electrică produsă în regim

	<p>assessment of which RE capacity could be installed, with which technology and in which location to be carried out, before launching RE auction which would likely attract private promoters and create a momentum difficult to stop for adding RE in a manner not necessarily beneficial for the country. The proposed sectoral actions would benefit from the gaps identified in the 2019 World Bank-OECD Product Market Regulation and previous competition analytics, including the 2019 Country Economic Memorandum.</p>	<p>alternativ, Ministerul Economiei și Infrastructurii, la etapa elaborării și promovării Hotărârii Guvernului nr. 689/2018 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile pînă în anul 2020, a consultat subiectul în cauză cu experți internaționali, precum și cu instituțiile cu profil tehnic (Institutul de Energetică, Universitatea Tehnică a Moldovei), cât și operatorul rețelilor de transport Î.S. Moldelectrica, în vederea dimensionării corespunzătoare a capacităților intermitente a fi sprijinite de schema de suport instituiă prin Legea nr. 10/2016 cu privire la promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă.</p> <p>Suplimentar, ținem să confirmăm faptul că MEI împărtășește preocupările enunțate de Banca Mondială, la zi fiind în desfășurarea a unui șir de activități care ar urma să ofere mai multe detalii de natură tehnică, financiară aferente promovării producerii și consumului de energie produsă din surse regenerabile în RM.</p>
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul E.Transport si Infrastructura</u> Action 10 on developing Government Decision on approval of the draft law amending the Road Transport Code. The WB would be interested to know more details regarding the proposed amendment.</p> <p>Action 14 on approval of the draft Government Decision on the approval of the technical concept of integrated management system. The WB would be interested to know more details regarding the proposed management system. Needs to be coordinated with e-Governance Agency.</p> <p>Action 15 on promoting draft Government Decision on the organization and functioning of the National Road Transport.</p>	<p>Se acceptă. Consiliul consultativ din domeniul transporturilor rutiere urmează să remită propunerile consolidate cu privire la modificările care ar fi oportune.</p> <p>Se acceptă. Urmează a fi remis Cancelariei de Stat pentru înregistrare cu anunțarea ulterioară a acestuia în cadrul ședinței secretarilor generali de stat (inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică).</p> <p>Se acceptă. Prin demersul nr.14-1547 din 06.03.2019, MEI a remis proiectul Regulamentului pentru examinare și aprobare în ședință de Guvern.</p>

	<p>The WB would be interested to learn more regarding this initiative.</p> <p>Action 20 on approval of the regulatory framework in order to increase management, maintenance and development of national public roads (Road Law no. 509/1995, Tax Code no. 1163/1997 (Title IX, tolls) and Road Fund Law no. 720/1996). The WB would like to learn more about this initiative and emphasizes the need to review and enhance the existent management of the local/regional roads network as well. Under the Local Roads Improvement Project (LRIP), there has been developed a Low Volume Roads Manual, that contains guidance on how to improve the existent practices related to planning, supervision, construction, maintenance works on local roads specifically. This manual has been endorsed by the Ministry of Economy and Infrastructure and could serve as a basis for enhancing the current practices related to local roads management.</p> <p>Action 24 on approval of Strategic Development document for transport and road infrastructure during the years 2020-2030. It is recommended that the new Strategy also includes the transport logistics related aspects. It is to be noted that the timeline is very ambitious – final strategy to be approved by September 2019.</p> <p>Action 25 on road fund efficient use of resources allocated for regular maintenance and repair of public roads. As part of LRIP, specific recommendations have been provided related to increasing the efficiency of the Road Fund. Additionally, the State Roads Administration is already working towards setting-</p>	<p>Proiectul nu a fost aprobat or Guvernul al cărui mandat a încetat nu este în drept să avizeze inițiative legislative, inclusiv proiecte de legi, și să examineze propuneri legislative (<i>art. 15, alin. (2), lit. c) din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017</i>).</p> <p>Ulterior, prin nr. 04-3901 din 20.06.2019, MEI a retras de pe rol proiectul prenotat.</p> <p>Elaborarea și aprobarea proiectului este condiționată de aducerea în concordanță cu prevederile Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014</p> <p>Se acceptă. MEI consideră oportun convocarea unei ședințe cu reprezentanții Băncii Mondiale pentru a discuta subiectele prenotate.</p>
--	--	--

up a Road Asset Management System – which is key towards prioritizing road maintenance investments.

Action 26 on establishing the National Road Agency (reorganization Q. S. State Road Administration (SRA)) to improve management of national public roads and efficient use of road fund. As previously mentioned, given that per the Project Financing Agreement, SRA is the Implementing entity of the LRIP. The Wb recommends that any changes to SRA's organization that could have legal implications on the agreement signed with the WB be announced and consulted in advance.

Action 27 regarding draft law on the declaration of public utility for works of national construction and rehabilitation of roads. The WB would be interested to find out more details regarding this legal initiative.

Action 28 on development of road networks through cooperation with the European Union, Eastern Partnership countries, and international financial institutions to attract foreign investment to promote investment projects by international financial institutions and donors to finance the construction, modernization and rehabilitation of national roads. The WB would like to mention that there are other priority transport projects apart from roads that should be considered for IFIs financing (railway, ports, logistics).

Action 29 on approval of the State Automated Information System Vignette (improved collection system monitoring and control of charges for use of roads by vehicles registered in the Republic of Moldova). The WB team would be happy to learn more regarding the progress of this initiative and recommends coordination with e-Governance Agency.

Action 30 on approval of the action plan on road safety for the years 2019-2020 in order to monitor and prevent the causes of road accidents. It is to be mentioned that apart from the action plan, a new Road Safety Strategy has to be developed as well. Additionally, in December 2018 a new unit responsible for road safety coordination in the country has been set-up in the State Chancellery – thus it is recommended that this specific

	<p>unit take the lead in the coordination and development of road safety related strategic documents.</p> <p>The proposed sectoral actions would benefit from the gaps identified in the 2019 World Bank-OECD Product Market Regulation and previous competition analytics, incl the 2019 Country Economic Memorandum. The WB discussed a competition review of the transport sector with the Competition Council under a proposed TA. A competition review of the air transport sector was initiated under Competitiveness Enhancement II Project and is still in its early stages</p>	
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul F.Tehnologii Informationale</u> Actions 2 and 3 on IT Code are supported by Modernization of Government Services Project. Coordination with e-Governance Agency is needed. Action 4 on IT Parks was supported by the WB-financed Governance e-Transformation project.</p>	<p>Se acceptă. Acțiunea privind elaborarea Codului TI în sectorul public a fost inclusă în proiectul Planului după consultări cu reprezentanții Agenției de Guvernare Electronică, Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Agenției Servicii Publice, în cadrul Grupului de lucru comun creat de MEI</p>
	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul G.Comunicatii electronice si postale</u> Actions 2, 3 and 7 are linked to the WB’s ongoing analytical and advisory work under the EU4Digital Trust Fund (TF). The WB is in a position to help the government elaborate these, and to support their implementation via our Technical Assistance. On Actions 2 and 3 we have made the recommendations many times before to strengthen the capacity of ANRCETI to regulate the whole market, and for a streamlined institutional framework that reduces regulatory arbitrage and uncertainties by splitting roles into multiple agencies. We are hence in position to engage in policy dialogue on these two actions. On Action 7 it is already a topic being advised on via the above TF. In fact, a consultant will be on board in August to work on precisely this action with the Ministry. Needs coordination with e-Government Agency.</p>	<p>Se acceptă. MEI conlucrează cu Banca Mondială în cadrul programului EU4Digital pentru țările Parteneriatului Estic. În prezent, de către Banca Mondială se finalizează procesul de nominalizarea a expertului, care va acorda suport MEI în elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016 (pentru transpunerea Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză). Elaborarea proiectului de lege sus-menționat este prevăzută la subcapitolul G. COMUNICAȚII ELECTRONICE ȘI POȘTALE, acțiunea 7.</p>
<p>Natalia Mihalache, reprezentant MOLDCELL</p>	<p><u>La Capitolul IV, subcapitolul F.Tehnologii Informationale</u></p>	<p>Nu se acceptă Conform pct. 3.5. din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a industriei tehnologiei informației,</p>

Propunere noua: Elaborarea unei analize a evoluției sectorului telecomunicațiilor prin prisma poverii fiscale (taxa de lux, taxa de portabilitate, etc) și înaintarea soluțiilor de remediere.

aprobat prin HG nr.904/2018, pentru anul 2020 este prevăzută *revederea mecanismului de colectare și utilizare a taxei impuse prestatorilor de servicii de telefonie mobilă și elaborarea mecanismului de finanțare a proiectelor educaționale în domeniul TI, inovației TIC și antreprenoriat TI.*

Potrivit art. 84 din Legea comunicațiilor electronice, în conformitate cu Programul de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova, elaborat de ANRCETI și aprobat de organul central de specialitate, Agenția impune furnizorilor de servicii de telefonie accesibile publicului, inclusiv de telefonie publică mobilă, obligația de a le asigura abonaților proprii, la solicitare, portabilitatea numărului, care constă în posibilitatea de a-și păstra numărul de telefon indiferent de furnizorul de serviciu.

Plățile percepute de la furnizori de către Administratorul bazei de date centralizate nu fac parte din „povara fiscală”, deoarece sunt plăți care nu se achită în bugetul statului, ci sunt destinate pentru asigurarea funcționării sistemului de portabilitate a numerelor.

Administratorul bazei de date centralizate sunt determinate conform Metodologiei de calcul a tarifelor, obligație stabilită prin Hotărârea ANRCETI nr. 34 din 01.12.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind portabilitatea numerelor, pct. 109 „Administratorul bazei de date centralizate va face publice metodologia de calcul a plăților percepute de la furnizori și calculul cuantumului acestor plăți, care **trebuie să fie suficient de detaliate pentru a se asigura ca furnizorii nu trebuie să compenseze costuri altele decât costurile de implementare, administrare, operare și întreținere a bazei de date centralizate.**”.

		<p>În același timp, potrivit pct. 110 „Administratorul bazei de date centralizate va prezenta Agenției și va publica pe pagina sa Internet, anual, raportul de audit, emis de o organizație de audit aprobată de Agenție după consultare cu furnizorii, care să confirme respectarea de către administrator a obligațiilor sale prevăzute de legislația în vigoare și acordul încheiat cu Agenția.”.</p> <p>Dacă furnizorii nu sunt de acord cu Metodologia, ar putea solicita de la ANRCETI, cu argumente economico-financiare relevante, modificarea acesteia.</p> <p>Urmare a celor expuse, deoarece unele aspecte abordate se soluționează prin acțiunile prevăzute în documentele de politici deja aprobate de Guvern, iar altele țin de competența ANRCETI, nu este oportun completarea prezentului Planul cu acțiunile la subiectele abordate.</p>
Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)	<p><u>La subcapitolul B. <i>Administrarea proprietății publice</i> de inclus acțiuni noi:</u></p> <p>“Modificarea cadrului normativ în special a Legii cu privire la delimitarea proprietății publice nr 29/2018 și HG pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, nr 63/2019 cu respectarea principiului de transferare în proprietatea unităților administrativ-teritoriale din proprietatea statului a tuturor bunurilor ce nu prezintă interes public național, de pe teritoriul respectiv, inclusiv a obiectivelor acvatice și resurselor naturale”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea este una succintă, și necesită să fie desfășurată pentru elucidarea scopului acesteia. Pentru identificarea și formularea unei acțiuni clare, considerăm oportun desfășurarea unor ședințe comune cu toate părțile interesate, inclusive Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția „Moldsilva”. Mai mult decât atât, MEI este dispus să examineze un proiect concret de amendare a cadrului juridic în vigoare la subiect însoțit de argumentele de rigoare.</p>
	<p>“Modificarea cadrului normativ în scopul implementării unui mecanism, descentralizat, de inventariere multidimensională (tehnică, juridică, contabilă, etc.), evidență și actualizare continuă a obiectelor de infrastructură inginerescă cu abrogarea Legii 150/2017”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerile respective depășesc competența MEI.</p>
	<p>“Elaborarea și aprobarea concepției Cadastrului național și cadastrului de specialitate”</p>	

	<p><u>La subcapitolul D. Constructii, amenajarea teritoriului si urbanism</u> de inclus acțiuni noi: “Elaborarea și implementarea unui proiect național de elaborare a unui set de proiecte tip a caselor de locuit individuale, pentru localitățile rurale”</p>	<p>Nu se acceptă, însă vom analiza propunerea Legile nr.163/2010 și nr.721/1996 nu conțin norme privind elaborarea a unui set de proiecte tip a caselor de locuit individuale, pentru localitățile rurale. Mai mult ca atât, în Republica Moldova există practica elaborării și aplicării a caselor de locuit individuale, pentru localitățile rurale în baza proiectelor tip. Există și proiecte catalogate, elaborat de către Î.S. „Ruralproiect”. Ca rezultat, proiectele - tip n-au fost solicitate masiv.</p>
	<p>“Modificarea cadrului normativ pentru asigurarea calității construcțiilor supuse tranzacțiilor”</p>	<p>Nu se acceptă, dar vom analiza propunerea Prin Legea nr. 721/1996 este stabilit Sistemul de calitate în construcții care este obligatoriu pentru aplicare, indiferent de tipul construcției și forma de proprietate.</p>
	<p>“Aprobarea unui plan național, pentru asigurarea cu documentație de urbanism și amenajare a teritoriului pentru nivelul național, regional și toate UAT”</p>	<p>Nu se acceptă Legea nr 835/1996 nu prevede necesitatea elaborării a unui plan național, aprobat prin HG, de asigurare cu documentație de urbanism și amenajare a teritoriului pentru nivelul național, regional și toate UAT mai mult ca atât prin art. 19 sunt stabilite responsabilitățile pentru aceste activități. Elaborarea de astfel de plan contravine principiilor de autonomie locală.</p>
	<p>“Program National de Implementare a Cadastrului Funcțional Urban Local ca Sistem Informational Geografic (GIS) unitar pentru realizarea bazelor de date pentru cadastru imobiliar-edilitar, urbanism și amenajarea teritoriului, și fundamentarea acestuia”</p>	<p>Propunerea respectivă depășește competența MEI.</p>
	<p><u>La subcapitolul. Transport si infrastructura</u> de inclus acțiuni noi: a) Revizuirea situației actuale în domeniul asigurării localităților cu servicii de transport de calitate b) Consolidarea rolului APL în domeniul transportului de pasageri și altor tipuri de transport.</p>	<p>Nu se acceptă. În prezent este demarată procedura de optimizare a rețelei de rute regulate. Urmează a fi verificat modul de deservire a rutelor. Sunt elaborate un set de propuneri pentru asigurarea accesului tuturor localităților la serviciile de transport. Este instituit un grup de lucru și în dependență de rezultatele optimizării vor fi înaintate propuneri APL.</p>

	b) Aprobarea planului de acțiuni pentru asigurarea cu transport public intercomunitar/interurban pentru toate localitățile din RM, indiferent de mărime, nr. populației sau alte criterii.	În conformitate cu art. 35 alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, Programele de transport rutier raionale se aprobă și se modifică de către președinții de raion, programele de transport rutier locale – de către primarii localităților, iar programele de transport rutier municipale – de către primarii municipiilor.
--	--	---